

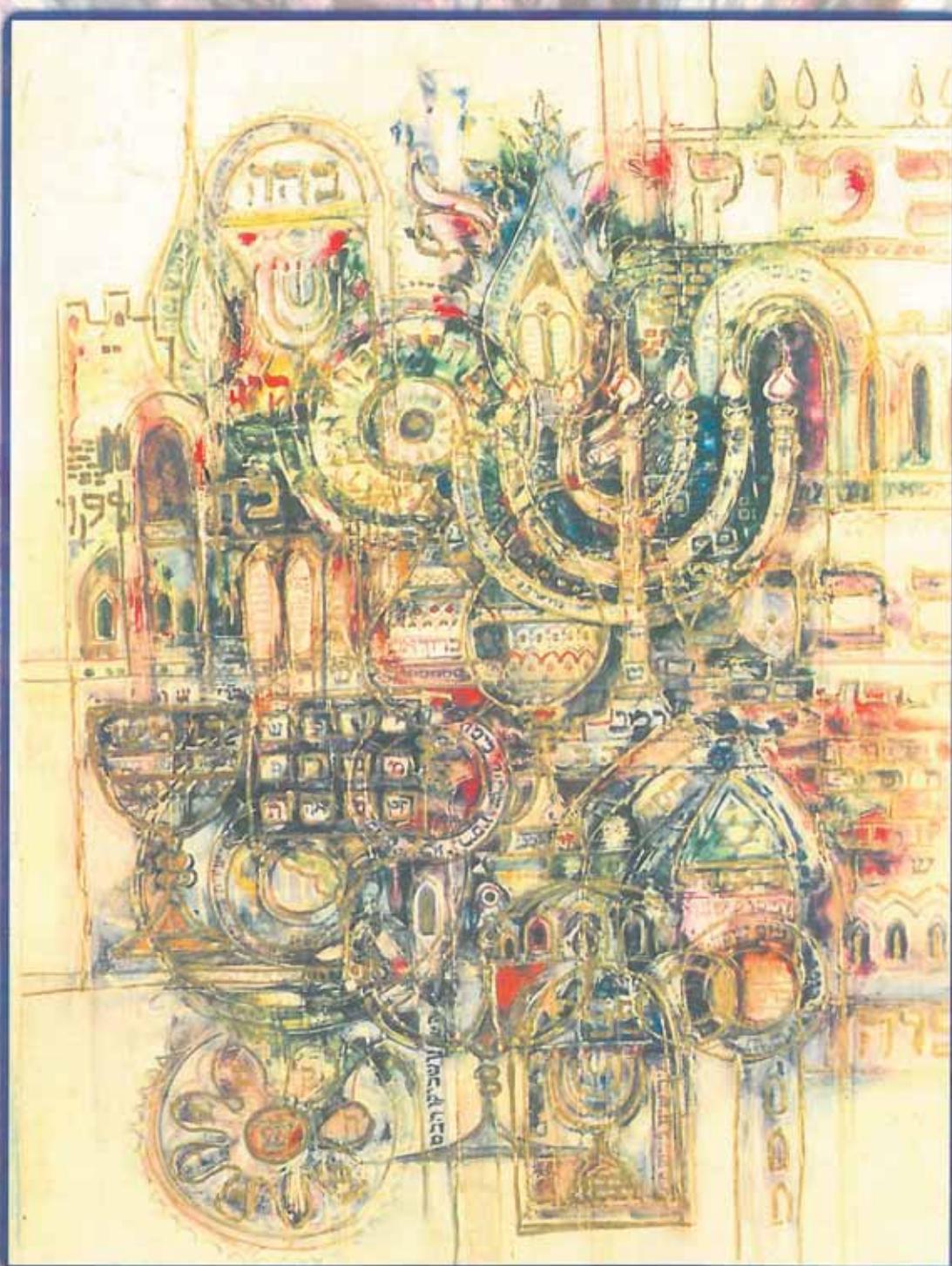
ماده‌نامه

دینی- فرهنگی- خبری
ارگان انجمن گلیمیان تهران

OFEGH BINA

افش

بُشْر

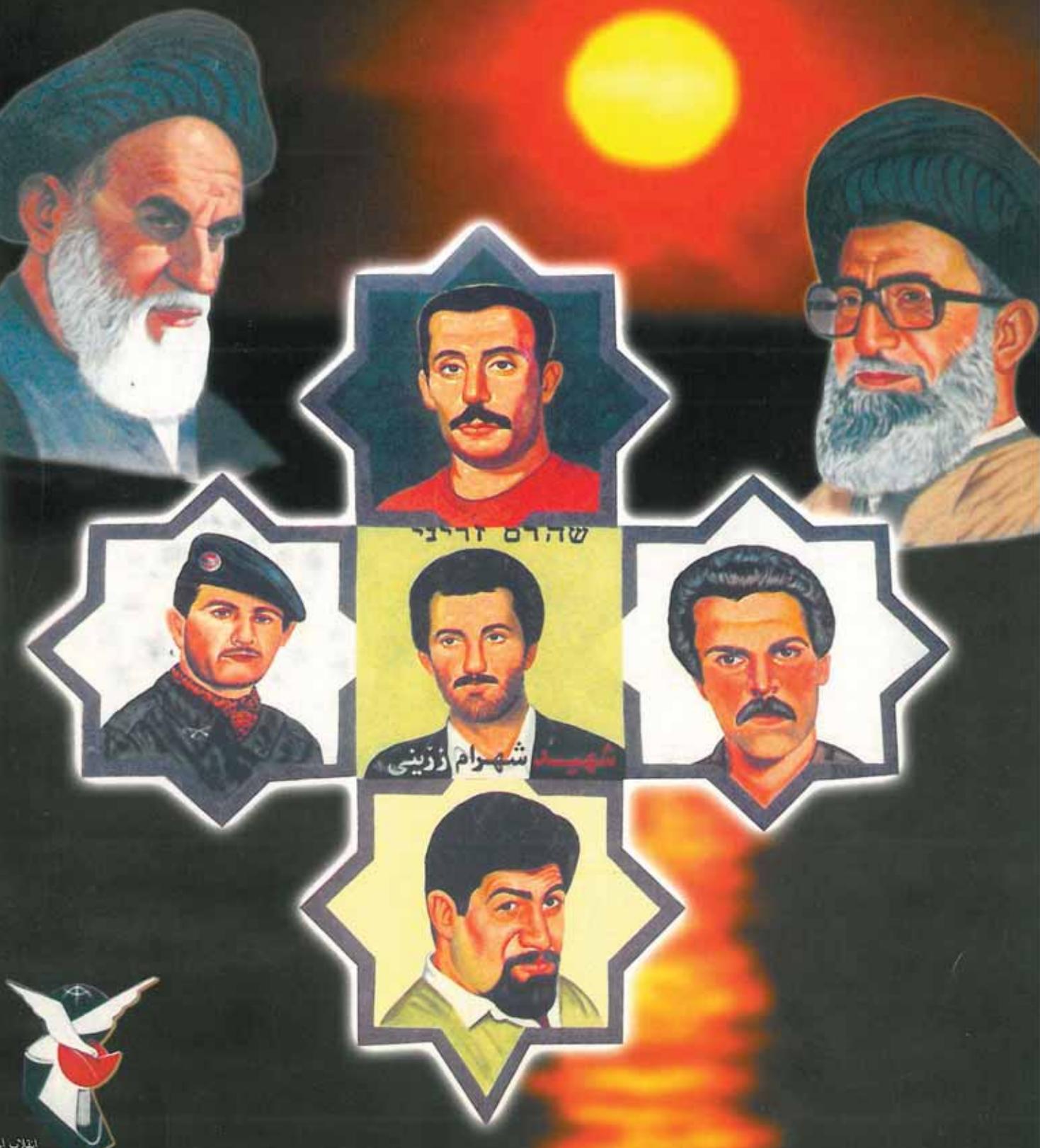

شماره ۱۱
۱۳۷۹
۵۷۶۱
۲۰۰۱

سال دوم
مهر، دی
تیری، طیت
اکبر ۲۰۰۰

اقلیتهای مذهبی در اسلام احترام خاص دارند و
اساساً آنان با مسلمانان در صفت واحد و برایکشور خدمت می‌کنند

امام خمینی (ره)

۲ سو مقاله - سنت یهود تفکر برانگیز است : هارون یشاپایی
۳ سخنرانی نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی
۶ اخبار و رویدادها

فرهنگی - دینی

۴ معجزه الله باردیگر نمودار شد : رحمن در حیم
۵ کنفرانس بین ادیان : مرجان یشاپایی
۱۸ مقدمات ظهور منجع عالم ، ماشیح : سلیمان حکاکیان
۲۱ نقش‌های آسمانی : آزو شناسی
۲۲ صحبت جانان (مقدمه‌ای بر گفتگوی تمدن‌ها) : افسین تاجیان
۲۵ اقلیت‌ها : محمد جواد حق‌شناش
۲۷ گزارش نماینده سازمان بانوان کلیمی از اجلاس جهانی زن : مرجان یشاپایی
۲۹ ارتباط میان مذهب با بهداشت روان و جسم : مریم حنابزاده

ادب و هنر

۴۲ استاد سلیمان حیم (قسمت دوم) : بیژن آصف
۴۳ دنیای پانلو کوبیلو : الهام یگانه - الهام مؤدب
۴۶ شعر
۴۸ ... آنچه او آفرید (گزارشی از آثار مژده یمینیان) : الای اولیان
۴۹ سال‌های شکنجه من (معرفی کتاب) : فرانک عراقی
۵۰ مارک شاگال، نقاش پرجسته قرن بیستم : سیما مقندر
۵۲ جرقه‌های کوچک آگاهی : فرشید مرادیان
۵۴ زیر پوست شهر (تقدیلم) : فرانک عراقی
۵۵ عید قلب‌ها : مژده صیونیت

اجتماعی - کوتاکون

۴۸ با دید مشت به زندگی نگاه کنید : مرجان ابراهیمی
۴۹ پیوند اعضاء ، پیوند غم و پیروزی : پروین گوهري
۵۰ حرکات ورزشی و اصلاحی برای درمان بیماری‌ها : زیلا کهنه کبریت
۵۲ دوستان نوجوان : سارا حی (گروه دانشآموزان سازمان دانشجویان یهود)
۵۳ بحران نوجوانی : لی ارا سعید
۵۴ فهرمان کوچک : شرکان انورزاده
۵۵ شش واه برای شادمانه زیستن : آبریت شادبور
۵۶ فعالیت‌های مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران : فرید طویبان
۵۷ طرح‌های «بینا» : طناز ستاره‌شناس
۵۸ از خوانندگان - با مخاطبان آشنا
۶۰ عبری بیاموزیم (قسمت پا زدهم)
۶۲ پخش کودکان
۶۴ جدول : شیرین آذری - فرم اشتراک

تبریک به هموطنان مسیحی

هیئت مدیره انجمن کلیمیان
تهران آغاز سال ۲۰۰۱ میلادی
را به عموم هموطنان مسیحی
تبریک گفته و سالی نیکو همراه
با سلامتی و سعادت را برای
همگان آرزومند است

افق بینا

- سال دوم - شماره ۱۱
مهر - دی ۱۳۷۹
تیرشنبه - طبقت ۵۷۶۱
اکتبر ۲۰۰۰ - ژانویه ۲۰۰۱
 • مدیرمسئول: هارون یشاپایی
 • زیر نظرشورای سردبیران:
آرش آبائی، مژده صیونیت، فرانک عراقی
 • مدیر داخلی: نعمه عاقل
 • نظارت و کنترل صفحه آرایی: فرید طویبان
 • حروفچینی و صفحه آرایی: مرکز کامپیوتر انجمن
کلیمیان تهران - روزتا شمسیان
 • با تشکر از همکاری: مهندس سلیمان حکاکیان، دکتر
پونس حمامی لاله زار
 • طراحی جلد و لیتوگرافی: کادوس نگاره
 • چاپ: خوش
 • آدرس مجله: خیابان جمهوری اسلامی - خیابان شیخ
هادی - شماره ۳۸۵ - طبقه سوم - کد پستی ۱۱۳۹۷
 • تلفن: ۰۶۰۲۵۵۵ - ۰۷۱۶۴۴۹
 • پست الکترونیک (E-mail): ofegh_bina@hotmail.com
 • طرح روی جلد: نمادهای یهودی -
اثر مهندس سلیمان ساسون - ویرایی روی بوم -
کالری هشت بهشت اصفهان
 • داخل جلد: تصویر شهدای اقلیت‌های مذهبی
(تهران - تقاطع خیابان ولی‌عصر و میرداماد)
 • داخل پشت جلد: شمعدان حنوكا - اثر مژده یمینیان -
 • رنگ و رونم (انتزاعی)
 • پشت جلد: طرح جلد نهیلیم (مزامیر حضرت داود)
با ترجمه فارسی
از انتشارات جدید انجمن کلیمیان تهران.
 • بینا آگهی می‌بدیرد.
 • نشریه در ویرایش و کوتاه کردن مطالب آزاد است.
 • نقل مطالب از مجله بینا با ذکر مأخذ بلامنع است.
 بینا - ۳۷۲۷ - در زبان عربی به مددی آنها و بهمراه است

سومقاله

سنت یهود تفکر بر انگیز است

هارون یشاپائی (یشما)

اخيراً در خارج از کشور کتابی تحت عنوان «تولدی دیگر» به قلم شجاع الدین شفا در این کتاب برای اثبات دشمنی لجوچانه خود با نظام جمهوری اسلامی، نه تنها خود اقدام به جمل نموده بلکه با توهین به مقدمات دینی و کتب اثباتی الهی خواسته است خود را مطرح نماید. شجاع الدین شفا در این کتاب به شکلی لجوچانه به نفی قداست تورات و تمام اعتقادات یهودیان و سایر ادیان پرداخته و با نگاهی دنیا زده تمام اصول توحیدی را به مسخره گرفته است. بیشتر صاحب نظران ایرانی و مخصوصاً همکیشان ما جواب‌هایی به این کتاب داده‌اند که در بعضی موارد خود موجب ایهام شده است، امثاله زیر جوابی است به شجاع الدین شفا و یکی از پاسخ دهنده‌گان که سعی شده است مطالب ایشان نیز در تأثیج که ممکن است در متن اورده شود. مطلبی که می‌خواهد در واقع اشاره‌ای به سرمهاله منتشر شده در نشریه «چشم انداز» جاب لوی آنجلس است.

با نقل قول را ملاک قضایت قرار دهیم و بر آن بتأثیم، در حالی که ادبیات مغرب زمین در تمام اعصار حتی هم اکنون آنکه از یهود سنتیزی در مفهوم اجتماعی و سیاسی آن و «رد یهود» نویسی در تقابی دینی است. نگاهی به تاریخ اروپا و مسیحیت یاندارزید، از شکل‌گیری مسیحیت و قاتل حضرت مسیح دانستن یهودیان تا دادگاه‌های تقیش عقاید قرون وسطی، از جنگ‌های صلیبی تا کشتارهای لهستان - روسیه - اسپانیا - انگلستان و غیره و جعلیات پزو تکل پیران صیون تا کتاب نبرد من و هم اکنون بیخ گوش شما، خیمه شب بازی کوکلوس کلان‌ها و نتوانایی‌ها همه در بستر تمدن غرب که شما مصراطه آن را می‌ستایید شکل گرفته که البته در اصل و اساس آن ستودنی است.

در این مقوله نقل قولی از دوست عزیزمان خانم شیرین دخت دقیقان را که در ارتباط با همین موضوع و در همین شماره نشریه چشم انداز نوشتند یادآور می‌شون: «تها غزلیات مولوی (که گویا حریف مناسبی برای آقای شفابنود)، با اشاره‌های مکرر، تغییرات نمادهای عرفانی و ادبی خارق العاده بر اساس زندگی حضرت موسی، الیاس، داؤود، سلیمان و دیگر انبیاء بنی اسرائیل به جا مانده کافی بود تا کتب انبیاء یهود را یکی از پایه‌های مهم ادبیات عرفانی جهان بدانیم».

اما قصد دیگرم از نوشتمن این مطلب اشاره‌ای به جوهر اصلی اعتقاد و اندیشه یهودیت است که خوشبختانه شما در نوشته خود تأکید بر آن داشته‌اید: «سنت یهود تفکر برانگیز است»، «یهودی خوب بودن یعنی داشتن خردی انتقادی - قوه درک واقعیت و اخلاق»، «انسان دوستی بی شایبه و خدمت به انسان‌ها و انسانیت چه از طریق وجودان پیش‌روی بودن و چه از راه مرمت و بیهود جهان «تیکون غلام» نه آرمان بلکه وظیفه یهودی می‌شود». این جملات در مقاله شما در ۷۵ چشم‌انداز زیر عنوان «نقیدی بر تولدی دیگر» آمده است.

شماره ۷۶ مایل بدانم در دنیای امروز مصدقاق «سنت یهودی» چیست؟ شما می‌دانید در گیری‌های اخیر بین فلسطینی‌ها و نظامیان اسرائیل ماهما است که توجه مردم جهان را به خود جلب نموده است. تمام اخبار و شنیده‌های حاکی است که مردم جهان جانب فلسطینی‌ها را گرفته‌اند و نظامیان اسرائیلی که مخصوصاً از سال ۱۹۶۷ به بعد در افکار عمومی جهان از خود اسطوره می‌ساختند این بار به افکار عمومی جهانیان توجهی ندارند.

قدرت‌های نظامی و مالی هر چند در عصر ما کاربرد موثری دارد هرگز به دیرپائی «سنت یهود» نخواهد بود تا آنجا که من خواهند و شنیده‌ام روشنگران یهودی در جهان و از جمله در آمریکا مثلاً «نواحی چامسکی» با مردم فلسطین همدردی آشکار کرده‌اند و بجاست ایرانیان یهودی در خارج از کشور هم که همواره موجب افتخار جامعه کلیمیان بوده‌اند این امور مهم توجه نمایند.

ملاحظات سیاسی به کنار، ماهیت حکومت‌های عربی و شیخ‌نشین‌ها و دولت اسرائیل بیرون از محاسبه می‌ماند ولی مردم اسرائیل و مردم فلسطین چون حقیقتی انکار ناپذیر در کنار هم زندگی می‌کنند.

(دامنه در صفحه ۵)

برایم فرضی پیش آمد تا کتاب «تولدی دیگر» تو شده شجاع الدین شفا و نقدهایش در نشریات ایرانیان خارج از کشور درباره آن نوشته شده بود را بخوانم و وظیفه خود دانستم چند خطی درباره کتاب و چند خط پیشتر در مورد دیدگاه شما و سایر روشنگران یهودی ایرانی اظهار نظر کنم و این شاید نگاهی از زاویه دیگر به موضوعی باشد که پیداست مورد توجه یهودیان قرار گرفته است.

در مورد کتاب «تولدی دیگر» به همین بسته می‌کنم که شجاع الدین شفا در مرگ اندیشه‌ها و باورهای خود به سوگواری نشسته است و این کتاب مرثیه‌ای است در این سوگواری. نقل قولهای مژده‌انه و ناشیانه ایشان از متون دینی و مخصوصاً از تورات نشان از این است که او به پایان راه رسیده و در بنیست اندیشه‌های باطل خود مشت بر دیوار می‌کوبد و بدانید این همه، سرسوزنی از اهمیت و قداست تورات و سایر کتب دینی نمی‌کاهد و مردمی که قرن‌ها بر محور اعتقاد خود به مکتب دینی، زندگی کرده و عشق ورزیده‌اند از صدای مشت‌های مرد پیر هویت گم کرده‌ای که بر دیوار نامیدی کوییده می‌شود، دلهره و یاس به دل راه نمی‌دهند.

برکسی پوشیده نیست که قرن‌ها است اشخاص گوناگون بر مجموعه دینی ما یهودیان (تئخ) مهر شک و تردید زده و بر همین منوال ستم‌های فراوان بر ما روا داشته‌اند، ولی چه حاصلی عاید آنها شده است. جز آن که مردان ما خشم فرو خورده خود را به فریادهای «قادوش» در کنیاها مبدل سازند و زنان ما اشکهای نجیبانه خود را در مقابل شمع‌های شبات فرو ریزند و نسلی بعد از نسل دیگر و قادرانه به ایمان خود پای بفشارند.

نگاهی به گنجینه ارزشمند ایران زمین نشان می‌دهد که سرتاسر ادبیات فارسی مملو از تمجید و تحسین پیامبر بزرگ یهود موسی کلیم ا... و انبیاء یهود و ارزش‌های توحیدی یهودیت است

دوست من، نگران آن چه اقای شفا در آن کتاب فراهم کرده‌اند نباشید، نگران آن باشید که ما در سیلاخ حوادث زمان از جوهره اصلی اعتقاداتمان و روشنانی‌های تورات به دور بیافتیم، من نگرانی خود را از دیدگاه‌های شما در نوشته «نقیدی بر تولدی دیگر» در شماره ۷۵ نشیره چشم انداز نمی‌توانم پنهان سازم.

شما در جوابگوئی یا ردد نظریات اقای شفا به همان شیوه‌ای متول شده‌اید که در کتاب تولد دیگر از آن استفاده شده است. در بخش «یهودی سنتیزی روشنگران ایرانی در طول تاریخ» در مقاله انتقادی خود بر کتاب «تولدی دیگر» از فردوسی گرفته تا هوشیگ گلشیری، تاریخ پر افتخار ادبیات ایران که دستتعابه اصلی خود شما در تفکر و نوشته‌هایتان است چنان بی‌رحمانه نقی شده که موجب آزدگی هر فارسی زبانی خواهد بود.

نگاهی به گنجینه ارزشمند ایران زمین نشان می‌دهد که سرتاسر ادبیات فارسی مملو از تعجب و تحسین پیامبر بزرگ یهود موسی کلیم‌اله و انبیاء یهود و ارزش‌های توحیدی یهودیت است، به نظر بندی بی‌انصافی است اگر از دریای بیکران ادبیات فارسی چند جمله یا شعر

اعتراض یهودیان در سراسر جهان و حتی در اسرایل بلندتر شده و به گوش جهانیان رسیده است.

بنده در سفر اخیر در خدمت ریاست محترم مجلس و سایر نمایندگان در سازمان ملل در نیویورک توانستم با گروه زیادی از ایرانیان یهودی و یهودیان سایر کشورها تماس گرفته و حقیقت زندگی یهودیان را در ایران علیرغم همه دروغ‌های بلندگوهای استعماری برای آنها روشن نمایم و همین موجب شد تا بسیاری از آنها در تقاضاوت خود درباره نظام جمهوری اسلامی تجدید نظر نموده و در موضوع دفاع از حقوق کشور عزیز ما برأیند و با حقوق مردم فلسطین و مسلمانان جهان آشنا شوند.

ولی این همه کافی نیست، تا وقتی که تعریض علیه حقوق مردم فلسطین و مسلمانان جهان متوقف نشود و شرایط زندگی همراه با صلح، برادری و عزت و افتخار برای همه مردم منطقه فراهم نگردد، همه باید دست در دست هم و با ایمان و صدق و صفا علیه ظلم و بیدادگری مبارزه کنیم.

بنده در سفر اخیر در خدمت ریاست محترم مجلس و سایر نمایندگان در سازمان ملل در نیویورک توانستم با گروه زیادی از ایرانیان یهودی و یهودیان سایر کشورها تماس گرفته و حقیقت زندگی یهودیان را در ایران علیرغم همه دروغ‌های بلندگوهای استعماری برای آنها روشن نمایم

انجعه مربوط به جامعه کلیمیان ایران می‌شود، این که ما همچون سایر شهروندان ایرانی با تأکید بر فرمایشات مقام معظم رهبری در رعایت حقوق مسلمانان، یهودیان و مسیحیان و تلاش بی‌وقفه ریس جمهور محبوب در بسیج افکار عمومی جهانیان در دفاع از حقوق فلسطینیان خود را موظف به دفاع از حق و حقیقت دانسته و در کنار مردم شرافتمد جهان به مبارزه خود ادامه خواهیم داد ■

سخنرانی نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی

جهان در عصر تحولات شکرف خود، زندگی مشترک مسلمانان، یهودیان و مسیحیان را در سرزمین مقدس و مرکز توحید و وحی انبیا تجربه خواهد کرد

دیدند.

شارون و دار و دسته صهیونیست‌های افراطی با تأثیره گرفتن حرمت مسجد الاقصی و اماکن مقدس آتشی برافروختند که مسلمان خود در لهیب آن خواهد ساخت. چهره‌های مصمم جوانان فلسطینی آینده درخشنان زندگی برادرانه مسلمانان و یهودیان و مسیحیان فلسطینی را نوید می‌دهد و پژواک صدای پدری که دست‌های خود را به حالت تسلیم بلند کرده و کمک می‌خواهد تا جسد بی‌جان فرزندش را از محلکه به در برده همه پهنه تاریخ را در تمام اعصار پر خواهد کرد و تک تیراندازان ارتش اسرایل به جز خفت و خواری، حاصلی برای اربابان خود به بار خواهد آورد.

بر کسی پوشیده نیست که
صهیونیست‌ها از آغاز تا امروز زبان
خشونت را انتخاب کرده‌اند

دنیا زدگان ارتش صهیونیستی و اپرالیست‌های جهانخوار، قادر به سرکوب ملت قهرمان فلسطین خواهند بود. جهان در عصر تحولات شکرف خود، زندگی مشترک مسلمانان، یهودیان و مسیحیان را در سرزمین مقدس و مرکز توحید و وحی انبیا تجربه خواهد کرد و روسیاهی به ذغال خواهد ماند.

من به عنوان نماینده کلیمیان ایران و از تریبون مجلسی صحبت می‌کنم که به نام اسلام و نظام ارزش‌های اسلامی به وسیله رادمرد بزرگ عصر ما، امام راحل، بنیان گذاری شده است و به من حق داده است که یهودی باقی بیانم و این همان پدیده الهی است که چون خاری به چشم دشمنان ملت‌های مظلوم فرو رفته است. استکبار جهانی، نفاق، برادرکشی، نفرت تزادی و مذهبی را اساس کار خود قرار داده و صهیونیست‌هایی که خود را عمله اجرایی این هدف ساخته‌اند متأسفانه از عنوان یهودی بودن سوءاستفاده نموده و جهانیان را نسبت به تعالیم توحیدی و انسانی حضرت موسی کلیم... بدین ساخته‌اند.

وظیفه همه یهودیان شرافتمد در سراسر جهان این است که اقدامات وحشیانه صهیونیست‌ها علیه مردم فلسطین و مسلمانان جهان را محکوم سازند، البته هم ایک فریاد

روز سه شنبه دهم آبانماه جاری، مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی، در نطق قبل از دستور جلسه علنی مجلس، موضع جامعه کلیمیان ایران و یهودیان شرافتمد جهان را در ارتباط با آنچه در منطقه خاورمیانه می‌گذرد و حقوق مسلمانان جهان و مردم فلسطین، روشن ساخت. نطق قبل از دستور آقای مهندس معتمد مورد استقبال فراوان ریاست و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و مسئولین نظام جمهوری اسلامی و مردم بزرگوار ایران قرار گرفت. اینک متمن کامل سخنرانی ایشان به اطلاع خوانندگان عزیز می‌رسد.

***

با کسب اجازه از ریاست و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی
با عرض تبریک به بسیجیان عزیز به مناسب هفته بسیج

در این روزهای حساس که آنچه در فلسطین و بر مردم قهرمان آن می‌گذرد مرکز توجه ملت ایران و همه مردم شرافتمد جهان است، وظیفه خود می‌دانم به نام جامعه کلیمیان ایران و آن دسته از یهودیان که کشtar و حشیانه جوانان فلسطینی را به دست نظامیان صهیونیست محکوم کرده‌اند راحت مقدس مجلس شورای اسلامی سخن بگویم.

بر کسی پوشیده نیست که صهیونیست‌ها از آغاز تا امروز زبان خشونت را انتخاب کرده‌اند. از کشtar در دهکده‌های دیر یاسین و کفر قاسم در نیمه اول قرن بیست تا قتل عام در اردوگاه‌های صبرا و شتیلا و تا امروز در آغاز قرن بیست و یکم در مسجد الاقصی و خیابان‌های غزه و رام ا... صهیونیست‌ها جز به زبان خشونت و تعذی و حق کشی هیچ اقدامی نکرده‌اند و این در حالی است که با نتاب یهودیت چهره خود را پوشانده‌اند تا سیاهکاری خود را از دیدگان مردم پنهان سازند.

اما در هفته‌های اخیر جوانان فلسطینی با شارخون پاک خود، نتاب از چهره دروغگویانی که موجودیت مردم فلسطین و حقوق مسلمانان جهان را انکار می‌کرند برداشته و جهانیان در پشت نتاب آین مقدس توحیدی بهود، قیافه آدمکشان حرفه‌ای را

رحمن دلرحیم

معجزه‌الهی بار دیگر نمودار شد

حشموناییم با افروختن چراغ حنوکا، دنیای تاریک زمان

خویش را روشن کردند

پیرمردی کهنسال، مؤمن و خدا. ترس که با پنج فرزند رشیدش، گمنام و منزوی در دهی کوچک زندگی می‌کرد، قد علم کرد. با خود گفت: سب است، تحمل خواری و خفت، بیش از این جایز نیست. در آن روز افسری یونانی با جوخه سربازان خود، مردم دهکده «مودعین» را در میدان دهکده جمع کرده بود. قربانگاهی بنا نموده و از مردم خواسته بود که داوطلبانه بت ژوپیتر، رب النعیم بزرگ یونانی‌ها، را پرستش نموده و برای او قربانی بگذرانند. کسی حاضر به این کار نشد. ناگهان یک یهودی یونانی نمای خانه داوطلب این کار شد. با دیدن این خیانت، خون متیاوه کهن گادول، پیرمرد هشتاد ساله به جوش آمد. جلو رفت و با یک ضربه شمشیر به زندگی آن خیانتکار پایان داد.

سربازان یونانی برای تنبیه او به جلو آمدند و لی فرزندان متیاوه و سایر مردم به هیجان آمده تمام افراد دشمن را کشند. این واقعه، زمینه انقلابی خونین و پیگیر شد. یهودیان که از یک پیرمرد هشتاد ساله چنین غیرتی را مشاهده کردند، روحی تازه یافتند و به جنگ با دشمن بربخاستند. افراد جنگ ناازموده‌ای که نه اسلحه کافی داشتند و نه از تاکتیک‌های جنگی با خبر بودند، به شیوه پارتیزانی به مقابله با لشکرها عظیم یونانی که همه نوع وسائل و مهمات و ارابه‌ها و پیل‌های جنگی در اختیار داشتند، بربخاستند و این پیکار عظیم سال‌ها طول کشید. متیاوه کهن گادول فوت کرد و لی پنج فرزند دلیرش که یهودای مکابی در رأس آنها قرار داشت نبرد را ادامه دادند. فداکاری‌ها و جانبازی‌های آنها جهان و جهانیان را به حیرت انداخت. خداوند هم به آنها کمک نمود، کمکی که

بودند یهودی زاده ولی یونانی مسلک. آنها تورات و مذهب اجدادی خود را کنار گذاشته از یونانی‌ها نقلید کردند. نه تقدس شنبه را داشتند و نه اعياد. نه از خوراک غیر کاشر (ذبح شرعی) پرهیز می‌کردند و نه از آلوهه شدن به فساد و رذالت. اگر وضع بدین منوال پیش می‌رفت اضمحلال و نابودی این قوم کهنسال حتمی و قطعی بود. ولی خوشبختانه اکثریت قوم که در دامان تورا و مذهب بزرگ شده بودند، ظاهر فربینده تمدن یونانی چشمان آنها را خیره ننمود. تبلیغات دامنه دار یونانیان در آنها تأثیری نکرد و آنها همچنان در کیش اجدادی خود ثابت قدم ماندند. یونانیان که خود را آقا و سرور جهان می‌دانستند، نمی‌توانستند تحمل کنند که یک ملت کوچک و ظاهرآ خقیر نمی‌خواهد تمدن به اصطلاح فروزان یونان را قبول کند، شروع به آزار و اذیت قوم یهود کردند. آنها را شلاق زدند، به زندان انداختند، شکنجه‌های گوناگون و وحشتناک دادند، سینه‌ها دریدند، آتش زدند و حتی طعمه حیوانات درنده ساختند. داستان «خنا» و هفت فرزندش را همه می‌دانیم. این فاجعه هولناک در آن ایام روی داد. هفت پسر حنا را در یک روز جلوی چشم او به فجیع ترین وضعی کشند پرای اینکه این هفت برادر نخواستند در مقابل بت بسی جان آن ستمگران سر فرود آورند. هنا، آن زن با شهامت که نظریش در تاریخ کمتر ملتی دیده شده است می‌توانست به فرزندان خود بگویید که در ظاهر به بت سجده کنند تا کشته نشوند و در دل به دین خود مؤمن باشند، ولی او این کار را نکرد بلکه با کلماتی مهیج آنها را تشویق کرد که در راه دین خود چانقهشانی کنند. آخرین فرزند را در دامن مادر سر بریدند ولی او همچنان به خدا ای متعال و به مذهب و آیین خویش وفادار بود. فداکاری و جانبازی به انتها درجه رسید.

ظاهر امر چنین نشان می‌داد که همه چیز از بین خواهد رفت و به زودی اثری از این قوم کوچک باقی نخواهد ماند. ولی ناگهان

جشن حنوکا یا جشن چراغ و چراغانی یکی از اعياد مهم قوم یهود است. این عید یادگار مبارزات و فداکاری‌های اجداد ما برای حفظ دین و آیین خود با دشمنی کافر است که پس از سال‌ها پیکار و جانبازی، با کمک و پاری خدا ای عالم بر او پیروز شدند و خداوند نیز توجه و علاقه خود را به سرنوشت موحدین و سالکین راهش نشان داد.

هفت پسر حنا را در یک روز جلو چشم او به فجیع ترین وضعی کشند برای اینکه این هفت برادر نخواستند در مقابل بت بسی جان آن ستمگران سر فرود آورند

روزگاری بود که قوم یهود در سرزمین مقدس زیر بوغ حکمرانی فرمانروایان یونانی می‌زیستند. یونانیان که خود دارای عقایدی خرافی بودند و خدا ایان متعدد و عجیب و غریبی را می‌پرستیدند، مشاهده کردند که ملت یهود فقط یک خدا را می‌پرستند، آن هم خدا ایسی نادیده که هیچ گونه مظہر و صنمی را نباید برای او ساخت. یونانیان از این موضوع به خشم آمدند. آنها خواستند عقاید پست خود و پرستش خدا ایان فراوان خود را بر این ملت تحمل ننمایند. آنها خواستند پدران ما را به اصطلاح خود از جهل و ظلمت رهایی داده و روشنگر و متنعمن سازند، چون آنها عقیده داشتند که ظلم و زور، اصالت ماده و لذت‌های مادی و پرورش تن، مظهر تمدن و روشنگری است. آنها تبلیغات دامنه داری را بین یهودیان شروع کردند. مدارسی باز کردند تا در آن فرهنگ یونانی را تدریس نموده و اطفال یهودی را نیز مانند کودکان و جوانان خویش به کیش و آیین خود آشنا سازند. متأسفانه عده‌ای از کوته فکران قوم، فریب ظاهر امر را خورد و زرق و برق تuden یونانی چشمان آنها را خیره ساخت. «هلنیست‌ها» فرزندان خود را به این مدارس فرستادند و این کودکان موقعي که از مدارس یونانی فارع التحصیل شدند افرادی

کنفرانس بین ادیان

مرجان پشاوایی

دومین کنفرانس بین ادیان به وسیله شورای جهانی زنان یهودی پس از گذشت چندین سال با تلاش خستگی ناپذیر و بی وقفه مستولان کیته بین ادیان، شورا در تاریخ ۱۰-۱۳ سپتامبر ۲۰-۲۳ شهریورماه سال جاری برگزار شد.

با توجه به بافت متفاوت مذهبی، «سارا یوو» که اورشلیم اروپا خوانده می‌شود برای برگزاری محل کنفرانس مناسب تشخیص داده شد.

سخنرانان، زنانی با زمینه‌های مختلف ادیان الهی مانند مسیحیت (ارتودوکس و کاتولیک)، مسلمان و یهودی برای ایجاد ارتباط بین اعتقادات مذهبی خود و به قصد شفاف کردن وضعیت زندگی زنانی که در یک جامعه با تفاوت‌های مذهبی زندگی می‌کنند گردد. آنها می‌توانند سی و چهار زن و چند مرد برای مباحثه و تبادل نظر در مورد موضوعات مربوط به نقش زنان در مذهب خود، حقوق زن، نقش زن در جامعه، جرایم علیه زنان و کشمکش‌های جاری در برابر زنان در سرزمینی که یوگوسلاوی را می‌ساخت و همچنین تمام جهان، در این کنفرانس شرکت کردند. شرکت کنندگان شمامی از دیدگاه‌های مذهب خود در مورد زنان و حقوق آنان را ارایه کردند.

جالبترین سخنرانی مربوط به یک خانم مسلمان و دارای دکترای حقوق به نام «جاستا باکزیک مفتی» بود که به شرح فرار قوه‌مانانه خود از بوسنی جنگ زده برای شرکت در کنفرانس جهانی مقام زن (پکن ۱۹۹۵) پرداخت. او برای شرکت در این کنفرانس با پای پیاده از خطوط جنگ برای فرار از دست آتش توبه‌ای صرب‌ها گذشته بود تا بتواند سالم از ساراییو بیرون رود. پس از آن با آنوبیل به کرواتی، سپس بوداپست و وین و در آخر به روش رفته بود. جایی که توانسته بود بالآخره سوار قطاری به مقصد پکن شود. سخنرانی او نمایی بود از آنچه پیش روی زنان برای مبارزه برای برابری پس از کنفرانس پکن قرار دارد.

سخنرانی مهم دیگر کنفرانس به وسیله بروفسور «ژوزف شنکر» سرپرست یک تیم تحقیقاتی بیماری‌های زنان ایراد شد. عده‌سخنان او در مورد نقش مذهب در بهداشت زنان و تحلیل دیدگاه‌های اسلام، مسیحیت و یهودیت درباره مسئله جلوگیری از حاملگی، سقط جنین و تولید مثل بود. در این کنفرانس میهمانانی از کشورهای بوسنی-هرزگوین، کرواتی، صربستان و مونته نگرو، بلژیک، لهستان و انگلستان شرکت داشتند ■

نقل از خبرنامه شورای جهانی زنان یهودی (ICJW) - نوامبر ۲۰۰۰ - آبان

سنت یهود تفکر برانگیز است

(ادامه از صفحه ۲)

وقتی نظامی بی‌پرواپی مثل شارون که دلش می‌خواهد او را «شاه شارون» King SHARON خطاب کنند به قصد برهم زدن مناسبات مردم اسرائیل و فلسطینی‌ها و از آن فراتر، مسلمانان و یهودیان لجوچانه در شرایطی بسیار حساس در مسجد الاقصی مثل یک اشغالگر تمام اعیار قدم می‌زند، آیا وظیفه ما نیست که برای حفظ «سنت یهود» به این اقدامات اعتراض کنیم؟ آیا وجود پشتیت که ما خود را نشانه آن می‌دانیم، حکم بر این نمی‌کنند که حقوق مردم فلسطین براساس معاهدات بین‌المللی و آنچه مورد توافق طرفین قرار گرفته است رعایت گردد؟ آیا جوانان فلسطینی حق ندارند از هویت خود دفاع کنند.

ما می‌ایم این بحث را فقط با اعتبار اعتقادی «تیکون غلام» که به مفهوم مرمت و بهبود جهان است ادامه دهن و تاکید نماییم که در زمان ما برای مشارکت در بهبود زندگی انسان راهی جز مسالت و درک طرف مقابل وجود ندارد.

قدرت‌های نظامی و مالی هر چند در عصر ما کاربرد موثری دارد، اما هرگز به دیرپایی «سنت یهود» نخواهد بود. تا آنجا که من خوانده و شنیده‌ام روشنگران یهودی در جهان و از جمله در آمریکا مشلاً «نوام چامکی» با مردم فلسطین همدردی آشکار کرده‌اند و بحاجت ایرانیان یهودی در خارج از کشور هم که همواره موجب افتخار جامعه کلیمان بوده‌اند به این امر مهم توجه نمایند ختم کلام جمله‌ای از نوشته‌های خانم شیرین دقیقان در مقاله «نقدی بر مالبخولی‌ای دیگر» در شماره ۷۵ نشریه چشم انداز است که می‌تواند راهنمای عمل یهودیان حقیقت‌جو در سراسر جهان باشد:

اگر یهودیان بسیاری، رهبری سندیکاهای کارگری را به عهده داشته و در صدر مبارزات ضد نژادپرستی قرار داشته‌اند، به این دلیل بوده که مقهور ثروت، اقتدار سیاسی و اقتصادی نشده‌اند، تسلیم وضع موجود نبوده و کوشندگان راه بهروزی انسان بوده‌اند. اگر امروز در کشورهای غربی کارگران و کارمندان از حقوق انسانی برخوردارند و زیر چرخ مناسبات له نشده‌اند، مدیون تلاش افرادی هستند که قدرت انتقاد به شرایط موجود و انشای ظلم و حق کشی را داشته‌اند، دست کم بخشی از این روحیه پیشو جهانی را همین ویژگی تورات پدیده آورده است ■

بدون آن ادame این پیکار مهیب محل بود. بالاخره کمک خداوند نتیجه خود را بخشد و معجزات پیاپی او بیان شد ضعیفان بر قدر تعنان، صالحان بر ظالمان، مؤمنان بر کافران و افرادی قلیل بر گروهی عظیم پیروز شوند. سرزمن مقدس از وجود دشمن بتپرست پاک گردید. بت همیقداش (معبد مقدس) از لوث بت‌ها مطهر شد. آنها خواستند پس از سال‌های بسیار که در بت همیقداش عبادت الهی انجام نشده بود، بار دیگر این عبادت را تجدید نمایند. همه جا را آراستند و مقدمات امر را شروع نمودند. هنگامی که خواستند چراغ هفت شاخه را روشن کنند، دیدند که روغن پاک مقدس فقط برای یک شب کافی است ولی معجزه الهی بار دیگر نمودار شد. پروردگار عالیان نشان داد که پیوند او با قوم یهود، با اولاد حضرات ابراهیم و اسحق و یعقوب ناگستنی است. روغنی که فقط برای یک شب چراغدان کافی بود به طور معجزه‌آسایی هشت شب روشنایی داد. آن گاه برای چندین بار قوم یهود به این حقیقت پی‌بردنده خداوند با آنها است، تورات او ابدی و فنا ناپذیر و قوانین او مایه حیات جاودانی است.

امروز بیش از دو هزار سال از این تاریخ می‌گذرد. در این مدت، همه ساله از شب بیست و پنجم ماه عبری کیلو برای هشت شب در خانه‌های خود چراغ حنکا روشن می‌کنیم و خداوند را برای بركات و معجزاتش می‌ستاییم. وقتی سایه چراغ‌های حنکا نگاه می‌کنیم به یاد این حقیقت می‌افتیم که خدا همیشه با صالحان بوده و خواهد بود. او همواره ما را از بدختی‌ها رهانی بخشدید و از ظلم و جور دشمنان نجات داده است. روشنایی این چراغ‌ها به ما قوت قلب می‌دهد که در حفظ دین و مذهب خود کوشاییم، قوانین مقدس الهی را که در تورات مقدس مندرج است بدانیم و به آن عمل نماییم. از طعن و مسخره مخالفان ایمان و مذهب، هراسان و دلسوز شویم و پایدار و استوار در راه مقدس پدران خود گام برداریم. آن وقت چراغ رحمت الهی همواره در قلب و مغز ما با فروغی جاویدان روشن خواهد بود و ما را از ورطه‌های هولناک زندگی کنار خواهد کشید و بشارتهایی را که توسط پیغمبران به ما داده است عملی خواهد کرد.

آمين ■

ملاقات نمایندگان جامعه کلیمیان ایران با رئیس جمعیت تشخیص مصلحت نظام

روز سه شنبه ۲۴ آبان ماه جاری آقای موریس معتمد نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی و هارون یشاپایی، رئیس انجمن کلیمیان ایران، در محل مجمع تشخیص مصلحت نظام آیت... هاشمی رفسنجانی ملاقات نمودند.

آقای رفسنجانی در این ملاقات سوالاتی در مورد موقعیت کنونی جامعه کلیمیان طرح نمود که جواب آنها از طرف مشولین جامعه به اطلاع ایشان رسید.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام یادوار شد که همانطوری که امام راحل فرموده‌اند: «ما حساب جامعه یهود را از حساب صهیونیست‌ها جدا می‌دانیم»، نظام جمهوری اسلامی ایران بعد از پیروزی انقلاب از عملکرد اقلیت‌های دینی از جمله کلیمیان ایران راضی بود و مخصوصاً موضع گیری اخیر نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی به دفاع از حقوق مردم فلسطین توجه مشولین نظام را جلب نموده و نشان از حسن نیت جامعه کلیمیان ایران دارد.

نمایندگان جامعه کلیمی یادوار شدند که کلیمیان ایران مشکلاتی جدا از مشکلات عمومی ملت ایران ندارند و ماسعی می‌کنیم جوانان کلیمی را مشتاق و آماده خدمت به ملت ایران پرورش دهیم و امید داریم بعضی مشکلات جوانان تحصیل کرده و مختصص کلیمی در مورد اشتغال هر چه زو در پایان پذیرد و میهن ما با گذر از دوران بحران بتواند آینده‌ای درخشان در پیش داشته باشد.

آیت... هاشمی رفسنجانی از جامعه کلیمیان ایران دعوت نمود که با علاقه و اطمینان، وظایف خود را برای سربلندی ملت و کشور ایران در نظام جمهوری اسلامی به انجام برساند. ■

ملاقات نمایندگان جامعه کلیمیان ایران با امام جمعه شیراز و نماینده ولی فقیه در استان فارس

روز یکشنبه اول آبان ماه جاری نماینده جامعه کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی و رئیس انجمن کلیمیان ایران، در ستاد نماز جمعه شیراز با آیت... حائزی (امام جمعه شیراز و نماینده ولی فقیه در استان فارس)، ملاقات نمودند. امام جمعه محترم با صعیبیت و مهربانی فراوان نمایندگان جامعه کلیمیان ایران به حضور پذیرفته و در ملاقات جدایی نظرات خود را بیان داشته و تأکید فرمود: «ما همواره سعی کرده‌ایم جامعه کلیمیان شیراز از ثبات و اطمینان کامل برخوردار باشند و من خودم در کنیای ربيع زاده شیراز حاضر شده و سخنرانی کرده‌ام و اهمیت و ارزش حضرت موسی کلیم... را برای موحدین جهان توضیح داده‌ام».

آیت... حائزی اظهار امیدواری نمود که صاحبان ادبیات توحیدی در کنار هم زندگی برادرانه داشته باشند و کافران و بداندیشان توانند بین آنها نفوذ نمایند. امام جمعه شیراز اقدامات صهیونیست‌ها و همدستان آنها را شانه بی عدالتی و کفر خوانده و اظهار اطمینان نمود که حق و عدالت پیروز می‌شود، وی توضیح داد که بنا بر روایات مذهبی حضرت داود را برتاب قلاب سنگ، «گلبات» را از پای درآورد و اقدامات جوانان فلسطینی امروز به حرکت حضرت داود شباهت دارد. ■

سخنواری رئیس انجمن کلیمیان از تریبون نماز جمعه تهران

روز جمعه دوم دیماه جاری، به مناسبت روز جهانی قدس، تعداد زیادی از کلیمیان ایران در تهران و سایر شهرها به راهیمیان روز قدس پیوستند و با مردم مظلوم فلسطین و مسلمانان جهان اعلام همبستگی نمودند.

خبر انجمن کلیمیان

ملاقات نماینده کلیمیان ایران و رئیس انجمن کلیمیان با رئیس قوه قضائیه

روز سه شنبه ششم دیماه جاری، طبق قرار قبلی مهندس موریس معتمد، نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی، و هارون یشاپایی، رئیس انجمن کلیمیان ایران، در محل قوه قضائیه با آیت... شاهروodi رئیس قوه قضائیه ملاقات نمودند.

در این ملاقات نماینده جامعه کلیمی ایران درباره بعضی مشکلات جامعه کلیمی با رئیس قوه قضائیه مذکور نمودند و ایشان در نهایت حسن نیت به مطالب مطرح شده توجه نمود و اعلام داشت مطالب مطرح شده را بررسی نموده و انشا... رفع مشکلات خواهد شد. ■

فرجام خواهی زندانیان یهودی

شیراز- خبرگزاری جمهوری اسلامی: رئیس کل دادگستری فارس گفت: محاکومان متهم به جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی از دادستان کل کشور تقاضای فرجام خواهی کردند.

۱۰ یهودی ایرانی، ۳۱ شهریور ماه امسال به حکم شعبه نهم دادگاه تجدید نظر استان فارس به ۲ تا ۹ سال حبس تعزیری محکوم شدند.

حسین علی امیری گفت: تقاضای فرجام خواهی این محاکومان برابر ماده ۲۶۸ قانون آینین داوری دادگاه‌های عمومی و انقلاب به دادستانی کل کشور فرستاده شده است. وی خاطر نشان کرد: استفاده از مزایای ماده ۲۶۸ قانون آینین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب به معنای یک مرحله دادرسی جدید نخواهد بود زیرا قبل از درخصوص متهمن حکم قطعی در دادگاه تجدید نظر صادر شده است.

وی گفت: قانونگذار در این ماده قانونی مزایای استثنایی برای محاکومان در نظر گرفته تا در صورت اعتراض به حکم قطعی دادگاه تجدید نظر، بتوانند به دادستانی کل کشور شکایت کنند.

به گفته رئیس کل دادگستری فارس، در سورتی که دادستان کل کشور حکم صادره را خلاف شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوان عالی کشور تقاضای نقض دادنامه را می‌کند و پرونده وارد سیر قانونی دیگر خواهد شد.

رئیس کل دادگستری فارس افزود: رونوشت شرح فرستاده شده برای دادستان کل کشور به وکلای محاکومان هم داده شده است. ■

ملاقات نمایندگان جامعه کلیمیان ایران با رئیس مجلس شورای اسلامی

سه شنبه اول شهریور ماه جاری

مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی و هارون یشاپایی رئیس انجمن کلیمیان با حجت الاسلام آقای کروی، ریاست محترم مجلس، ملاقات نموده و ضمن اظهار خوشوقتی از توجه ایشان به مسائل جامعه کلیمیان ایران، برای ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی ایران آرزوی موفقیت نمودند.

آقای کروی تأکید نمود که حقوق اقلیت‌های دینی در نظام جمهوری اسلامی به موجب قوانین جاری و توجه علمای دین و مشولین نظام، محفوظ و مورد توجه می‌باشد و اظهار امیدواری نمود که همه افراد ملت ایران در کنار هم برادرانه زندگی کنند و بتوانند آینده درخشانی برای کشور و ملت ایران پی ریزی نمایند. ■

انتقال سفر تورا به آلمان

سال گذشته، وزارت خارجه ایام روزنامه های امور خارجه (اداره هماهنگی های فرهنگی) و فرهنگ و ارشاد اسلامی در نامه ای به انجمن کلیمیان تهران، اعلام کردند که یک کنیای تازه تأسیس شده در شهر دویسبورگ آلمان، تقاضای سفر تورا (طومار تورات) برای انجام مراسم مذهبی نموده است. انجمن کلیمیان پس از تهیه دو سفر تورا و ترمیم و آماده سازی آنها، پس از طی مراحل و تشریفات قانونی، در آذرماه چاری این توراه را توسط دو نفر از نمایندگان معرفی شده انجمن (آقای آرش آبائی و خانم سیما مقندر) به محل یاد شده انتقال داد.

شهر «دویسبورگ» در غرب آلمان واقع شده است و در کنار دو منطقه «مولهایم» و «اویرهاوزن» تحت سرپرستی یک انجمن کلیمیان قرار دارد. حدود ۵۰ سال پیش، یکی از یهودیان شهر مولهایم به نام که به همراه خانواده اش توسط قوای نازی دستگیر شده بود، نذر کرد که اگر آزاد شود، خانه خود را به کنیا تبدیل و وقف امور مذهبی نماید که پس از رهایی، نذر خود را ادا نمود و کنیای مولهایم شکل گرفت. از سال ۱۹۸۹ و پس از فرو ریختن دیوار برلین و شروع مهاجرت بخشی از یهودیان روسیه و اروپای شرقی به آلمان، جمعیت

يهودیان مناطق یاد شده نیز رو به فروتنی نهاد، به طوری که کنیای وقف شده در مولهایم، دیگر گنجایش همه نمازگزاران منطقه را نداشت. لذا با تلاش مسئولین انجمن کلیمیان آلمان، هزینه و مقدمات لازم برای احداث یک کنیای جدید در شهر دویسبورگ فراهم شد. نکته قابل توجه آن است که زمین این کنیا از سوی شهرداری دویسبورگ به یهودیان آن منطقه اهدا شده و بخشی از هزینه احداث آن را نیز مسیحیان آن شهر متفق شده اند.

تورات های مذکور طبق سند تنظیم شده تا زمان جایگزینی و رفع نیاز شرعی، به طور امانت در اختیار کنیای دویسبورگ آلمان قرار دادند. در این سفر نمایندگان انجمن دیداری از مراکز دینی یهودیان مونیخ (در آلمان) و آنتورپ (در بلژیک) نیز داشتند که شرح آن در شماره های بعدی بینا به نظر خوانندگان خواهد رسید ■

دیدار نماینده پارلمان دانمارک از کنیای یوسف آباد تهران

آبان ماه گذشته، یک هیئت از پارلمان دانمارک به دعوت مقامات جمهوری اسلامی به ایران آمد. یکی از اعضای این پارلمان، آقای «آرن ملکیو» (Arne Melchior) که یهودی است، روز دوشنبه ۹ آبان به همراه دیپیر اول سفارت دانمارک آقای «اسکات» (Skott) و کنسول سفارت، خانم «روته» (Rothe) ضمن دیدار از کنیای یوسف آباد تهران، با رئیس انجمن کلیمیان و جمعی از مستولان جامعه ملاقات و گفتگو کرد.

در تهران، کلیمیان از صبح روز جمعه از مقابل کنیای ابریشمی به طور دسته جمعی به طرف دانشگاه تهران محل برگزاری مراسم حرکت کردند. در این مراسم با هماهنگی های قبلی که با ستاد برگزاری مراسم به عمل آمده بود، آقای هارون یشاپایی، ریس اجمعن کلیمیان قبل از سخنان خطیب مراسم (ایت... رفیتجان) بیانیه جامعه کلیمیان ایران را از پشت تریبون نماز جمعه تهران قرأت کرد.

اعلام نقطه نظرات کلیمیان ایران با استقبال فراوان نمازگزاران و مسئولین حاضر در مراسم روز قدس روپرورد و آقای هاشمی رفیتجانی در پایان سخنرانی خود به حضور جامعه کلیمی ایران در مراسم روز قدس و سخنرانی نماینده آنها در مراسم اشاره نمود و از کلیمیان ایران قدردانی و در مورد اهمیت دین یهود و خدمات آن در طول تاریخ تاکید نمود ■

سفر نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی با هیئت ایرانی شرکت کننده در کنفرانس بین المجالس ۲۰۰۰ در نیویورک

هفته آخر مهرماه چاری، هیئت نماینده مجلس شورای اسلامی ایران به سرپرستی حجت الاسلام کروی ریاست محترم مجلس شورای اسلامی برای شرکت در کنفرانس بین المجالس به نیویورک سفر کرد، در این هیئت مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی نیز حضور داشت.

حضور نماینده کلیمیان ایران در میان جمع نمایندگان جمهوری اسلامی از معنی و جلوه خاصی برخوردار بود و همه جا خبرنگاران و مسئولین به این نکته توجه فراوان داشتند.

آقای مهندس معتمد ضمیم حضور در جلسات کنفرانس مذکور با

کلیمیان ایرانی مقیم امریکا و جمعی از آمریکاییان یهودی آشنا شده و به تبادل نظر پرداخت. نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی با حضور در کنیاهای ایرانیان کلیمی در نیویورک و لوس آنجلس فرستی یافت تا با ایرانیان همکیش از نزدیک گفتگو نماید. آنچه در این ملاقات ها جلب توجه می کرد علاقه صمیمانه و فراموش نشدنی ایرانیان کلیمی به سرزمن خود و سرنوشت ملت ایران بود.

مهندس معتمد در نیویورک و لوس آنجلس با سازمان های ایرانیان یهودی در آمریکا تماس فراوان داشته و در مورد علاقه مشترک ایرانیان برای تلاش و خدمت در راه میهن عزیز به نظرات مشترک رسیده و تاکید نمود که نظام جمهوری اسلامی ایران همواره از حقوق اقلیت های دینی، مخصوصا ایرانیان کلیمی جانداری نموده است.

جامعه کلیمیان ایران امیدوارند سفر نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی برای ملت ایران و جامعه کلیمیان دارای خیر و برکت فراوان باشد ■

که همواره مورد تحسین مردم جهان بوده و البته گاهی نیز با تعابیر نادرست همراه بوده است. از مزامیر حضرت داود ترجمه‌های گوناگونی وجود دارد، پخش‌هایی از ترجمه مرحوم حاخام حبیم موره موجود است و اخیراً چند ترجمه از «تهیلیم» در خارج از کشور منتشر شده که هیچ کدام ارزش و استحکام ترجمه حاخام حبیم موره و ترجمه‌های قدیمی را ندارد.

در ترجمه‌ای که اینک منتشر و در اختیار هموطنان قرار گرفته است، ترجمه مجموعه کتب مقدس پایه کار قرار گرفته و از آن استفاده شده است. البته بعضی لغات و اصطلاحات در ترجمه کتاب مذکور بعد از گذشت هفتاد سال چنان مهجور و دور از ذهن شده است که بازنگری و انتخاب معادلهای بهتر ناگزیر به نظر می‌رسید و بر همین مبنای ترجمه مذکور بازبینی شده و بدون اینکه اصل کتاب به لحاظ اصالت ترجمه و وفاداری به متن مورد تردید قرار گیرد، باز نویسی شده است. انگیزه انتشار «تهیلیم» به وسیله جمعی از همکیشان و کمیته فرهنگی گیلانیان مطرح شد و هیئت مدیره انجمن کلیمیان و کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان آن را پیگیری نمود و نتیجه آن انتشار کتاب مذکور است. تدوین و انتشار این کتاب حاصل تلاش خانم‌ها: دوریس نوری‌الیان و ژانت عبدیان و آقایان: استاد سلیمان حکاکیان، فرید طوبیان، مرد خای امین شموئیان، یعقوب برخوردار و هارون بشایانی، ریس هیئت مدیره انجمن کلیمیان است. این کتاب به مبلغ ۲۵۰۰ تومان در انجمن کلیمیان تهران عرضه می‌گردد ■

انتشار کتاب‌های جدید فرهنگ و بینش یهود

(دوره متوسطه)

یکی از مشکلات آموزش تعلیمات دینی یهود در مدارس، وجود کتاب‌های غیر استاندارد درسی در این رشته بوده است. کتاب‌های قدیم دوره دبیرستان (که از سال ۱۳۵۹ تدریس می‌شد) علیرغم مطلب غنی و آموزنده، به سبب عدم طبقه بندی موضوعی و هدفدار بودن، همواره نگرانی و پریشانی خاطر برای معلم و دانش آموز ایجاد می‌کرد.

از سال‌ها پیش، تدوین کتب جدید در دستور کار کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان قرار گرفت و به علت کمبود نیروی کارشناس در این رشته، این برنامه با زحمت و فراز و نشیب‌های زیاد به کندی پیش رفت تا آن که در سال جاری تدوین و پیرایش آنها به اتمام رسید و پس از تایید دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش، «کتاب‌ها تکثیر و در میان دانش آموزان توزیع شد.

این کتاب‌ها حاصل تلاش دکتر یونس حمامی لاله‌زار، مهندس آرش آبائی، مهندس سلیمان حکاکیان، دکتر رامین ستاره‌شناس و جمعی دیگر از اندیشمندان جامعه کلیمی است و نظارت بر مطالب آن بر عهده آقای هارون بشایانی بوده است. ویراستاری کتب را خانم النا لاویان، حروفچینی و صفحه آرایی آن را خانم فرنانز سنه‌ای و آقای فرید طوبیان انجام داده‌اند. امور اجرایی تدوین کتاب را آرش آبائی عهده‌دار بوده است.

این کتاب‌ها (اول تا سوم متوسطه) در کلیه رشته‌ها و نظامهای آموزشی از سال تحصیلی جاری (۱۳۷۹-۸۰) تدریس شده و در امتحانات مورد پرسش قرار می‌گیرند و کتب تعلیمات دینی یهود قدمیم این مقطع، فاقد اعتماد درسی در امتحانات مقطع متوسطه است. لازم به ذکر است که در کنکور سراسری دانشگاه‌ها در سال ۱۳۸۰ سوالات درس تعلیمات دینی یهود همچنان از کتب قدیم سال‌های دوم و سوم متوسطه طرح می‌شود و طرح سوال کنکور از کتب جدید به تدریج از سال ۱۳۸۱ طبق ترتیبی که سازمان سنجش اعلام خواهد کرد آغاز خواهد شد.

از معلمان و دانش آموزان عزیز درخواست می‌شود هرگونه انتقاد و پیشنهاد را درباره محتواهای این کتاب‌ها به کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان اطلاع دهند تا در چاپ‌های بعدی، مورد توجه قرار گیرد. لازم به ذکر است که این کمیته، برای توجیه و آموزش معلمان دوره متوسطه درباره کتاب‌های جدید، سeminارهایی را تشکیل می‌دهد ■

وی که در ۲۵ سال گذشته عضو پارلمان و هیئت دولت دانمارک بوده است، وضعیت زندگی روزمره کلیمیان تهران و ایران را جویا شده درباره یهودیان کشور دانمارک نیز توضیحاتی داد. وی که خود را یک یهودی ارتودوکس (مومن و پایبند به اصول دینی) معرفی می‌کرد، از اینکه یهودیان ایران در مراکز جمعیتی خود دارای امکانات اولیه زندگی

دینی (ذبح شرعی، مدرسه، کنیسا، خانه سالمندان و سازمان‌های اجتماعی و ...) هستند، اظهار تعجب و خوشحالی نمود. آقای ملکیو در پایان، ضمن دعای خیر برای جامعه کلیمیان ایران، اظهار امیدواری کرد که در آینده نزدیک، هیئتی از کلیمیان ایران بتواند از کشور دانمارک و مراکز تجمع یهودیان آن کشور دیداری باشند ■

جشن تشویق دانش آموزان ممتاز

روزهای دهم و یازدهم آبان ماه، تالار اجتماعات محیان، پذیرای دانش آموزان ممتاز کلیمی بود. با همت کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان تهران، ثبت نام دانش آموزان ممتاز کلیمی در تمامی پایه‌ها از دو ماه قبل شروع شده بود و با قطعی شدن اسامی، مراسمی به پاس تلاش این عزیزان برگزار شد. در سال جاری تعداد دانش آموزان ممتاز به حدود ۵۰۰ نفر رسید که به علت کثرت جمعیت، مراسم تقدیر در دو شب متواتی اجرا شد.

در این مراسم، لوح‌های تقدیر مزین به تمثال حضرت موسی از طرف زحمتکشان جامعه به دانش آموزان اهدا شد. تماینده ایرانیان کلیمی در مجلس، ریس انجمن کلیمیان، اعضای هیئت مدیره انجمن کلیمیان و اعضای انجمن‌های اولیا و مریبان مدارس کلیمی، مدیران و معاونان این مدارس و جمعی دیگر از مسئولین جامعه از جمله میهمانان این برنامه بودند.

تهیه لوح‌های تقدیر با طرح برجسته تمثال حضرت موسی بر روی ورق مس، از ایکارات و تلاش‌های مهندس یوسف ستاره شناس بود که از ایشان سپاسگزاری شد.

در میان دانش آموزان ممتاز، جمعی از قبول شدگان مراحل مختلف المپیادهای علمی کشور و نیز اعضای کنیساها و نهادهای اجتماعی نیز به چشم می‌خوردند.

نشریه بینا از والدین و دانش آموزان عزیز دعوت می‌کند تا سایر اخبار مربوط به موقیت‌های دانش آموزان را برای انعکاس به این مجله ارسال دارند ■

انتشار کتاب تهیلیم (مزاعیر داود)

با ترجمه فارسی

آبان ماه گذشته، کتاب تهیلیم با ترجمه فارسی از چاپ خارج شد. «تهیلیم» آلالا، کتاب مزامیر حضرت داود، یکی از معتبرترین منابع دینی، اخلاقی و فرهنگی یهودیت است. متن شعرگونه مزامیر حضرت داود نه تنها به صورت کتاب موجود مورد استفاده یهودیان و علاوه‌نمدان می‌باشد، بلکه می‌توان گفت بخش عمده متون دعاها روزانه، هفتگی، اعیاد و سایر مراسم از مزامیر حضرت داود تشکیل شده است.

مطالعه کتاب مزامیر حضرت داود، بیان کننده دلنشیزی‌ترین و گویاگرین اصول توحید و ستایش غزل گونه خداوند و نعمات او است

نقش نظارتی خویش را اعمال می‌نماید.
از سال ۷۲ تاکنون، چندین لاشه مبتلا به سل، مخصوصاً انگل «سیستی سرک» به علت آلدگی فوق العاده شدید، ضبط کلی و معدوم شده و بقیه جهت عقیم شدن نوزاد کرم به سردخانه ارسال شده‌اند.

در ضمن، لاشهای بازرسی شده و مجاز برای مصرف بوسیله خودروهای سرددخانه دار که دارای مجوز دامپزشکی می‌باشند از کشتارگاه به قصابی‌ها حمل می‌شوند.

آقای دکتر جهانگیر جواهری، مسئولیت کمیته گوشت انجمن کلیمیان را به عهده دارد. در پایان از همکاری مسئولین محترم اداره کل دامپزشکی استان تهران، شبکه دامپزشکی اسلامشهر، مدیریت کشتارگاه فرجزادی و همچنین قصاب‌های کلیمی با انجمن کلیمیان تهران، صمیمانه سپاسگزاری می‌گردد ■

خبر سازمان‌های وابسته به انجمن کلیمیان

دیدار جوانان با مهندس معتمد، نماینده کلیمیان در مجلس

عصر شنبه ۱۲ آذرماه برنامه‌ای تحت عنوان «نشستی با نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی» توسط کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران در محل ساختمان سرایندی ترتیب داده شد. نماینده محترم کلیمیان در مجلس شورای اسلامی و نایب ریس انجمن کلیمیان تهران، آقای مهندس موریس اعتماد در جوی دولستانه و صمیمانی نکاتی را در رابطه با فعالیت‌های خود در ششماهه اول دوره نماینده‌گی برای حضار که از اعضا فعل نهادهای جوان کلیمی بودند تشریح نمود که از اهم نکات مطرح شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

سفر به نیویورک (جهت شرکت در کنفرانس بین المجالس) و دیدار با همکیشان مقیم آمریکا - دیدار کلیمیان با ریس جمهور آقای خاتمی که به همت آقای مهندس معتمد ترتیب داده شد (در نشریه بینا شماره ۱۰ به آن اشاره شد) - دیدار با آقای حائزی (امام جمعه شیراز) در رابطه با پرونده زندانیان یهودی در شیراز - دیداریا آیت... رفسنگانی ریس مجمع تشخیص مصلحت نظام.

وی در ادامه جلسه دیدگاه‌های خود را در رابطه با مجلس ششم بیان کرد.

پس از آن جلسه به صورت پرسش و پاسخ ادامه یافت که نوع سوالات ناشنگر شعور بالای سیاسی و اجتماعی جوانان ما بود که نویدیخش آینده روش و امیدوار کننده جامعه ما است. مهندس معتمد با توجه به اهمیت حضور جوانان در فعالیت اجتماعی و لزوم پیش و نگرش صحیح جوانان نسبت به مسائل اجتماعی پاسخ‌های روش‌نگر و دقیق به سوالات مطرح شده داد.

با توجه به اهمیتی که دست اندکارکاران امور جامعه کلیمی به خصوص انجمن کلیمیان تهران نسبت به امور جوانان قابل هستند و سرمایه گذاری‌های گسترده‌ای که در این رابطه انجام گرفته، از جوانان و نوجوانان عزیز همکیش دعوت می‌شود تا با شرکت در برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی نهادهای جوان کلیمی گامی در جهت رشد و شکوفایی شخصی و اجتماعی خود ببرانند ■

جلسات بررسی راهکارهای مشکلات نهادها و سازمان‌های جوان کلیمی

به ابتکار کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران، سلسله جلساتی با عنوان «بررسی مشکلات سازمان‌های جوان کلیمی» در محل این کمیته (ساختمان سرایندی) برگزار می‌گردد. در این جلسات سعی بر آن شده است که مسایل پیرامون سازمان‌ها و مشکلات آنان اعم از نداشتن انگیزه برای شرکت در کارهای اجتماعی، مهاجرت، ازدواج و نقش مدیریت در سازماندهی نهادهای کلیمی مورد توجه و بحث قرار گیرد.

سفر دبیران تعليمات دینی یهود به اصفهان

امسال نیز همچون سال‌های گذشته از طرف کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان تهران برنامه تور زیارتی - سیاحتی، برای معلمین عبری و تعليمات دینی به مقصد اصفهان برگزار شد.

روز سه‌شنبه ۱۵ شهریور معلمین دینی به طرف اصفهان حرکت کردند و پس از ورود به اصفهان مستقیماً به زیارتگاه «ساره بنت آشرا» رفتند و پس از اجرای مراسم مذهبی، برای اقامت به هتل رهنمون شدند.

در طی این مسافرت ۲ روزه اعضای تور سیاحتی، زیارتی از اماكن تاریخی و دیدنی شهر اصفهان، مانند منار جنبان، سی و سه پل، باغ پرنده‌گان، چهل ستون، کنیسا ملا یعقوب (ملا ماری) و مسجد امام دیدن کردند. در ضمن در مراسم مذهبی برپیسا (جشن تکلیف) در کنیسا کتر داوید اصفهان نیز حضور یافتند.

معلمین عبری و مسئولین کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان تهران از کلیه عرب‌زبانی که این گروه را در اجرای هر چه بهتر تور همراهی و پاری رسانند، از جمله مهندس روپرت خالدار (سرپرست تور)، تلمود تورای کنیسای کتر داوید و نیز آقایان صیون بوطوبیان، نجات‌الله نتن باخما، رامین سپارزاده، فرج نهداران و موریس پشاریم کمال تشكر و سپاسگذاری را دارند ■

بازسازی کنیسای «ملا حنینا»

کنیسای «ملا حنینا» واقع در جنوب تهران (خیابان مصطفی خمینی و جنب بیمارستان دکتر سپیر) از قدیمی‌ترین کنیساهای تهران است که زمانی در مرکز محله سکونت کلیمیان قرار داشت. امروزه، علیرغم جایگزینی اکثر همکیشان به نقاط دیگر شهر، این کنیسا همچنان محل تجمع نمازگزاران کلیمی است.

شهریور ماه گذشته به پیشنهاد یکی از متولیان این کنیسا، آقای نورالله درخشناد و با همیاری خود ایشان، انجمن کلیمیان تهران سالن کنیسا را مرمت و نوسازی کرد که بخشی از هزینه‌های آن از صندوق کنیسا پرداخت شد ■

گزارش کمیته گوشت انجمن کلیمیان تهران

رشد روز افزون بیماری‌های مشترک بین انسان و دام، انتقال بسیاری از این بیماری‌ها از طریق مصرف گوشت و فرآورده‌های گوشتی آلوهه به انسان، توجه ر ضرورت به امر بازرسی گوشت را الزامي ساخته است.

پرخی از بیماری‌ها مثل کرم کدو، منحصر از طریق استفاده از گوشت آلوهه به انسان منتقل می‌شوند. تعدادی دیگر از این امراض مانند «کیست هیداتیک» به علت ذبح قاجاق و غیر مجاز و خارج از کشتارگاه، اشاعه می‌باشد. عده دیگری از این بیماری‌ها، مانند آلدگی‌های «ساملونلای» به دلیل غیر بهداشتی بودن روش کشتار و در اثر آلدگی‌های ثانویه از طریق گوشت منتشر می‌شوند.

اهتمام و نقش کشتارگاه‌های صنعتی و بهداشتی در امر بازرسی گوشت انکار ناپذیر است. قبل از پاییز ۱۳۷۲، وضع گوشت کاشر (ذبح شرعی بهودیان)، از نقطه نظر بهداشتی، به علت کشتار در محلهای نامناسب و غیر مجاز بسیار نامطلوب بود. از این رو با تعمیم و تلاش مستمر انجمن کلیمیان تهران و با مساعدت شبکه دامپزشکی استان تهران، کشتارگاهی مجاز و بهداشتی، جهت انجام امور کشتار دام کاشر، در اختیار قصاب‌های کلیمی قرار گرفت.

روزهای دوشنبه، اینجا چناب حاخام یوسف همدانی کهنه پس از شحیطای (ذبح) کاو و گوسفند با دقیقی خاص به معایبات شرعی می‌پردازند. سپس کارشناس بهداشت دامپزشکی مستقر در کشتارگاه که وظیفه بازرسی گوشت را بر عهده دارد، با انجام بازرسی‌های لازم

بین المللی حقوق بشر و فعالیت‌های انسان دوستانه ملاقات نمودند. خانم حصیدیم به مناسب مقارن بودن جشن‌های مذهبی سوکوت و ایام سیمحاتورا در کنیاهای مختلف حضور پیدا کرده و با تعدادی از خانواده‌های یهودی هلندی از جمله نماینده شورای بین المللی زنان یهودی ملاقات و تبادل نظر نمود و به اتفاق دیگر همراهان از موزه یهودی در آمستردام دیدن کرد.

وی گزارش کامل مسافرت خود را در جلسات مختلف با حضور نمایندگان دولتی دیگر و سازمان‌های غیر دولتی فعال در ایران و نمایندگان اتحادیه اروپا و هم‌چنین اعضا انجمن بانوان کلیمی ارایه کرد. موضوع مورد بحث از طرف ایشان مسائل و مشکلات پناهندگان و اقلیت‌های مذهبی در هر دو کشور بوده است.

تجمع تعدادی از اعضای انجمن بانوان کلیمی در مقر سازمان ملل در تهران

روز سه شنبه ۸ آذر، پنا به اعلام شبکه ارتباطی سازمان‌های غیردولتی زنان در جمهوری اسلامی ایران، تعدادی از اعضای این انجمن با تجمع در مقابل مقر سازمان ملل، حمایت قاطعانه خود را از حقوق زنان و کودکان فلسطینی اعلام نمودند.

«هفته پژوهش»

در هفته پژوهش، یک کارگاه آموزشی به مدت ۲ روز از طرف مرکز مطالعات زنان دانشگاه تهران با همکاری مرکز امور مشارکت زنان نهاد ریاست جمهوری برگزار گردید. موضوع کارگاه «اهمیت پژوهش در فعالیت‌های سازمان‌های غیر دولتی زنان» بود. خانم مرجان یشاپایی (اقبالی) در این کارگاه به نمایندگی از طرف انجمن بانوان کلیمی شرکت کرد.

گردهمایی خانوادگی

عصر ۲۵ آبان ماه گردهمایی خانوادگی از طرف انجمن بانوان کلیمی در یکی از سالن‌های اجتماعات برگزار گردید. هدف از برگزاری این چنین جشن‌ها، آشنازی بیشتر جوانان کلیمی با یکدیگر می‌باشد که با استقبال فراوان همکیشان بخصوص جوانان رویرو گردید.

جلسات سخنرانی انجمن بانوان کلیمی

روز یکشنبه ۴ دی ماه جلسه سخنرانی ماهانه این انجمن برگزار شد. به مناسب مقارن بودن با ایام جشن حنوكا، در ابتداء خانم لاریان سخنرانی در مورد تاریخچه حنوكا و برگزاری این مراسم ایراد کرد که مورد استقبال حاضرین قرار گرفت.

سپس خانم دکتر پروین مهدی پور، پژوهشک متخصص ژنتیک و دانشیار علوم پزشکی دانشگاه تهران، در مورد جنبه‌های ژنتیک سرطان و راههای پیشگیری از آن سخنرانی کرد.

ایشان در انتهای کلیه حاضرین در جلسه را درباره معرفی خانواده‌هایی که در بین آنها فردی مبتلا به این بیماری می‌باشد و یا بوده است دعوت به همکاری و پیگیری نمود و جلسه با پرسش و پاسخ به اتمام رسید ■

اولین جلسه این همایش در تاریخ ۱۷ آبان ماه در ساختمان سرابندی برگزار شد که مورد استقبال جوانان و سازمان‌های جوان جامعه کلیمی قرار گرفت.

فراخوان مقاله
از کلیه علاقمندان و جوانان کلیمی دعوت می‌شود اگر در این خصوص مطلب و یا مقاله‌ای دارند به دفتر کمیته جوانان (روزهای دوشنبه بعداز ظهر - انجمن کلیمیان تهران) مراجعه نمایند ■

طرح جوان موفق

کمیته جوان انجمن کلیمیان تهران با همکاری سازمان‌های جوان کلیمی در نظر دارد، طرح جوان موفق جامعه کلیمی را برگزار نماید. لذا از کلیه علاقمندان و صاحب نظران در این خصوص دعوت می‌شود، نظرات و پیشنهادات خود را به ففتر کمیته جوانان ارسال نمایند تا از نظرات این عزیزان درخصوص ویژگی‌های یک جوان موفق دختر و پسر اجرا شود. این طرح در قالب شناخت جوانان موفق دختر و پسر اجرا می‌گردد و در پایان جواز ارزندهای نیز به این جوانان اهدای خواهد شد ■

گزارشی از جلسات گفتگوی تمدن‌ها

روز ۲۲ آذرماه جاری جلسه‌ای با حضور نمایندگان اقلیت‌های مذهبی، در مرکز بین المللی گفتگوی تمدن‌ها تشکیل شد. در این جلسه که نمایندگان جوانان انجمن‌های زرتشتیان، کلیمیان، آشوریان و ارامنه شرکت داشتند، ابتداء خانم آرمی تیس شفیعی مسئول گروه بین الملل گفتگوی تمدن‌ها، در مورد اهمیت سال ۲۰۰۱ به عنوان سال گفتگوی تمدن‌ها که از طرف آقای خاتمی در مجمع سازمان ملل مطرح گردید، صحبت کرد و لازمه گفتگوی تمدن‌ها را حضور ایرانیان غیر مسلمان کشور عزیزان در این گفتمان دانست.

خشوب‌خانه بحث گفتگوی تمدن‌ها در بین اقلیت‌های مذهبی با استقبال رویرو شده است چرا که آن را به عنوان دریچه‌ای برای حضور بیشتر در جامعه ایران می‌دانند.

از دیگر موضوع‌های مطرح شده در این جلسه، جشن‌هایی است که به مناسبت‌های اعیاد اقلیت‌های مذهبی از طرف مرکز بین المللی گفتگوی تمدن‌ها برگزار می‌گردد. اولین جشن از طرف این مرکز جشن مهرگان زرتشتیان بود که با استقبال کلیه علاقمندان به فرهنگ ایران زمین برگزار شد. دومین جشنی که از طرف این مرکز برگزار خواهد گردید جشنی است برای کلیمیان به مناسبت تولد و درگذشت حضرت موسی در ۱۲ اسفند ماه که امیدواریم گزارش آن جشن را نیز در شماره بعدی بینا به اطلاع خوانندگان برسانیم.

انجمن کلیمیان تهران و کمیته جوانان امبدوار است که بحث گفتگوی تمدن‌ها، دریچه‌ای باشد برای شناخت فرهنگ یهودیان به جامعه ایران و شناخت کلیه اشاره جوان جامعه ایرانی اعم از مسلمان و غیر مسلمان ■

خبر انجمن بانوان کلیمی

حضور نماینده انجمن بانوان کلیمی در نشست مشورتی سازمان‌های غیر دولتی زنان ایران و هلند (۲۶ مهر الی ۵ آبان)

خانم فرنگیس حصیدیم رئیس هیئت مدیره انجمن بانوان کلیمی همراه با تعدادی چند از دیگر نمایندگان سازمان‌های غیر دولتی ایران در این نشست که با سازماندهی شورای جهانی جمعیت (ایران) و موسسه حمایت از فعالیت‌های توسعه‌ای (هلند) ترتیب داده شده بود شرکت نمود. انجام این دیدار ده روزه نتیجه و چکیده یک پروسه طولانی از مشورت‌ها و صلاح‌دیدهای دو طرف بوده است. در این سفر مطالعاتی، شرکت کنندگان ایرانی با نمایندگان جامعه مدنی موسسات تحقیقاتی و دانشگاهی هلند در زمینه پیشبرد همکاری‌های

امیدوار است که با انجام مصاحبه، تهیه گزارش از مراسم و رویدادهای مختلف و انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، سهمی در افزایش سطح آگاهی همکیان داشته باشد. امیدواریم همکاری گروه گزارش با مجله بینا که از شماره دهم با چاپ گزارش این گروه از مراسم چهلمین سالگرد تأسیس سازمان آغاز کردیم، در آینده نیز ادامه یابد.

همچنین، این گروه از همه علاقمندان دعوت به همکاری مناید.

***

مراسم تجلیل از پذیرفته شدگان آزمون ورودی دانشگاهها در سال ۷۹ (جشن افتخار آفرینان) امسال نیز همچون سال‌های گذشته در مکان تالار معجان برگزار شد.

این مراسم که در آن علاوه بر خانواده‌ها، برخی از مستوان جامعه و صاحب‌نظران نیز حضور داشتند، با قرائت بخشی از پاراشهای «نصاویر» و جملاتی نظر از چند دانش‌آموخته شهری پهود و تبریک به افتخار آفرینان آغاز شد.

در ادامه، نماینده هیئت مدیره سازمان دانشجویان ضمن آرزوی موفقیت برای پذیرفته شدگان امسال، به ضرورت حضور فعال دانشجویان جدید در عرصه اجتماع اشاره کرد و برنامه‌های علمی، فرهنگی، هنری و تقریحی سازمان دانشجویان را باعت ارتقاء سطح علمی و پریار شدن اوقات فراغت دانست.

در اماری که توسط وی ارایه شد، تعداد قبول شدگان سال گذشته در دانشگاه سراسری ۲۸ نفر و در دانشگاه آزاد، ۱۴۰ نفر ذکر شد.

پس از آن، گروه دانش‌آموزان به اجرای دو سرود شالیزار و غریبانه (ساخته فریبز لاجینی) پرداختند.

ریس انجمن کلیمان تهران، دیگر سخنران این مراسم بود. وی به مقایسه آمار پذیرفته شدگان امسال و سال گذشته پرداخته و رشد پنجه در صدی قبول شدگان را نشانه غنای فرهنگی جامعه پهود دانست. هارون یشایی از مسئله گزینش و تعیین در دانشگاه‌ها و موانعی که بر سر راه دانشجویان پهودی برای ارتقاء به مدارج بالاتر قرار داده شده است، انتقاد کرد و مشکل مهاجرت را تهدیدی جدی برای جامعه بر شمرد. وی حق زندگی در ایران را حقی طبیعی خوانده و گفت: «حق حیات پهودیان در ایران حقی نیست که کسی آن را داده باشد و کسی نیز نمی‌تواند آن را پس بگیرد». او دفاع از این حق را وظیفه روشنگران و تحصیلکردها و بخصوص نسل جوان دانست. ریس انجمن کلیمان تهران بار دیگر به پذیرفته شدگان دانشگاه‌ها و خانواده‌های آنها تبریک گفت و آنها را مایه می‌باختند دانست و از آنها خواست که به حفظ بقای جامعه کمک نمایند.

در ادامه مراسم، از دکتر عرب زاده عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر برای اهدای جوایز به اولین گروه از افتخار آفرینان دعوت به عمل آمد. او از داوطلبان کنکور خواست در صورت امکان رتبه‌های بالا را احراز نمایند تا بتوانند بدون کنکور به مقاطع بالاتر، راه یابند.

عضو انجمن اولیا و مریبان مدرسه اتفاق، به کسب مقام اول در سطح منطقه ۶ تهران توسط این مدرسه اشاره کرد.

آقایان سینا رحمانی با رتبه ۲۶ کنکور تجربی و آقای یوشی رادپرور با رتبه ۹۸ رشته ریاضی از دیگر افتخار آفرینانی بودند که از شهرهای شیراز و اصفهان به این مراسم دعوت شده بودند. حضور ایشان با استقبال گرم حاضران روبرو شد و به شدت از سوی همکیان مورد تشویق و ستایش قرار گرفتند. در کنار آنها ۸ نفر از افتخار آفرینانی که به مقاطع کارشناسی ارشد راه یافته بودند معرفی شدند که در میان ایشان خانم عمرانی در رشته ارتباطات اجتماعی حائز رتبه ۶ و آقای آذری در رشته ایمونولوژی حائز رتبه ۱ شده بودند.

پس از استراحة کوتاه، گروه دکلمه دانش‌آموزان به اجرای برنامه

فعالیت‌های مهدی‌لدا (یک)

گوشه‌ای از فعالیت‌های مهدکودک یلدای یک در نیم سال گذشته به شرح زیر بوده است.

اجرای جشن پوریم (بالماسکه) - بازدید کودکان از مصاپزی (بحث نان فطری برای عید پیش) در فروردین ماه - بازدید و گردش درستجمعی از مراکز فرهنگی و تاریخی.

روز چهارشنبه ۲۹ تیرماه، جشن پایان سال تحصیلی مهدکودک با حضور جمعی از مسئولین و زحمتکشان جامعه چون آقایان هارون یشایی و پریز شب بویی و خانم‌ها امین فرد، یالاسی و پوراتیان در سالن آمفی تئاتر مهد برگزار شد. این مراسم شامل برنامه‌های نمایش (توسط کودکان)، سخنرانی ریس انجمن کلیمان و خانم ژاکلین اووه، سرپرست مهد، و نمایش و اجرای موسیقی و اهدا لوحه‌های پایان سال آمادگی به کودکان ۶ ساله بود. در این مراسم از آقای یشایی به جهت کمکهای مادی و معنوی انجمن و از مریبان دلسوز مهد به خاطر خدمات بی شاینه قدردانی به عمل آمد.

نکته چشمگیر در این مراسم، برپایی نمایشگاهی از آثار کارهای دستی و نقاشی کودکان برای مجله بینا بود که توجه حاضران را به خود جلب نمود ■

فعالیت‌های مهدی‌لدا (دو)

برگزاری ماهیانه جلسات سخنرانی پیرامون حوزه‌های متنوع روان شناسی کودک

یکی از اهداف مهد کودک یلدای ۲ در راستای تأمین بهداشت روانی کودکان و نیز ارتقاء سطح آموزشی مهد کودک، برگزاری جلسات سخنرانی در محل مهد کودک می‌باشد که خوشبختانه با استقبال شایان توجه خانواده‌ها روبرو گشته است. مبحث جلسه ماه آذر مهدکودک که همزمان با هفته کتاب برگزار شد، «مطالعه و کتابخوانی در کودکان» بود که در آن موضوعاتی مانند: اهداف مطالعه در کودکان، انتخاب صحیح کتاب کودک، ویژگی‌های ظاهری و محتوای کتاب کودک، چگونگی کتابخوانی برای کودکان و نیز روش‌های ترغیب کودکان به مطالعه و کتابخوانی مورد بررسی قرار گرفت.

برخی از عنوانین دیگر که در ماههای آتسی به آن پرداخته خواهد شد عبارتند از: مشکلات رفتاری کودکان، مسائل گفتاری، روش‌های مقابله با رفتارهای ناساز آرانه، روش‌های گسترش و ایجاد رفتار مطلوب، روش‌های مقابله با رفتارهای نامطلوب و نیز ایجاد احترام به خود و اعتماد به نفس در کودکان، آموزش مهارت‌های اجتماعی و موضوعات دیگر مرتبط با کودکان.

ارایه واحدهای آموزشی هفتگی

از فعالیت‌های آموزشی مهد کودک، ارایه واحدهای متنوع آموزشی به صورت هفتگی در مهد کودک می‌باشد که متناسب با توضیحات جامع پیرامون واحد آن هفته، فعالیت‌های کمک آموزش داخل یا خارج مهدکودک صورت می‌گیرد.

به عنوان مثال واحدهای دو هفته اخیر مهد کودک عبارت بودند از واحد فروشگاه و خرید که پس از معرفی مقاهمیم پول و مقدار، بجهه‌ها به فروشگاه تعاوی نمودند تا با خرید اقلام مورد نیاز خود به صورت مستقیم و در محیط واقعی فروشگاه، مفهوم آموخته شده را تجربه نمایند.

همچنین در واحد حنوكا با اهداء شمع‌های رنگی به کودکان، توضیحات کافی درباره این جشن به آنها ارایه شد ■

جشن افتخار آفرینان ۷۹

گروه گزارش یکی از زیر گروه‌های سازمان دانشجویان است که فعالیت خود را از چند ماه پیش آغاز نموده است. گروه گزارش

۸- الیزا رفوا

علوم آزمایشگاهی

۹- خورشید مهر گودرزی

پرستاری

علوم تغذیه

پرسنل

زبان و ادبیات انگلیسی

زبان و ادبیات انگلیسی

۱۰- مرجان بزرگ چمعی

زبان و ادبیات انگلیسی

۱۱- میترا آگر آگر

زبان و ادبیات انگلیسی

لازم به ذکر است که سه نفر آخر از هموطنان زرتشتی هستند ■

گزارش خانه جوانان یهود

امال خانه جوانان با کمک خدا. اوند متعال بعد از چند سال وقفه موفق شد سوکایی (سایه‌بان مذهبی) را در محل خانه جوانان یهود با همکاری اعضا و گروه نوجوانان بربا نماید. به همین مناسبت در تاریخ ۲۶ مهرماه مطابق با چهارم موعده سوکا مراسم دید و بازدیدی در محل خانه جوانان برگزار شد.

خانه جوانان یهود تهران یکی از نهادهای فعال وابسته به انجمن کلیمیان تهران است که کلیه فعالیت‌های آن زیر نظر هیئت مدیره منتخب اعضاء اداره می‌شود و انجمن کلیمیان تهران با تامین بخش عمده هزینه‌ها، بر امور فرهنگی و مالی آن نظارت کامل دارد. خانه جوانان یهود تهران به عنوان یکی از فعال‌ترین نهادهای جامعه کلیمی توانسته است طی سال گذشته تقریباً همه هفته با ترتیب دادن برنامه‌های عمومی و هفتگی موجبات نشاط و سرگرمی و افزایش معلومات جوانان عزیز را فراهم نماید. از جمله این برنامه‌ها:

۱- نمایش فیلم‌های برگشته سینمایی به زبان اصلی و فارسی که

می‌توان در این میان به فیلم‌های قمرن، شوختی، رنگ خدا، موییایی،^۳

یکی بود یکی نبود، جنگ ستارگان و فیلم مذهبی ده فرمان اشاره کرد.

۲- اجرای مسابقات متعددی از جمله جدول، چقدر همیگر را

می‌شناشید، معلومات عمومی و...

۳- برگزاری چندین رسیتال گیتار در محل خانه جوانان و تالار محجان.

۴- برپایی میزگردهایی از جمله بحث اعتیاد با حضور خانم

حصیدیم، ریاست سازمان سینما، تئاتر و تلویزیون و گفتگو با اولیاء

مشکلات جوانان در امور مذهبی با حضور آقایان دکتر یونس حمامی

لالهزار و رامین اسحاقی و مهندس آرش آبائی.

۵- دعوت از هنرمندان سینما، تئاتر و تلویزیون و گفتگو با آنان از

جمله خانم‌ها: فریده صابری، الهام پاووه نژاد، شقایق فراهانی و آقایان:

بهزاد فراهانی، عبدالرضا اکبری، رضا رویگری و رامبد جوان.

۶- برگزاری جشن بیست و چهارمین سالگرد خانه جوانان یهود

تهران در تالار محجان و دیگر جشن‌های شاد به مناسبت‌های مختلف در محل خانه جوانان.

۷- شرکت اعضای خانه جوانان یهود در مجمع عمومی عادی

انجمن کلیمیان تهران و انتخاب بازرسان انجمن، همینطور حضور در

انتخابات هیئت مدیره بیمارستان دکتر سپهر و حضور گسترده اعضا در

انتخابات مجلس شورای اسلامی همراه با سایر همکیشان.

۸- گردش‌های دسته جمعی از جمله برنامه‌های متنوعی است که

اعضای هیئت مدیره خانه جوانان برای دوستان جوان تدارک می‌بینند.

گروه نوجوانان

از سال گذشته تعدادی از نوجوانان همکیش دختر و پسر علاقمند

به فعالیت‌های گروهی و اجتماعی گردهم آمدند و زیر نظر هیئت

مدیره و به سرپرستی تئی چند از اعضای آن، تشکیل گروه نوجوانان را

دادند. این گروه با ترتیب دادن جلسات هفتگی خود روزهای پنجشنبه

هر هفته برنامه‌های متنوعی را برای این گروه سنی تدارک می‌بینند.

کتابخانه

کتابخانه خانه جوانان یهود بعد از کتابخانه مرکزی انجمن کلیمیان

تهران حاوی تعداد قابل توجهی کتب با ارزش در زمینه‌های مختلف

است که با تسعیم گیری اعضای هیئت مدیره در آینده‌ای نزدیک شاهد

پرداخت.

آنگاه از آقای مهندس موریس معتمد، نماینده کلیمیان در مجلس

شورای اسلامی، برای ابراد سخنرانی دعوت به عمل آمد. وی نیز در

سخنران خود موفقیت دانشجویان یهودی در کنکور امسال را قابل توجه

و مثبت ارزیابی کرد و با اشاره به موج مهاجرت همکیشان به خارج از

کشور، افزایش تعداد قبول شدگان را ایندوار کننده توصیف کرد و

گفت: «افتخار آفرین، با معنی ترین نامی است که می‌توان برای این

عزیزان به کار برد». آقای معتمد در تایید سخنران ریس انجمن کلیمیان،

عدم راهیابی دانشجویان به مقاطع بالاتر تحصیلی را تأسف بار خواند و

به تلاش خود جهت رفع این معضل و درخواست از مقام ریاست

جمهوری جهت پی‌گیری این مشکل اشاره نمود. در پایان مهندس

معتمد آمادگی خود را جهت هرگونه همکاری با دانشجویان اعلام

نمود و خواستار مراجعة این عزیزان در صورت مواجهه با هر گونه

مسئله یا مشکلی شد.

پس از معرفی سری دوم افتخار آفرینان نوبت به اجرای قسمت

پایانی مراسم رسید در این مرحله اعضا خانواده درخانه به اجرای

هرنماهی پرداختند.

برنامه ایشان شامل اجرای موسیقی فولکلور یهودی بود که قسمت

نخست آن را سرود «صورخینو» و بخش دوم آن را دو نوازی و بولن و

پیانو تشكیل می‌داد. آخرين بخش برنامه این خانواده هنرمند نیز

هنرمنازی چهار نفره بود که تم آن تداعی کننده موسیقی «اویولن زن

روی پام» بود.

این برنامه با استقبال بسیار زیاد همکیشان مواجه شد و در پایان

آقای بشایابی به تجلیل از آنان و اهدای هدایا پرداخت ■

جلسه بحث و گفتگو در سازمان دانشجویان

گروه دانش آموزان یهود تحت پوشش سازمان دانشجویان در

تاریخ سی ام آذرماه اقدام به برگزاری جلسه بحث و گفتگو با اولیاء

نمود. در این جلسه که با استقبال زیاد اولیاء نوجوانان عضو مواجه

شد، سائل و مشکلات نوجوانان، نیاز نوجوانان، اهداف اجتماعی،

هدف و تاریخچه گروه دانش آموزان یهود گردید. پس از آن اولیاء

اعضا دیدگاهها، انتقادات و نظریات خود را در مورد گروه دانش آموزان

یهود را ارائه کردند. گروه دانش آموزان یهود را در هر چهارمین جلسه

دانش آموزان یهود و خواستار ارتباط هر چهارمین جلسه در اولیا شدند. گروه

روابط نوجوانان عضو با خانواده و گروه در افزایش فعالیت اجتماعی

نوجوانان بکوشد ■

دختران «اتفاق» در دانشگاه

مجتمع آموزشی اتفاق که مختص دانش آموزان کلیمی است، از

مدارس موفق در منطقه ۶ آموزش و پرورش تهران شناخته می‌شود.

طبق گزارش مدیریت این مجتمع، دانش آموزان دبیرستان اتفاق در

منطقه، حائز بالاترین رتبه از نظر میانگین نمرات و درصد قبولی

شده‌اند.

در کنکور دانشگاه‌ها در سال ۷۹، یازده نفر از کلاس پیش

دانشگاهی رشته تجربی این واحد پذیرفته شده‌اند که اسمی آنها در

ادامه می‌اید:

۱- آزاده ثابتی داروسازی- میکروبیولوژی

۲- النا شمعونیان مهندسی کشاورزی- میکروبیولوژی- شیمی

۳- نگار کرخابی علم آزمایشگاهی

۴- اورلی الف امیدی علوم آزمایشگاهی

۵- شیوا کشکی علوم آزمایشگاهی

۶- ریکار خسار پرستاری- کاربرد کامپیوتر

۷- پونه صدقانی زبان و ادبیات انگلیسی

انجمن کلیمیان تهران برگزار شد که طی سه روز مسابقه (روزهای جمعه) در محل باشگاه گیبور، تیم فوتبال مرکز کامپیوتر تهران با ۳ برد و ۹ امتیاز، اول، خانه جوانان بهبود تهران، سازمان دانشجویان بهبود ایران و سازمان جوانان باع صبا با ۳ امتیاز و تفاضل گل بهتر، دوم تا چهارم شدند و جوازی به تیم‌های برنده اهدا شد. در ضمن به آنکه گل این مسابقات نیز جایزه‌ای اهدا گردید.

این مسابقات با هدف جذب جوانان علاقمند به فوتبال و بازسازی ترکیب جدید تیم فوتبال گیبور برگزار گردید. در ضمن قرار است در آینده نیز از این گونه مسابقات در رشته‌های دیگر ورزشی بین سازمانها و نهادهای جوان جامعه و نیز بین تیم‌های ورزشی تهران و شهرستانها برگزار گردد.

کمیته جوانان از همکاری کلبه عزیزانی که در برگزاری این مسابقات به این کمیته همیاری و کمک کردند به ویژه آقایان فرید یاشار، مهران ساسانی فر، فرهاد دانیال مفرد و نیز نمایندگان و اعضاء سازمانها و نهادهای جوان جامعه کلیمی تشکر و قدردانی می‌نماید ■

فعالیت انجمن فرهنگی - هنری و اجتماعی کلیمیان تهران

انجمن فرهنگی - هنری و اجتماعی کلیمیان تهران از بدو تأسیس یعنی از تاریخ ۱۸ سرداد ماه ۱۳۶۲ فعالیت‌های چشمگیر فرهنگی - هنری و اجتماعی داشته است که فعالیت‌هایش همواره مورد استقبال همکیشان عزیز و بخصوص همقطنه مسلمان عزیز مسلمان قرار گرفته است. شمعای از برنامه‌های آن عبارت بوده‌اند از: برگزاری جشن‌های دهه‌فجر، تشكیل نمایشگاه‌های هنری از قبیل: تابلوهای نقاشی کار دست هنرمندان کلیمی، بزرگداشت زنده یاد شاعر ارجمند استاد شهریار و بزرگداشت زنده یاد شاعر گرانایه خانم پروین اعتصامی، بزرگداشت زنده یاد استاد بزرگوار و پر افتخار موسیقی (ستی) ایرانی مرتضی خان نی داوود و تشكیل شب‌های شعر و موسیقی که با شرکت جمعی از شاعران کلیمی برگزار می‌گردد. دیگر فعالیت‌های این انجمن عبارتند از: تشكیل نمایشگاه‌های خطاطی نوجوانان، جوانان و دیگر هنرمندان کلیمی، تشكیل کتابخانه و اهدا جوازی به کسانی که در مدت ۳ ماه بیشترین کتاب را از کتابخانه این انجمن دریافت و مطالعه نموده‌اند.

اکنون برگزاری شب‌های شعر این انجمن هر ۱۵ روز یکبار عصر روزهای دوشنبه در محل ساختمان سرابندی با شرکت کلاس‌های موسیقی از شاعران کلیمی تشكیل می‌شود. گاه از شعرای همقطنه مسلمان نیز دعوت می‌شود تا در این جلسات شرکت نمایند. ضمناً از فعالیت‌های هنری دیگر یاید از تشكیل گروه سرود و تشكیل کلاس‌های موسیقی نام برد. عزیزانی که مایلند دستگاهها و گوشش‌های موسیقی سنتی را فرا گیرند می‌توانند در این جلسات شرکت کنند. در یکی از برنامه‌های این انجمن (شب شعر و موسیقی) که در عصر دوشنبه ۱۱ مهرماه برگزار شد، تنی چند از شعراء و هنرمندان به این شرح شرکت داشتند: آقایان پرویز نی داوود (شاعر و مجری برنامه) - پدرام (شاعر) - مهندس جهانگیر الیاسیان (حافظ اشعار حافظ شیرازی) - قاسمی (نوازنده پیانو) - جمشید زرنقیان (نوازنده تار) - مهندس عباسی (خواننده). همچنین عصر دوشنبه ۱۶ آبان جله دیگری با حضور دیگری یا حضور همکیشان در محل این انجمن برگزار شد. پس از خوشامدگوئی آقای دکتر برال، حاضرین و هنرمندان به شرح زیر به اجرای برنامه‌های خود پرداختند:

مهندس جهانگیر الیاسیان (اشعار حافظ)، بیژن آصف (اشعار مولانا و استاد شهریار)، فضلی پور (پیانو)، مهندس عباسی (آواز)، زرنقیان (ویولن)، در این برنامه دکتر کامیار، دقایقی در مورد یماری قند خون صحبت کرد ■

رفع مشکلات آن و افزایش تعداد کتاب‌ها با عنوانین جدید و مطرح روز خواهیم بود. کتابخانه خانه جوانان روزهای سه‌شنبه و پنج شنبه هر هفته پذیرایی دوستان علاقمند به مطالعه می‌باشد.

برنامه‌های اخیر

در ماههای گذشته خانه جوانان فیلم‌های یکی بود یکی نبود، دسته‌های آلووه، عروس آتش و تکیه بر باد را به نمایش گذاشت.

در تاریخ ۵ آذرماه خانه جوانان اقدام به برگزاری کنسرت موسیقی پاپ در محل تالار محجان نمود. این کنسرت تحت عنوان گروه سایه و به سرپرستی آقای پیمان خزان اجرا شد.

خانه جوانان یهود تهران برگزار می‌کند:

اگر می‌خواهید یک زندگی سرشار از موفقیت، سعادت و خوبی‌خیتی به لطف و عنایت خداوند داشته باشید با آخرین دستاوردهای بشر در زمینه تحول و تغییر انسان و مدیریت جدید فکر آشنا شوید:

N.L.P آشنایی با تکنیک‌های

(Neuro Linguistic Programming)

همجنین خانه جوانان یهود تهران در نظر دارد نمایشگاهی از هنرهای دستی همکیشان گرامی را در مکان خانه جوانان دایر نماید. از هنرمندانی که در زمینه هنرهای دستی شامل گل چینی، گل سازی، شمع سازی، مروارید دوزی، سرمه دوزی، حلقة بافی و ... فعالیت دارند دعوت می‌شود جهت ارایه کارهای خود در نمایشگاه و کسب اطلاعات بیشتر به دفتر خانه جوانان مراجعه یا با شماره تلفن ۰۶۴۰۱۳۷۴ تماش حاصل فرمایند ■

مسابقات بسکتبال و فوتبال

روز دوشنبه ۱۶ آبان ماه در سالن ورزشی همام، تیم بسکتبال گیبور در مقابل تیم منتخب ارامنه قرار گرفت. تیم بسکتبال گیبور با چهره‌ای جوان شده در مقابل تیم حریف، بازی را به ۵۳ به ۵۶ باگذار کرد. بازیکنان تیم بسکتبال گیبور عبارتند از:

۱- مسعود آهویس ۲- ژبلورت بن ذکریا ۳- رویرت شیرازیان ۴- داوید حوریزاده ۵- فرشاد افرامیان ۶- ژاکوب ملایم ۷- فرزاد بهواؤف ۸- مازیار اخوان ۹- امید ابراهیمی ۱۰- ایزک یعقوبیان ۱۱- یاهو رفوا، سرپرست تیم؛ رویرت شیرازیان.

داوید حوریزاده، ژبلورت بن ذکریا و امید ابراهیمی در این مسابقه از بهترین‌ها بودند و خوب - خشیدند. از تمامی علاقمندان به این رشته دعوت می‌شود در روزهای دوشنبه در سالن ورزشی همام واقع در میدان جمهوری - کوچه شهید محسنی، ساعت ۸/۵ الی ۱۰/۵ بعد از ظهر حضور یابند.

***

روز جمعه ۱۵ مهرماه در محل باشگاه گیبور، تیم فوتبال باشگاه گیبور در دیداری دوستانه مقابل تیم فوتبال البرز قرار گرفت. در این بازی زیبا تیم گیبور ۱۶ بر ۵ تیم البرز را شکست داد. برای تیم گیبور، فرید دانیال مفرد ۸ گل، فرهاد دانیال مفرد ۵ گل و امید شمعیان ۳ گل به ثمر رسانند.

اعضاء تیم فوتبال گیبور عبارتند از:

۱- دیوید بنایزدی ۲- شهرام پورستاره ۳- شیمعون دانیالی - ۴- فرید دانیال مفرد ۵- فرهاد دانیال مفرد ۶- بنیامن دانیال مفرد ۷- امید شمعیان ۸- فرزاد بهواؤف.

***

یک دوره مسابقات فوتبال چهار جانبه به ابتکار کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران بین سازمانها و نهادهای جوان جامعه از تاریخ ۱۳ آبان ماه ۱۳۷۹ در محل باشگاه گیبور برگزار شد.

این مسابقات بین تیم‌های خانه جوانان یهود تهران - سازمان جوانان باع صبا - سازمان دانشجویان یهود ایران و مرکز کامپیوتر

همکیشان در روزهای ۱۹ و ۲۰ آبان برگزار شد، حدود ۲۰۰ نفر از اشار مختلف جامعه کلیمی شرکت کردند. در این برنامه سیاحتی، همکیشان پس از ورود به شهر شوش ابتدا به زیارت مرقد مطهر حضرت دانیال رفته و پس از زیارت و به جا آوردن نماز صبح، از اماکن دیدنی و باستانی این شهر دیدن کردند. قبل از بازگشت نیز از شهر مقاوم و تاریخی دزفول نیز دیداری داشتند.

در طی این مسافرت تعدادی از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی که برای گذراندن اردوی خود به شهر شوش آمده بودند با جوانان کلیمی دیدار داشتند و درخصوص مسائل دینی و فرهنگی تبادل نظر کردند.

در پایان از کلیه عزیزانی که ما را در اجرای این برنامه باری رساندند آقایان: جلال پاشا، فرید پاشا، آرش آبایی، شهرام فروزانفر، فرزاد طربیان، شارون و صیون منظور الحق و مستolan سازمان‌های جوانان، مستolan راه آهن جمهوری اسلامی و به ویژه متولیان حرم حضرت دانیال نبی آقایان غفاری، منصوری، ابوالمشدی و مستول کمیته جوانان آقای پرویز گرامی سپاسگزاری و تشکر می‌گردد. در ضمن از طرف انجمن کلیمیان تهران نیز یک دستگاه آبرساند کن به مرقد مطهر حضرت دانیال نبی (ع) اهدای گردید ■

دکتر الیاسی: با شناسایی خودمان، به عدالت اجتماعی خواهیم رسید

دکتر منوچهر الیاسی، نماینده پیشین کلیمیان در مجلس، در نظر خواهی روزنامه ایران درباره عدالت اجتماعی به تبیین عدالت اجتماعی در گستره «قانون اساسی» پرداخت و گفت: «قانون اساسی» جمهوری اسلامی ایران کامل ترین «قانون اساسی» است؛ یعنی در هر شرایطی ملت ایران «قانون اساسی» بتواند، بهتر از این امکان پذیر نمی‌شود، اما آنچه امروزه برای ملت ما جنبه حیاتی پیدا کرده، اجرای «قانون اساسی» است. اگر «قانون اساسی» به معنای واقعی به اجرا گذاشته شود، ما از عدالت اجتماعی چیزی کم نخواهیم آورد. برای تعمیم نیازمندی‌های زندگی «قانون اساسی» پیش بینی‌های لازم را کرده است، ولی تاریخ دین به آن پیش بینی‌ها فاصله‌ای طولانی باید طی شود و این همتی همگانی می‌طلبد تا با رعایت اصول مندرج در این میثاق مردمی به عدالت اجتماعی برسیم. قانون گرایی و رعایت حقوق تمام ایرانیان از جمله اقلیت‌های دینی خود به نوعی عدالت اجتماعی را به همراه می‌آورد. او سپس وجود امکانات برتر را در تسهیل دست یافتن به عدالت اجتماعی مورد تاکید قرار داده و چنین ادامه داد:

«اگر امکانات و وسائل رفاهی برای همگان فراهم باشد، طبعاً استعدادها شکوفا می‌شود، امروز متوجه برای به بار نشتن استعدادها محرومیت‌های بسیاری باید متحمل شویم. چنانچه امکانات لازم در اختیار افکار پوینده و جستجوگر قرار داده شود، نتایج مثبتی از نظر اقتصادی نصیب ملت ما خواهد شد. ملت ایران، تاریخ بسیار بالندگی دارد و می‌توان با انکا به این تاریخ این بالندگی را در جمهوری اسلامی تکرار کرد» ■

مجمع آموزشی روحی شاد و مسابقات ورزشی

در نیمه آبان ماه، یک دوره مسابقات ورزشی در سطح منطقه ۱۲ آموزش و پرورش تهران در رشته‌های فوتbal- والیال- هندبال- دو صحرانوردی- پینگ پنگ و شطرنج برگزار شد. در این دوره از مسابقات از آموزشگاه روحی شاد سه نیم در رشته‌های

دید و بازدید کلیمیان در سرای سالمدان یهودی

طبق روال سال‌های گذشته، در ایام میانی موعده سوکا و به دعوت سرای سالمدان یهودی، دید و بازدید عمومی کلیمیان تهران عصر چهارشنبه ۲۷ مهرماه در محل این سرا برگزار شد. در این مراسم که جمع کمیته از کلیمیان حضور داشتند، مستolan جامعه به سخنرانی پرداختند و در کنار آن، با اشار مختلف مردم دیدار و گفتگو کردند. همچنین بسیاری از همکیشان از سالخوردگان و سالمدان یهودی مستقر در این نهاد بازدید کردند. مجله بین‌تیز در این محل، غرفه‌ای برای عرضه نشریات برپا کرد که با استقبال همکیشان روپرتو شد.

زحمات مدیران و کارکنان سرای سالمدان یهودی برای برگزاری این مراسم قابل تقدیر است ■

بازدید دانشجویان از سرای سالمدان یهودی

طبق هماهنگی قبلی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران (دانشکده پرستاری و مامایی) در دو چهارشنبه متوالی در تاریخ‌های ۹ و ۱۶ آذرماه در دو گروه مجزای ۲۵ نفری به اتفاق استادان راهنمای از سرای سالمدان یهودی بازدید و دروس توری آموخته شده واحد سالمدانی (دانشجویان سال چهارم) را به طور عملی در این سرا مشاهده کردند. پس از خاتمه هر بازدید، آقای گاد نعیم (رئیس سرای سالمدان) به همراه کلیه پرسنل و دانشجویان و با حضور استادان راهنمای خانم ثوت (مشاور مددکاری و پرستاری داوطلب سرای سالمدان یهودی) جلسه‌ای را جهت بحث و سخنرانی ترتیب دادند که در طی آن آقای نعیم ضمن خیر مقدم به دانشجویان، سخنرانی چند در مورد سالمدانی و نحوه سپردن سالمدان به سرا و شرایط آن و فرم نگهداری صحیح و علمی سالمدان و رفتار درست با این عزیزان را بادآور شد.

وی، برنامه‌هایی که در آینده باید جهت مراقبت سالمدان در منزل

انجام گیرد مورد بحث و بررسی قرار داد و در این مورد از دانشجویان نظر خواهی به عمل آمد.

در پایان بازدید، دانشجویان از نحوه نگهداری سالمدان ابراز رضایت نموده و اشیاق خود را جهت همکاری با سرا اعلام نمودند.

لازم به ذکر است مراکزی که تاکنون دانشجویان آن از سرای سالمدان یهودی ایران بازدید نموده‌اند عبارتند از:

۱- دانشگاه آزاد اسلامی - دانشجویان رشته خدمات اجتماعی (مددکاری) در دو نوبت (مهر و آبان ۱۳۷۷)

۲- دانشگاه آزاد اسلامی - دانشکده هنر و معماری

۳- انجمن سینمای جوانان ایران - پژوهش و گردآوری اطلاعات سالمدان ■

خبر جامعه کلیمی

تور زیارتی دانیال نبی

به ابتکار کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران، تور شوش دانیال نبی برگزار شد. در این تور زیارتی- سیاحتی که با استقبال بسی نظیر

شکرا.. تراشندگان، بهزاد یوسیان، فرزاد حکایکیان، شهاب داودپور، ابی سعدیا.. لازم به ذکر است که در پوشن ویژه این مسابقات از تیم کنیاسی کترداوید اصفهان به عنوان یک تیم خوب از طرف همشهریان کلیمی یاد شده است.

* کلاس‌های متنوع عبری در ایام تابستان

امسال نیز همچون سال‌های گذشته به همت گروه تلمود تواری اصفهان و تئی چند از دبیران مجروب و به سرپرستی آقای «نجات»... ناتان باختما، کلاس‌های عبری متعدد برای سینه مخالف و در گروه‌های جداگانه برپا شد. لازم به ذکر است که در پیان این دوره از کلاس‌ها، به برترین دانش آموزان جوازی اهدا شد و از کلیه شرکت کنندگان در این کلاس‌ها تقدير به عمل آمد.

* رتبه‌های ممتاز برای داوطلبان کنکور سراسری

امسال در میان شرکت کنندگان و داوطلبان کلیمی کنکور سراسری رتبه‌ها و نمره‌های قابل قبولی به چشم می‌خورد که همه آنها موجبات سرافرازی جامعه کلیمی را فراهم آورده است. رتبه ۹۸ کنکور ریاضی برای آقای پوشان رادبرور و رتبه‌های بالا برای سایر همکیشان اصفهانی حاکی از پیشرفت جوانان ما می‌باشد ■

جشن مهرگان در مرکز گفتگوی قمدن‌ها

عصر پنجشنبه ۱۴ مهرماه، مراسم جشن مهرگان در حوزه آموزش مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها برگزار شد. در این مراسم که جمع کثیری از هموطنان زرتشتی حضور داشتند، از منتخبین جامعه کلیمی نیز دعوت شده بود.

در ابتدای مراسم، دکتر محمد جواد فردیزاده، مشاور ریس جمهور و ریس(سابق) مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، به سخنرانی پرداخت. وی به حضور ادبیانی غیر از زرتشت، (اسلام، یهود و مسیحیت) در آن جلسه اشاره کرد و آن را نشانه‌ای بر ایرانی بودن جشن مهرگان و عاملی برای همگرایی پیروان ایرانی ادبیان مختلف دانست.

«... هر تعریف از دین که بخواهد حقیقت مطلق الهی را محصور به یک فهم و ارتباط خاص بداند، قطعاً با سایر تعاریف در تضاد خواهد بود... دین به تعبیر مولوی، عصایی است برای راه یافتن به نزد خالت و اگر این عصا به ابزار زد و خورد و جنگ تبدیل شود، آن را باید خرد کرد... یک علت پذیرش اسلام توسط ایرانیان، اشتراک در اعتقادات اصولی آن با میترانیسم و زرتشتیگری بود... در حقیقت هیچ دینی بدون زمینه قبلي، ظهور و رشد نکردد...». دکتر فردیزاده ضمن سخنان فوق، از اینکه صهیونیسم به کهن‌ترین و معنوی‌ترین دین، یعنی یهود استناد می‌کند اظهار تأسف کرد و آن را نمونه‌ای از کج فهمی دین دانست.

در ادامه، آقایان دکتر ناصر تکمیل همایون و محمود روح الامینی به شرح جشن مهرگان در تاریخ ایران پرداخته و آن را جشن ملی همه ایرانیان و یک عامل وحدت این جامعه معرفی کردند. خانم کاتایون مژداپور (استاد دانشگاه تهران)، مراسم زرتشتیان در جشن مهرگان را توضیح داد. وی به سفره «ایزد مهر» اشاره کرد که در این جشن چیزهای می‌شود. ایزد مهر یکی از شخصیت‌های مددوه «اوستا» است. این سفره از برخی میوه‌ها، آویشن، شمع، شمشاد، مورد، کندر و... تشکیل شده است و کتاب مقدس «اوستا» نیز بر آن قرار می‌گیرد. زرتشتیان این سفره را به نیت برآورده شدن حاجات و مرادها می‌گسترنند.

این جشن همچنین به یاد کیخسرو که یکی از یاورهای «سوشیان» (منجی جهان در اعتقاد زرتشتیان) است برگزار می‌شود. او عامل وحدت تمام اقوام جهان خواهد بود. زرتشتیان هر روز به او درود می‌فرستند و انتظارش را می‌کشند ■

دو صحرانوردی، پینگ پنگ و شطرنج شرکت کردند. تیم دو صحرانوردی موفق به کسب مقام چهارم این مسابقات شد و که از خدمات آقای سهرباب پشوتن، دبیر ورزش آموزشگاه روحی شاد، تشكیر و قدردانی می‌شود.

اعضای تیم دو صحرانوردی: آلن ادیشو، بابک حمامی پور، معراج برادریان، ابراهیم آجدانپور، کیوان سومیخ، مایکل نامی خواه، سامان قصاب.

اعضای تیم شطرنج: مشه همدانی کهن، داوید گیدانیان، ژاکوب همایی، سلیمان ریحانیان.

اعضای تیم پینگ پنگ: یورام تیش بی، آبراهام همدانی کهن، ژاکوب مرادیان، مایکل نامی خواه.

مسئولین مدرسه روحی شاد: آقایان ابراهیم ایوبی و علی همت ■

پوچداری از تصویر شهرام زوینی، شهید گلیمی

مهرماه گذشته، مراسم پرده برداری از تصاویر پنج شهید اقلیت‌های دینی در تقاطع خیابان ولی‌عصر (عج) و میرداماد بر روی دیوار مجتمع کامپوتویی پایخت برگزار شد.

در این مراسم پس از تلاوت آیاتی چند از قرآن مجید و اجرای گروه سرود و موزیک توسط ارشن، نماینده ارامنه تهران و شمال کشور در مجلس شورای اسلامی با اشاره به یکپارچگی و انسجام مردم شریف ایران در طول هشت سال دفاع مقدس و از جان گذشتگی سربازان و جوانان اقلیت‌های دینی گفت: اقلیت‌ها اینکه در سنگرهای گوناگون و عرصه‌های مختلف فعالیت دارند. وی افزود: شهدای ما با به هم آمیختگی خونشان با همدیگر می‌ثاق بستند.

براساس همین گزارش، مدیر کل بنیاد شهید استان تهران طی سخنانی خصوصیات بازی پیامبران را تشریح کرد و ضمن احترام به اقلیت‌های دینی، کلیه اشاره مذهبی را به وحدت و یکپارچگی دعوت کرد. گفتندی است از تصاویر شهدای اقلیت‌های دینی به نام‌های آلفرده سرکیس ارودشاهی، کیخسرو کیخسروی، هراج توریسان، نومل بازو چهار بخشی و شهرام زرینی پرده‌برداری شد.

شهید گلیمی، مهندس شهرام زرینی در سال ۱۳۳۷ در خانواده‌ای متدين در سنتنج به دنیا آمد. وی در دوران دانشجویی، فعالیت‌هایی بر ضد رژیم پهلوی داشت. او در ۲۹ دی ماه ۱۳۶۵ در کرمانشاه به شهادت رسید. یادش گرامی باد ■

اخبار جامعه کلیمیان اصفهان

* شرکت تیم فوتبال کنیاسی کترداوید در جام آبشار تیم فوتبال جوانان کنیاسی کترداوید اصفهان به نمایندگی از جوانان یهود اصفهان در جام آبشار که با شرکت تعدادی از تیم‌های فوتبال در شهر اصفهان برگزار شد شرکت نمود. اعضای تیم فوتبال جوانان اصفهان عبارت بودند از: آقایان شمسونل سپارزاده،

خبرگزاری اخبار گوناگون

چاپ قطعه شعری از رئیس جمهور درباره صلح جهانی

پکن - خبرگزاری جمهوری اسلامی: رئیس جمهوری اسلامی ایران در قطعه شعری در مورد صلح جهانی در هزاره سوم که به زبان چینی در هنگ کنگ به چاپ رسیده است، حفظ اعتقدات انسانی و روحیه حیات بشری را احیاگر نیم آزادی دانست.

حجت الاسلام والملیمین سید محمد خاتمی در این قطعه شعر در کتاب «گلچین اشعار برای صلح جهانی» نوشته است: از زمانی که پروردگار، بشر را با دستان خود و در تصویر خاص خود خلق کرد و از زمانی که از روح خود در او دمید، در طول تاریخ پشتیت جز یک هست مجرد، چیزی نبوده است. در شعر رئیس شورای انقلاب فرهنگی آمده است: مهم نیست که یک دیدگاه بتواند چیزی را تشریح کند که مورد موافقت همه قرار گیرد، آنچه جاودانی است، فوران و استمرار عقیده است. آقای خاتمی در این شعر، استمرار و فوران عقیده را عاملی برای آزاد سازی پشتیت از زنجیرهای کهن و نوین و درهم شکنده موانع قدیمی و جدید دانسته و آورده است: این می‌تواند چرخه ابدی تکراری را متوقف سازد و در نهایت بشر را از قید و بندها و از مرزهای تاریخی رها سازد.

در کتاب «گلچین اشعار برای صلح جهانی» دیدگاه‌های ۱۰۴ رئیس جمهور و مقام بلند پایه جهان در مورد صلح جهانی در هزاره سوم، درج شده است. در این کتاب اشعار کوفی عنان، دیرکل سازمان ملل متحد و نیز سران و رئیسان جمهوری امریکا، فرانسه، کویا، آلمان، اندونزی، مغرب، مالزی، چین، ترکیه، کویت، زاپن، ایتالیا و بسیاری کشورهای دیگر آمده است ■

«اینگرید راسموسن»، رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس دانمارک: از زیبایی‌های هر کشوری این است که بتوان صدای هر اقلیت اعم از سیاسی یا مذهبی واشنید

خانم «اینگرید راسموسن»، رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس دانمارک، ۱۱ آبان ماه با تعدادی از نمایندگان اقلیت‌های دینی در مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو کرد. به گزارش روابط عمومی مجلس شورای اسلامی در این دیدار آقای داویدیان با اشاره به اصول ۱۳ و ۸۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران گفت: تعداد نمایندگان اقلیت‌های دینی در مجلس شورای اسلامی پنج نفر است و ما مانند دیگر نمایندگان مجلس شورای اسلامی از حقوق و نکالیف مساوی برخورداریم. همچنین آقای آبرامیان، نماینده ارامنه جنوب، نیز گفت: اقلیت‌های دینی در جمهوری اسلامی ایران از آزادی‌های مدنی و دینی برخوردار هستند و در کنار هموطنان مسلمان خود به فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌پردازند.

در ادامه این دیدار آقای معتمد، نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی، بیان آزادی‌های اقلیت‌های دینی در کشور، گفت: جامعه کلیمیان ایران همه از آزادی‌های مدنی و دینی، مانند سایر اقلیت‌های دینی برخوردارند و انتظار ما از هیئت پارلمانی دانمارک این است که حقایق را در کشور خود مطرح کنند و علیرغم تبلیغات سوه رسانه‌های عمومی غرب، به روند رویه رشد روابط دو کشور باری رسانند. در پایان این دیدار خانم «اینگرید راسموسن»، رئیس کمیسیون

سیاست خارجی مجلس دانمارک، ضمن ابراز خرسندي از نتایج مثبت سفرش به ایران گفت: از زیبایی‌های هر کشوری این است که بتوان صدای هر اقلیت اعم از سیاسی یا مذهبی را شنید و ما بر این باوریم که در ایران اقلیت‌ها، از آزادی‌های مدنی و شهریوندی کامل برخوردارند.

وی همچنین اظهار امیدواری کرد که این رفت و آمد، به شناخت هر چه بیشتر فرهنگ و تمدن دو کشور منجر شود و به روابط دو کشور گرمی بیشتری بدهد ■

وضعیت جمعیت یهودیان جهان

نیویورک - خبرگزاری جمهوری اسلامی: نتایج مطالعات کتاب سال یهودیان آمریکا نشان می‌دهد که جمعیت کوتاهی یهودیان در جهان ۱۲/۱ میلیون نفر است که ۵/۷ میلیون نفر در آمریکا و ۴/۹ میلیون نفر در اسرائیل زندگی می‌کنند. بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده توسط این آمارگران، جمعیت کل یهودیان در سراسر جهان در سال ۲۰۲۰ به ۱۳/۸ میلیون نفر خواهد رسید که پنج میلیون و شصت هزار نفر در آمریکا و شش میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در اسرائیل خواهد بود. نتیجه مطالعه جمعیت یهودیان نشان می‌دهد ۴۸ درصد یهودیان ساکن اسرائیل دارای ۱۵ سال سن و یا جوانتر هستند که پیش‌بینی می‌شود این جمعیت در سال ۲۰۲۰ به ۵۷ تا ۶۲ درصد افزایش یابد ■

حمله فتوفازی‌ها به یک کنیسا در آلمان

مهرماه گذشت، در برلین اشخاصی که هویتشان معلوم نبود با سنگ به یهودیانی که در یک کنیسه مشغول انجام مراسم مذهبی بودند، حمله کردند. پلیس در محله کروزبرگ، در و پنجه ورودی کنیسه را شکسته یافت در حالی که روی سر در آن شعارهای مستهجن نوشته شده بود. این کنیسه بعد از این که در جنگ جهانی دوم مورد بمبازان متعددین قرار گرفت به همان صورت حفظ شده است. رهبر جامعه یهودی برلین، اندرآسن ناکاما گفت: «ما به شدت وحشت زده و نگران شدیم آن هم با وجود این که گهارد شروع آنان را از این کار منع کرده است: من نمی‌دانم چه بگویم». با وجود این گونه تهدیدها یهودیان مقیم آلمان به انجام مراسم خود اصرار می‌ورزند. اشیگل، ریس شورای یهودیان آلمان، تردید دارد که بازسازی جامعه یهودی بعد از شکست نازی‌ها در آلمان ارزشش را داشته باشد.

شروعه‌گردانی که از کنیسه دیدن کرد از «مردم محترم» خواست که جلوی این «افراد افراطی» را بگیرند. از زمان رواج دویاره نتوانایسم، حکومت همیشه دنبال راهی بوده است که حزب ملی دمکرات (NPD) را از حمایت «کله سیاه‌ها» باز دارد ■

تظاهرات ضد فاژیسم در فروز و آلمان

تهران - واحد مرکزی خبر: حدود ۱۵ هزار تن، روز شنبه ۲۹ مرداد در «اسلو» پایتخت نروژ، بر ضد نازیسم دست به تظاهرات زدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، شماری از وزیران، سیاستمداران و شخصیت‌های فرهنگی نروژ نیز در این اجتماع حضور داشتند. همچنین ۱۳۴ سازمان در این رویداد که هدف آن مخالفت با راهپیمایی نوتنازی‌ها در «اسکیم» در جنوب اسلو بود، شرکت کرده بودند.

راهپیمایی نوتنازی‌ها با وجود جلوگیری پلیس، با آرامش انجام گرفت، اما تعداد ۹ نوتنازی که با خودروهای سرقت شده رفت و آمد می‌کردند، از سوی پلیس توقیف و زندانی شدند.

از سویی به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از بن، صدها تن از مردم شهر «هامبورگ» آلمان همان روز با شرکت در تظاهرات گسترده علیه افراطیون راست، اقدام‌های خشونت بار اخیر آنها را در

گونه‌ای که ۴۹ درصد از دانش آموزان دیپلماتیک اسرائیل گفته‌اند از شهرک نشینان متفاوتند ■

عضویت یک یهودی در مجلس شورای بحرین

یکی از یهودیانی که اخیراً به عنوان عضو مجلس شورای بحرین انتخاب گردیده است تاکید کرد که فقط به بحرین به عنوان میهن خود عشق می‌ورزد. به گزارش روزنامه الشرق الأوسط (۱۶ مهرماه ۱۳۷۹-۷ اکتبر ۲۰۰۰) وی گفت که به سیاست‌های مربوط به خاورمیانه توجهی ندارد. ابراهیم داود نونو که در سال ۱۹۶۰ در بحرین متولد شده است در گفتگو با روپرتر گفت: «من بحرینی هستم و فقط به آن توجه دارم، ناکنون به اسرائیل نرفتم و نخواهم رفت و با آنها ارتباطی ندارم».

ابراهیم داود نونو در هفته گذشته به وسیله شیخ احمد بن عیسی آل خلیفه امیر بحرین به این سمت معرفی شد. این مجلس قدرت قانونگذاری ندارد و تنها مجلس در منطقه خلیج فارس است که دارای یک عضو یهودی می‌باشد.

نونو مدیر دو شرکت صرافی و خدمات پشتیبانی می‌باشد که مرکز اصلی امور بانکی و مالی خلیج فارس محسوب می‌شود. نونو گفت در حال حاضر چهار خانواده یهودی در بحرین زندگی می‌کنند که تعدادشان ۲۵ نفر می‌باشد ولی قبل از ایجاد اسرائیل در سال ۱۹۴۸ تعداد آنها ۴۰۰ نفر بود. (نقل از فصلنامه مطالعات فلسطین) ■

اطلاعیه بازرسان انجمن کلیمیان تهران

جهت برقراری ارتباط بیشتر اشاره جامعه یا هیأت مدیره انجمن کلیمیان تهران، بازرسان هیئت مدیره آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات شما در مورد جامعه می‌باشد. کلیه همکیشان عزیز می‌توانند پیشنهادات و انتقادات خود را روزهای یکشنبه یعنی ساعت ۵ الی ۷ بعدازظهر در محل انجمن کلیمیان بازرسان، آقایان منوچهر عمرانی، کاوه دانیالی و فرزاد طویلیان در میان بگذارند.

در گذشت یک خادم صدیق

با خبر شدیدم یکی از خادمین صدیق جامعه کلیمی، آقای سلیمان اسرائیل به دیوار باقی شتافت. مرحوم سلیمان اسرائیل در طول زندگی پر بار خود همواره در کنار مسئولین جامعه کلیمی، منشاء خدمات ارزشمندی به جامعه کلیمی ایران بود. او با عضویت در کنیای حیم، به عنوان یکی از معتقدین این کنیا به امور اجتماعی مشغول بود. از آخرین فعالیت اجتماعی مرحوم سلیمان اسرائیل می‌توان به ریاست سنتی مجمع عمومی انجمن کلیمیان تهران در تابستان سال جاری اشاره کرد. نشانی بینا در گذشت آن مرحوم را به خانواده محترم ایشان تسلیت کنند و برای بازماندگان صبر و برداشی ارزو دارد ■

تسليت

دست عزیز آقای ژامین اسرائیل فوت ناگهانی خادم صدیق جامعه کلیمی مرحوم «سلیمان اسرائیل» را به شما و خانواده محترمان تسلیت عرض کرده و از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای بازماندگان صبر و برداشی مسئلت می‌نمایم.

همکاران و دوستان شما در خانه جوانان یهود تهران- سازمان جوانان باغ صبا- سازمان جوانان گیشا- سازمان دانشجویان یهود ایران- کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران- کنیای حیم- انجمن فرهنگی، هنری، اجتماعی کلیمیان- (کانون پیشبرد) ■

اسما میرخی از تهیه کنندگان اخبار: بیژن حاکشور، بیژن آصف، مهرتوش آسیابان، فرزاد طویلیان، شهرام فروزانفر، چهانگیر جواهری، فرج داور پناه.

حمله به خارجی‌های مقیم این کشور، محکوم گردند.

محجتبین تظاهرات مشابهی در شهرهای «روستوک» و «آیزناخ» نیز برگزار شد که در هر کدام، صدها تن شرکت داشتند و علیه جریان راست‌گرا بیان افراطی، شعار دادند.

در این میان دیوان قانون اساسی آلمان، ممنوعیت دو تظاهرات از سوی افراطیون راست را که قرار بود روز شنبه در شهر هامبورگ برگزار شود، مورد تایید قرار داد.

وزیران کشور ایالت‌های مختلف آلمان به همراه «اوتوشیلی»، وزیر کشور آلمان، روز جمعه در یک نشست ویژه، راههای مبارزه عملی با راست‌گرا بیان افراطی در این کشور را مورد بررسی قرار دادند ■

شیراک نشان عالی افتخار فرانسه را به

رهبر یهودیان آلمان داد

پاریس- خبرگزاری جمهوری اسلامی: ژاک شیراک، رئیس جمهوری فرانسه، نشان عالی افتخار این کشور موسوم به «لژیون دونور» را به رهبر یهودیان آلمان اهدا کرد.

بنابراین گزارش منابع خبری فرانسه، در مراسمی که اوایل مهرماه جاری در محل اقامت سفیر فرانسه در برلین برگزار شد، «کلود مارتین» سفير این کشور به نمایندگی از ژاک شیراک نشان «لژیون دونور» را به سینه «پل اشپیگل» رهبر ۶۲ ساله شورای مرکزی یهودیان آلمان آویخت. به گفته سفیر فرانسه در آلمان، شیراک شخصاً تصمیم به قدردانی از رهبر یهودیان آلمان گرفته است. وی دلیل این امر را نقش «اشپیگل» در نزدیک ساختن یهودیان و غیر یهودیان آلمان خواند. پل اشپیگل در سال گذشته می‌لایدی به رهبری شورای مرکزی یهودیان آلمان انتخاب شده است.

وی در مراسمی به همراه «گرهارد شرودر»، صدر اعظم آلمان، مراسم پنجه‌ها می‌گردند. براساس آخرین نظر سنجی‌های انجمام شده در اسرائیل که توسط موسسه «گالوب» انجام شده است، ۴۱ درصد مردم به «ایهود باراک»، نخست وزیر (مستعفی)، کنونی و ۲۸ درصد به «بنیامین نتانیاهو»، نخست وزیر پیشین اسرائیل، رای مثبت می‌دهند.

يهودیان و اعطای «شرق بیت المقدس» به مسلمانان

نیویورک- خبرگزاری جمهوری اسلامی: نتایج یک نظر سنجی نشان می‌دهد، حدود نیمی از اسرائیلی‌ها خواهان برقراری صلح با فلسطینی‌ها هستند و در این راه حاضرند از بخش شرقی «بیت المقدس» نیز چشم پوشی کنند. براساس آخرین نظر سنجی‌های انجمام شده در اسرائیل که توسط موسسه «گالوب» انجام شده است، ۴۱ درصد مردم به «ایهود باراک»، نخست وزیر (مستعفی)، کنونی و ۲۸ درصد به «بنیامین نتانیاهو»، نخست وزیر پیشین اسرائیل، رای مثبت می‌دهند.

به گفته یک تحلیل‌گر تحولات اسرائیل، سؤال‌های این نظر سنجی به گونه‌ای تنظیم شده بود که پاسخ دهنده‌گان را تلویح‌با مخالفت با صلح سوق می‌داد و به این ترتیب واقعیت امر این است که بیش از ۵۰ درصد از مردم خواستار صلح با فلسطینی‌ها و اگذاری بخش شرقی بیت المقدس به آنها هستند. برای نمونه در سؤال‌ها تنها عقب نشینی اسرائیل از بخش شرقی بیت المقدس مطرح شده بود و اشاره‌ای به امتیازاتی که فلسطینی‌ها حاضرند در مقابل واگذار کنند، نشد. بود. این نظر سنجی، موضع باراک را مبنی بر حمایت مردم از صلح با فلسطینی‌ها و تایید سیاست‌های او، تایید می‌کند.

از نکات دیگر این بررسی حمایت بیش از پیش جوانان اسرائیلی از صلح با فلسطینی‌ها و تخلیه مناطق اشغالی از شهرک نشینان است، به

یک زمانی تعیین شده است که اگر بشر توانست با بازگشت به خدا و فراموش کردن مقدمات ظهور، زمان ظهور را به جلو اندازد که چه بهتر و گرنے زمان خودش که بر سر ظهور عملی خواهد شد

سخنرانی استاد سلیمان حکاکیان در فرهنگسرای ارسپاران

مقدمات ظهور منجی عالم:

﴿ماشیح مبشر﴾

غنجه‌هایی هستند که می‌شکفتند؛ پیروزی اولیا و اوصیاست.

لات ۶۲۶۱۶: یعنی زمان سرود و الحان رسیده است؛ زمان نجات و زمان از بین رفتن ظالمن.

کل: صدای فاخته، صدای ماشیح، صدای منجی بشریت شنیده می‌شود. این مفهوم و پرداختی است که ما از سرود سرودهای سلیمان داریم که کاملاً عرفانی هستند و وعده ظهور منجی را می‌دهند.

اکنون این سؤال مطرح می‌شود؛ آیا ما نمی‌توانیم این ظهور را به تعجیل بیاندازیم یا می‌توانیم؟

حضرت یشعیا فرموده است:

«... آنی‌ه بعلته آחشنده»؛ «من هستم خدا. ایسی که در زمان خودش (برای نجات) تعجیل خواهم کرد»

یک زمانی تعیین شده است که اگر بشر توانست با بازگشت به خدا و فراموش مقدمات ظهور، زمان ظهور را به جلو اندازد که چه بهتر و گرنے زمان خودش که بر سر ظهور عملی خواهد شد.

ربی‌سعده‌یا گائون، یکی از فلاسفه بزرگ یهودی می‌گوید: «مگر می‌شود انسان خطایکار باشد و بعد منجی ظهور کند». یعنی این نظریه‌ای که شرایط ظهور را فراموش می‌کند،

برانگیخته نکنید تا خودش بیدار شود» (سرود سرودها فصل دوم- پاسوق هفتتم) بعضی از علماء می‌گویند: منظور این است که باید زمان آن بر سرده باید گل بشکفت. باید موقعیت آماده شود. اما جای دیگر باز سلیمان نبی در سرود سرودها می‌گوید: (فصل دوم- پاسوق ۱۰- ۱۴) لاجه ۳۱۶... «محبوب من خطاب کرد مرا و گفت: پرخیز و بیا محبوب من، زیبای من بیا، زیرا زستان گذشته است، باران تمام شده و رفته، غنچه‌ها ظاهر شده‌اند بر زمین. زمان سرود و آواز رسیده است. آواز فاخته شنیده می‌شود در سرزمین ما، انجیرها میوه خود را رسانیده‌اند، ای کوتور من، از شکاف‌های صخره، از شکاف‌های سنگ‌های خارا منظر خود را به من بینما، چهره‌هات را و صدایت را به من بشنوان. زیر صدای تو دلپذیر و جلوه توجه زیباست».

در این گفتار، زستان سلطه کفر است، سلطه استکبار و سلطه ظلم بر دنیاست که باید پذیرد. باران مادیت است، لاش (به معنای باران) همان جسم هم می‌تواند باشد که سلطه مستکبران بر مردم ضعیف و مظلوم و مستضعف است. غنچه‌ها که می‌رسند پیروزی اولیای خدا. قبل از ظهور ماشیح است و همان پیروزی رهبران بزرگ دنیاست. موحدینی که شرایط ظهور را فراموش می‌کنند،

مقدمه
دومین جشنواره فرهنگی- هنری «انتظار» از ۱۰ الی ۲۲ آبان ماه در فرهنگسرای ارسپاران برگزار شد. این جشنواره با هدف طرح و تعمیق فرهنگ انتظار در جامعه و ایجاد گفتگو و همدلی بین ادیان با توجه به محوریت انتظار موسود، از صاحب‌نظران این موضوع دعوت به سخنرانی و ارایه آثار نمود. علاوه بر پایام‌ها و سخنرانی‌های مراجع تقلید شیعی، روحانیون و اندیشمندان مسلمان، اظهار نظر روحانیون و محققان دیگر ادیان در این جشنواره قابل توجه بود.

دکتر جهانگیر اوشیدری، مولید مولانا

زرتشتیان و آقای دل مس روب کشیش

جامعه ارامنه از جمله سخنرانان غیر مسلمان بودند.

از جامعه کلیمیان ایران، استاد مهندس سلیمان حکاکیان، محقق و اندیشمند یهودی برای سخنرانی دعوت شد.

وی که سال گذشته در همین جشنواره، اعتقادات یهود را درباره منجی عالم به نام ماشیح تبیین کرده بود، در دومین سخنرانی خود به بررسی راهکارهای عملی در جهت رفع موانع ظهور پرداخت. استاد حکاکیان در ابتدای سخنرانی خود در روز دوشنبه ۱۶ آبان (که با استقبال همکیشان کلیمی رویرو شد)، خلاصه‌ای از سخنان سال گذشته خود را ابتداء عنوان کرد (که شرح آن در شماره ۶۷ بینا آمد). اینک مژروح سخنان ایشان در ادامه می‌آید:

فرام آوردن مقدمات ظهور

... ابتدا این سؤال مطرح است، آیا ظهور منجی بشریت جبر است؟ و آیا زمانی از قبل تعیین شده و نمی‌توان این زمان را به جلو اندادخت؟ چون در سرود سرودها حضرت سلیمان فرموده است:

الشبعتی اتفاقم بنویت
یروشلیم بذباوت او بالیوت
الشده ام تعیرو و ام تعوررو
ات الآهبا عد شتحقظ
وای دوشیزگان اورشلیم (که تمثیلی به جماعت انسانهاست) محبت را بیدار و

لحوظ مادی حل بشود، نیست، هر چند که
آمدن ماشیح همه اینها را هم به دنبال دارد.
یهودیت بنوی معتقد است با آمدن «او»
ظلم و فقر خواهد رفت اما

«**لولم** **نمودنها** **نوه**».
یهودیت عقلانی فلسفی می‌گوید: با آمدن
ماشیح دنیا همان دنیاست نه اینکه بر طبق
برخی از تفاسیر خاص قبایلی (عرفان در
یهودیت) که می‌گویند وقتی ماشیح بیاید دنیا
دگرگون می‌شود و دیگر دنیای مادی نخواهد
بود، نه، آن مربوط به جهان آخرت است و
مبحث آخرت بحث دیگری است.

هاراپیام فیلسوف بزرگ یهودی می‌گوید:
با ظهور ماشیح آنچه که تغییر می‌کند
شالبود ملکیوت است، سلطه استکبار از
بین می‌رود و عدالت اجتماعی برپا می‌شود.
انسان وقتی ظلم و سلطه بر او نیست، وقتی
مرفه است و جسم سالم دارد، آن وقت
روحش هم سالم است، تعقل می‌کند و به
تفکر درباره خدا می‌پردازد. آن وقت تازه
جنگ و سیز و کینه را کنترل می‌گذارد و به
می‌بیند برای چه آمده؟ هدف او قرب
خد است، هدف او شناخت خداوند و
جاودانه شدن است. این جاودانه شدن ممکن
نیست مگر در زندگی ایده‌آل مسیحی، مگر
زمانی که ماشیح باشد و ظلم نباشد.
در گفتار انبیای ما آمده است که گرگ با
بره خواهد زیست. یعنی گرگ صفاتان، آن
ظالمان و مستکبران دنیا از استکبارشان کنار
می‌روند (پایین می‌آیند) و بردها قادرست
می‌گیرند و برابر می‌شوند و زندگی مسالمت
آمیز در تمام دنیا حکم‌فرما می‌شود. آن وقت
است که بشر می‌آید و به هدف اصلیش
می‌پردازد تا به خدا تزدیک شود. به همین
حاطر به دنبالش رستاخیز خواهد بود یعنی

جهان آخرت. اما باز پایه‌اش روی زمین است
و این انسان‌ها هستند که با انجام دادن
دستورات الهی با صواب‌ها، با مبارزه با کفر
و ظلم این فرشتگان را خلق می‌کنند. عرفای
یهود می‌گویند: هر صواب و عمل صالح، هر
نمایز باشد، گویی فرشته‌ای می‌سازد و این
فرشته اوج می‌گیرد و به آسمان‌ها می‌رود.
وقتی به آسمان رفت، آن صواب، آن عمل
نیک، آن خوبی انسان، به فرشته‌ای تبدیل
می‌شود. آن وقت آن فرشته می‌تواند از
آسمان‌ها فیض بیخشد و این فیض را به
دنیای ما بیاورد، به دنیای خاکی و زمینی، بله،
این پسر است که چنین قدرتی دارد.
این پسر است که حتی در ابتدای خلقت،
در سفر برپیش، (سفر تکوین) درباره او آمده
است: (برپیش فصل دوم آیه پنجم) «... که
هنوز باران نباریده بود زیرا انسانی نبود که
زمین را زراعت کند و عبادت کند». زراعت
به معنی **لابد** (عبادت) آمده است. یعنی
چرا باران نباریده بود؟ برای اینکه هنوز
انسانی نیامده بود. وقتی که انسان خلق شد و
نمایز گذاشت و استغاثه کرد، این خواهش و
نمایز و استغاثه انسان بود که باعث شد باران
رحمت از آسمان بیارد و زمین بارور شود.
درختان رشد کنند. یعنی پس از اینکه خلقت
به کمال رسید و انسان اشرف مخلوقات شد،
دنیا به دست انسان داده شد که نه فقط در
دنیای طبیعت (دنیا قوانین طبیعی دارد)
محصور گردد، بلکه بشر بتواند قوانین طبیعی
را بهم بزند، می‌تواند آسمان‌ها را بهم بزند و
می‌تواند آن فیض الهی را از بالا به پایین
بیاورد. بشر حتی می‌تواند اگر منجی پیش‌ریخت
(از لحظه بعد زمانی و مکانی که نه) از لحظه
فاصله و درجه با ما بسیار دور هم باشد،
انسان آن قدرت را دارد که این فاصله را کم
کند و منجی را به پایین و نزد ما بیاورد و به
انتظار او و به انتظار ما انسان‌ها پایان بدهد.

این طور نیست که جبر باشد که ما صبر
بکنیم و بگوییم: حالا ماشیح می‌آید درست
می‌شود، او می‌آید و همه چیز را درست
می‌کند. او می‌آید و همه گناهکاران را اصلاح
می‌کند. ظالمان را از بین می‌برد.

ولی اگر ما همینطور متظر بشویم شاید
به درازا بکشد. ما باید شرایط را فراهم کنیم.
ما باید با آن رهمنایی‌هایی که انبیا و اولیا به
ما کرده‌اند، این زمینه را فراهم کنیم و آمدن
او را نزدیک بکنیم.

ماشیح، آمدنش فقط برای اینکه زمین
سراسر از ثروت شود و جنگ از دنیا رخت
بریند و بیماری‌ها برونده و مشکلات بشر از

دیده می‌شود: «آن زمان دنیا را ظلم پر می‌کند
و او می‌آید ظالم را از بین ببرد». آیا مزد ظلم،
این پدیده بزرگ و هدیه الهی است؟ این
مزد ظلم پیش‌ریخت است؟ پیش‌ریخت به ازای اینکه
اکثریت به ظلم روی آورد، جایزه آمدن
موعود را بگیرد و او دنیا را این چنین
معجزه‌وار نجات دهد؟

بلکه باید بشر شایسته ظهور ماشیح باشد.
همچنان که ما متنظریم و انتظار می‌کشیم،
خد. هم متنظر توبه ماست. او هم متنظر
بازگشت ما به سوی اوست. انتظار دو جانبی
است. منجی بشر هم متنظر ماست. اینکه ما
بتوانیم قبل از این که آن زمان برسد موجبات
ظهور را فراهم کنیم یک اصل است که
یهودیت به آن قائل و معتقد است که ما
می‌توانیم آن شرایطی را که لازم است فراهم
کنیم و ماشیح ظهور کند.

در کتاب تورات درباره شبی که حضرت
یعقوب به بعثت می‌رسد، آمده است: (برپیش
فصل ۲۸ آیه ۱۲) حضرت در رویا می‌بیند،
«نردهانی روی زمین است، پایه‌اش روی زمین
و انتهای آن در آسمان و فرشتگان آسمان به
بالا می‌رond و بعد پایین می‌آیند». مفسرین
می‌پرسند: فرشتگان در رویای انبیا از بالا
می‌آیند، انبیا در رویای **تعثیلیشان** دنیا را به
صورت آسمان می‌بینند و فرشتگان را به
صورت موجودات مادی می‌بینند که از آسمان
پایین می‌آیند. البته خود این مسئله، بحث
جدای فلسفی دارد که آیا واقعاً به این
صورت است؟ آسمان و زمین از لحظه
خدم‌اوند فرقی ندارد. همه جا زیر سلطه
اوست و مظهر قدرت است. اما انبیا در رویا،
فرشتگان را در آسمان می‌بینند. اما چطور در
رویای حضرت یعقوب این چنین است که
فرشته‌ها از زمین به بالا می‌رond، و بعد از بالا
پایین می‌آینند؟

خد. اوند برای انسان همه کاری را
انجام می‌دهد و هر گونه معجزه‌ای
را صورت می‌دهد. او نبی را
می‌فرستد و مردم را ارشاد می‌کند،
اما هرگز خد. اوند فطرت انسان را
تغییر نمی‌دهد، یعنی به دست خود
انسان سپرده شده است که خوب
باشد یا بد باشد، ظالم یا صدیق
باشد

می‌گویند این نردهان اتصال انسان با
خد است. اتصال خلقت است با ابدیت.
خلقت زمین خاکی با جاودانی انسان، با
دنیای ابدی، دنیای آسمانی، دنیای روحانی،

استغاثه نیمه شب (که از احکام یهودیان است) بسیار در امر تعجیل ظهور موثر است. نیز اصلاح اخلاقی در خانواده و جامعه عامل موثر دیگر است. خداوند می فرماید در این زمینه اگر شما بخواهید، من کمک می کنم (مالخی، فصل سوم - آیه های ۲۳ و ۲۴) **النها انی شولח لكم ات الیه الجنیا** «اینک من الیاهو ناوی (خضری یا الیاس نبی) را خواهم فرستاد .... اما نه برای ابلاغ احکام و دستورهای جدید دینی، زیرا خداوند یکبار دستورها را داد و حجت را پر ماتمام کرد. همانگونه که در تورات می فرماید:

لَا بِشَمِيمِهِ

«دستورهای خداوند دیگر در آسمان نیست ....» یعنی دیگر انبیای بنی اسرائیل که بعد از حضرت موسی می آیند دستورات جدید نخواهند آورد. بلکه الیاهو می آید که **وَهُشِيبُ أَتَ لَبَّ أَبَوَتْ** «قلب پدران را به پسران و قلب پسران را به پدران متصل کند»، یعنی خانواده ها و دل ها را به هم نزدیک سازد. پس یکی از شرایط ظهور رابطه خوب و مسالمت آمیز و عدالت بین ملت ها و انسان هاست.

ما منتظر ماشیح نیستیم که سلطه پیدا کنیم، سلامتی ببابیم و راحت باشیم. اینها همه زمینه و وسیله است برای اینکه به هدف وجود انسان اینکه به هدف

برسیم

جای خوشبختی است که ریس جمهور، ایده گفتگوی فرهنگ ها و ادبیان را در جهان مطرح کرد. در واقع، یکی از دلایل دوری از ایمان، نشناختن دین های توحیدی و فرهنگ های این ادیان است. مانند فرهنگ و فلسفه اسلامی، که موسی بن میمون یکی از فلاسفه یهودی است که در فلسفه اسلامی هم بسیار مطرح است و کتاب او به نام دلالت الحائزین (مُوره نووچیم)، اهمیت بسیار زیادی در فلسفه اسلامی دارد. این یک نشانه شناخت ادبیان دیگر و گفتگو و تفاهم فرهنگ هاست. حتی ادبیان مشرک را هم باید شناخت و پیروان آنها را به شناخت صحیح از توحید هدایت کرد. خوشبختانه این موضوع توسط جمهوری اسلامی ایران در دنیا مطرح و با استقبال مواجه شده است و این هم یکی از راه های نزدیک کردن زمان ظهور آن حضرت است ■

برستند؟ چه نیازی به ۲۰ سال آموزش آنها در بیان بود؟

جوab این است که خداوند برای انسان همه کاری را انجام می دهد و هر گونه معجزه ای را صورت می دهد. او نبی را می فرستد و مردم را ارشاد می کند، اما هرگز خداوند فطرت انسان را تغییر نمی دهد، یعنی به دست خود انسان سپرده شده است که خوب باشد یا بد باشد، ظالم یا صدقی باشد. اختیار به دست خود انسان است. انسان قدرت مختار است و به دلیل همین اختیار می تواند به جایی برسد که **وَتَحَصِّرُهُ مِلْعَظَةٌ مُأْلِكَمْ** «تهما اندکی پایین تر از فرشتگان او را قرار داد» و **بِـ طـور عـكـ** موتور ا adam مـنـ الـبـمـهـ اـيـ بـ

چایی می رسد که «از حیوان هم کمتر است». هر دو جنبه برای انسان ممکن است. به همین خاطر، خدا. فطرت را عوض نمی کند. او برای بنی اسرائیل همه شرایط را فراهم کرد. اما همانها در بیان گناه کردند و سامری را برای ساختن گوساله گرفتند. وقتی معجزات کمی دور شد، انسان به خاطر اختیار خود، به فطرت و ذات درونی خود باز می گردد.

به همین خاطر است که به دست انسان نیز سپرده شده است که شرایط ظهور ماشیح را فراهم کند. در موقعیتی که ما امروز در آن قرار داریم، مهمترین ابزار برای آماده کردن این شرایط، آموزش تورات است، اما نه صورت تحت اللفظی آن، بلکه رمزها و مفاهیم عمیق تورات که رازهای خلقت و هستی است. یعنی همان مفاهیمی که موسی از خداوند خواست:

הַזְעִילָנוּ נָא אֶת־דָרְכֵיךְ «راههای را به من بمنا» خداوند نیز در پاسخ گفت: ای موسی، من آنچه خوبی در جهان وجود دارد، از جلوی روی تو می گذرانم، یعنی هر چه خوبی در این کتاب تورات است که همان رازهای کتاب آسمانی است. موسی این تعالیم را به مشایخ قوم انتقال داد و آنها نیز به قوم بنی اسرائیل.

به همین دلیل است که می گویند آموزش رمزهای الهی از راههای نزدیک شدن به ظهور ماشیح است. اگر انسان، ظاهر را بشکافد و به عمق دستورهای خداوند پی ببرد، در این صورت نزدیک به وحدانیت می شود.

תְקִין חֻצֹות - است. دعای ندبے و

دیگر دنیا به کمال خواهد رسید.

ما منتظر ماشیح نیستیم که سلطه پیدا کنیم، سلامتی ببابیم و راحت باشیم. اینها همه زمینه و وسیله است برای اینکه به هدف وجود انسان برسیم. انسان می تواند آن را ممکن بکند. انسان فلسفی یهودی، انسان مختار است. این انسان می تواند تغییر کند و متحول شود و این زمینه را فراهم بکند.

دوست عزیز ما (سختران قبلی) در مقاله اش از قرآن مجید، گفتند که خداوند قومی را متحول نمی کند، مگر این که خود آنها متحول شوند. دنیای موعود را به مفت نمی دهند، باید پسر متحول شود و زمینه را پیدا کند تا این هدیه خدا ایی به او عطا شود. در تورات آمده است: (شموم فصل ۱۳ آیه ۱۷)

וַיְהִי בְשָׁלֹחַ פֿרְעֹה אֶת הָעָם
וְלֹא נָחַם אֶלְקִים דֶרֶךְ אֶרְץ

פְלִשְׁתִּים כִּי קָרוּב הָוָא כִּי אָמַר
בְּרָאָתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרִימָה.
וּגְזֻוּנָרְעָםְנָא כִּי נָחַם הָעָם
خָدָאָונְדָאָנָהָرָא אֶזְרִيقְנָא
נְקַרְדָּאָזְרָאָחָדָאָגְנָתָמָדָאָגְנָתָמָדָא
רָאָבְיַנְדָאָפְשִׁימָנָשָׁדָהָוְבָאָזְגָּדָנָהָ

وقتی خداوند توسط حضرت موسی بنی اسرائیل را نجات داد (که قصص حضرت موسی در تورات و قرآن مفصل است) او تمام معجزات را برای آن قوم انجام داد. قومی که ۲۱۰ سال برده بودند، به افکار شرک آلود مصر آلوده شده بودند، مگر آنها می توانستند بجنگند؟

موسی آنها را متحول کرد. موسی از جانب خدا. برای آنها جنگید. آنها را ارشاد کرد. ابر و ستون محافظه الهی به کمک آنها آمد. خدا. دریا را شکافت، غذای آسمانی به آنها داد، ده ضربت را به مصریان وارد کرد و قوم بنی اسرائیل تمام این معجزات را به چشم دیدند. اما وقتی حضرت آنها را به ارض موعود هدایت می کند، تورات می گوید: «خداوند آنها را از راه نزدیک نبرد و آنها را دور گردانید». چرا؟

برای این که مبادا آنها جنگ را بینند و بترسند و به مصر و اعتقادات آن باز گردند. یکی از مفسرین تورات سؤال می کند: آیا خدا. ایی که همه شرایط خروج و نجات را فراهم کرد و آن همه معجزات را انجام داد، چرا کاری نکرد که جسارت به آن قوم بدهد که از جنگ نترسند و بروند و به ارض موعود

کمال الدین بهزاد (متولد ۸۶۵ ق. در هرات)
از جمله «گریز حضرت یوسف از نزد زلیخا»
همه حکایت از جذایت مسامین مذهبی و
دبیع برای هنرمندان دارند. ■

منابع

- ۱- دائرة المعارف هنر؛ روین پاکیاز
- ۲- نقاشی ایران از دیرباز تا امروز؛ روین پاکیاز
- ۳- فرنگ مصور مختصر چهار زبانه آثار نقاشان جهان

بلى من يهودى هستم، .... ولى به مفهوم انسانى آن

قسمت‌هایی از مصاحبه حسین‌هیکل روزنامه
نگار مشهور مسلمان مصری با الیوت اینشتین
در ۱۲ نوامبر ۱۹۵۲

... پروفیسور به سخنان خود ادامه داد:
- آیا نامه‌ای را که به «نیویورک تایمز»
نوشتم (نامه گروهی از داشمندان جهان که
اکثراً کلیمی بودند) و من هم یکی از اعضاء
کنندگان آن بودم، خوانده‌اید؟ این نامه در
اعتراض به دیدار «مناخیم بگین» از آمریکا
بود که در اوایل سال ۱۹۴۸ صورت گرفت.
ما او را خون آشام و تروریست خواندیم و
گفتیم به چنین ادمی نباید اجازه سفر به
آمریکا داده می‌شد. من همه برنامه‌ها و
میهمانی‌های او را تحریم کردم و در خانه‌ام
پذیرایش نشدم، هر چند که به من نوشته و
گفت می‌خواهد مثل یک دانشجو از من
یادداشت. اما من گفتم که چنین تروریست‌هایی
هرگز درسی نمی‌آموزنند.
مختصر بگویم که موضوع من در قبال قوم
يهود و اسرائیل، یک موضوع انسانی است.
نسبت به فلسطینی‌ها و عرب‌ها نیز همین
گونه است.
اینشتین در دنباله سخنان خود اضافه
کرد:

- واقعیت این است که من نمی‌خواهم
يهودیان در چهارچوب وطن پرستی محدود
گرفتار آیند. آنها در طول تاریخ زندگیشان،
حیات و افکاری جهانی داشته‌اند، اما به سبب
جهل و تقصیب و شاید هم شرایط اقتصادی و
فرهنگی گرفتار ستم شدند و خویشتن را در
کوی و بزرگ‌های مخصوص به خود - گتو -
زندانی کردند.

به شما بگویم که توجه من به قوم یهود
از جنبه انسانی آن است. به اسرائیل نیز همین
طور، من همراه با آنها طعم رفتاری را که در
آلمان قبل از جنگ با آنها می‌شد، چشیده‌ام.
- بلى من یهودی هستم ... ولی به مفهوم
انسانی آن، اما صهیونیست ... ■

حسودان و دشمنانش «مخوف» می‌نامیدند.
رامبرانت نقاش هلندی (۱۶۰۶-۱۶۶۹) نیز
موضوعات مذهبی را به تصویر کشیده است.
تصاویر «داوید و بیوناتان، ابراهیم و پسرش در
مراسم قربانی، موسی و خواب یعقوب» از
جمله آثار اوست.

کلود اورن فرانسوی (۱۶۰۰-۱۶۱۲) مجموعات «ازدواج اصح و ریوقا، صحنه
برخورد لاوان و یعقوب و نزاع یعقوب با
فرشته» را به تصویر کشیده است.
مارک شاگال (۱۸۸۷-۱۹۸۵) نقاش و
طراف روسی نیز آثار مذهبی فراوانی در
کارنامه هنری خود دارد. طرح از مراسم
«تلیخ» در روش هشانا و نقاشی روی شیشه
(ویترای) او از دوازده فرزند یعقوب از
کارهای اوست. کتاب مزامیر داوید (تہیلم -
زبور) در قرون نهم در شهر «اوترخت» هلند
توسط نقاشان همین مکتب به تصویر کشیده
شده است. هندریک تربروگن (۱۵۸۸-۱۶۲۹) مجموعات مختلفی از تورات مثل «ملقات
لاوان و یعقوب» را نقاشی کرده است. امروزه
نیز طرح و نقش‌هایی با موضوعات مذهبی به
تصویر کشیده می‌شوند. ایران پس از جنگ
تحمیلی نیز شاهد نقاشی‌ها و مجسمه‌های
مختلفی با موضوعات مذهبی بوده است که
گرایش هنرمندان را به مسائل معنوی، متجلی
می‌سازد.

در قرون گذشته نیز نقاشی ایران با
مضامین دینی آشنا بوده است. محمد غفاری
ملقب به کمال الملک (حدود صد و پیست
سال پیش) پرده مشهوری به نام «میدان کربلا»
دارد که هنگام اقامتش در عراق خلق کرده
است. کلیسا و اونک جلفا (اصفهان) نیز دیوار
نگاره‌هایی مذهبی، مانند «عیسی و زن
سامره‌ای» داراست که رهارودی است از
بازار گنان ارمنی که از اروپا به ایران می‌آمدند.
همچنین آثاری از نقاشان ارمنی با تاثیر پذیری
از نقاشان هلندی قرن هفدهم در خانه‌های
جلفا به چشم می‌خورد. در کتاب‌های فارسی
آثار مینیاتور و تذهیبات فراوانی با موضوعات
مذهبی تصویر «بهشتیان و دوزخیان» دیده
می‌شود. که در سال ۸۱۲ هجری قمری در
شیراز نقش شده، همچنین نقش‌های بی بدلیل

نقش‌های آسمانی

آرزو ثانی

قدمت هنر، به زمان آفرینش انسان
می‌رسد. اولین هنرمند جهان هنرور ازلی و
ابدی، خداوند، جهان را چنین هماهنگ و
همگون آفریده و انسان هم با الهام از طبیعت
و زیبایی‌ها و نقش‌های جهان، هنر را به
وجود آورده.

موسیقی، از صدای‌های مختلف پرندگان،
آیشار، طوفان و همچنین ریتم و
ضریبانگ‌های متعدد دنیا بوجود آمد.
کنگاوری آدمی و نگرش او به جهات
مختلف، همچنین دقیت در حرکات
موجودات، رقص را پدید آورد. اما نقاشی
شاید یکی از قدیمی‌ترین هنرهای عالم باشد،
زیرا غارهای انسان اولیه، مملو از نقش‌ها و
علامت‌های گوناگون است. وقایع و اتفاقات
روزمره جنگ‌ها، تصویر خدایان، آرزوها و
احساسات و تفکرات انسان، همه بر
دیوارهای باستانی و خشت‌های قدیمی نقش
بسته و به دست ما رسیده‌اند.

آثار باستانی کشورها و موزه‌های مختلف
آنار گرانبهای از عراق، بین النهرين، مصر و
بیت المقدس را به ما نشان می‌دهند. این
مناطق به خصوص خاستگاه ادیان و مکاتب
الهی بوده است. اما سهم نقاشان غربی در
آفرینش و خلق آثار هنری با گرایش مذهبی
چشمگیرتر است. علت آن است که ادیان
توحیدی، معمولاً ساخت هایل و مجسمه و
قالب ریخته شده از آئمه و پیغمبران یا ساختن
نقش بر جسته از هر موضوعی را معنوی
می‌دانند. اما نقاشان و مجسمه‌سازان غربی
(عموماً میخی) خود را از این قید
رهانیده‌اند و تصاویر بسیاری از پیامبران
بوجود آورده‌اند. کلیسا سیستان در واپیکان
که منحصراً نیایش پاپ‌ها بوده، سقف مزین
به نقاشی‌های مختلف میکل آنژ از جمله
(آفرینش جهان و خلقت آدم) دارد. میکل
آنجلو بونو، «جودیت» یا «یهودیت» قهرمان
زن زمان مکابی‌ها، یوسف صدیق، داوید،
موسی و طوفان نوح کشیده است. او مجسمه
سازی را از نقاشی برتر می‌دانست و
پیکره‌های فراوانی با نمادهای مذهبی چون
اباکره داغدار و تصلیب ساخته است.
مجسمه «موسی» او تحسین بینشه را برای
نشان دادن جزئیات رگ‌ها و عضلات توسط
هنرمند برمی‌انگیزد. کلیسا سیستان حدود
۳۰۰ نقاشی از او را در برگرفته است.
دوستانش او را «میکل آنژ ملکوتی» و

«درآمدی بر مقوله گفتگوی تمدن‌ها»

قسمت اول

افشین تاجیان

۱- مقدمه:

نظری سر توری‌های معاصر علوم اجتماعی، ییانگر این واقعیت است که توجه فکری و تکاپوی تعداد کثیری از دانشمندان علوم انسانی، به مبادی جامعه شناختی زندگی بشری از جمله مقولات سیاسی، حکومتی و رقتار جمعی معطوف گشته است. از آن جمله است نظریه‌های ارایه شده در باب «مفهوم تمدن»، شکل گیری تمدن‌های جهانی، و آینده تمدن‌ها و گفتگوی تمدن‌ها. سال ۲۰۰۱ میلادی به پیشنهاد ریاست جمهوری ایران آقای خاتمی و تصویب سازمان ملل، سال گفتگوی تمدن‌ها، نام گرفته است. در این مقاله، به مقایمین و نظریات پیشین پیرامون «تمدن» پرداخته می‌شود و در شماره‌های آتی به ماهیت گفتگوی ادیان و تمدن‌ها خواهیم پرداخت.

۲- مفهوم و ماهیت تمدن (۱):

مفهوم «تمدن» از دیر هنگام در ذهن منفکرین وجود داشته و هر کدام با دیدگاه نظریاتش آشناشی پیشتری پیدا خواهیم کرد. «بررسی مستقل یک تمدن، از جذایت یا فایده خاصی برخوردار نیست، لذا گرایش اغلب اندیشمندان، پرداختن به مجموعه تمدن‌ها است». در تبیین مرز بندی‌های این مجموعه نیز اختلاف نظرهایی به چشم می‌خورد. به عنوان مثال «گوییکلی» از ۱۶ تمدن تاریخی (که به نظر وی ۸ مرد از آنها امروزه باقی مانده‌اند) یاد می‌کند. «توین بی»، ۲۳ یا ۲۱ مرور را بر می‌شاراد؛ «اشپینگلر» از ۸ تمدن یا فرهنگ عده‌ای اسم می‌برد، «مک نیل» به وجود ۹ تمدن باور دارد، و بالآخر «برادل» و «راستاونی» معتقدند که از ۷ تمدن اصلی می‌توان سخن گفت.^(۲)

اختلاف نظرهای (بعضًا) سلیقه‌ای در این مورد از آنچنان ناشی می‌شود که تمدن‌های بسیاری در طول تاریخ دچار اضمحلال شده و یا در یکدیگر ادغام شده‌اند؛ یا این که برخی کولون‌ها به دلیل جمعیت یا وسعت اندک تحت پوشش جغرافیایی از دیدگاه برخی منفکرین به عنوان تمدن در نظر گرفته نمی‌شوند (ولی از سوی دیگران محسوب می‌شوند).^(۴) و همچنین تمدن‌های بزرگی مثل هند را برخی جامعه شناسان متشکل از چند تمدن می‌دانند...؛ و البته این اختلاف‌ها به هیچ روی بر ماهیت کلی بحث خللی وارد نمی‌سازد.

بد نیست بدانیم که چند تمدن بزرگ به شکلی تقریباً مشترک و میان تقسیم‌بندی‌های مختلف به چشم می‌خورند:

الف- تمدن چینی (۵) که از سال ۱۵۰۰ ق.م. یا پیش از آن شکل گرفته و در حال حاضر، کشور چین و فرهنگ‌های ویتنامی و کره‌ای را در بر می‌گیرد.

ب- تمدن هندو: از سال ۱۵۰۰

ق.م. شکل گرفته و طی عمر خود، شاهد مرگ و تولد های پیاپی از اشکال مختلف تمدن بوده است.

ج- تمدن ژاپن: در سالهای ۱۰۰ تا ۴۰۰ میلادی به شکل منجم رسانده است. گاهی آنرا همراه با تمدن چین به نام تمدن «خاور دور» می‌خوانند.

د- تمدن اسلامی: از قرن هفتم میلادی در شبے چزیره عربستان تشکیل شد و به تاریخ تمدن‌های ترک و فارس و شمال آفریقا را در بر گرفت.

ه- تمدن غربی: از حدود ۸۰۰ ق.م.

شکل گرفت. جزء اصلی آن تمدن اروپایی است و دیگر اجزاء آن، امریکای لاتین و امریکای شمالي است. تفاوت این سه جزء پیشتر در فرهنگ دینی آنها (کاتولیک یا پروتستان) تجلی می‌کند.

همچنین جالب است بدانیم که پیروان مذهب یهود را برخی منفکرین، تمدنی مستقل و برخی دیگر چیزی از تمدن غرب دانسته‌اند. این در حالی است که گذشته تمدن یهود از لحاظ جغرافیایی و تاریخی و قوم شناسی بطور کامل ریشه در مشرق زمین دارد.

۳- سابقه کلی ارتباط تمدنی:

در باب روند ارتباطی تمدن‌ها از گذشته تا امروز، نظرات مختلفی موجود است. طبق یکی از نظریات داده شده، پیش از ۱۵۰۰ م. نمی‌توان از رابطه خاصی میان تمدن‌های آن زمان سخن گفت، فواصل مکانی و فرهنگی وجود نویعی بی اعتمادی ناشی از عدم شناخت، مهمترین عوامل متمایز ماندن تمدن‌ها از یکدیگر بوده است. تمدنی که کناره‌های رودخانه نیل شکل گرفته بود، به شکل کاملاً مستقل از تمدن دجله و فرات، و این‌ها هم، بدون کوچکترین ارتباطی با تمدن اطراف رودخانه زرد به حیات اجتماعی خود ادامه می‌دادند (و به همین ترتیب، دیگر تمدن‌ها...).

ظاهرا از این هنگام (۱۵۰۰ م)، به تاریخ ارتباطی در حد «تجارت» میان تمدن بین‌النهرین با آسیای جنوب غربی و هند شمالی برقرار شد... و این امر مقدمه‌ای شد در جهت آغاز تأثیر و تأثر فرهنگی، گفتگوی عقیدتی و درک احساس نزدیکی به همتوغان با مشخصاتی دیگر.

می توان محصولی دانست از همنشینی سه تمدن ایرانی (برجای مانده از ایران کهن)، اسلامی (نتیجه استقرار مذهبی اسلام) و غربی (ناشی از فرهنگ اروپا و امریکا در ایران، از زمان مشروطه به بعد).

۴-۴- برخورد تمدن‌ها (۹)

می توان یکی از نظریه‌های معروف را نظریه معاصر در باب آینده تمدن‌ها را ارائه شده از سوی پروفیور ساموئل هاتینگتون (۱۰) (مدیر مرکز اطلاعات استراتیک دانشگاه هاروارد) دانست که در سال ۱۹۹۳ طی مقاله‌ای تحت عنوان «برخورد (رویارویی) تمدن‌ها» ارایه شد و سوره استقبال و نیز انتقاد جمع کثیری از متفکران جهانی واقع گردید.

هاتینگتون معتقد است که در جهان آینده، نه مسائل اقتصادی و نه اختلافات سیاسی و جغرافیایی و....، که مبانی فرهنگی - بخصوص بخش مذهبی آن - عامل اصلی تعیین کننده نزدیکی یا دوری، همراهی یا رویارویی تمدن‌ها خواهد بود. وی، ضمن آن که تمدن را بالاترین گروه بندی فرهنگی و گسترده ترین سطح هویت فرهنگی می‌شمارد و بر این باور است که عناصر عینی همچون زبان، تاریخ، فرهنگ، سنت‌ها، نهادها، و.... در آن دخیل نه، بر مشارکت هویت ذهنی افراد نیز در میزان وابستگی به آن فرهنگ یا تمدن تأکید می‌ورزد. به عنوان مثال، یک نظر از اهالی رم، ممکن است با درجات مختلفی از اهمیت (برای خود وی)، خود را رُمی یا ایتالیایی یا کاتولیک یا مسیحی یا اروپایی یا غربی بداند. هاتینگتون معتقد است که در جهان آینده، اکثر ذهنیت‌ها، نه از نگاه‌های ملی گرا یا اقتصادی، یا سیاسی با.....، بلکه بر جنبه فرهنگ تمدنی و مذهبی خود پای می‌نشانند.... یعنی در جهان آینده، آن فرد احتمالاً ترجیح خواهد داد که خود را متناسب با مذهبش، یا عضویت در تمدن غربی معرفی نماید، و ترجیح دهد که به نفع دیگر همکیشان - ولو در کشورهای دور دست - اعلام هم پیمانی نماید تا دیگر ایتالیایی‌هایی که با او هم مذهب نیستند.

را تجربه خواهند کرد، مثل: شرق و غرب، دارالسلام، دارالحرب، غنی و فقیر، مدرن و عقب مانده..... به شکلی که هر منطقه به عنوان «ما» چندین «دیگری» را رویارویی خود خواهند داشت (هر چند این تقسیم بندي‌های جنبه قراردادی داشته باشد).

۴-۴: جهان بدون مرز

مطابق این تئوری، جهان به آن سو پیش می‌رود که با توجه به تبادل سریع اطلاعاتی و فرهنگی، مرازهای جغرافیایی و سیاسی بلا موضوع خواهد شد و ایده دهکده جهانی علاوه بر قالب اطلاع رسانی، در وجه سیاسی نیز متجلی خواهد گردید.

۴-۵: طبق این دیدگاه، در جهان آینده نوعی نظام شبکه‌ای (۷) چند لایه‌ای پیچیده بین المللی ظهور خواهد کرد که تختین آثارش، هرج و مرچ، ظهور مافیای جنایتکاران بین المللی و گسترش تروریسم خواهد بود.

۴-۶- عز پایان گفتمان (۸)

طبق این تئوری، کلیه نهادهای بین المللی در جهان آینده، نقش امروزی خود را از دست خواهند داد، کشورها مستقلانه منافع خود خواهند اندیشید و نوعی سیاست بسی محلی از سوی هر کشور یا منطقه نسبت به سایرین اعمال خواهد شد.

۴-۷: همنشینی تمدن‌ها

دکتر عبدالکریم سروش از قایلین به این نظریه، معتقد است که در جهان امروز، جدایی و دوری تمدن‌ها از یکدیگر و حتی تصور مرز مشخصی میان آنها ناممکن است. در جهانی که نرخ تبادل اطلاعات در آن هر روز افزایش می‌یابد، تأثیر فرهنگ‌ها بر یکدیگر اجتناب ناپذیر شده است، هویت هر جامعه، شکلی «سیال» می‌یابد و نه مطلق و تعریف شده.

و این امر به آن مفهوم است که گزینش آیتم‌های فرهنگی از میان فرهنگ‌های گوناگون (چیزی که های خوشبو از هر بستان) توسط اعضای هرجامعه، به نزدیکی بیش از پیش آدمیان با یکدیگر و شناسایی درست تر هریک، از دیگران، خواهد انجامید. به عنوان مثال فرهنگ امروز ایران را

جالب است بدانیم که پیروان مذهب یهود را برخی متفکرین، تمدنی مستقل و برخی دیگر جزیی از تمدن غرب دانسته‌اند. این در حالی است که گذشته تمدن یهود از لحاظ جغرافیایی و تاریخی و قوم شناسی بطور کامل ریشه در مشرق زمین دارد

از قرن هفتم میلادی، به آرامی شاهد برقراری نوعی ارتباط پایدار میان تمدن‌ها، هستیم که باز هم با خون ریزی‌های همچون حمله تمدن زرده (مغول) به چین و هند همراه است... این ارتباطات، از تجارت گرفته تا جنگ، همکی مقدمه‌ای شد برای دستیابی تدریجی بشر به اصولی معین و مدون در جهت ایجاد و حفظ رابطه با دیگر همنوعات.

۴-۷- دورنمای ارتباط تمدن‌ها:

در باب وضعیت ارتباط تمدن‌ها در آینده، متفکرین مختلف، پیش بینی‌های مستدل گوناگونی ارائه داده‌اند. البته برخی های همچون ترسیم یک سری ایده‌آل‌ها در این زمینه، به تبیین راهکارهای لازم در جهت دستیابی به آن ازمان‌ها پرداخته، اینده ارتباطی تمدن‌ها را در سایه پیش بینی‌های خود انتظار می‌کشند. در اینجا به مشهورترین نظریهای موجود در این زمینه نظری به اجمالی می‌افکنیم. تقریباً در تمامی تئوری‌های ذیل، پایان چنگ سرد و پایان عصر دنیا دو قطبی سیاسی به عنوان مبدأ و فصل نوینی از ارتباط کشورها و تمدن‌ها مورد نظر قرار گرفته است:

۴-۸- پایان تاریخ (جهان یک قطبی) (۹)

فرانسیس فوکویاما در تبیین این تئوری معتقد است که با پایان چنگ سرد و با ظهور نظام نوین جهانی، تاریخ کشمکش‌های سیاسی و فرهنگی نیز پایان یافته است و در جهانی تک قطبی به سردمداری ایالت متحده امریکا، با اصول نظری لبرال دموکرات - که شکلی جهان شمال پیدا می‌کند - جهانی تک صدایی همراه با خوش‌آهنگی و هماهنگی را شاهد خواهیم بود. او دوران درگیری‌ها و چنگ مقابله را پایان یافته می‌داند و معتقد است که زین پس، وقت بشر صرف حل و فصل مشکلات عادی، فنی و اقتصادی خواهد شد، نه اعتقادات.

۴-۹- دولت ملت‌ها

در این دیدگاه، حدود ۱۸۴ کشور جهان، به شکلی تقریباً مستقل، بی‌آنکه در قالب تمدنی فعالیت چشمگیری داشته باشند، بر سر قدرت به رقابت خواهند پرداخت.

۴-۱۰- ما و سایرین

طبق این نظریه، کشورهای جهان از چندین دیدگاه، تقسیم بندی‌های قابل توجهی

طريق زمينه‌های لازم برای ارتباط فرهنگی مؤثرتر را فراهم آورند (و این کار خصوصاً باید میان کشورهایی انجام گیرد که ارتباط سیاسی مطبوعی ندارند). خاتمی معتقد است که این اقدامات فرهنگی، زمینه ساز مسالمت سیاسی نیز خواهد بود(۱۷).

بررسی پیشتر طرح «گفتگوی تمدن‌ها» و تفحص در باب میزان همخوانی آن با تاریخ و اندیشه بهود را به بخش بعدی سخن وامی گذاریم ■

بی‌نوشت: civilization

(۱) آلوی اشنوس، «منکر بهودی بلوبکی نیز، که به مقایسه فرهنگها با فرهنگ غربی و در نتیجه آن به اختصار خواندن برخنس فرهنگها در دوران معاصر اتفاق نکرد، بیان می‌دارد که هر فرهنگی برای خود مستقل است.

(۲) اندک این نکته واجب منابدک مضمون ارایه شده در اینجا تحت عنوان «تمدن» یا مفهوم مصدری آن به معنای «تمدن شدن انسان» توغیر دارد.

تعریف «مروش» از مفهوم اخیر «تمدن» چنین است:

تمدن یعنی پوشیده شدن انسان برخه: یعنی انسانی که تازمانی خود را ملزم به معراجات هیچ قانونی نمی‌داند و وجودش در همان جوان وحشی و درنده خلاصه می‌شود که در دل هزارانی شسته (و به تعبیر فروید: جاتور) از زمانی به بعد، به این جانور، لجام ضابطه و قانون زده شد و این برخک پوشیده شد.... و اذیان را باید مکاتبی داشت که به این ضابطه‌مندی و این تمدن شدن پاری فراوان رسابند.

(۳) همچون تمدن بهود

Sinic

The End of History
Net Work
Close of Discourse
Crash of Civilization

S.Huntington

(۱) هانتینگتون، ترجمه شده جمعیت در کشورهای اسلامی را «نگران کننده» می‌خواند.

(۲) جهت اطلاع پیشتر در این زمینه، به گزارش ارایه شده، از سیاست‌های مختلف، خصوصاً نشستهای معروف «اسلام و غرب» (که باحضور هانتینگتون در «قبرس» برگزار شد) و «ادیان ابراهیمی» (که در سال ۱۳۷۸ شاهد برگزاری آن در قبرس بود)، ارجاعه شود.

(۳) هانتینگتون در سیاست‌قبرس بیان کرد که ایده‌دار است راهکارهای تبیین شده، در جهت جلوگیری از نشایج مطرح در شوری برخورد «به نتیجه مطلوب رسیده و این (رویارویی) پیش نشاید. او این امر را متعالی ترین نتیجه طرح توری خود می‌داند و معتقد است: در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ کسانی باعث شدند جنگ هستای روحی نهاده که وقوع آنرا پیش‌گوین کرد» بودند، و از این طریق، جهان را در جهت جلوگیری از آن پیچ نمودند.

(۴) امثال این اینتیلی جیمی کارتر (رئیس جمهور پیشین امریکا)، او هم اکنون استاد دانشگاه هاروارد است.

(۵) به کتاب وی، تحت عنوان «شرط‌بزرگ امریکا و بقیه جهان» مراجعه شود.

Dialogue among Civilizations

(۶) تشکیل یک مرکز بین‌المللی فعال در زمینه گفتگوی تمدن‌ها از دیگر اندامات کشور ایران در این زمینه بوده است.

تشویر «برخورد تمدن‌ها» راهکارهایی در جهت جلوگیری از وقوع این امر ارایه گردد(۱۳).

از جمله این راهکارها توسط «زیبنیگو برژینسکی» (۱۴) ارایه شد که معتقد بود برای جلوگیری از برخورد تمدن‌ها، امریکا باید به گسترش نفوذ خود پردازد و از کاهش قدرت غرب با هر وسیله ممکن جلوگیری کنند(۱۵).....

همچنین در سمیناری تحت عنوان «اسلام و غرب»، «بی‌نظیر بوتو» نخست وزیر وقت پاکستان و عبدالکریم سروش متکر ایرانی به بیان نظریات و ارایه راهکارهای پیش‌گیرانه خود پرداختند. بررسی آن راهکارها را به مجالی دیگر می‌سپاریم و در اینجا بحث خود را با اشاره به یکی دیگر از راهکارهای مطرح-که شکل نظریه جهانی به خود گرفت- بی‌می‌گیریم:

فرهنگ امروز ایران را می‌توان محصولی دانست از همنشینی سه تمدن ایرانی (برجای مانده از ایران کهن)، اسلامی (نتیجه‌استقرار مذهبی اسلام) و غربی (ناشی از فرهنگ اروپا و امریکا در ایران، از زمان مشروطه به بعد)

۴-۹: گفتگوی تمدن‌ها(۱۶)

سیزدهم آبان ماه سال ۱۳۷۷ (۱) نوامبر ۱۹۹۸) مجمع عمومی سازمان ملل متعدد، در نشست عادی اعضای خود، طرح «سید محمد خاتمی» مقام ریاست جمهوری اسلامی ایران را مبنی بر نام گذاری سال ۲۰۰۱ میلادی تحت عنوان «گفتگوی تمدن‌ها» رسمآور تصویب قرارداد، تا از این طریق در ایجاد انگیزه‌هایی برای پیاده‌سازی گفتگمانی نو و لذا نزدیکتر کردن تمدن‌ها تلاش نماید.

هر چند «گفتگوی تمدن‌ها» تا این لحظه در قالب یک تئوری کلاسی بندی شده عرضه نشده است، اما آنچه را با نگاهی ساده می‌توان دریافت آن است که این تئوری با پذیرش این امر که در دنیای آینده مهمترین عامل وحدت یا جدایی ملتها و تمدن‌ها اصول «فرهنگی» است، تلاش دارد تا این تئوری و دغدغه را در اذهان نخبگان جوامع پدید آورد تا برای ایجاد یک ارتباط سالم-خصوصاً به شکل فرهنگی- تلاش نماید.

در ارایه راهکارهای عملی جهت به نتیجه رساندن این نظریه، «خاتمی» معتقد است که در گام اول فرزانگان، فرهنگیان، دانشگاهیان، هنرمندان، روزنامه‌نگاران، نویسندهان و علمای ادیان از کشورها و تمدن‌های مختلف به سفر پرداخته، با نخبگان دیگر جوامع ملاقات‌های حضوری داشته باشند و از این

برخلاف فوکویاما که حرکت دنیا پس از جنگ سرد را از دو قطبی به یک قطبی پیش‌بینی می‌کرد، هانتینگتون، این حرکت را از دو قطبی به چند قطبی می‌داند و این قطب‌ها را نهفته در چند تمدن بزرگ معرفی می‌کند: تمدن‌های غربی، کنفیویسی (چینی)، ژاپن، اسلامی، هندی، اسلامی، ارتدکس، امریکای لاتین و احتماً افریقا.

در ادامه، هانتینگتون با توصل به یک سری از واقعیت‌های جهان موجود، وضعیت جهان آینده را چنین ترسم می‌کند: در جهان آینده، جوامعی به هم نزدیکترند که از لحاظ فرهنگی به هم شبیه باشند؛ در عین حال توازن قدرت در جهان رو به تعییر است. قدرت از غرب به تدریج کاسته خواهد شد و دیگر تمدن‌ها (همچون چینی و اسلامی) از لحاظ سیاسی، نظامی و اقتصادی قدرتمندتر خواهد شد. از لحاظ جمعیتی نیز آمارها نشان می‌دهد که در قرن آینده چیزی به نام اکثریت مسیحی وجود خواهد داشت(۱۷).

در نتیجه: ۱- به جای یک تمدن قوی، چند تمدن قوی خواهیم داشت. ۲- این تمدنها از لحاظ فرهنگی، از یکدیگر دورند. ۳- در جهان آینده دوری فرهنگی دوری سیاسی و نظامی را در پس خواهد داشت.... ولذا:

تمدن‌ها رویارویی یکدیگر قرار خواهند گرفت و جنگ میان عقاید و هویت فرهنگی، احیاناً به یک برخورد تمام عیار سیاسی و حتی نظامی خواهد نجات داشت.....

هانتینگتون در تلاش برای اثبات تئوری خود، به جانبداری سیاسی دنیا امروز (نشأت گرفته از هم مذهب بودن یا هم فرهنگ بودن برخی کشورها با یکدیگر)، تنشی‌ها در گوش و کنار جهان، (تجزیه برخی اتحادها و شکل گیری اتحادهای جدید، ظهور بنیادگرایی‌های مذهبی و شماری از جنگهای نظامی بین فرهنگ‌های مختلف در جهان) و یک سری آمار و ارقام نشانگر قدرت گیری کشورهای غیر غربی اشاره می‌کند و در نهایت، به عنوان یک پیش‌بینی، «برخورد تمدن‌ها» را سرنوشت تأسی انگیز و لی اجتناب ناپذیر تمدن‌ها می‌خواند..... با ارایه تئوری برخورد تمدن‌ها موج عظیمی از کتب، مقالات و نظریه‌های تایید کننده یا مردود خواندنده این نظریه به افکار عمومی عرضه شد (و می‌شد) که هر کدام با تکیه بر دلایل جدگاهی به تبیین نظریات خود در این زمینه پرداخته‌اند. نظریه گفتگوی تمدن‌ها که از طرف آقای سید محمد خاتمی مطرح شده و مورد استقبال جهانیان قرار گرفته است در واقع نظریه‌ای است در مقابل نظریات افراطی هانتینگتون در مورد برخورد تمدن‌ها با عنوان «گفتگوی تمدن‌ها». (۱۸)

در این میان، تلاش‌های فکری و عملی بسیاری نیز مصروف بر آن شد تا در

اسلام به عنوان دین رسمی کشور، ادیان مسیحی، کلیمی و زرتشتی را به عنوان اقلیت‌های دینی به رسمیت شناخته است. این دسته از هموطنان به حکم قانون در احوال شخصی و امور دینی خود براساس احکام دینی خود عمل می‌کنند. آنها اجازه دارند اماکن مذهبی خودشان را اداره کنند، مدارس مربوط به خودشان را دارند و در به کار بردن زبان و پیزه خودشان آزادند.

نظام جمهوری اسلامی که برخاسته از مبانی اسلامی است، هیچ گاه موافق ایجاد محدودیت برای اقلیت‌های دینی نبوده است

در قوانین هیچ گونه محدودیتی از نظر اشتغال در دستگاه‌های دولتی برای آنان پیش‌بینی نشده است، اجازه ایجاد تشکل‌های مختلف را دارند و این موضوع در قانون احزاب، در فصلی مشخص دیده شده است. اجازه برگزاری اجتماعات را برابر قانون همانند هموطنان مسلمان خود دارند و در هیچ یک از قوانین موضوعه، تعیین‌ضی میان آنان و هموطنان مسلمانشان وجود ندارد. بدینهی است که وزارت کشور بر اساس همین قوانین معتقد است که اقلیت‌های دینی باید از همه آزادی‌های پیش‌بینی شده در قوانین برخوردار شده و شادابی و نشاط روز افزون خود را در کنار هموطنان مسلمان خود، به عنوان شهروندانی که از حقوق برابر برخوردارند حفظ کنند.

این تکلیف به ویژه پس از رای مردم به برنامه آقای خاتمی که در صدر آنها توسعه سیاسی و ثبت آزادی‌های مدنی بر مبنای قوانین بوده، باعث نگرش جدید نظام به مسائل و مشکلات اقلیت‌های دینی بعد از دوم خرداد شده است، وزارت کشور در این راستا تلاش‌های مضاعفی را آغاز کرده است، از جمله ایجاد زمینه‌های متعدد سیاسی-اجتماعی برای افزایش سطح آگاهی‌ها و افزایش میزان مشارکت اقلیت‌های دینی، تشویق مستولان و متولیان اقلیت‌های دینی برای ایجاد نقش‌های مهم‌تر در جامعه ایرانی، همکاری برای تشکیل سمعنارها و کنگره‌های مذهبی در ایران، دعوت از بزرگان و پیشوایان ادیان مختلف برای مسافرت به ایران و آشنایی با جوامع اقلیت‌های دینی ایران و آشنایی از میزان حقوق و امتیازاتی که از آن بهره‌مند می‌باشند.

دیدارهای مختلف با سران و مستولان نظام اسلامی، افزایش تصادعی تشکل‌های اقلیت دینی، تسریع در صدور مجوز برای تشکل‌های اقلیت دینی (از یک سال به سه

اعم از مسیحیان، یهودیان و
زرتشیان، هیچ گاه خود را
در مسائل جامعه مسلمان
ایران جدا ندانسته و دوستی
و تفاهم و همکاری را در
تمام زمینه‌ها داشته‌اند. آنان

مسائل خود را با دولت اسلامی ایران مطرح کرده و خود ستاد حل مشکلات خوبش شده‌اند. این در حالی است که بیگانگان همواره در صدد بهره‌برداری از هموطنان غیرمسلمان بوده‌اند حتی در سال‌های جنگ تحملی این دسته از هموطنان ما همچای برادران و خواهران مسلمان خود از استقلال و تمایت ارضی ایران دفاع کرده و شهدایی نیز تقديم انقلاب و ایران کرده‌اند.

در شرایط کنونی نیز این تفاهم به طور کامل برقرار است و تمامی دستگاه‌ها گام‌های موثری در راستای حل مشکلات شهر وندان غیر مسلمان برداشته‌اند. وزارت کشور نیز به عنوان مهم‌ترین دستگاه نقش زیادی در امور اقلیت‌های دینی ایفا می‌کند. از جمله واگذاری امور مختلف مربوط به اجتماعات اقلیت‌های دینی از جمله مسائل اجتماعی، رفاهی و ورزشی به خود اقلیت‌های دینی تحت عنوان سازمان‌های اقلیت‌های دینی و نظارت بر حسن انجام وظایف آنها، التزام به تامین امنیت لازم برای برگزاری آداب و رسوم دینی، مذهبی و اعیاد آنها، ایجاد زمینه‌های لازم برای تعاسه‌های فرهنگی، دینی با سایر همکیشان خود در کشورهای مختلف.

◆ **دیدگاه کلی وزارت کشور نسبت به اقلیت‌های دینی در جامعه ایران چیست؟**

دیدگاه وزارت کشور درخصوص اقلیت‌های دینی جامعه ایران یک دیدگاه جدا از کلیت نظام و قوانین موضوعه کشور نیست.

نظام جمهوری اسلامی که برخاسته از مبانی اسلامی است، هیچ گاه موافق ایجاد محدودیت برای اقلیت‌های دینی نبوده است و قانون اساسی مانیز در اصل ۱۳ در کنار

اقلیت‌ها

محمد جواد حق‌شناس

اشاره: روزنامه همبستگی (۷۹/۱۰/۱۱) مصاحبه‌ای با محمد جواد حق‌شناس، استاد روابط بین الملل، مشاور امور بین‌الملل وزیر کشور و مدیر کل سیاسی وزارت کشور درباره اقلیت‌های دینی انجام داده است که متن آن در ادامه می‌آید (گفتگو از علیرضا صادقی بتغییر):

***

◆ **جناب آقای دکتر حق‌شناس ضمن تشرک از اینکه در این مصاحبه شرکت کردید به عنوان اولین سؤال بفرمایید نگوش و روئند جمهوری اسلامی ایران نسبت به پیروان سایر ادیان در ایران اسلامی چگونه است؟**

اینجانب هم از شما و همکارانتان در روزنامه وزین همبستگی تشرک می‌کنم و قبل از هر چیز دو هزار و یکمین سالگرد تولد با برکت حضرت عیسی مسیح را به همه معتقدان به نبوت و به ویژه هموطنان عزیز مسیحی کشورمان تبریک می‌گویم.

در جمهوری اسلامی بنا به نگاه کلی اسلام، با پیروان سایر ادیان با احترام رفتار شده و زمینه مشارکت آنان در عرصه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و فرهنگی فراهم شده است.

اگر بخواهیم به نسبت جمعیت در نظر بگیریم با توجه به اینکه از اقلیت‌های دینی پنج نماینده در مجلس شورای اسلامی حضور دارند، متوجه خواهیم شد که آنان به نسبت جمعیتشان چند برابر مسلمانان در مجلس نماینده دارند و این در حالی است که در بسیاری از کشورها با وجود جمعیت قابل توجه مسلمانان حتی یک نماینده در پارلمان حضور ندارد، این موضوع از اختخارات اسلام و نظام اسلامی ایران است. ازوی دیگر هموطنان غیر مسلمان ما

مریبوط به اقلیت‌های دینی را طی ماههای اخیر به استانداری‌های مریبوط و مقاضیان اعلام کنیم.

همچنین تعداد محدودی پروره در دستور کار قرار دارد که به زودی تعیین تکلیف خواهد شد و عمدتاً نیز نظر کمیسیون در این خصوص مساعد است.

از طرف دیگر مشکل سه شورای خلیفه‌گری ارامنه در تهران، آذربایجان و اصفهان حل شد و این سه مشکل مهم توانستند انتخابات خود را برگزار کنند. انجمان آشوری‌های ارومیه و نیز چند مشکل مریبوط به هموطنان زرتشتی مجوز تأسیس و یا تعمید پروانه گرفتند و این روند همچنان ادامه دارد.

از سوابی عدماً با تجمعات و راهپیمایی‌های درخواستی اقلیت‌های دینی موافقت شده و در موارد محدود نیز که مصلحت و دلیل خاصی برای عدم برگزاری وجود داشته، اقلیت‌ها با روی گشاده منطق وزارت کشور را پذیرفتند.

◆ جناب آقای حق شناس، اشاره به کمیته‌ای کردید که بنا به دستور ریس جمهور تشکیل گردیده و مشکلات اقلیت‌های دینی را مورد بررسی قرار می‌دهد. ممکن است توضیح بیشتری در مورد این کمیته و نحوه کارتان ارایه کنید؟ این کمیته به تازگی تشکیل شده است و همان طور که عرض کردم به منظور بررسی مشکلات، ارایه پیشنهاد به قوای مجریه، مقتنه و قضایه در راستای حل مشکلات آنها و تا حد امکان و با توجه به وظایف هر یک از دستگاه‌های ذیرپست، انجام اقدامات لازم از سوی هر دستگاه چهت کاهش یا رفع مشکل در زمینه مریبوط است.

کمیته هیچ گونه دخالتی در حیطه وظایف دستگاه‌های عضو ندارد و هر دستگاه نماینده‌ای تام الاختیار در کمیته دارد که مشکلات مطروحه در جلسات از طریق آن نماینده در درون دستگاه متبع خودش پیگیری می‌شود.

مع الوصف آیین نامه اجرایی کمیته فعلی در دستور کار قرار دارد که پس از تصویب، اقدامات آئی بر آن اساس ادامه خواهد یافت. فعلایاً با توجه به شروع کار، سه جلسه این کمیته که جلسات مقدماتی بوده است در محل وزارت کشور برگزار شده است و احتمالاً کمیته‌های استانی نیز در استان‌هایی که دارای جمعیت قابل توجه اقلیت دینی است تشکیل خواهد شد ■

انتخابات در میان تشکل‌های تأسیس شده در میان اقلیت‌ها با نظارت وزارت کشور صورت می‌گیرد و تعدیل پروانه‌ها نیز توسط وزارت کشور پیگیری می‌شود. از سوابی انتخاب نماینده‌گان اقلیت‌های دینی در مجلس شورای اسلامی، همزمان با سایر نماینده‌گان توسط وزارت کشور در حوزه‌های مریبوط برگزار می‌شود.

در شورای مریبوط به مدارس اقلیت‌های دینی، وزارت کشور نماینده دارد و در حال حاضر نیز بنا به دستور ریس جمهور محترم، کمیته‌ای مشکل از نماینده‌گان دستگاه‌های ذیرپست در امور اقلیت‌های دینی در وزارت کشور تشکیل می‌گردد تا امور مریبوط و مشکلات آنان را مورد بررسی قرار دهد و پیشنهادهای لازم را جهت رفع مشکلات ارایه کند.

◆ با توجه به شعارهای دولت آقای خاتمی مبنی بر توسعه سیاسی و تلاش برای گسترش جامعه مدنی در کشور، به طور مشخص بفرمایید که بعد از دوم خرداد برای تسری توسعه سیاسی به این بخش از جامعه ایران (اقلیت‌های دینی) چه اقدامات عملی صورت گرفته است؟

اولاً باید عرض کنم که ما جامعه اقلیت‌های دینی را به عنوان یک جامعه جدا از سایر هموطنانمان تلقی نمی‌کنیم. اصولاً وقتی صحبت از جامعه ایران می‌شود، همه آحاد ایرانیان را صرف نظر از اعتقدات دینی، در بر می‌گیرد. بنابراین کلیه فضاهایی که در کشور باز شده، این دسته از هموطنان را نیز در بر گرفته است.

اما اگر بخواهیم به طور خاص به این مطلب پردازیم، باید بگوییم که یکی از اقدامات مشخص ما در وزارت کشور، تسریع در تأسیس یا صدور پروانه برای درخواست‌های تشکلی بوده است که بعضی از آنها سال‌ها در نوبت مانده بودند. ما در حال حاضر توانسته‌ایم میانگین نوبت صدور مجوز تأسیس و یا تعمید پروانه را که قبل ازین یک یا دو سال بوده است به کمتر از چهارماه برسانیم.

با سرعت بخثیبدن در امور و دفاع منطقی از تشکل‌های درخواستی و از طرفی با همکاری مطلوبی که کمیسیون ماده ۱۰ احراز به ویژه در سال جاری داشته‌اند و در همین جا لازم می‌دانیم از اعضای محترم کمیسیون به خاطر همکاری مطلوبی که داشتند تشکر نمایم. توانستیم موافقت با تأسیس و تعدیل پروانه پیش از ۲۰ تشكل

ماه تشکیل کمیته ویژه رسیدگی به مشکلات اقلیت‌های دینی که به دستور ریاست محترم جمهوری و با حضور نماینده‌گان دستگاه‌های اجرایی ذیرپست تشکیل می‌شود.

◆ اگر امکان دارد مقداری در خصوص حیطه وظایف وزارت کشور در امور اقلیت‌های دینی توضیح دهید؟

وزارت کشور دستگاهی است که هر فردی در این مملکت به دنیا می‌آید و یا به هر دلیلی وارد کشور می‌شود و مدتی را در داخل ایران زندگی می‌کند، به نحوی سر و کارش به وزارت کشور می‌افتد، از طرفی اجرای سیاست‌های داخلی به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم بر عهده این وزارتخانه است و بوجود نماینده‌گان وزارتخانه‌های مختلف در مراکز استان‌ها، استاندار نماینده عالی دولت تلقی می‌شود و همین وضعیت نیز در شهرستان‌ها برای فرمانداران و در پخش‌ها برای پخداران وجود دارد. همین مطلب کافی است که نقش محوری وزارت کشور در همه عرصه‌ها را تبین کند.

بدیهی است که اقلیت‌های دینی نیز به عنوان اعضای جامعه ایرانی از پوشش چنین چتری خارج نیستند و می‌توان گفت بیشتر امور آنها توسط وزارت کشور مورد پیگیری قرار می‌گیرد. به همین دلیل نیز در حوزه معاونت سیاسی وزارت کشور و در مجموعه اداره کل سیاسی، اداره‌ای خاص با یک گروه ویژه کارشناسی امور اقلیت‌های دینی، متولی امور این دسته از هموطنان است.

در حال حاضر نیز بنا به دستور ریس جمهور محترم، کمیته‌ای مشکل از نماینده‌گان دستگاه‌های ذیرپست در امور اقلیت‌های دینی در وزارت کشور تشکیل می‌گردد تا امور مریبوط و مشکلات آنان را مورد بررسی قرار دهد و پیشنهادهای لازم را جهت رفع مشکلات ارایه کند

ایجاد کلیه تشکل‌های مریبوط به اقلیت‌های دینی، اعم از سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، هنری، روزشی و... از طریق ارایه درخواست آنان به وزارت کشور و تکمیل پرونده و طرح موضوع توسط این وزارتخانه در کمیسیون ماده ۱۰ احراز صورت می‌گیرد. حال اگر به این موضوع توجه کنیم که امور اقلیت‌های دینی به ویژه اماکن مقدس آنان عموماً توسط همین تشکل‌ها اداره می‌شود، به نقش محوری وزارت کشور پی‌می‌بریم.

گزارش نماینده سازمان بانوان کلیمی ایران از اجلاس جهانی زن نیویورک ۲۰۰۰

مرجان یشاپایی
(قسمت دوم)

پیدا کرد. حتی راهروهای داخلی سازمان ملل هم مصداق صلح دوستی و همزیستی مسالمت آمیز همه ملل است. ساختمان مجمع عمومی سازمان ملل که در واقع مکان ملاقات نمایندگان کشورهای متفاوت است ساختمان گردی است که سالن‌های کفارانس آن را احاطه کرده‌اند. در سراسر راهروهای محل مجمع عمومی که به تناسب شکل سالن اصلی آن گرد است گوش به گوشه آثار هنری اهدا شده از طرف دولت‌های مختلف جهان در نگوهش جنگ و برادر کشی به چشم می‌خورد. در واقع مجموعه ساختمان مجمع عمومی سازمان ملل از بد و ورود تا آخرین طبقه به تنهایی نمایشگاهی جالب از آثار نفیسی است که دیدن و توضیحات مربوط به آنها شاید چند روز یک بیننده علاقمند را پر کند. یکی از نفیس‌ترین این آثار هنری، قالی ایرانی بسیار زیبایی است که از طرف دولت ایران در سال‌های ابتدایی تاسیس سازمان ملل به آنجا اهدا شده است. به هر حال در چنین حال و اوضاعی من خود را در جمع دوستان یهودی خود که از سایر کشورهای جهان مثل افریقای جنوبی، کانادا، انگلیس، اروگون و امریکا آمده بودند یافتم و وقتی که برخورد گرم و صمیمانه و توجه آنها را نسبت به دوستی که از ایران آمده بود دیدم، از یهودی بودن خودم و عضویت در جامعه جهانی یهودیان غرق شادمانی شدم.

این مشکل (طلاق) گریبانگیر تمام زنان یهودی است و اتفاقاً در ایران به علت اینکه ازدواج و یا طلاق شرعی و قانونی هیچ کدام بدون دیگری موضوعیت ندارد به نوعی قانون از زن یهودی ایرانی حمایت کرده است

من در ابتدا موضع را برای آنها توضیح

لوکس و اتو کشیده دسته دسته در راهروهای محل اجلاس در رفت و آمد بودند. گاه‌گاه به صورت گروههایی گرد هم می‌آمدند و بعد از طرح صحبت‌ها یا ارایه کتب و بروشورهای مربوط به خود که از شماره خارج بود به سراغ دوستانشان در کشورهای دیگر می‌رفتند.

حتی در محل سلف سرویس سازمان ملل هم این گوناگونی ملل و نژادها در نظر گرفته شده است. سلف سرویس مکان بزرگی بود که شکل معماری خاص آن باشیشهای سراسری، چشم انداز بسیار زیبایی از جزیره منهن و آسمانخراش‌های معروف آن را پیش چشم هر بیننده می‌آورد.

اگر از شرح فروشگاه صنایع دستی سازمان ملل بگذریم جان مطلب را ادا نکرده‌ام. از طبقه همکف ساختمان مجمع عمومی پله‌های دوری بازدید کنندگان را به طبقه پایین و محل فروشگاه صنایع دستی هدایت می‌کند که این محل از مکان‌های پر جاذبه برای بازدید کنندگان سازمان ملل است. تقریباً نمونه‌هایی از صنایع دستی اغلب کشورها را در این فروشگاه می‌توان پیدا کرد از تندیس‌های چوب آبنوس قاره افریقا تا کنده‌کاری روی عاج مخصوص مردم خاور دور، عروسک‌های نزاد اسکاندیناوی و لباس‌های چرم مخصوص سرخپستان امریکا و کلاه‌ها و پیراهن‌هایی که برای خردبار خود یک روز حضور در سازمان ملل را تداعی می‌کرند. ولی متناسبانه من هر چقدر در این

فروشگاه، گشتم کمترین اثری از صنایع دستی ایران که به حق و به دور از جانبداری زیباتر از هر محصولی در آن فروشگاه بود ندیدم. در میان این‌به صنایع دستی ملل مختلف جای صنایع دستی ایران به عنوان نفیس‌ترین صنایع دستی جهان خالی بود و چشمان من در جستجوی خاتم و معرف و سوزن دوزی و میناکاری ایرانی‌ها هر چه بیشتر جست کمتر

اشارة: خاتم مرجان یشاپایی (اقبالی) تابستان گذشته از طرف سازمان بانوان کلیمی ایران به همراه هیئتی از سازمان‌های غیر دولتی زنان جمهوری اسلامی در اجلاس جهانی مقام زن (نیویورک - سازمان ملل) شرکت کرد. بخش اول گزارش سفر وی در شماره ۱۰ بینا ارائه شد و اکنون دومین بخش آن ارایه می‌گردد.

***

من سعی می‌کردم تا آنجا که ممکن است اطلاعات درستی به آنها (نمایندگان سازمان‌های یهودی دیگر کشورها) دهم. بدون این که مشکلات را بسی اعیانی یا کوچک جلوه بدhem، در عین حال از موقوفیت‌ها و امکانات جامعه یهودی ایران که کم هم نبودند مطالبی را ارایه کنم. چیزی که در وحله اول نظر هر شرکت کننده‌ای را - به خصوص اگر مثل من برای بار اول در مجتمع سازمان ملل متحد شرکت کرده باشد - جلب می‌کرد، این بود که هر هیئت یا نماینده‌ای اول برای طرح مشکلات یا کاستی‌های مربوط به حوزه عمل خود به اجلاس آمده بود هیچ کس از این که بگردید فلان مشکل برای ما وجود دارد، یا به شکل حادی مطرح کند که ما در فلان تنگنا قرار داریم ایابی نداشت. هیچ نماینده‌ای از ذکر کاستی‌ها، مسائل و حتی ناآگاهی‌ها و نادانی‌های خود خجالت نمی‌کشد. اصولاً هدف اول شرکت در اجلاس طرح و یافتن راه حل مشکلات بود. بعضی‌ها که از سالیان قبل در هر اجلاس سازمان ملل شرکت داشتند گروه گروه دور هم جمع می‌شدند تا موقوفیت یا ناکامی‌های بین دو اجلاس را با هم در میان بگذرانند. موج انسانی از نمایندگان کشورهای افریقایی با لباس‌هایی بسیار زیبا و رنگ‌های تند مورده پستند مردم قاره سیاه تا نمایندگان کشورهای عربی با حجاب اسلامی و یا نمایندگان امریکایی با شلوار چین و اروپایی‌ها با ظاهر

داد). به هر حال در این باره مقالات زیاد تخصصی و تحقیقات مفصلی وجود دارد که بیشتر حاصل کار حقوقدانان زن یهودی و بعض از اینها دیده‌بان حقوق بشر هستند که به طور اختصاصی روی حق طلاق زن یهودی کار می‌کنند. ولی عملاً تمام این تحقیقات و نتایج آنها به شکل طرح‌های تحقیقاتی در حد ارائه نظرات کارشناسانه متوقف شده است و در واقع هنوز هیچ نوعی توافقی جامع و عملی بین حقوقدانان و رهبری جهانی مذهبی جامعه یهودی حاصل نشده است. (همانطور که قبل از اشاره کرد، توضیح این موضوع در حوصله این مقاله نیست و بعداً مفصلابه آن پرداخته خواهد شد).

راجعت به سابقه حضور یهودیان در ایران به عنوان قدیمی ترین محل سکنی قوم یهود و مقابر و زیارتگاه‌های یهودی در ایران

توضیح دادم

بخش دیگر صحبت ما ارایه آمارهای در مورد تعداد سازمان‌های بانوان یهودی کشورهای مختلف و اعضاء و نوع فعالیت‌های آنان بود. بعد از ارائه آمار، اولین نکته‌ای که نظر من را جلب کرده تعداد نسبتاً زیاد سازمان‌های بانوان بود. به عنوان مثال کشور اروگونه در آمریکای لاتین با بیست و پنج هزار جمعیت یهودی (کمتر از جمعیت یهودی ایران) ۱۴ سازمان بانوان دارد که در واقع هر کدام یک گروه از مهاجرین را نمایندگی می‌کنند مثل گروه مهاجرین یهودی فرانسوی، گروه مهاجرین یهودی آلمانی و ... علاوه بر آن هر کنیسایی به طور جداگانه دارای یک شکل زنان است که در واقع کار اداره کنیا مثل برگزاری جشن‌ها، نظم انجام مراسم و یا جذب کودکان به محیط مذهبی کنیا و انجام برنامه‌های گروه‌های سنی کودک و نوجوان را بر عهده دارند.

این چکیده بسیار کوتاهی از جلسات صبح و عصر نمایندگان تشکیلات یهودی زنان در کشورهای مختلف جهان بود. صبح روز بعد یعنی آخرین روز اجلاس جهانی زن مقارن با عید مذهبی شاوره‌عوت می‌شد، نمایندگان یهودی حاضر در اجلاس تصمیم گرفتند که روز شاوره‌عوت را با یکدیگر جشن بگیرند و قدری که در آخر روز قرارهایی برای روز شاوره‌عوت گذاشته می‌شد چند تن از نمایندگان غیر یهودی نیز ابراز علاقه کردند که به مالحق شوند. قضایای روز شاوره‌عوت و جشن کنیای رفرمیست‌ها را در شماره بعدی مطالعه کنید ■

هر لحظه خشونت و پرخاش و مرگ را به ارمغان می‌آورند فاصله دارد.

کشور اروگونه در آمریکای لاتین با بیست و پنج هزار جمعیت یهودی (کمتر از جمعیت یهودی ایران) ۱۳ سازمان بانوان دارد

همانطور که قبل از اشاره کرد در واقع علت وجودی اجلاس‌های جهانی، طرح مشکلات گروه‌های نمایندگی مختلف به شکل کلان یا حتی بسیار اختصاصی بود. در پی همین هدف، اولین سؤال جدی که از من شد این بود: به عنوان زن یهودی مشکل شما چیست؟ و من طبق توافقی که در ایران با هیئت مدیره و اعضای سازمان بانوان داشتم، مشکل حق طلاق زنان یهودی را مطرح کردم

که ما از لحاظ قانونی در ایران مشکلی نداریم ولی در موارد بسیار حاد خانوادگی و حتی گاهی مواردی که دادگاه توصیه به طلاق کرده، در اختیار داشتن انحصاری حق طلاق در شرع یهود برای مردان (در اکثر موارد)، طلاق را در جامعه یهودی به ابزاری برای برتری مرد بر زن و تضییغ حقوق زنان تبدیل کرده است. مقصود من این بود که در دنیای امروزی که به سرعت به طرف برابری حقوق زن و مرد پیش می‌رود، در مورد امر طلاق حتماً در کشورهای پیشترنده راه حلی وجود دارد و حتماً جوامع یهودی کشورهای دیگر خصوصاً کشورهای اروپایی و امریکایی که تنوع طرح مسائل شرعاً از طریق بشیوه‌ها (حوزه‌های آموزش دینی) در آنچه بیشتر است، راهکار جدیدی را تدوین کرده‌اند که ما زنان یهودی ایرانی از آن بی خبریم. ولی با کمال تعجب و افسوس دیدم که این مشکل گریبان‌گیر تعام زنان یهودی است و اتفاقاً در ایران به علت اینکه ازدواج و یا طلاق شرعاً تلقی می‌شود، زن یهودی که بخواهد از لحاظ شرعاً نیز پایین‌سته و اصول دین خود باشد و به علیه مجبور به طلاق گردد با مسائلی در مورد حق انحصاری طلاق برای مرد یهودی مواجه می‌شود که هیچ گریز قانونی نیز برای آن وجود ندارد. بنابر برخی آمار حدود ۳۰۰۰ زن در اسرائیل در انتظار طلاقی هستند که به واسطه نبود یا امتناع شوهرانشان هرگز داده نخواهد شد (در مورد این مسئله «اگونوت» به شکل خاص و تخصصی در مقالات دیگری توضیح خواهد

دادم و گفتم که بر مبنای اصول اعتقد ای سازمان بانوان کلیمی ایران و به علت سابقه دارد. کشور اروگونه در آمریکای لاتین با بیست و پنج هزار جمعیت یهودی سازمان طرفدار صلح و دوستی بین تمام مذاهب و ملل و مخالف سیاست‌های نژادپرستانه و صهیونیستی هستیم. مدتی راجع به سابقه حضور یهودیان در ایران به عنوان قدیمی ترین محل سکنی قوم یهود و مقابر و زیارتگاه‌های یهودی در ایران توضیح دادم و در آخر هم گفتم با تمام اشتیاقی که من برای ملاقات با شما داشتم اگر در اصول اعتقد ای باهی با هم هم عقیده نباشیم فکر نمی‌کنم بتواترین مسائل و مشکلات روزمره را با هم در میان بگذریم و تبادل نظر کنیم.

در مقابل، خانمی برای من توضیح داد که ما نمایندگان «شورای جهانی زنان یهودی» هستیم که در ۳۸ کشور جهان عضو دارد و جمعی که من با آنها صحبت می‌کردم در واقع هیئت رئیسه این سازمان نیرومند جهانی بود. گروه‌های متفاوت متخصصین بشند پایه زن یهودی در سراسر جهان در قالب گروه‌های تخصصی، حقوقدانان، متخصصین مسائل اجتماعی و خیریه و محیط زیست با این گروه در تعامل بودند و اتفاقاً نکته‌ای که بسیار مورد نظر این گروه هم بود صلح پایدار جهانی و همیزی و دوستی همه مذاهب و نژادها و ملل جهان بود. این سازمان که در واقع مقام مشورتی سازمان ملل را دارا بود و از اولین اجلاس حقوق زن در ۱۹۸۵ به صورت یکی از ارگان‌های فعال در مجمع عمومی شرکت کرده بود و در سال ۱۹۸۶ از طرف دبیرکل وقت سازمان ملل متحد آقای خاورپر ز دکنیار مفتخر به کسب مقام «پیام آور صلح» (peace messenger) شده بود. خانمی که برای من این توضیحات را می‌داد و در مقابل، کوھی از سؤالات را در مقابل من گذاشته بود، خانم ۷۵ ساله‌ای به شادابی و درایت و شوخ طبعی یک دختر جوان بود که انسان در مجاورت او احساس می‌کرد اسراری مفاسعی را کسب می‌کند. او در عین حال که با دقت و موشکافی اوضاع یهودیان جهان و نقش سازمان خود را توضیح می‌داد یک لحظه از نشاط و شوخ طبعی خاص افراد سرزنده و خوش بین دور نمی‌افتاد. وقتی هر چند دقیقه یک نماینده از کشوری افریقایی، آسیایی، اروپایی یا عربی از کنار او رد می‌شد و با حرارت و دوستیه با این خانم احوالپرسی می‌کرد، پیش خود فکر کردم او با این همه زنده دلی و صلح دوستی و محبویت چقدر با سریازان تفنگ بدستی که

البته بدیهی است که داشتن یک سری نگرش مذهبی به تنهایی، نمی‌تواند عامل بازدارنده بزمکاری به حساب آید و آنچه سهم کلیدی‌تری در این زمینه بازی می‌کند، مسئله شرکت در مراسم مذهبی و نیز انجام فرائض و تکالیف مذهبی است، به عنوان مثال مشخص شده که رفاقت به کلیسا رابطه منطقی با وقوع بزمکاری دارد.

پژوهش‌های جالب توجه دیگری درخصوص ارتباط میان «رضایت‌مندی از ازدواج و مذهبی بودن» سورت پذیرفته است. در این بررسی‌ها که روی افرادی که برای مدت زمان طولانی با یکدیگر زندگی کرده بودند صورت پذیرفت، مشخص شد افراد تحت مطالعه، مهمترین عامل رضایت‌مندی از ازدواج و نیز بالاترین عامل ثبات و پایداری ازدواج را «مذهب» ذکر نمودند. به عبارت دیگر میزان طلاق و جداگانه در خانواده‌های مذهبی کمتر از خانواده‌های غیر مذهبی است. شایان ذکر است که علت پایین بودن میزان طلاق در زوجین مذهبی، با نکوشش طلاق از دیدگاه مذهب مرتبط نیست و افراد مذهبی از روی ناچاری با یکدیگر زندگی نمی‌کنند، بلکه عامل مهم‌تر مربوط به نگرش‌ها و باور داشت‌های عمیق مذهبی است که نقش تعیین کننده‌ای، در جلوگیری از جو اغتشاش در خانواده و نیز بهداشت روانی افراد دارد.

از سوی دیگر، تحقیقات بسیار دقیق و کنترل شده‌ای نیز پیرامون ارتباط میان «حالات جسمانی و اعتقادات مذهبی» صورت پذیرفته است.

محققی به نام «کسم»^(۳) مشاهده نمود که در مبتلایان به انواع بیماری‌های سخت، افراد مذهبی، مقاومت بیشتری نسبت به عوارض بیماری از خود نشان می‌دهند. همچنین «روی»^(۴) و «برترسون»^(۵) چنین نتیجه گرفتند که ایمان به خداوند و باورهای مذهبی هنگام مواجهه با بیماری‌های سخت جسمی به انسان آرامش می‌بخشد.

در زمینه ارتباط میان «میزان درد» در بیمارانی که از دردهای شدید بدنش رنج می‌بردند با «اعتقاد به شفافی خداوند» نیز بررسی‌هایی صورت پذیرفته است. مثلاً «ویلتز»^(۶) در سال ۱۹۸۸ در پژوهش بالینی خود، کاهش میزان درد را در بیمارانی که دردهای شدید بدنش، که اعتقاد به شفافی پروردگار داشتند گزارش نمود.

با توجه به اینکه بررسی‌های صورت پذیرفته میان این حقیقت است که «ایمان به خداوند»، «داشتن باورهای عمیق مذهبی» و نیز «انجام مراسم و آیین‌های مذهبی» نقش ارزشمندی ای در کاهش ابتلاء به اختلالات روان‌پزشکی و مشکلات روان‌شناختی داشته و بر بهبود وضعیت‌های جسمانی موثر است، امر روزه توسط پیاره‌ای از محققان، از درمان‌های اعتقادی در کنار سایر درمان‌های پژوهش و روان‌پزشکی، به نحو موثری در درمان مبتلایان به اختلالات جسمانی و روان‌شناختی، سود جسته شده است.

در همین زمینه چند محقق در یک سری پژوهش‌های افرادی که دیگار عارضه سوختگی شدید شده بودند، دریافتند که درمان‌های مذهبی و تحکیم باور به خداوند، موجب بهبودی سریع‌تر ناراحتی‌های آنان می‌گردد. به علاوه، اثر بخشی

ارتباط میان مذهب با بهداشت روان و جسم

مریم حنای‌ابراهی

به قدری مذهب برای پرورش و سلامت روح انسان اهمیت دارد که اکسین برای نفس (بنایمین راش)^(۱)

اگر تاریخ پسری را ورق پرنس ملاحظه خواهیم نمود، از پدیده‌هایی که همواره در زندگی انسانی وجود داشته، مسئله دین و مذهب می‌باشد، آن جهان که هیچ امر دیگری توانسته جایگزین آن شود و به عبارتی خلاصه ناشی از فقدان مذهب را پر کند. تجزیه تاریخ اثبات نموده که، حتی اگر بتوان برای مدنی ندای مذهب را از درون خفه ساخت، پس از گذشت کوتاه زمانی، انسان ناگزیر به مذهب روی می‌آورد.

هر کسی کو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش^(۲)

از یک طرف مطالعه تاریخ گواهی می‌دهد که هر جا انسان از باورهای واقعی مذهبی فاصله گرفته است، مثلاً به ناسامانی‌ها و آشفتگی‌های روحی - روانی عدیده‌ای گشته است و از طرف دیگر شواهدی وجود داردند دال بر این که روی آوردن به مقامی صحیح مذهبی و نیز تقویت باورهای مذهبی و اعتقادات عیقی مذهبی، نقش مثبت و سازنده‌ای، در پیشگیری ابتلاء بسیاری از احتلالات و کمک به درمان آنها دارد.

امروزه در سطح دنیا پژوهش‌ها و مطالعات منجم و گسترده‌ای صورت پذیرفته است که حاکی از تأثیر باورهای مذهبی در بهداشت روانی افراد است. وقتی این مهم را در نظر بیاوریم که هدف اولیه بهداشت روانی، تامین سلامت اندیشه و روان افراد جامعه می‌باشد، ارتباط تکاتنگ میان مذهب و بهداشت روانی، در نظر پررنگتر می‌گردد.

جدای از تحقیقات اخیر، بسیاری از اندیشمندان صاحب نام و بزرگان مشهور تاریخ به نقش گرایشات مذهبی در انسان‌ها تأکید نموده‌اند.

به عنوان مثال «شوپنهاور»، دانش نمادار آلمانی، به اندیشه‌ای گرایش مذهبی را در انسان عیقی می‌داند که از آن به عنوان وجه تمایز انسان «باد متفاوتی» دارد و بیان می‌دارد: انسان حیوانی است

همچنین ویلیام جیمز^(۷)، فیلسوف و روان

شناس شهر آمریکایی، چنین می‌گوید: «ایمان، بدون شک مؤثرترین درمان اضطراب است...

نیز بروی است که بسیار جهت کمک به انسان در زندگی وجود داشته باشد».

دکتر شریعتی، فرزانه فرهیخته علم و ادب، در کتابی تحت عنوان «بنایش» چنین می‌نویسد:

«ایران همچنان که به آب و اکسین نیازمند است به خدا نیز محتاج است ... شکی نیست که توفیق در زندگی به رشد کامل هر یک از فعالیت‌های فیزیولوژیکی، عقلی، روانی و معنوی، بستگی دارد.

روح نیمش عقل است و نیم دیگر احساس.

در عین حال پژوهش‌های صورت پذیرفته، بیدین نتیجه راهبر شده‌اند که باورهای مذهبی قوی سبب می‌شوند افراد کمتر در معرض فشارهای روانی قرار گیرند و بیزان ابتلاء آنان به اختلالات روان‌شناختی را کاهش می‌دهند.

گرفت، با تأکید بر این مسئله که خداوند بندگان گناهکار خود را می‌بختاید، در جلسه چهاردهم، بیمار بدلون دریافت دارو ابراز آرامش و عنوان نمود اضطراب و افسردگی وی به کلی از میان رفته است. اجرای آزمون روان شناختی نیز وضعیت او را در حد پنهانگار نشان داد. بیمار ابراز نمود قادر است به زندگی عادی پرگردد و خود را برای ورود به دانشگاه آماده سازد.

بحث

بر پایه نتایج مطالعات صورت گرفته، مشخص می‌شود مذهبی در زمینه بهداشت روانی دارای اهمیت ویژه‌ای است. با این همه ممکن است برای خواننده این سؤال پیش آید که چگونه اعتقادات مذهبی در کاهش بروز بیماری‌ها و نیز درمان آنها موثر است؟ در پاسخ به این سؤال می‌توان به پارهای از زیر بنامه‌ای نظری ارتباط مذهب با وضعیت‌های روان شناختی اشاره نمود. می‌دانیم «ایمان به خدا» به عنوان عظمت‌ترین اصل مشترک در تمامی ادیان الهی سراسر زندگی فردی و اجتماعی انسان را فرا می‌گیرد. مثلاً در مورد «احساس تنهایی» چگونه ممکن است انسانی که خود را محصول ثبت خداوندی می‌داند و همواره نظرات خالق را بر خود پاور دارد، احساس رها شدگی و تنهایی نماید؟ از دید او در جهانی که یکسره غرق در رحمت بی‌انتهای الهی است که هر کس می‌تواند از این خوان گستره رحمت بهره برد، احساس پوچی و گوشش گیری بی‌عنی است. اعتماد و توجه به خدا سبب می‌شود انسان در برابر مشکلات، پایداری و مقاومت داشته باشد، از خطرات نهارست و هرگز صبر و آرامش خود را از دست ندهد، مشکلات ظاهری اور را مایوس و غمزده نگرداند و موجات برداشت منفی از جهان خارج را در وی فراهم نسازد. به طوری که در نظریه «شناختی- رفتاری» که از نظریات مطرح در روان شناسی است، گفته می‌شود: برداشت ما از خود، جهان خارج و آینده اگر به شکل منفی باشد، نتیجه حاصل عبارت از افسردگی و نومیدی خواهد بود. حال مسئله را به این گونه می‌توان مطرح نمود که انسانی که تعامل و قاعی را به مثبت الهی تفسیر می‌نماید و حتی شکست‌ها و ناکامی‌های خود را بنا به مصلحت پروردگار تعبیر می‌کند، چگونه ممکن است «ناکامی» او را به سوی افسردگی سوق دهد؟ از طرفی، ایمان سرجشمه شوق و سرگفت است، یعنی دقیقاً همان مفهومی که در روان شناسی امروز از آن به عنوان «انگیزه» یاد می‌شود. ایمان به خدا سرجشمه تحولی عظیم در سرتاسر حیات انسان است. شخص مومن مستولیت‌های فردی و اجتماعی را بر عهده می‌گیرد و جهت رضای خالق آنها را به نحو احسن انجام می‌دهد. افزایش فعالیت فرد، منجره بهبود روحیه در او می‌شود و چون فعالیت وی در جهت رضای خلق و خالق صورت پذیرفته است، موجب آرامش آینه است رضایت نیز در وی می‌شود که همین امر می‌تواند تا حد زیادی از ابتلای فرد به غمگینی و بی‌حوالصلگی بکاهد.

اما در مورد نقش مذهب و اعتقاد به خداوند در کاهش ابتلاء به اضطراب، تشویش و نگرانی چه

علاوه افسردگی او کاهش قابل ملاحظه‌ای یافته بود و بیمار مرگ و اراده خداوند را در رخداد آن به طور کامل پذیرفته بود. به گفته همسر و فرزندان بیمار، مسکن در یک هفته اخیر به ندرت به او تزریق شده بود و مرگ وی در آرامشی غیر قابل تصور در حالی که در هشیاری نام خداوند را بر زبان می‌راند، فرا رسیده بود.

مورد دوم - آقای ج. ر.، ۲۳ ساله، فرق دیلم، متاهل، دارای ۲ فرزند که به دنبال سانحه اتونمیل در سال پیش مبتلا به فلج اندام‌های تحتانی شده و با شکایت، اضطراب شدید و احساس افسردگی به کلینیک روانپزشکی مراجعه نمود. وی از زمینه مذهبی و اعتقادی مطلعی برخوردار بود (نمره ۳ از یک طیف ۵ نمره‌ای). درمان در جهت پذیرش مثبت الهی و پاری جست از او در تقویت ایمان، رهبری گردید. در جلسه دوازدهم، بیمار بدلون مصرف دارو ابراز آرامش می‌نمود و از بایت فلح اندام‌های تحتانی خود شکایت نداشت. در این مرحله با آزمون‌های روان شناختی به عمل آمده از بیمار، وضعیت روانی وی طبیعی گزارش گردید.

میزان طلاق و جدایی در خانواده‌های مذهبی کمتر از خانواده‌های غیر مذهبی است

مورد سوم - خانم ژ. م.، ۲۵ ساله، دیلم، که در یک خانواده مرغه غیر مذهبی با رفتارهای ضد مذهبی و غیر اخلاقی رشد کرده بود. در ۲۰ سالگی با فردی غیرمذهبی که به اعمال خلاف قانون اشتغال داشت ازدواج کرده و مرتکب کاهان مکرر شده بود. طی سه سال زندگی زناشویی، در حمل کالاهای غیر قانونی و درگیری با اشرار و تکرار کنایان دچار آسیب‌های روانی شدیدی شده بود. چندی بعد همسرش وی را مجبور به ازدواج با یکی از اعضای گروه خود نمود. پس از آن بیمار دچار حالت‌های شیشه سایکوتیک (بیماری‌های شدید روانی)، تجویه مجدد صحنه‌های استرس زا در ذهن، همراه با تحریک پذیری و بیخوابی شده بود. تاراجتی‌های یاد شده منجره جدایی از همسر دوم و مراجعت به روانپزشک شده و درمان‌های دارویی ضد افسردگی، ضد اضطراب، ضد روان پریشی و نیز روان درمانی‌های حماقی و شناختی، موجب کاهش تحریک پذیری و شبه توهمات گردید. اما اضطراب و افسردگی و به ویژه احساس گناه باقی ماند. این بیمار مورد روان درمانی مذهبی قرار

درمان مذهبی در بیماری‌های مزمن جسمانی مثلاً «دردهای مزمن» بسیار چشمگیر گزارش شده است. در عین حال در مطالعات بیماری، از روش‌های درمانی مذهبی در درمان مبتلایان به اختلالات روانپزشکی استفاده شده است. استفاده از این روش به نحو بارزی در بهبود شانه‌های اختلالات اضطرابی و افسردگی، سوگ ناشی از مرگ عزیزان، اختلالات روان شنی، اختلالات شخصیتی و اختلالات روانی- جنسی موثر شناخته شده است.

خبرنا در کشور مانیز دکتر سید احمد ابهری(۷) به منظور بررسی اثر بخشی نقش «ایمان و اعتقاد مذهبی» روی بیماران، بیوهش جالی نموده است. آزمودنی‌های مورد مطالعه در این تحقیق مشتمل بودند بر سه مورد مبتلایان به شانه‌های شدید بیماری روانی با بدنی، که در مراجعه به درمانگاه روانپزشکی به هیچ یک از روش‌های درمانی پاسخ نداده بودند. روش درمانی مورد استفاده در این بیوهش عبارت از «روان درمانی مذهبی» بود که اساس آن مبنی بر تقویت اعتقاد به رحمت خداوند بود. با توجه به جالب توجه بودن نتایج حاصل از این تحقیق روی سه بیمار مراجعه کننده، خلاصه ای از گزارش شرح حال و نیز فرآیند روان درمانی مذهبی صورت متابل، دارای ۲ فرزند که به دنبال سانحه اتونمیل در سال پیش مبتلا به فلح اندام‌های تحتانی شده و با شکایت، اضطراب شدید و احساس افسردگی به کلینیک روانپزشکی مراجعه نمود. وی از زمینه مذهبی و اعتقادی مطلعی برخوردار بود (نمره ۳ از یک طیف ۵ نمره‌ای). درمان در جهت پذیرش مثبت الهی و پاری جست از او در تقویت ایمان، رهبری گردید. در ادامه شرح داده می‌شود(۸). مورد اول آقای ف. م.، ۴۸ ساله، لیانس، متاهل، دارای دو فرزند؛ مبتلا به سلطان پانکراس که شش ماه پیش از نخستین مراجعت تحت عمل جراحی «لاباراتومی» قرار گرفته و به علت انتشار تومور بدخیم، جراحی در مورد وی صورت نگرفته بود. به علت وجود دردهای شدید شکمی روزانه به بیمار ۴ آمپول تزریق می‌شد و با گذشت زمان درد شدت می‌گرفت. بیمار به توصیه پزشکان معالج به روانپزشک ارجاع شد. مشخص شد که وی دچار افسردگی شدید(۹) و نیز انکار پذیستانه(۱۰) خصوصاً نسبت به پزشکان می‌باشد. از آنجا که شدت درد در بیمار مذکور به حدی بود که مانع برقراری ارتباط و استفاده از روان درمانی می‌شد، توصیه شد پیش از مراجعة، به وی مسکن تزریق شود. سپس روش «آرامبخشی عضلانی توام با هیپنوتیزم»(۱۱) برای او استفاده شد، به طوری که بیمار توانست جلسات بعدی را بدون تزریق مسکن در جلسه حاضر شود. این بیمار باورهای مذهبی قوی نداشت (نمره ۲ از یک طیف ۵ نمره‌ای) ولی از یاور کافی نسبت به خداوند پرخوردار بود. جلسات بعدی، تمرکز بر استفاده از «روان درمانی مذهبی» بود. در این جلسات ذهن بیمار در این جهت که «ایمان به خداوند و درخواست کمک از او به کاهش درد کمک خواهد کرد» تقویت گردید. در حالت هیپنوتیزم از بیمار خواسته شد با تمرکز بر ایمان به خداوند و قدرت او، با خود تکرار کند «خدا ایا کمک کن بتوانم درد را تحمل کنم». پس از آن توسط درمانگر مالکیت بطلق خداوند نسبت به همه چیز از جمله جان انسان عنوان شد و شبه توهمات گردید. آن اوضاع و بازگشت همه به سوی او، به تدریج بیمار درد را قابل تحمل تر از پیش ذکر می‌کرد. به

برای نمود و به داشجوبان پژوهشکی این آگاهی را داد که می توانند با کمک گرفتن از روحانیون و تکیه بر ایمان و اعتقاد به شفای جویان، به تجربه های جدیدی دست یابند.

در پایان، منابع زیر، به علاقه مندان تحقیق و کاوش در این زمینه معرفی می گردد که در صورت تعامل، جهت دسترسی به آنها می توانند با نویسنده، مقاله تعامل گیرند.

۱- کتاب نیایش از علی شریعتی، ۱۲۵۸

۲- مجموعه مقالات اولین همایش نقش دین در بهداشت روان، برگزار کننده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پژوهشی و خدمات بهداشتی درمانی ایران-

استبتو روان پژوهشی تهران

۳- مقاله بهداشت روان از دیدگاه ادیان توحیدی دکتر هاراطون داویدیان

۴- کتاب کمال نهایی انسان عزت ا... واعظی، ۱۳۷۳

۵- برگزیده هایی از کتاب مقدس سورات- یوسف مجتبی، ۱۲۶۱

۶- نظریه های شخصیت- دکتر علی اکبر سیاسی، ۱۳۷۱

۷- تعلیمات ادیان الهی و اخلاق (ویژه اقلیت های مذهبی)، دفتر تحقیقات و برنامه ریزی کتب درس وزارت آموزش و پرورش.

۸- فصلنامه اندیشه و رفتار، سال اول، شماره ۱۳۷۴، ۴

۹- فصلنامه اندیشه و رفتار، سال دوم، شماره ۱۳۷۵، ۴

پی نوشت ها:

Benjamin Rush. ۱

Willian James. ۲

Cassem. ۳

Roy. ۴

Peterson. ۵

Willets. ۶

۷. روانپژوه و عضو هیئت علمی و مدیر گروه روانپژوهی دانشگاه علوم پژوهشی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

۸. (این گزارش برگرفته شده از مقاله روانپژوه مزبور در سال ۱۳۷۵ می باشد که در چهارمین شماره فصلنامه اندیشه و رفتار (مجمله تخصصی روانپژوهی و روان شناسی بالینی) به چاپ رسیده است. شایان ذکر است که امر خلاصه گویی و پرهیز از اصطلاحات فنی در نقل این گزارش به منظور این که در حوصله نشانه بینا یکنجد، رعایت شده است و علاقه مندان جهت کسب آگاهی بیشتر می توانند به اصل منبع که در قسمت پایان این مقاله معرفی شده است مراجعه کنند.

۹. major depression.

۱۰. paranoid.

relaxation hypnosis. ۱۱

Abraham Maslow. ۱۲

Roberts. ۱۳

همان امری است که در ادیان الهی به کرات بر آن اصرار شده است. در واقع جملگی مکاتب آسمانی نیز در این مهم اشتراک نظر دارند که رسیدن به کمال، نیاز اساسی و بلکه والاگر نیاز انسان است تا بدانجا که در ادیان الهی، هدف از آفرینش انسان ارتقای درجات و همانا وصل به کمال می باشد.

حال این مهم را در نظر بیاوریم با این که انسان عاشق کمال است، ممکن است در تشخیص صحیح کمال واقعی دچار اشتباه شده و راه به خطأ برد. چرا که بسیاری از اموری که انسان آن را مصداق واقعی سعادت و کمال می بندارد، رفتن به پیراهه است و متعاقب آن تأسف و ندامت. در واقع برای طی طریق در مسیر کمال، ضرورت داشتن یک راهنمای طریق می شود و الاترین راهنمای چیزی نیست به غیر از دین و مذهب که چون مشتمل بر کل نیازهای مادی و معنوی انسان است می تواند به عنوان برترین هادی در خدمت انسان درآید.

البته بنابر نگرش ادیان الهی، کمال نهایی انسان، در جهانی بالاتر و کاماتر (جهان آخرت) صورت می پذیرد، با این همه و همانگونه که پیشتر نیز ذکر آن رفت، کمال دارای مراتبی است که شناخت خود و استعدادها و به بالفعل در آوردن آنها (مفهوم کمال در روان شناسی)، تنها جزی از آن است.

جالب توجه این است که مازلود در پاسخ به این سؤال که چه چیزی می تواند خوب و بهنجار باشد و چه چیزی نباشد و موجب آشفتگی روانی می گردد، معتقد است: «هر چیزی که به نشو و نما و شکفتگی و فعلیت یافتن طبیعت اولیه انسان کمال نماید، خوب و بهنجار است و نابهنجاری عبارت است از هر امری که در برابر شکفتگی طبیعت آدمی اختلال یا مانع ایجاد نماید».

۶- نتیجه گیری

پایانی به مذهب و ایمان الهی، داشتن باورهای عقید مذهبی، اجرای فرمانها و احکام الهی و نیز شرکت در بهداشت روانی افراد بوده و عوامل بسیار موثر در بهداشت روانی افراد بوده و بیب پیشگیری و کاهش بسیاری از نابسامانی ها و آشفتگی های عصبی و روانی همچون اضطراب، افسردگی، احساس تنهایی و پوچی، خودکشی و بزمکاری می گردد. همچنین به عنوان عاملی تاثیرگذار در وضعیت های جسمانی انسان نقش مثبت و سازنده ای دارد و این امری است که پزشکان، روان پزشکان، روان شناسان، مربیان تعلیم و تربیت و تامی افرادی که به تحری ارتباط نزدیک با افراد جامعه جهت بهبود وضع آنان دارند، باید به آن توجه نمایند.

«روبرت» (۱۳) که از پژوهشگران درمان های مذهبی است بر این باور است که ضرورت دارد در کنار هر داشکده مدرن پژوهشکی، نمازخانه ای

می توان گفت شخص مومن که بر پشتیانی خداوند انکا دارد، می داند بپروردگارش او را در بحرانی ترین شرایط رها نخواهد نمود. باور به اینکه خدا ایسی هست که موقعیت ها را کنترل می کند، تا حد زیادی، اضطراب وایسه به موقعیت را کاهش می دهد، به طوری که اغلب افراد مومن، ارتباط خود را با خداوند، مانند ارتباط با یک دوست بسیار صمیمی توصیف می کنند و معتقدند که می توانند از طریق انکا به خداوند، اثر موقعیت های غیر قابل کنترل را به طریقی کنترل نمایند.

هر چیزی که به نشو و نما و شکفتگی و فعلیت یافتن طبیعت اولیه انسان کمال نماید، خوب و بهنجار است و نابهنجار ایجاد طبیعت آدمی اختلال یا مانع ایجاد نماید.

همچنین پرشاخنگری، خشم و خشونت که از زیرینهای رفقار بزمکارانه تلقی می شود، از جمله موارد دیگری است که با تکیه به مذهب و اصول آن می توان تا حدود بسیاری از آن احتراز نمود. یکی از همترین اصول تامی مکاتب آسمانی این نکته است که: «همنرعت را مانند خود دوست بدارد». در واقع عشق به همنرعت از الاترین عشق ها و در حد عشق به پروردگار دانسته شده است. حال در دنیا امروز که به علت خودخواهی های انسان در کسب لذات مادی، شاهد فجع ترین خشونت ها هستیم، روشن است که چنین اصلی می توانند تا جمه میزان از بروز خشونت در افراد جلوگیری به عمل آورند.

اکنون در پاسخ به این پرسش که «مذهب چگونه می تواند به عنوان عاملی مهم و تاثیرگذار در ایجاد شخصیت سالم و رسیدن انسان به سعادت و کمال نقش داشته باشد» بحث را پی می گیریم.

ابراهام مازالو (۱۲)، از روان شناسان و نظریه پردازان مطرح روان شناسی، معتقد است هر انسانی با سلسه مراتبی از نیازها متولد می شود. او برای نیازها شش درجه بدین ترتیب قابل می شود:

- ۱- نیازهای زیستی ۲- نیازهای مربوط به اینمنی ۳- نیاز به تعلق و وابستگی ۴- نیازهای دلستگی ۵- نیاز به ارزش گذاری به خویشتن ۶- نیازهای مربوط به خود شکفتگی.

نیازها می باشد، احتیاج آدمی را به درک حقایق اسرور نشان می دهد. مازالو «خودشکوفایی» استعدادها و ویژگی های انسان را مترادف با شخصیت کمال در انسان می داند و به عبارتی معتقد است که هر کس به کمال خود نزدیک شود، دارای شخصیت سالم، استوار و قایم به ذات می گردد. چنانچه ملاحظه می گردد، این مفهوم (کمال)،

مفابر جامعه یهودیان ایران:

استاد

سلیمان حبیم (قسمت دوم)

صاحبان قدرتی زیر نگین
همجو بستانای و سعدالدولهها
نامور مردان چو شمس الدلهها
هر یک آنان، افتخاری بوده‌اند
کسب وجهه بهر ما بنموده‌اند
گرچه ز آنان جمله در تاریخ ما
نامشان ماندست و می‌ماند به جا
لیکن آثار تو در سطح جهان
تا جهان باقیست ماند جاودان
هر یک از فرهنگ‌هایت در جهان
طالبان علم را باشد چو جان
روی میز شاه در هر کشوری
دست داشتجو و هر دانشوری
تا درون کلبة مرد گذا
جلدی از فرهنگ تو بگرفته جا
تا ابد ز آثار خود تو زنده‌ای
در جهان چو اختر رخشنده‌ای
بانیان امر در فرهنگ تو
یک به یک کشتند هم آهنگ تو
لطف حق شامل بود بر حاشان
دوستان و زان سپس عربانیان
«موره» آن مرد دانای فقیه
آن که از فرهنگ تو پس خوش‌چید
در جنان روحش همیشه شاد باد
ذکر خیرش تا قیامت یاد باد
بود آنچه در خور امکانشان
وانهادی به اختیارت رایگان
ز آن سپس با همت و روحی جوان
خود شدی مامور بر اجرای آن
تا به جسم مردگان جان آوری
زنده گردانی زبان مادری
الحق آن طوری که باید این زمان
جان دمیدی بپرتن عبری زبان
تخمی از فرهنگ و دانش کاشتی
حاصلش نام نکو برداشتی
سال‌ها خواهد گذشت از این زمان
که وجودت نیست در عالم نشان
لیک نام تو به لوح روزگار
تا فلک باقیست ماند یادگار
بشنو از «طالع» که تا باشد جهان
تو نمردی و نمی‌میری بدان

(دامنه در صفحه ۳۵)

که به چشم همی ز دور گذشت
مرا به صبر نصیحتی نمود لیکن خوش
ز پیش شوهر دلداده نا صبور گذشت
به عهد او چو شدم سخت دلخوش و مغور
شکست عهد من پیر آن غرور
گذشت جمله بد و نیک روزگار و کسی
به جز خدای نداند که خود چه جور گذشت
«حبیم» خواند ز بیچارگی چو این یمین
شب سور گذشت ولب تنور گذشت
حبیم مردی خوش برخورد و
انسان دوست و در عین حال مجلس آرا و از
همه مهم‌تر مردی دوست داشتنی بود. هنگامی
که قصد سفر به لندن را داشت تا تحقیقات
بیشتری برای تکمیل فرهنگنامه خود انجام
دهد، عده‌ای فرهنگ دوست و کسانی که با
نام وی آشنا بودند و از دور و نزدیک وی را
می‌شناختند در سالان تالار مجلس [واقع در
مجتمع فرهنگی کوروش] به پاس خدمات
فرهنگیش مجلس تودیعی برای وی در دی
ماه سال ۱۳۴۰ برگزار نمودند و آقای عبدالـ...
طالع همدانی قطعه‌ای شعر سروده و به وی
تقدیم نمود:

ای سليمان حبیم، ای استاد ما
ای مهین استاد دانش راد ما
ای به عالم صاحب قدری بلند
فاضل بالا تبار ارجمند
ای یکانه مرد با فرهنگ ما
ایت فضل و کمال توده‌ها
افتخاری تو نه تنها بهر ما
تو برای کشوری پس پر بها
کشور تاریخی ایران زمین
کشوری کو هست با دانش قرین
افتخاری در جهان آدمی
فخر خواهد کرد بر تو عالمی
بیست و پنج قرن است که در این کشوریم
در پناه لطف حق سر من برم
طی این مدت ز بین قوم ما
شخصیت‌هایی ز دانش شد به پا
فضلاتی، شاعرانی بیش و کم
هر یکی در عهد خود صاحب قلم
چون «امینا» شاعری والا مقام
بعد از «شاهین» که می‌باشد به نام
یا که «عمرانی» و «بابایی» دو تن
هر یکی داده به جا داد سخن
یا وزیرانی که در ایران زمین

در شماره گذشته، زندگینامه استاد
سلیمان حبیم، فرهنگ نویس بزرگ یهودی
ارایه شد.

در دومین قسمت، گوشش‌هایی از ذوق
ادبی او و نکاتی از پایان زندگی این بزرگمرد
ذکر می‌شود.

حبیم همواره به وطنش، ایران، عشق
می‌ورزید، به طوری که هنگامی که پرسش
برای ادامه تحصیل عازم خارج از ایران بود،
این قطعه را با اقتباس از غزل معروف سعدی
سرایید:

دانم که می‌روی و پی تحصیل صنعتی
کاند لروای آن طلب سیم و زر کنی
لیکن مراست بیم که خود را در این سفر
روی پدر ندیده همی بی پدر کنی
تنها بدهی خوش که به کردار نیک خود
روح پدر به هر دو جهان مفتخر کنی
قطعه شعر ذیل را به مناسب نخستین
پسری که خداوند به دخترش «پروین» عطا
فرموده بود سروده است:

به باغ عمر در این روزگار گردیدم
ز هر درخت بد و نیک میوه‌ای چیدم
شکوفه داد به پیری درخت امیدم
دگر ز عمر چه خواهم که عاقبت دیدم
ز لطف بزدان طفلی نصیب «پروین» شد.

برای اشعار حبیم سبک خاصی را
نمی‌توان قابل شد، همان طور که در اشعارش
پیادست سادگی و روایی اشعار ایرج میرزا و
میرزاوه عشقی را منعکس می‌سازد. حبیم
اعماری نیز به زبان انگلیسی و عبری سروده
است اما متأسفانه موفق به گردآوری این
اشعار نشدمیم. در اینجا قطعه شعر بسیار زیبای
حبیم که در یکی از مسافرت‌هایش به خارج
ایران برای یکی از صمیمی‌ترین دوستانش
ارسال داشته و در آن از ناملایمات زندگی
شکوره کرده است ذکر می‌شود.

بهار رفت و به دنبال وی سرور گذشت
خزان رسید و تو گوبی که فصل سور گذشت
غراب شوم بشد جای ببل شیوا
به باغ چون همه آن عشرت و سرور گذشت
گذشت عمر به تلخی ز بی و فایی بار
پگو به دلبر شیرین که تلخ و شور گذشت
کنون که دور بماندم ز دوست کانش بخواب
بدیدمی

دنیای پائولو کوتیلو

زندگینامه

الهام بگانه

پائولو کوتیلو در سال ۱۹۴۷ در ریودوژانیرو متولد شد. پیش از این که به عنوان یک نویسنده پر فروش مشهور شود، یک نمایشنامه نویس، کارگردان تئاتر، هیبی ترانه سرای موسیقی مردمی برزیل بود. مدتی بعد، به عنوان یک روزنامه نگار و نمایشنامه نویس تلویزیونی مشغول به کار شد.

کوتیلو در سال ۱۹۸۶ میر زیارتی - باستانی، اسپانیا، یعنی جاده سانتیاگو را پیاده طی کرد. او بعد این تجربه را در اولین کتاب خود «زیارت» شرح داد که در سال ۱۹۸۷ منتشر شد. سال بعد، با کتاب «دومش کیمیاگر» به یکی از پر خواندن‌ترین نویسنده‌گان معاصر تبدیل شد به طوری که کتاب‌های او در بیست و نه کشور جزو پرفروش‌ترین کتاب‌ها بودند و کتاب «کیمیاگر» یکی از ده کتاب پر فروش جهانی سال ۱۹۹۸ بود.

کتاب‌های دیگر او عبارتند از «بریدا» (Brida) در سال ۱۹۹۰، «والکری‌ها» (valkyrise) سال ۱۹۹۲، «مکتب» (Maktab) در سال ۱۹۹۴، «کنار رو دخانه پیدرا نشتم و گریه کردم» سال ۱۹۹۴ و «کوه پنجم» سال ۱۹۹۶.

سال ۱۹۹۷ «یادداشت‌های مبارز راه روشتابی» در برزیل منتشر شد و آخرين کتاب او «وروپیکا تصمیم می‌گیرد بمیرد» رمانی درباره شیفتگی و جنون است.

گفتنی است پائولو کوتیلو با دعوت انتشارات کاروان و مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها در تاریخ ۴ خردادماه ۷۹ به ایران سفر کرد و در میان استقبال گرم مقام‌های رسمی، از جمله مدیر کل دفتر

فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تعدادی از مستولان مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، سفير برزیل در تهران و مدیران انتشارات کاروان و جمعی از خوانندگان آثارش وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد.

کوتیلو که به شدت تحت تاثیر استقبال گرم و فضای صمیمانه مردم تهران قرار گرفته بود، در نخستین روز اقامات خود در تهران از بازار تهران دیدن کرد و به شدت مจذوب معماری و فضای بازار تهران قرار گرفت و در دیدار با کسبه بازار گفت: پیش از این درباره یهمنان نوازی ایرانی‌ها بسیار شنیده بودم، اما هرگز گمان نمی‌کردم با چنین برخورد صمیمانه‌ای روبرو شوم. سپس وی با مشاهده قالی‌های متنوع ایرانی در بازار گفت:

«من می‌توانم سرگذشت یک ملت شریف را در این قالی‌ها ببینم.

کوتیلو جایزه‌های ادبی متعددی را از کشورهای مختلف کسب کرده است. متنقدان؛ سبک شاعرانه، واقع گرا و فلسفی او را می‌ستایند و زبان نمادینی را که نه با مغزهای ما، که با قلب‌هایمان سخن می‌گوید تحسین نموده‌اند. داستان سرایی او دارای توان الهام به ملل مختلف هست.

در ادامه، یخشی از سخنان او در گرددۀ‌های مختلف (تالار وحدت، فرهنگسرای نیاوران و ...) می‌آید:

دست مهربان خدا (متن سخنرانی)

گزارش از: الهام مودب

درباره هنر جنگیدن نوشت. هنگام نگارش تکنیک خود را درک می‌کرد. بنابراین فکر می‌کنم ما هم می‌توانیم کار خود را درک کنیم. با انجام یک کار بدلون ترس از اشتباه، روح خود را می‌شناسیم این گونه است که کتاب می‌نویسیم، روح خود را می‌شناسم و می‌فهمم روح تنها نیست.

هر اثر هنری و هر کاری که با اعشق و شیفتگی انجام شود فراتر از خود ماست. چون در آن عشق ناب را قرار می‌دهیم. همان طوری که شکسپیر می‌گوید: «هیچ چیز اجازه نمی‌دهد دو اندیشه که قصد دارند با هم ازدواج کنند از هم جدا شوند». پس ذکری که در کتاب متجلی می‌شود مسافری است که به سرزمین‌های دور سفر می‌کند، به میلیون‌ها قلب. اما کسانی که اندکی به نویسنده کتاب شیشه باشند محتوای آن را دری می‌کنند، کتاب را هرگز یک نویسنده به

خلق می‌کنیم به بخش مادی‌بین خود نزدیک می‌شویم. به شیوه مادری که نمی‌داند فرزندی که در بطنش است چشم و دهان و بینی دارد. هنر نویسنده‌گی «الهام» نامیده می‌شود. الهام به معنی نفس عمیق کشیدن است. وقتی کتابی می‌نویسم سعی می‌کنم خود را کشف کنم، خودم هم برای خود راز هست. از این امر خوشحالم چون همیشه از خودم خسته نمی‌شوم. هر زن یا مرد عاشق می‌تواند خود را بشناسد. تنها وقتی به یک کار هنری مثل کل آرایی یا نویسنده‌گی روی می‌آورید می‌توانید خود را تجلی یبخشید. یکی از مهم‌ترین کتاب‌ها در زمینه هنرهای روزی کتاب «پنج حلقة» نویشه «میاموتد موساجی» است. او سامورایی بسیار مشهور و یکی از بهترین سامورایی‌های زمان خود بود. وقتی ۱۳ ساله بود از خود پرسید: «چرا این قدر در این رشته خوب هست؟» او کتابی

اویین کتابی که خواندم ریاعیات عمر خیام بود که مادرم به من هدیه داد. فکر می‌کنم آثار او راه بسیار خوبی برای درک مرگ و زندگی، شعف، شادی و رنج است. سپس آثار مولوی، حافظ و شعرای بزرگ ایرانی را خواندم. آثار آنان نه تنها بر کار من بلکه بر کار بسیاری از نویسنده‌گان و شعرای بزرگ دیگر نیز تأثیر گذاشته است. کتاب «کیمیاگر» را برآساس یکی از داستان‌های کوتاه مثنوی نوشتم، فرهنگ ایرانی در برزیل بسیار رایج است. نسل من همراه با شعر و نویسنده‌گان ایرانی رشد کرده‌اند. سینمای ایران نیز در برزیل شناخته شده است.

**نشانه‌ها، الفبای فردی خدا
برای سخن گفتن است**

وقتی نویسنده‌ای می‌نویسد هرگز نمی‌داند درباره چه چیزی می‌نویسد. وقتی اثری را

می کردم به پایان خط رسیده ام خود را انکار می کردم. با خود فکر می کردم راهی را از دست دادم ولی تصمیم گرفتم برای چیزی بهتری بجنگم. به همین دلیل اینجا هستم. خیلی خنده دار است قبل از مراجعته به ناشر دوم ناشرهای دیگر حتی حاضر به دیدن نویسنده نبودند. ولی ناشر دوم یک دفعه تصمیم گرفت آن را چاپ کند. بعدها از او پرسیدم: «چرا مرا در دفترت پذیرفتی؟» گفت: «نمی دانم». خیلی چیزها در لحظه ای که اصلاً انتظار ندارید اتفاق می افتد پس با آغوش باز پذیرای هر چیزی باشید. داستانی را برایتان تعریف می کنم.

مبارز راه روشنایی، کسی است که ترس هایش او را فلجه نمی کند

مردی شبی خوایده بود، فرشته ای نزد او رفت و گفت: «برایان زیبادی می آید و سیل همه جا را فرا می کیرد ولی تو نمی میری». روز بعد در دهکده کوچک ایتالیا برایان زیاد بارید و سیل عظیمی راه افتاد. همه دهکده را تخلیه کردند. حتی بازوی او را گرفتند و گفتند: «تو باید از اینجا بروی». او گفت: «فرشته ای به خوابم آمد و گفت سیل می آید ولی تو نمی میری. من به نشانه ها اعتقاد دارم و اینجا می مانم». روز بعد برایان شدیدتر شد، سد استحکام خود را از دست داد، خطر زیادی دهکده را تهدید می کرد و آب تا طبقه اول بالا آمده بود. با قایق سراغ او رفتند و گفتند سد به زودی می شکند و تو غرق می شوی، بیا بروم. گفت: «شما دارید ایمان مرا امتحان می کنید. فرشته ای به خوابم آمد و گفت سیل می آید ولی تو نمی میری. پس اینجا می مانم و ایمان قوی ایتالیایی را ثابت می کنم».

در روز سوم گزارشگران و فیلمبرداران همه تلویزیون ها و شبکه های خبری ایتالیا برای تهیه گزارش از او جمع شدند. آب به سقف رسیده بود. فقط او آنجا مانده بود. همه می خواستند از مردی که به ایمان ایتالیایی خود معتقد بود فیلمبرداری کنند. حتی پلیس برای نجات او برای بار سوم گزارشگران همکوپتری فرستاد. او گفت: «فرشته راست می گوید. من نمی آیم. نیم ساعت بعد سد شکست و سیل وارد شهر شد و مرد را کشت. دم در بهشت پطروس قدیس به او گفت: «می توانی وارد شوی چون مرد کاملی هست». او گفت: «من هر گز وارد نمی شوم. چون صاحب اینجا دروغگو است. او ابروی مرا برد، من نمی خواهم به بهشت بروم. به جهنم می روم چون شیطان هیچ قولی به من نداد».

برداریم و شکست بخوریم، شکست ما را ضعیف تر می کند. پس وقتی باید راهی را انتخاب کنید، راهی را برگزینید که کمتر پیموده شده باشد. زیرا با شناخته ها و با نیروهای تیره وجود روپرتو می شوید. اما شعله ای را در قلب ایمان می باید که راه را به شما نشان می دهد. گاهی رویاها یمان به جای دیگری منتقل می شوند. من دیدم که رویاها یمان را دزدیدند. لحظاتی بود که احساس گمشدگی می کردم، می ترسیدم توانم بر شکست هایم غلبه کنم. اما با کمک خدا توانستم بر این لحظات دشوار غلبه کنم.

مبارز راه روشنایی کسی است که ترس هایش او را فلجه نمی کند. اما اگر عادی را می گذراند ولی آن را به قربانی افسانه شخصی خود تقديم می کند و هر کاری که انجام می دهد آن را بسیار مهم می داند بگذارید داستانی را بگوییم:

در قطعه زمینی سه نفر کار می کردند. رهگذری که رد می شد آنان را دید که سنگ می شکنند کنگاکار شد و جلو رفت. از نفر اول پرسید: چه کار می کنی؟ گفت: سنگ می شکنم. از نفر دوم پرسید چکار می کنی؟ گفت: مگر نمی بینی؟ دارم سنگ می شکنم تا خرج خانواده ام را در بیاورم. رهگذر همان سؤال را از نفر سوم پرسید. او گفت: مگر نمی بینی؟ دارم مکانی برای نیایش همه می سازم. همه یک کار را می گردند ولی نفر سوم می دانست که کار مهمی انجام می دهد. هر چند بی اهمیت به نظر می رسد این کار را می کرد زیرا می خواست آن را انجام دهد و به آن اعتقاد داشت.

نشانه ها، القای فردی خدا. برای سخن گفتن است و «کیمیاگر» در مورد نشانه ها می باشد که به زبان های زیبادی از جمله فارسی، زبانی ... ترجمه شده است. البته نمی توانم اسمم را بخوانم، فقط می دانم کتاب است چون عکس را روی آن می بینم. به یکی از شکست های زندگیم اشاره می کنم. وقتی کیمیاگر برای اولین بار در برزیل چاپ شد اصلًا فروش نرفت و فکر می کردم دیگران حرف هایم را نمی فهمند. حتی ناشر اول کتاب را پس داد و چاپ نکرد و گفت: اصلًا فروش نمی رود. وقتی که در مسیری قرار می گیرید سعی کنید الگوهایی که شما را به راه های دیگر می کشاند پیدا کنید. پس سعی کردم ناشر دیگری را پیدا کنم چون اعتقاد دارم انسان وقتی چیزی را واقعاً بخواهد جهان به او کمک می کند. سرانجام ناشر دوم را پیدا کردم. کم کتابم با انتقال شفاهی و تبلیغ خوانندگان در برزیل فروش رفت و پرفروش ترین کتاب شد. لحظه ای که احساس می کردم شکست خوردم و نکر

نهایی نمی نویسد. نویسنده و خواننده آن را می نویستند.

من مردی هستم که به دنبال رویاهایی حرکت می کند. نویسنده ای اولین رویای زندگیم بود. البته در مسیر تحقق بخشیدن به آن زخم های زیادی به من وارد شد. اولین بار فکر کردم شکست خورده ام، درک نمی شوم. خدا را شکر ترسو نبودم و استقامت داشتم. پس اکنون که به زخم های روحی نگاه می کنم به آنها افتخار می کنم. اگر می خواهید رویای خود را تعقیب کنید، آماده باشید ممکن است گاهی شکست بخورید زیرا وقتی برای چیزی می جنگید لحظات غیر متظره ای هم وجود دارد که بر شما غلبه می کند. اما اگر از آن فرار نکنید و از آن یاموزید که چگونه به رویاهایتان دست باید، موفق می شوید. من لحظات بسیار دشواری را در زندگیم پشت سر گذاشتندم که شاید می دانید. من مدتی در بیمارستان روانی بستری بودم. زیرا والدینم که دوستم داشتند نگران آینده ام بودند.

من همواره این عمل آنان را ناشی از عشق و علاقه می دانم. عمل ناعمدانه ای برای مقاومت از پرسشان. بعدها در دوران حکومت نظامی در برزیل ۳ بار به زندان رفتم. زمانی که در سال ۱۹۷۴ دستگیر و شکنجه شدم، ترانه سرای بسیار مشهوری بودم و هرگز فکر نمی کردم کسی مرا دستگیر کند. خیلی خنده دار است. درست در لحظه ای که احساس می کنید شکست نایابرید، آسیب پذیرترین لحظه زندگی شماست. بعد از ۷ سال بر ترس خود غلبه کردم. یک کار خوب با حقوق بالا در شرکت تکثیر موسیقی پیدا کردم. وقتی به بالاترین سطح رسیدم اخراج شدم. آن را غم انگیزترین دوره زندگی خود تصور می کردم و فکر می کردم خدا. منصف نیست چون تمام تلاش خود را کردم ولی پاسخ خدا. تنبیه من بود. اکنون که به گذشته نگاه می کنم می بینم خدا. مرا تنبیه نکرد. راه صحیح را جلوی من قرار داد. او نمی خواست ترانه سرا و مدیر تکثیر موسیقی باشم. بلکه می خواست نویسنده شوم. من کاری را می کردم که در سرنوشتمن نبود. گاهی دست مهریان خدا. خشن می شود، اما من به جای آن که خود را قربانی شرایط بدایم توانستم به سوی هدف خود حرکت کنم. توصیم گرفتم شناس دیگری به خود بدهم. زیرا این زندگی ماست و باید بهای آن را بپردازم و بهای آن ارزان نیست. ولی چه افسانه شخصی خود را دنبال کنید و چه نکنید باید همان بهای آن بپردازید. ولی اگر در راه تحقق بخشیدن به افسانه شخصیتان شکست بخورید، این شکست برایتان معنا دارد. اما اگر در راهی که به افسانه شخصی ما منجر نمی شود گام

استاد سلیمان حییم

(ادامه از صفحه ۲۲)

حییم در جامعه کلیمیان ایران و شاید اولین فرد در ایران بوده که در تقسیم ارث، دختران خویش را در ثروت ناجیز خود که با فعالیت بسیار و پس از سال‌ها اندوخته بود، سهیم کرد. متأسفانه در زمان حیات خود موفق نشد که این رسم عادلانه را بین افراد قوم خود متداول کند و بنابراین خود پس از مرگ اولین اجرا کننده آن بود. از قرأت متن وصیت نامه می‌توان به روح پر فتوح و نیات انسانی و خیرخواهانه‌اش پس برداشته بازماندگان خود چنین دستور داده است:

از برگزاری مراسم پذیرایی در ایام سوگواری پرهیز کنید و کلیه مخارج سوگواری و پذیرایی و غیره را که برای وفات من در نظر گرفته‌اید یک جا به دختری که در آستانه ازدواج است و جهیزه ندارد پردازید. حییم در بهمن ماه ۱۳۴۸ دچار آنفارکتوس قلبی شد و به وسیله خواهرزاده خود، اقای سلیمان زاده، به بیمارستان نجم‌آبادی منتقل گردید. در حالی که می‌خواستند وی را به بیمارستان انتقال دهند از خواهرزاده خود تقاضا نموده که وسائل کارش را به همراهش به بیمارستان انتقال دهند، به خیال این که بهبود خواهد یافت و در بیمارستان کار فرهنگ نویسی را ادامه می‌دهد، غافل از آن که اجل وی را مهلت خواهد داد، جالب این که وی در بیمارستان به حالت اغما فرو رفت و در حالت اغما نیز انگشتان دستش در حال نوشتن بودند. عاقبت حییم در روز شنبه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۴۸ در سن ۸۲ سالگی دیده‌ماز جهان فرویست و همکیشان و اقوام و فرهنگ دوستان و دوستداران خویش را داغدار نمود. حییم با وصیت‌نامه‌ای که پیش از قوت خود تنظیم کرده بوده اثر پر افتخاری بر آثار گرانبهای خویش افروز.

خانم مهین عید در سوگ حییم چنین سروده است:

شهباز بلند آشیان رفت

یک خرم داشن از میان رفت

دنیای هنر چرا نگردید؟

کانی ز هنر بلا مکان رفت

پاس سخشن نگاه دارید

از کاخ زیان، نگاهبان رفت

یک جان جهانی از کمالات

یک تن تند او، که یک جهان رفت

سعیغ وش و بلند پرواز

شهباز صفت بر آسمان رفت

چون تنگ نمود جسم خاکی

پرواز کنان بصوب جان رفت

قدرش به تمام، کن ندانست

فریاد که گنج شایکان رفت

بر قوم کهن ستاره‌ای بود

چون تیر شهاب ناگهان رفت

معنی به کفش چر موم بودی

آقای لفت چه رایگان رفت

این قصه «نگاه» با که گردید؟

کز خلوت سینه همزمان رفت

یک نکته شنر به هوشمندی

«استاد حییم» نکه‌دان رفت

تنی چند از دوستان حییم به خصوص داماد وی، دکتر بلور، او را تشویق به انتشار اشعارش نمودند.

مجموعه اشعار حییم تحت عنوان «بادگار جاوده» به شرح ذیل می‌باشد.

۱- اشک و سفر - ۲- از زیان «بیهودا هلوی» - ۳- شکایت از روزگار - ۴- مثل انگلیسی - ۵- هنر بعضی زنان - ۶- متفقمه شمسی - ۷- خنده پسر، گربه دختر - ۸- اندرز به دوست - ۹- گلریزان - ۱۰- اسکندر و طیب - ۱۱- مرده شوی و مشتری - ۱۲- گذشت روز - ۱۳- زنان گول خور - ۱۴- تثلیث - ۱۵- لطیفة کلید - ۱۶- ناله زن - ۱۷- هم این، هم آن - ۱۸- ریاضی طلاعیه - ۱۹- نشنه می حق - ۲۰- همدم باوفا - ۲۱- طلب بوسه - ۲۲- هلال و بدر - ۲۳- ناکامی در عید - ۲۴- گز اصفهان - ۲۵- بازگشت بار - ۲۶- مشوقه پوشیده نام - ۲۷- زن غمتوار - ۲۸- موي سید و سیاه - ۲۹- انجمن برادری.

از برگزاری مراسم پذیرایی
در ایام سوگواری پرهیز کنید
و کلیه مخارج سوگواری و
پذیرایی و غیره را که برای
وفات من در نظر گرفته‌اید
یکجا به دختری که در آستانه
ازدواج است و جهیزه ندارد
بپردازید

حییم در زمان حیات خود قطعه شعری برای مزار خود سروده است که بدین شرح

این که در زیر خاک مدفون است
بنده کردگار بی چون است

پیرو دین پاک بن عمران
دشمن کفر و شرک فرعون است

توبه پنموده پیش از مرگ
چشم در راه بخشش اکنون است

هم مرید پیغمبر پاکی است
که کتابش اساس قانون است

هرچه با امر حق مغایر بود
از خرافات و وهم معجون است

خود مپendar کاین در این گفتار
ذرماهی ارتاد مکنون است

دل از دست جمله دین سازان
که ظاهر کنند بس خون است

ای جوانان برای این ملت
روح من بعد مرگ محزون است

بیخ اوهام گر شما بر کنید
به شما دین و عقل مرهون است

سال مرگ حییم درج کند
هر که را ذوق و طبع موزون است

دکتر بلور، سال مرگ او را (با حروف ایجده) چنین تنظیم می‌کند:

مایه افتخاری ای استاد
ملت از کرده تو معنون است

پتروس قدیس گفت: «فرشته هرگز دروغ نمی‌گوید، شاید پیر شده است، می‌روم از او می‌پرسم». نیم ساعت بعد پetroس نزد خدا رفت و با او گفتگو کرد. پس از نیم ساعت بازگشت و گفت: «من با خانه‌ای کردم، گفت من فرشته‌ای را به عنوان نشانه‌ای برای نجات او نزدش فرستادم. سه گروه نجات برای او فرستادم ولی قبول نکرد». پس وقتی نشانه‌ها را می‌خوانید شاید دور از انتظار تان باشد، نشانه‌ها به صورت ساده‌ای ظاهر می‌شوند. گاهی متظر رویدادهای فوق العاده‌ای هستیم و معجزات اطرافمان را نمی‌بینیم. به لحظه جادویی که می‌تواند در هر لحظه زندگی‌تان باشد توجه کنید. لحظه‌ای جادویی که می‌تواند زندگی شما را برای همیشه پرپار کند. نویسنده‌ای می‌گوید: «هر مبارز راه روشنایی یک سانتی متر مکعب شانس دارد، راز زندگی دنبال کردن یک سانتی متر مکعب شانس است».

جوانان شجاع ترند. ما باید جوانی خود را برای بقیه زندگی حفظ کنیم. از من خواسته شد برای پژوهه بجهه‌های زمین جمله‌ای بنویس و نوشت: «بی گناهی و معصومیت خود را از دست ندهید. بی گناهی به معنی خام بودن نیست بلکه به معنی آن است که مانند کودکان هر روز را به عنوان چیزی جدیدی بینم. حتی اگر بخواهیم به زندگی خود نظم بدهیم نباید از اتفاقات روزمره و عادی شگفت زده شویم. شما فقط در یک ساعت از روز ممکن است عشق زندگی‌تان را پیدا کنید یا از دست بدهید. شاید با چیزی روپر شوید که همه زندگی متظر آن بودید ولی به خاطر به تاخیر انداختن آن را نشانیم. من همراه نظم و ترتیب، کودک درون را زنده نگه می‌دارم. این کودک درون من گاهی بستنی دوست دارد. در تهران همراه دوست بستنی خورده‌یم که لحظه بسیار جالبی بود. باید کودک درون را تغذیه کنم زیرا او حامی آن بزرگ‌سالی است که باید مبارز راه روشنایی باشد. پس بگذارید به همه بگوییم (به ندای کودک درونتان گوش کنید).

وقتی که در نبرد شمشیر به دست دارد باید حواس‌تان را به آن لحظه کاملاً متمرکز کنید. البته مبارزی که برای اکنون می‌جنگد از گذشته و آینده خود بی خبر نیست، بلکه در آن لحظه به آن فکر نمی‌کند. چون اگر به شکست‌های گذشته خود بیاندیشید دچار لغزش می‌شود. اگر به پیروزی‌های گذشته بیاندیشید اعتماد به نفس بی مورد پیدا می‌کنید. پس فکر نکنید. اینجا و اکنون باشید. وقتی که در این لحظه کاری را انجام می‌دهید جلوه‌گر گذشته خود هستید. یک شاعر ایرانی غذا می‌خورد، از او پرسیدند: غذا چه مزه‌ای دارد؟ گفت: مزة اکنون را می‌دهد ■

به یاد استاد فریدون مشیری

فرانک عراقی

استاد فریدون مشیری، شاعر توانای معاصر، از میان ما رفت و در شعر دل انگیز «کوچه» اش کوچ کرد، بعد از شاملو او نیز طاقت ماندن نداشت و رفت تا به او بپوند.

جامعة شعرای معاصر ایران، گرانقدر دیگری را از دست داد و این دومین شاعر توانایی است که انسال از میان ما رفته است.

فریدون مشیری به سال ۱۳۰۵ در تهران چشم به جهان گشود.

دوره ابتدایی و متوسطه را در مشهد و تهران به انجام رسانید و چندی نیز در رشته ادبیات در دانشگاه تهران ادامه تحصیل داد و سپس در وزارت پست و تلگراف و تلفن به خدمت مشغول شد. آثار او از هجده سالگی به طور پراکنده انتشار یافت و با استقبال فراوان مردم روپرور گردید. فریدون مشیری به سال ۱۳۳۳ ازدواج کرد و دارای دختر و پسری به نام‌های بهار و بابک شد.

به یاد او و شعرهای پر احساسش شعری از خود او در رثایش می‌آوریم:

تو با چشمان غباری که روزی
چشم‌های شادی بودی و
اینک حسرت و افسوس بر آن سایه افکنده است، خواهی
رفت.

و اشک من تو را بدرود خواهد گفت
من اینجا ریشه در خاکم
من اینجا عاشق این خاک
اگر آلوده یا پاکم
من اینجا تا نفس باقی است می‌مانم
من از اینجا چه می‌خواهم نمی‌دانم
آمید روشنایی کرچه در این تیرگی‌ها نیست
من اینجا باز در این دشت خشکر
تشنه می‌رائم
من اینجا روزی آخر، از دل این خاک
با دست تهی، گل بر من افشارم
من اینجا روزی آخر از سریع کوه،
چون خورشید
سرود فتح من خوانم
و می‌دانم تو روزی باز خواهی گشت.

حسادت؛ دشمنی از درون

پژمان کوخاری

ای که پیش ماخوش و فرخندهای خواهشی می‌داری از من کن بر ماعین خود به همسایهات دوچندان می‌دهم کور کن یک چشم من تنها همین دشمنی مثل خودش او را نیز دود «حال» دروغ گفتن به خود، «ت» ترس و بینم وان «حسادت» را به یاد خود بیار جملشان را پیش یکدیگر گذار گوچه چیزی از حسادت بدتر است زهر مهلک از حسادت بدتر است زخم خود را می‌زند آخر به او مثل می‌چون شد به کام کس فرو همچو چوبی در کف جنگل، حسود کو ز عیش دیگران اند عزاس است چونکه گرداب فنا او را ترد آخرين فرمان زده فرمان چه بود؟! چشم بد دارد حسود ای صد فغان یا که قسمت سوی گن عین(۲) می‌شود چشم و دل را از بدی‌ها کن سره هر که را ایزد به گیتی آفرید گوهر آن را به خود پیدا بکن ره به جز سوی کمال خود نرزو با حسادت ره به نابودی بری ای خدا زهر حسادت قاتل است گوهر خود باوری مارهان از گزند این بلا مارهان

بی‌نوشت

۱- حضرت ابراهیم

۲- باغ عدن

یادگار صدای تو، انگیزه رسیدن لحظه‌هast
و خاطره صفاتی تو، نقش بسته در ذهن کوچه‌های کودکیم
تو از خلوت کوچه‌های شب می‌آیی
آمدی تا با صبای صحیح هم نوا شوی
بودنت، نوید هستی سایه‌هast
بودنت، شکستن دروازه‌هast، رسیدن به حریم قبله‌هast
بودنت، تکرار ضیافت با شکوه ستاره‌هast
و رگباری از ندای پنجره‌هast

العیرا سعید

ای تو از قبیله بنفشه‌ها
ای تو از تبار آینه‌ها
ای تو از سرزمین نگاه و یادها
تو از دیار آشتی و نور می‌آیی
تو از قصه آفتاب، افسانه زندگی را آوردی
تو نشانی از بی قراری پروانه‌ها داری
و نشانی از قرار دریاچه و گل
حضور یاد تو، فرار شب‌های انتظار جوانی است
شمیم خیال تو، جاری است در هرم نفس‌های شب

نجات

آ. پرویز نی داد
(از مجموعه مقالات رادیویی)
راستی!
برگ‌های آتش به جان و سوخته
پائیزی را چه کسی نجات
می‌دهد؟
مگر نه آنکه هر کسی در دنیا
یک ناجی برای خود دارد.
برای هر کسی یک نجات دهنده
آفریده‌اند؟
گل‌های گرد گرفته و
سر در گربیان را،
شبینم،
زمین خشک را،
آب
انسان را
عشق،

و برگ‌های سوخته پائیزی را
باران نجات می‌دهد.

ردپایی بر شن

سید امیر طاهر کیوانی

شبی در خواب دیدم من خدا را همان معبد من از هر دعا را
کنار ساحل دریای دوری افق روشن شده از سرخ نوری
خدا را پیش و من از پی روانه به یاد ماند آن شب جاودانه
بر روی شن همی می‌ماند آنجا از این رفتن دو ردپای برجا
ذمادم در افق مکشوف می‌گشت تمام عمر من زانسان که بگذشت
چوبه پایان ره آن شب رسیدم به پشت سر نظر کردم، بدیدم
که در ایام تلخ و سخت و دشوار که بوده رنج و غم بی حد و بسیار
بر روی شن فقط یک جای پای تو کجا بود خدا یا جای پای تو کجا بود
بپرسیدم از او من ماجرا را دلیل بودن یک رد پارا
بگفتاد جواب فرزانه فرزند در آن ایام تلخ و پر ز آزند
گمان کردی که از یادت ببردم سورا بر دوش خود ره می‌سپردم

بدان ای عزیز!

میرسیدعلی همدانی (قرن هشتم)
(گردآوری: آبرت شادبور)

زنهر از حق غافل مباش

از جهت دنیا اندوهگین مباش تا پریشان
نگردی

افتاده را دریاب تا دستگیر یابی
آن که با تو بدی کند با وی نیکی کن

به صدق طلب، تا بیابی

بر زیرستان شفقت کن تا برھی
بر هر کس منتین تا تباہ نگردی

پند بشنو تا سود کنی

بکوش تا بیابی

بی یار نشو تا یار بیابی

حریص مباش تا خوار نگردی
خدمت بزرگان کن تا به بزرگی رسی
خشخوی باش تا عزیز گردی
خدخواه مباش اگر دولت خواهی
در دریا فرو شو تا گوهر یابی

رهبر طلب اگر ره روی.
راه خیر کیر اگر عاشقی

شکر حق به جا آر گر نعمت دنیا و دین
خواهی

قدر خود بشناس تا با قدر گردی
نیکی اندیشه کن تا همه نیکی پیدا آید
یاد خدا موجب راحت است.

سیب، انار، مروارید

آنچه او آفرید

النا لاوبان

گزارشی از آثار مزده یمینیان

- با هم و درهم.
- خطوطی زاویه دار از دیگرهای سفالی.
- کوزه ها و تندیسی از انسان چشم پسته، همانند فرعون مصر که آن چشم های پسته به من می گویند:
- «چشم های نذر کرده اند که دیگر نبینند، یعنی روزه دیده ها».
- چوبی و آبی، میز و قوری و فنجان و کاسه ای.
- ساده و پر مفهوم، پاک است و بی دغدغه؛ اما شلوغی جهان را ناماست.
- دو آفتابگردان، تجسم فضای اندیشه.
- و اینها همه از اوست:

- ویولن زن، سماور، گلاب پاش و توجه او به بافت سنتی.
- کوزه سبز، سبب، آینه.
- همه، روی خود را در آینه می دارند، این محظوظ «یمینی» است.
- گندم و بارونه - پارچه سبید، نشان سادگی، یاکن، سکوت و دو آثار، یعنی، خون زندگی در کنار سفیدی، سرخ و سفید مفهوم چه دارد؟
- دو جام، بطری.
- محبت پر تقال و پارچه به هم، نماهای او بیشتر تکرار انار، کوزه، گیتار، گل، مروارید و رنگ های آبی، دارچینی، زرد، سبز و تارچی است.
- عدد سه: سه گیتار، سه سبب، سه رشته مروارید.
- و برای نخستین بار شاید که چشم های زنی «قرمز» باشد.
- کفشی از گل یا گل، هر دو در کنار هم و با هم؛

- رنگ بر برگ گندم، تخم مرغ، انار نشسته بر پشتاب و قلیان، آثارهای پیوسته، تکیه بر آوند، ایستاده دو گل رز، سماور، ارغوانی کوزه، کاسه، پارچه طبیعت بی جان آدم، زن سبب، انار، مروارید آنچه او آفرید - نمایی باز و گسترش از سنگ، سبزی انسان و درخت با تخته سنگ های چهارگوش که بر لب های زمین جا گرفته اند؛ مثل دندان و جای پای آدمی بنهان که نامرئی از هشت سنگ بگذرد تا به هشت پهشت برسد.
- آن ورتهای، پشت این سنگ های یک خبری است: بوی سبز، هوای سبز، چهره سبز.
- سه درخت آنجاست، و از دید من؛ ابراهیم، اسحق، یعقوب

کمپرسیون دلخواه می چینم، معمولاً پیش از شروع فکر می کنم و تصمیم می گیرم که چگونه کار بکنم، ولی به محض آغاز، احساساتم بر برنامه ریزی که از پیش داشتم، غلبه می کند و

کاملاً حسی به کارم ادامه می دهم و در واقع از مدلی که انتخاب کردم، جدا می شوم و در عالم احساساتم با رنگ هایی که خودم دوست دارم، نه رنگ واقعی مدل، تقاضای می کنم. کمپرسیون یمینیان از دید من (لاوبان)، یک حس آئی است که ناگهان رو می کند و آنآ می کشد؛ همان شطحیات ادبیات عرفانی که فرد در استغراق و از خود بی خودی، سخنانی می گوید که در پس آن نمی داند چه گفته است. او سمبولیست نیست؛ اما مقاهمی زیر:

- انار، نماد زندگی، عشق و در کنار هم، یکی شدن، اتحاد و استحاله عرفانی و معنوی.

رنگ و رنگ و نه دیگر سیاه و سبید مطلق؛ کوزه و پارچه ای زیر آن، سبک او «اپرسیونیسم» و پسرو موثر «سزان»، «مونه»، «رتووار» و «پیارو»؛ کلیمی است؛ اما به ون گوگ اکسپرسیونیست بسیار علاقه مند؛ چنانکه تابلوی «شب پرستاره» و «گل های آفتاب گردان» ملکه ذهن اوست.

اپرسیونیسم عنوانی بود که به مهم ترین پدیده هنری قرن نوزدهم داده شد. این عنوان از تابلوی «مونه» به نام «اپرسیون، هللو آفتاب» گرفته شد که بازی نور را در روی اب نشان می دهد. هدف اصلی آن، دستیابی به یک طبیعت تازه بر اساس تجربه و تحلیل دقیق رنگ های بود. آنها رنگ های تاریک را از روی تخته رنگ های خود پاک می کردند و سایه را از ترکیب رنگ شی با رنگ مکمل آن به دست می اوردند.

یمینیان، نمایشگاه های گروهی هم داشته است که می توان به کانون پیشبرد به سال ۶۶ و در دوران دانش اموری او اشاره داشت. نخستین نمایشگاه افرادیش در موضوع طبیعت بی جان و بیشتر در قالب رنگ و روغن، مکر چندی آبرنگ در روزهای ۲۸-۲۳ مهر سال جاری با ۳۰ تابلو در گالری یافته جان داشت که از استقبال شایان توجهی برخوردار بود. شیوه کار وی چنانکه خود می گوید: «ابتدا مدل مورد نظر را انتخاب می کنم و به صورت

مزده یمینیان، تهرانی، خانواده کوچکی که در کار هنری اش ارایه طریق و نظر مثبت و سازنده داد و می دهد، میدانش داد تا بیاموزد، تجربه کند، پایا، حس کند، آرام، آرام و متین، زلال و ملایم. دستان را با «راه داش» و دیستان را با «اتفاق» و علوم تجربی آغازیز و هر دو را با آرامش و امتیاز به انجام رساند، سرشار از نیرو و نشاط.

در سال ۱۳۷۵ کارشناسی علوم تغذیه.

و نقاشی از کودکی با مداد رنگی هایی که پدر و مادر به او هدیه می دادند، همدم بود. از مشوقان جدی او، خانم فروغ الیاسی، اموزگار وی است در کلاس پنجم، و در این ساره خاطرات بسیاری دارد و همواره، سپاس داردش. و پس از آن تا امروز، سخن با رنگ و بوم، دوره های تاریخ هنر، رنگ شناسی و کشیدن تابلوهای بسیار.

نخستین کار بوم او پاییز ۷۵ است. مزده، آن روز در پایان کار، انگار پرتده ای شده بود که پرواز می کرد. حسی سبک و عالی بر فراز آسمان اندیشه خود با بالی از انگشتان ظرفیش سیاه و سفید؛ اما دنیای معنوی، رنگین از جهان عشق.

از سبیدی شروع کرد، سیاهی و سپس به رنگ رسید. این مرا به یاد روش نایی جهان، آغازی آن سپس رنگینگش می اندازد.

معرفی کتاب سال‌های شکنجه من

My Tortured Years

نویسنده: گردا کلاین

مترجم: سیما رفیعی

انتشارات: تهران صد، ۱۳۷۹

فرانک عراقی

دانان، حکایت تکراری و در عین حال در دآوری از دوران جنگ جهانی دوم است. رنجی که ۶ سال مردم دنیا را آزده و گذشت بدون آن که زخمی‌های بسیاری بر جای گذاشت بدون آن که تیجه‌ای به دنبال داشته باشد تنها ندامت و پیشمانی بایان آن را دربرداشت و دریغ و افسوس بازماندگان کشته‌های دسته جمعی. این اولین بار نیست که بکی از بازماندگان جنگ جهانی دوم به نوشتن خاطرات خود از آن دوران می‌پردازد. اما مطمئناً آخرین بار نیز خواهد بود. گرچه حکایت تکراری است اما به قدری فجایع آلمان نازی در آن دوران تکان دهنده است که در هر زمانی تازگی خود را دارد هر چند که خواندن آن مشتمل کننده است.

گرداکلاین^۱ یا به نام دوران جوانیش «گردا وایزمن» تهبا بازمانده خواناده چهارنفره یهودی وایزمن است. او مادر، پدر و تنها برادرش را از دست داد اما با روحیه‌ای که داشت توانست طاقت بیاورد و از اردوگاه‌های فاجعه‌آمیز نازی‌ها جان بدر برد.

ماجرای یک روز آنایی دل انگیز که گردا ۱۵ ساله و در آغاز خانواده‌ای خوشبخت به سر برد آغاز می‌شود، اما واقعاً چه کسی از فردای خود بخیر دارد. دیری نمی‌گذرد که خانه و کاشانه خود را زدست می‌دهند و به زیرزمین منتقل می‌شوند. اما آنها به همین نیز

قانعند. چنانی بعد همین زیرزمین را نیز از دست می‌دهند و به مجتمعی که همه یهودیان را در آن نگهداری می‌کنند می‌روند و دیری نمی‌گذرد که خانواده هر کدام در گوشاهی هستند. پدر خسته و بیمار یک طرف، مادر در دمند و گریان طرف دیگر و پسر در

روزیه چه می‌کند؟ خدا می‌داند و گردا نیز به همراه دختران دیگر به سوی سرنوشت نامعلوم خویش می‌رود. بحث بر سر یهودی بدون یا بودن نیست چرا که همه می‌دانند یهودیان تنها قریانی جنگ جهانی دوم بودند. انسان‌های بسی

گناه زیادی اسیر خودخواهی و نژاد پرستی

نازی‌ها شده‌اند. بحث بر سر این است که نفس

کشوار غلط است این که انسان‌ها را از یکدیگر

جدا کنند و گروهی را بر دیگران برتری بدنهند

و خود را محظی بدانند که آنها را از بین بیرون

فاجعه‌ای هولناک است.

به هر حال گردا با چنگ و دندان از

- شاخه‌های گندم و ان لایه لایگی که حس ویژه اوست.

- مهورو زی او به باران و نه تر شدن که خس شدن برای پاکی و پیرایشی از الودگی.

- درخت: پاروری، عشق، ازادی، سبزی و طراوت زندگی. - خورشید: گرمی - خانه: زندگی خالص - آب: پاکی - سبب: عشق

- دیگر سیگار، کوزه، گردن بشد، مرواریدهای متعدد برای تکامل و هم آمیزه‌ای از ساله‌های اندیشه، نگرشی به دنیای باستانی.

دین در آثار او چایگاه ویژه‌ای دارد. نمونه آن در ستاره شش پر داود است.

و نماد فرزندان یعقوب در اندرون شد. ده فرمان در هالمای از آتش، عصا در دریا و هجوم ابرها، سورا، شمعدان هفت شاخه، جام و مقدسات پهود.

او نادر به آبستره هم می‌پردازد، هنر انتزاعی،

ساده بینی، انجام و فریاد، برقراری ارتباط با آثار او گرچه آسان و

ساده می‌نماید، دیدهای روش، اندیشه‌مند، فلسفی، عرفانی می‌طلبید تا اسطوره، حقیقت،

زرقا، عشق و قداست تلاش او را بازیابد.

کاری به دور از ابتدا فرهنگی، هجوم و دریدگی که روند مثبت و امید بخشی را در پی کارهای او می‌توان یافت.

روانشناسی، میثیاتور، ادبیات فارسی (حافظ و سپهری) و موسیقی از علایق و پردازش

اوست، آن گونه که هنکام طراحی و نقاشی از موسیقی باری می‌گیرد و هر دو را از هم جدا ناپذیر می‌داند. مدتی هم به گیتار (فلامینگو)

می‌پرداخت که این روزها آن را کنار نهاده است.

وی درباره نقاشی می‌گوید: «من اعتقاد دارم رمز موفقیت در نقاشی، در درجه اول خوب

دیدن است؛ یعنی، تمام اشکال و زوايا در نظر گرفته شود. البته فقط دیدن کافی نیست. باید

هر چه را می‌بینیم به صورت ساده روی کاغذ بیاوریم و اگر در جایی به کاغذ دسترسی نداریم، در ذهن خودمان کشیدن را تجربه کنیم.

پس از آن رنگ شناسی است و تجزیه رنگهای ساده. قدم بعدی، مطالعه روی آثار نقاشان معروف جهان و بیوگرافی آنهاست و نیز بازدید از گالری‌های نقاشی دنیا.

نماد رنگ‌های او آبی: پاکی و زلالی، روانی و آرامش.

زرد: روشنایی، دید و تفکر باز.

نارنجی: نه زرد و نه قرمز، میان آتش و برف.

نه گرم، نه سرد، ولرم و برای مژده، یک رنگ، و شکفت انگیز گرم و از دید من،

او دریابی از اندیشه، شعور، حس، عشق، انسانیت، مذهب، فروتنی

اما رنگ بسی رنگی را از هم بیشتر می‌خواهد.

بسی ریا، شفاف، زلال. به دور از فریب

دغدغه‌های امروز، بی رنگ و به امید فردا در

بومی سبید و پاک و مژده را من مژده آن روز می‌دهم.

مبارک بادت این هنر ■

موجودیت خود دفاع می‌کند. وی در بحبوحة گرسنگی و ضعف مرگز حاضر نیست حیثیت و شرف خود را از دست پدهد. او با شجاعت و پشتکاری که دارد به دختران دیگر اردوگاه نیرو و جارت ادامه زندگی می‌دهد. با طبع هنری خود نمایشنامه‌های را در اردوگاه ترتیب می‌دهد تا بتواند زمانی هر چند کوتاه به لبان چشیده همقطارانش لبخند بیاورد. گردا وایزمن (کلاین) در جایی از داستان می‌گوید:

حالا که به گذشته فکر می‌کنم و چهره شاد آنها را جلو چشم می‌آورم از صمیم قلب مناسف می‌شوم که چه تعداد کمی از آنها توانستند زنده بمانند و طعم آزادی را بچشند. وقتی به جنگ‌های چکسلوواکی فکر می‌کنم، آنچه که بسیاری از این دختران در گورهای بسی نشان خفت‌هاند، احسان خوشحالی و سپاس می‌کنم که توانستم برای لحظاتی آنها را شاد برده‌اند دیدار می‌کنم و آنها به آن نمایشنامه‌ها اشاره می‌کنند خوشحال می‌شوم، می‌دانم که این بزرگترین کاری است که در همه عمرم انجام داده‌ام.

اما نکته قابل توجه دیگر کتاب وجود عشقی است که بین گردا و ایک ایجاد شده، میان این که آیک را دوست دارد یا خیر سرگردان است. از یک طرف به خودش می‌گوید که به غیر او آیک کسی را نهاده و حتماً بعد از این که ازاد شد یعنی بعد از جنگ با او ازدواج خواهد کرد اما از طرف دیگر احساسی به او دروغ نمی‌گوید او آیک را عاشقانه دوست نهاده و گاه‌گاهی با این رفتارش او را می‌آزارد اما آیک به خاطر نجات و ایساش گردا حاضر است هر کاری انجام دهد و این ایثار و فداکاری اگر ناشی از عشق نباشد پس چیست؟ اما وجود همین عشق تا حدودی یک طرفه است که هر دو را به فردا امیدوار ساخته است هر چند که آیک نیزماند خیلی‌های دیگر فردای رهایی را تبدیل و همانجا در اسارت به متعشوک ابدیش رسید.

اما گردا تمامی زندگیش را مدیون یک جفت بوئن اسکی خود بود. پدرش قبل از این که از هم جدا شوند به او توصیه کرده بود پوئین‌های اسکیش را بیوشد و همین بایع شد که گردا در میان بیخ و بسرف چنگل‌های چکسلوواکی بتواند بیش برود و زنده بماند بدون آن که پاهایش بیخ بزند.

گردا به همه همقطاران و دوستانش می‌گفت من مطمئنم که در روز تولدمن آزاد خواهیم شد اما قادر کلامش باعث دلگویی دخترانی می‌شد که هر کدام امید دیدن فردایی را نداشتند سرانجام هنگامی که گردا را بیهوش و ضعیف یافتند و توانستند او را هوش بیاورند، نام و تولدش را پرسیدند گردا گفت هشتم می‌زد ۱۹۴۴ و آن روز همان هشتم می‌بود یعنی روز تولد گردا و آزوی گردا برآورده شد و در روز تولدش رهایی پیدا کرد ■

مارک شاگال Marc Chagall

نقاش بر جسته قرن بیستم

گردآوری و ترجمه: سیما مقتدر

همرش آن را ترجمه نمود. شاگال طی مسافرتی جهت گشاش موزه ای در تل آویو با آثار مذهبی به جای مانده از گذشته در فلسطین، سوریه و مصر از نزدیک آشنا شد.

در سال ۱۹۳۲ شاگال به ملنند رفت و برای اولین بار با آثار هنری رمپاندت، نقاش معروف هلندی، آشنا شد. در سال‌های ۱۹۳۴-۱۹۳۷ با سفر خود به ویتنا و ورشو از خطراتی که یهودیان را تهدید می‌کرد آشنا شد. به دنبال آن در سال ۱۹۳۷ میلت فرانسوی کسب کرد. در سال ۱۹۳۹-۴۰ موفق به دریافت جایزه کارنگی (Carnegie) شد. با آغاز جنگ، ذهنیات و آثار هنری شاگال نیز به آن معطوف شد. شاگال در سال ۱۹۴۴ با فوت همرش در پی ابتلا به نوعی بیماری عقوفی، برای مدتی دست از کار کشید. یک سال پس از آن این هنرمند یهودی پاریس رفت و طراحی داستان «هزار و یک شب» را به اتمام رساند و در همین سال از یک تابلوی بسیار بزرگ اثر وی در اپرای پاریس پرده برداری شد.

آثار هنری شاگال در سال ۱۹۴۷ در موزه ملی پاریس و پس از آن در آمستردام و لندن به تماشا گذاشته شد. یک سال پس از آن وی مجدداً به پاریس مراجعت نمود. او در سال ۱۹۴۹ نقاشی‌های روی دیوارهای تئاتری را در لندن به عهده گرفت. دو سال بعد شاگال مجدداً ازدواج نمود و به اتفاق همرش به یونان رفت. وی در سال ۱۹۵۷ جهت گشاش مرکزی به نام خودش در حیفا به اسرائیل دعوت شد. مارک شاگال در سال ۱۹۵۹ به عنوان عضو افتخاری آکادمی هنر امریکا انتخاب شد و به او درجه دکترای افتخاری دانشگاه را اعطای نمودند. به دنبال آن، باز هم نمایشگاه‌های مختلفی در پاریس، مونیخ و هامبورگ در آلمان برپا داشت. او نقاشی دیواری ساختمان هنریشگان فرانکفورت را نیز انجام داد. شاگال در سال ۱۹۶۰ به همراه کوکوشکا، نقاش اتریشی، موفق به کسب جایزه اراسموس (Erasmus) در کوین هاگ شد. شاگال طی فعالیت‌های هنری خود نقاشی‌های متعددی بر روی پنجره انجام داده است که از آن جمله می‌توان به نقاشی دوازده پنجره مرکز درمانی هبرو

اولين بار نمایشگاه مستقلی از آثار خود را در برلن برگزار کرد. شاگال با آغاز جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۴، بسیاری از آثار هنری خود را از داد و ناخواسته فعالیت‌های هنری خود را پنهانی بی‌گرفت.

او در سال ۱۹۱۵ با بلا روزنفلد که دختر یک جواهرفروش بود در ویتبک ازدواج کرد. یک سال پس از آن صاحب دختری به نام «ایدا» شد. در هر دوره‌ای با وقوع رخداد تازه‌ای و به دنبال پیدا شدن انجیگرهای جدید، بر تعداد آثار شاگال افزوده می‌شد. به همین جهت شاید بتوان شاگال را مطابق معنای لغوی نامش در زبان روسی، «فردی حرکت کننده رو به جلو» نام نهاد.

وی در سال‌های ۱۹۱۷-۱۸ به ریاست آکادمی هنر ویتبک انتخاب شد. اما پس از مدت کوتاهی از این مقام کناره گرفت و مدرسه هنری جدیدی را تأسیس کرد. در این مرکز هنری، مالویچ (Malewitsch) و لیستیسکی (Lissitzky) نیز تدریس می‌نمودند. شاگال در برگزاری جشن‌های اولین سالگرد انقلاب اکبر بسیار فعال بود. وی در سال‌های ۱۹۱۹-۲۰ در اولین نمایشگاه رسمی مربوط به هنر انقلاب در پتروگراد (شوری سابق) شرکت نمود و ۱۲ تابلوی وی توسط مراجع دولتی خریداری شد. سپس او به مسکو رفت و در آنجا تصاویر و صحنه تئاتر یهودی را در مسکو طرح ریزی نمود. شاگال در سال ۱۹۲۱ در یک مرکز نگهداری کودکان یتیم به جای مانده از جنگ در روسیه مشغول به تدریس نقاشی شد. وی در سال‌های ۱۹۲۱-۲۲ مددیریت مرکز تئاتر یهودی را بر عهده داشت. در این زمان چند نقاشی دیواری را در مرکز تئاتر کار کرد و طراحی چند صحنه نمایش نامه را نیز بر عهده داشت. شاگال در اواخر سال ۱۹۲۲ به همراه خانواده‌اش روسیه را به سوی برلن ترک کرد. اما یک سال بعد مجدداً به فرانسه مراجعت نمود و تصویر سازی کتاب «ارواح مرده» اثر گوگول و قصه‌های لافوتن و تورات را به عهده گرفت.

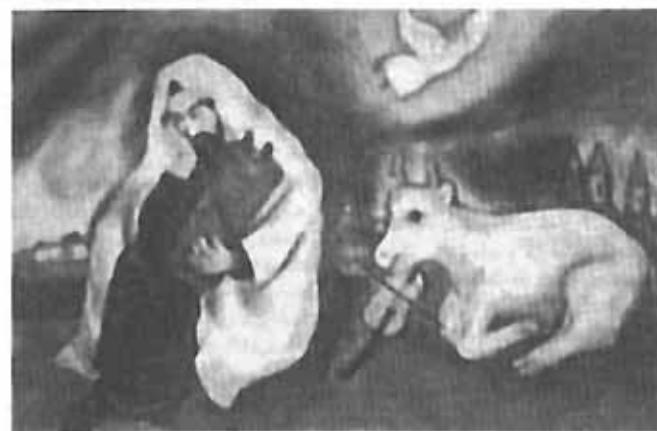
در سال ۱۹۲۶-۲۷ شاگال آثار خود را برای اولین بار در نیویورک به نمایش گذاشت. در سال ۱۹۳۰ قراردادی برای طراحی تصاویر تورات متعقد نمود. در سال ۱۹۳۱ زندگی‌نامه خود را به زبان فرانسی منتشر کرد که بعدها

در شماره گذشته بینا گزارشی از بررسی آثار «مارک شاگال» در فرهنگسرای نیاوران ارائه شد. در این مقاله به بررسی زندگی و آثار این هنرمند یهودی می‌پردازیم.

زندگینامه

«مارک شاگال» در هفتم زوئیه ۱۸۸۷ در ویتبک (بلاروس) به عنوان فرزند ارشد خانواده‌ای یهودی دیده به جهان گشود. مادر او فایگه-ایتا، زنی خانه دار بود و پدرش «زاخار» در اینار ماهی کار می‌کرد. در سال ۱۹۰۶ پس از اتمام تحصیلات خود در دیبرستان کلیمیان، با وجود مخالفت والدینش برای تحصیل در رشته هنر، در آتلیه یک نقاش یهودی بنام «یهودا پن» (Jehuda Pen) ثبت نام کرد. در سال ۱۹۰۷ به سنت پطرزبورگ رفت و یک سال در مدرسه «انجمن سلطنتی حمایت از هنرمندان»، شرکت کرد. یک سال پس از آن، آموزشگاه دیگری را برای یادگیری هنر نقاشی انتخاب کرد. او در همین جا جایی‌ها و مسافت‌های مختلف خود را همسر آینده اش، بلا روزنفلد (Bella Rosenfeld) آشنا شد. شاگال در سال ۱۹۱۰ به هزینه یک فرد ثروتمند به پاریس رفت و در آنجا شیوه آثار هنری و رنگارنگ نقاشان آن زمان شد. یک سال پس از آن با آشنا شدن با هنرمندانی چون لگر (Léger)، مودیگلیانی (Modigliani) و سوتون (Soutine)، موفق به نمایش آثار خود در کنار این هنرمندان شد. در سال ۱۹۱۳ به دنبال آشنایی شاگال با یک واسطه فروش آثار هنری اهل برلن بنام والدن، آثار خود را شامل ۴۰ اثر رنگ روغن و ۱۶۰ طراحی در نمایشگاهی در برلن به معرض تماشا گذارد. پس از آن در سال ۱۹۱۴ برای

مردی که در تصویر آمده نهفته است. او مردی یهودی را به تصویر کشانده که پوشش مخصوص عبادت صبحگاهی (صیصیت) را به عنوان نمادی از اعتقادات یهودیان پوشیده است و غرق در افکار خویش، در چهارتاری نشته است. او یک کتاب تورات در دست چپ خود دارد که بسته است. به نظر او کماکان همکیشان وی مرتکب خطاهای مشابه گذشتگان خود می شوند. صورت اصلاح نشده قهرمان تصویر خبر از غم و اندوه می دهد. در این اثر نیز مانند اکثر کارهای شاگال گوسفندی به چشم می خورد. وجود چهاری در این اثر هنری اشاره به سخن حضرت هوشع (ع) دارد که متأسفانه از عدم تمکن قوم سخن می گوید. این دو نماد در کنار یکدیگر قوم یهود را در دوران اسارت نشان می دهد که کماکان در آیندهای نامشخص و میهم به سر می برد. در پشت تصویر هالهای تیره رنگ دیده می شود که از میان آن فرشتهای ظهور کرده است و سعی در رهایی و هدایت قوم یهود دارد ■

نظر می آید در آثارش تصاویر، کلمات و شعری را به تصویر می کشد. او از عناصر انتزاعی در آثار خود استفاده می کند تا آنجا که بتواند به تصاویر خود جنبه خیالی بدهد. موضوعات کارهای شاگال برگرفته از عناصر روحی و تخیلات فانتزی اوست که ریشه در منابع ناخودآگاه غنی و آموزه های دینی یهودی وی دارد. در اکثر آثار او به عناصر روحی و تخیلی برگرفته از سنن قدیم روس ها، افسانه های فولکلور و مخصوصاً سنت های یهودیان است.

کارهای شاگال برگرفته از عناصر روحی و تخیلات فانتزی اوست که ریشه در منابع ناخودآگاه غنی و آموزه های دینی یهودی وی دارد. در اکثر آثار او به وضوح مشخصه ای از اعتقادات قوم یهود دیده می شود

(Hebro) در اورشلیم در سال ۱۹۳۹ (بر) مبنای نمادهای ۱۲ فرزند حضرت یعقوب) و نقاشی روی پنجره های کنیسای درمانگاه معروف هاداسا، در متمن و نیویورک در سال های ۱۹۶۰-۶۲ اشاره نمود. او در سال ۱۹۷۳ به مسکو و لینین گراد رفت و در نیس (فرانسه) موزه ملی به نام این هنرمند یهودی در حضورش افتتاح شد. همچنین در نقاشی دیواری بزرگ در لابی اپرای مستروپلیتن قرار دارد که در سال ۱۹۶۶ کار شده است.

شاگال در سال های ۱۹۷۵-۷۷ صلیب بزرگ افتخار را به نشان تقدیر، از ریاست جمهوری وقت آلمان دریافت کرد. در سال های ۱۹۷۹-۸۰ نمایشگاه هایی از آثار او در نیویورک و رُنو به معرض دید گذاشته شد. علاوه بر آن نمایشگاه تابلوهای وی حاوی آثاری بر مبنای مزامیر حضرت داود و (ع) نیز در موزه ملی شهر نیس به نمایش گذاشته شد.

شاگال که لحظه ای از هنر و نقاشی دور نبود و هرگز از فعالیت او کاسته نمی شد در ۲۸ مارس ۱۹۸۹ در جنوب فرانسه چشم از جهان فروبست.

سبک هنری

شاگال در کارهای خود اجزایی از خاطراتش را کنار هم می گذارد و سعی می کند تعاملگر با دیدن آنها به هدف و معنای غایی مورد نظر او دست یابد. او را «دانستگر» هم می دانند چرا که اکثر آثار او شکل روابطگونه دارد. بسیاری بر این اعتقاد هستند که شاگال به علت وجود فضاهای غریب و خارج از عرف معمول، یک نقاش سورئالیست می باشد، اما این چنین نیست. چرا که هنرمندان سورئالیست به نحوی از عناصر روانشناسانه استفاده می کنند ولی مارک شاگال در آثارش عاطفه خود را ظاهر می کند. او از واقعیت عبور نمی کند و به فرآواقعیت نمی رسد، بلکه تا نقطه ای پیش می رود که به واقعیت دست یافته باشد. گاه به

هشتادمین پدیده شگفت انگیز جهان در بیابان های عربستان

تورنتو- یک باستان شناس کانادایی اعلام کرد معبد ۳ هزار ساله ملکه سبا هشتادمین پدیده شگفت انگیز جهان است. این معبد که به معبد بلقیس یا معبد خدا ای ماه مشهور است، در میان شن های بیابان جنوب عربستان مدفون شده است. معبد بلقیس از ۱۲۰۰ سال پیش از میلاد مسیح تا ۵۵۰ سال پس از آن یک مکان مقدس به شمار می رفت، زیرا حضرت سلیمان در این مکان با ملکه سبا دیدار کرده بود.

یک گروه از باستان شناسان کانادایی، کاوش در این معبد را از سال ۱۹۹۸ میلادی آغاز کرده اند و معتقدند که در این مدت تنها یک درصد از این مکان را بررسی نموده اند و گنجینه های مدفون شده در این معبد می توانند آن را به هشتادمین پدیده شگفت انگیز جهان تبدیل کند و نام آن را در کنار عجایب هفتگانه عالم به ثبت برسانند. این گروه کار کاوش در این معبد و خارج سازی آن از زیر شن ها را تا ۱۵ سال آینده به پایان خواهند رساند ■

نگاهی اجمالی به یکی از آثار مارک شاگال

همانطور که ذکر شد در اکثر کارهای این هنرمند یهودی نمادی از واقعیات ذکر شده در عهد عتیق دیده می شود. این اثر که از جمله آثار رنگ روغن او به شمار می رود در سال ۱۹۳۳ خلق شده است و عنوان «نهانی» را دارد و متأثر است از روحیات تلخ آن زمان شاگال. معنای اصلی این اثر شاگال در چهره

جزقهای کوچک آگاهی

فرشید مرادیان

مردهاش اعلام کرد که به جستجوی «روشنایی» به هندوستان می‌رود. پدرش، ادام ریکلیس، که مردی حساس و زیرک بود، با بزرگواری و متنان با این شورش برخورد کرد و به اندر رفاقتیش گوش کرد که به او می‌گفتند شکنیایی و سازش و محبت را پیشه کند دوستانش با علم به یقین می‌گفتند جویی به «افتراضی شش» چنین رفتاری دارد، و توافق به زودی فرو خواهد نشست. ادام به پسر گفت که درک می‌کند او می‌خواهد بالایش را بیاماید و می‌خواهد مویت خود را بینا کند و به او اطمینان خاطر داد که طفیان و آشتفتگی زندگی او را با همدردی و درایت می‌بدیرد اما روزی که جویی فاش کرد از منصب خود برپیده است، پدرش از کشوره در رفت.

adam ریکلیس یک زنده رهیله از زنده سوزی دستجمعی بود. تصامی اعضا خانواده اش را نازی‌ها کشته بودند و فقط او توانسته بود در برابر وحشیگری‌های سه اردوگاه اجباری مقاومت کند. همین که فهمید تها فرد زنده مانده خانواده اش است در خلوت با خدا پیمان بست که اجازه ندهد یاد خانواده اش با او به گور ببرد. کرجه که سپاری از جان به سلامت برداگان قیمه‌های مختلف او داشتند و از شدت رنج و خشم از این دوران جوانی اشان دست کشیده بودند. دیدگاه ادام با ائمای سرایا تفاوت داشت. مشارکه با مذهب بستگان کشته شده‌اش خیانت به زندگی... و خیانت به مرگ ائمای ایها بود.

adam در کلیولند اقامت کرد و سفت و سخت به فراشض مذهبی اش پایاند ماند، و به دقت آن را در زندگی روزانه خانواده اش گنجاند. فرزندانش را به مدرسه مذهبی فرستاد و ائمها را دائم به انجام مراسم مذهبی برد و مراقب بود به ایمانش و قادر بماند به خود می‌باشد. فرزندانی بار آورده است که میرات خانواده را بشت به پشت متقل خواهند کرد اما اکنون پسرش اعلام می‌کرد که این میرات را خسوار من شمارد و کشtar خانواده اش را به مسخره می‌گیرد. ادام با هر چیزی می‌توانست کنار باید جز این.

فریاد کشید: «جویی از اینجا گمشو! از خانه من برو بیرون و هرگز برنگرد! تو پسر من نیستی، تو را از قلسم، از وجودم و از زندگیم بیرون کردی‌ام. نمی‌خواهم رویت را یک بار دیگر ببینم!»

جویی نیز فریاد کشید: «اعالی‌تر از این نمی‌شود.

برای این که من هم نمی‌خواهم روی تو را یک بار دیگر ببینم!»

جویی در هندوستان از نزد این آموزگار به مجلس آموزگاری دیگر رفت، به جستجوی معرفت و معنویت-یاسخ‌های محکم به راز و رمزهای روگردانده از زندگی بود. در طول سفرهایش به سارا برخورد، که در بسیاری از مسائل چون او بود او نیز به خانواده پشت کرده بود و در بی‌معنویت راه دیگری می‌گشت. یقین داشتند که «هززاد» یکدیگرند. شش سال می‌شد که در کنار هم بودند تا روزی بر حسب اتفاق جویی در یکی از خیابان‌های بمعنی به یکی از همشماگردی‌های قدیمیش در کلیولند برخورد.

جویی و سامی با خوشحالی یکدیگر را در آغاز گرفتند و گفتند: «باورمان نمی‌شود». شادمان از ماجراهای زندگی‌شان می‌گفتند که ناگهان سایه غم بر چشم‌های سامی نشست و با اندوه گفت: «هی، جویی متسالم اخیر را دریاره پدرت شنیدم».

جویی منگ شده تکرار کرد: «دریاره پدرم؟

منظورت چیست؟»

«لوپلاد، خدای من، خیلی متاسفم، پس ظاهر تو نمی‌دانی».

جویی، اکنون از ترس به خود آمده پرسید: «جهه

چیز را نمی‌دانم؟»

«آه، جویی، پدرت دو سه ماه قبل شرد. کسی

برایت نتوشت؟»

اگر با آگاهی و حس بیشتری با این حوادث روپرتو شویم و مفهوم آن را بیشتر درک کنیم به تبع به سطوح بالاتری از هستی، متحول می‌شویم

داریم - معجزه‌هایی کوچک‌تر، خصوصی‌تر، هر روزه و به گستردگی زندگی فردد. ما، زمانی که اتفاقی به وقوع می‌پیوندد چیزی بیش و یا کمتر از زدن دست خدا بر شانه‌مان نیست که گاه با زمزمه و گاه با فریاد می‌گوید: «من هستم، من کنار تو هستم».

رخدادها می‌توانند به عنوان فرصتی برای تغیر، به عنوان کلیدی حیاتی برای گشودن افق آگاهی‌مان پنداشته شوند. اگر با آگاهی و حس بیشتری با این حوادث روپرتو شویم و مفهوم آن را بیشتر درک کنیم به تبع به سطوح بالاتری از هستی، متحول می‌شویم. هنگامی که تجربه و معنای وقوع این رویدادها را در زندگی خود می‌پذیریم، خود را برای امکان‌های گسترش‌تر و پر برگتر و احساس هماهنگی بیشتر با جهان پیرامون خود آماده می‌کنیم.

اتفاق‌ها در هر لحظه‌ای ممکن است پدیدار شوند. ممکن است ما مشغول زندگی عادی خود باشیم، آنکه، بی‌آنکه ظاهرآ هشداری در کار باشد، رخداد تصادفی نادری توجه ما را جلب می‌کند، ممکن است به یاد دوست دیرینه‌ای یقینی که سال‌ها بر ذهن ما گذر نکرده باشد! آنکه، پس از آن که به کلی این جریان را فراموش کرده‌ایم، روز بعد، به ناگاه با این شخص روپرتو شویم.

تطابق رخدادها ممکن است باعث رسیدن به موقع اطلاعات ویژه‌ای باشد که ما خواهان آن هستیم اما نمی‌دانیم چگونه به دست بیاوریم یا اینکه موجب شود ناگهان به قیمتی که تجربه ما با سرگرمی یا لذتگیری ای که در گذشته داشته‌ایم، در عمل نوعی آنادگی بوده است برای فراهم کردن فرصت یا شغل جدید برای ما. روانشناس موتیسی، دکتر کارل گوستاوونگ، اولین اندیشمند جدیدی است که این پدیده مروم را به گونه‌ای سیستماتیک تبیین کرده است. وی از اصل همزمانی (اصل مقارنه) یعنی زمان داد Synchronicity یونگ اصل همزمانی را یکی از اصول اعلای جهان تلقی می‌کند، یعنی قانونی که برای تحریک انسان‌ها در جهت رشد متعال آگاهی، عمل می‌کند.

معدود کسانی را در میان ما می‌توان یافته که به گذشته خوبی نظر اندازند و نهوند ای از اصل همزمانی را در اتفاقات اسرا آمیز خوبی تبیین رخدادهایی که باعث شدن شغل، همسر، یا شبكه خانواده اشان و خواشوندگانی را داشته باشیم و یا در موقعیت امروزه خود کام بردازیم، آنچه اهمیت دارد عبارت است از ادراک این کونه رخدادهایی مهم زندگی در زمان حال، بدان گونه که اتفاقی اتفاق نداشت. اما آنچه می‌توانیم در این باره بگوییم این است که اگر با اعتقاد به دنبال این اتفاقات در زندگی‌مان باشیم، آنها را دریافت خواهیم کرد. تهرا استنکار که از ما می‌رود، این است که به قول سیه‌ری در «رنیدیم به روی سخن زنده تقدیر که از پشت چیزهای صدا می‌شونیم»، دریجه دل‌هایمان را بگشاییم و همواره آمده باشیم.

این رخدادها با تجلی خاصی برای همه می‌پیش می‌آید، یاریمان می‌گفتند تا به سوی سرنشست تحقق نیاچه‌مان هدایت شویم. هنگامی که آگاهی پرورش می‌یابد و قوی ادراک بالا می‌رود، این رخدادها می‌توانند به عنوان علامت حیاتی رشد و تحول خدمت کنند. در لابی‌لای این رخدادها و تجربه‌ها بازترین‌شان پدیده‌ای است که ما آن را «تصادف» می‌نامیم.

تصادفها به صور گوناگون تعبیر شده‌اند: شناس، یخت، حسن اتفاق و... صرفنظر از جزئیات یک اتفاق هماهنگ خاص، احساس می‌گیریم که بسیار بعید است که این امر نتیجه تصادف مخصوص بوده باشد. وقتی اتفاق خاصی توجه ما را جلب می‌کند، ما، حتی اگر برای لحظه‌ای هم که باشد، تحت تأثیر هیبت این رخداد قرار می‌گیریم و تا حدودی احساس می‌گیریم که این رخدادها به نحوی مقدار گشته‌اند تا زندگی‌های ما را در جهتی تازه و اشرافی تر سوق دهند. هزاران سال پیش، خداوند با معجزه‌هایی حیرت‌انگیز در گستره‌ی وسیع و عظیم پسر ارتباط برقرار می‌کرد.

در عصر جدید این انتیاز از ما درینچ شده است، امروز با خداوندی روینه‌ان کرده سرو کار داریم، دیگر در بیان را نمی‌شکافد، خوشید را سیاه نمی‌کند، انسان‌ها را به ستون نمک بدل نمی‌سازد. در عوض اتفاق‌ها را

نیواد است. یادداشت کوچکش را که لوله و درون آن جاسازی کرد، تصادفاً یادداشت دیگری بیرون افتاد که قبلاً آنچا بود. فکر کرد: «آه، نه، نوشته کسی دیگر را بیرون کشیده‌ام». ترسیده و جا خورده، نمی‌دانست چه کند خم شد و آن را برداشت و لوله کاغذ در دست دنبال درز دیگری گشت. اما ناگهان دستخوش کنگاوای شدیدی شد که نوشته ناشناس را بخواند، بی توجه به درست و نادرست بودن آن، لوله را باز کرد تا متن را بخواند. و چنین بود:

«پسر عزیزم، جویی، اگر بر حسب اتفاق گزرت به اورشليم افتاد و معجزه‌ای پیش آمد و این نوشته به دستت افداد، چیزی هست که می‌خواهم بدانی، همیشه تو را دوست داشتم، حتی وقتی مر رنجاندی، هیچ‌گاه نشده که دوست نداشته باشم. همیشه پسر محظوظ بوده و خواهی بود... و جویی، خواهش من کنم بدان تو را برای همه چیز پوشیده‌ام، و تنهای امید دارم که تو نیز در عوض پدر پیر نادانی مثل مر را بیخشی، امراضی آن این بود: آدام ریکلیس، کلولوند، اووهایو».

«آقا، حالتان خوب است، آقا... آقا؟» صدای کسی از فاصله دور می‌آمد و جویی را از عالم خود بازگرداند. نمی‌دانست چه مدت آنچا ایستاده بوده است، گیج و منک از شدت تکان، یادداشت پدر را در دست لرزان می‌فرشد، اشک بر گونه‌هاش جاری بود، مات و میهوت به سمت مرد جوانی برگشت که چند دقیقه پیش برای نوشتن عریضه او را اهمنامی کرده بود. مرد با دلسوزی دستی به دور شانه‌اش انداخت و با مهربانی گفت: «گوش کن، لازم نیست چیزی به من بگویی، به زودی مراسم نماز شروع می‌شود. غروب است، دلت می‌خواهد به اتفاق هم بروم؟»

سه سال بعد، جویی دیواره به مذهب خود بازگشت و طبله‌ای تمام عیار شد. استادش روزی گفت: «فکر می‌کنم وقتی رسیده ازدواج کنی، زنم دوست دارد نقش دلاله را بازی کند و می‌گویند: ختر بی عیب و نقصی را برای تو در نظر دارد. از تو پرایش تعریف کرده‌ام و می‌گویند مطمئن است که چفت همراهی را برایت پیدا کرده است. دختری است مثل خودت - دیواره به مذهب قدیم بازگشته است - در مدرسه دخترانه همسرم درس می‌خواند. دلت می‌خواهد با او آشنا شوی؟ امشب شام به خانه می‌باشد، او را هم دعوت می‌کنیم.»

آن شب جویی به خانه استادش رفت و به اتفاق پذیرایی راهنمایی شد. آنچا، نشسته روی میل، کسی جز عشق قدیمیش، سارا نیوتد، حیرت‌زده از دو سوی اتفاق بده هم خبره شدند، سارا اشکش را فرو خورد. جویی مات و میهوت پرسید: «سارا، چطور. چطور این اتفاق افتاد؟»

سارا گفت: «خوب، وقتی از هم جدا شدیم، شروع به گشتن کردم، می‌گفتم حالاً که اینجا هستم بهتر است قبل از بازگشت به هند دیداری از اینجا بکنم. سری به گوش و کثار شهر زدم و به رغم خواست دلم عاشق شهر و مردم... این مذهب شدم، روزی کسی از مدرسه بسیار خوبی زنی برایم تعریف کرد، خوب، می‌بینی که اینجا هستم!»

«سارا، در تمام این سال‌ها اغلب به تو فکر می‌کردم...»

«بله، حدس می‌زنم اکنون مسیرمان در یک خط قرار گرفته است.» و بالخندی خوشامدگو بشه سوی او برگشت.

شما چطور؟ آیا تا بهحال با چنین اتفاق‌های غیرممول، و دلگرم کننده‌ای روبرو شده‌اید؟ از این شماره تصمیم داریم به یکی از این اتفاق‌های روزمره بپردازیم، شما هم چنانچه مایل هستید دیگران را نیز در اندی دانستن این معجزه‌های کوچک سهیم باشند، من توانید خاطره با خاطره‌های خود و بستگان و دوستان را برای ما پفرستید. چنانچه مایل داشتم شما با نام خودتان در شماره‌های بعدی به چاپ برسد تذکر دهید.

در ماورای طبیعت آموزگاران و تجربیاتی دیگر هستند که می‌توانند ما را در مسیر زندگی یاری دهند

دختر به نرمی گفت: «هستم، اما ظاهرا مسیرمان با هم فرق کرده است. خدا نگهدارا جویی.» و بوسای گرم و با محبت بر گونه‌هاش گذاشت. جویی به هنگام نزدیک شدن به دیوار، با فاصله به مردمی نگاه کرد که گروه گروه میدان را پر کرده بودند. حیشی‌ها با دستارهای افریقایی، یمنی‌ها با پیراهن‌های بلند گشاد سفید سنتی، امریکایی‌ها با تی شرت و شبکلاهای کوچک، آمده بودند تا لب بر سرگ خنک پیشاند، اشک گرم بزیند و اجابت نفر و نیازهای شخصی را از آنچه دل از درگاه خداوند استفاده نند.

جویی به نگهبانی نزدیک شد، یکی از ده دوازده نگهبانی که به جمیعت نظم و ترتیب می‌داد، گفت: «بیخیشید، این دور و برها کجا کتاب دعا گیر می‌اید؟» نگهبانی بی حرف به سوی اشاره کرد که خاخامی ریشو لوازم بجا آوردن فراترین دینی را میان تازه وارد ها توزیع می‌کرد - شبکلا - کتاب دعا، روسی برای زن ها.

جویی با امانت گرفتن شبکلاه و کتاب دعا، به سوی بخشی از دیوار به راه افتاد. با تماسی دیگران و تقلید رکشان، سرش را بر سرگ صاف دیوار گذاشت. با دست‌هایش حلقوی ساخت تا فضایی اختصاصی درست کند، و در سکوت شروع به دعا کرد. فکر می‌کرد یعنی از این همه سال اوراد به نظرش بیکانه خواهد آمد و آنها را سکنه‌دار خواهد خواند. اما کلمات چون سیلاپی آشنا و تسکین دهنده بر دهانش جاری شد. چشم‌هایش را بست و صورت پدرش را در هنگام خواندن این مناجات به خاطر اورد. همان طور که در پرده‌های مختلف خاطرات پیشین دنیای جوانی غرق شده بود اشک سرازیر بود و می‌گفت: «آه، بدر، چطرب آزو دارم من خواست از شخص خودت طلب مغفرت کنم!» چقدر دلم من خواست می‌توانست به تو بگویم چقدر دوست دارم چقدر از سده‌هایی که به تو زدم پیشمانم! بدر، نمی‌خواستم آزارت بدhem، فقط می‌خواستم راه خودم را پیدا کنم، تو برای من همه چیز بودی، بدر، آزو می‌کنم ای کاش می‌توانستم این را در برابر اعتراف کنم.»

جویی دعاشی را که مام کرد به دور و پر نگریست، نمی‌دانست بعد باید چه کند. مردم پی‌رامونش را دید ایشانهایی می‌توینستند و آنها را در شکاف‌های دیوار جا می‌دهند. کنگاوای برای دانستن منظورشان، از مرد جوانی پرسید: «بیخیشید، چرا مردم این تکه کاغذها را در درز دیوار فرو می‌کنند؟»

چوان پاسخ داد: «عرضه‌هایشان است، دعا می‌توینند. معتقدن این سنگها آن قدر معتقدند که حاجت‌هایی را که در شکاف آنها گذاشته شود برآورده می‌کنند.»

جویی، به جنبش درآمد: «عن هم می‌توانم این کار را یکم!»

«حتماً، ولی خواست باشد، پیدا کردن درزی خالی آن قدرها آسان نیست!»

مرد جوان خندهید. «قرن هاست که یهودیان به اینجا می‌ایند تا برای اجابت نفر و نیازهایشان به درگاه خدا تماس و درخواست کنند!»

جویی نوشته: «پدر عزیزم، از تو در خواست می‌کنم مردی خاطر زیجی که به تو داد بیخشنی. تو را خیلی دوست داشتم و هرگز فراموش نخواهم کرد. و خواهش می‌کنم بدان که هیچ چیز از آموخته‌هایت به من بیهوده نیووده است. به درگذشتگان خانواده‌ات خیانت نخواهم کرد. قول می‌دهم.»

نوشتن عریضه را که تمام کرد، به دنبال سوراخ خالی گشت. مرد جوان اغراق نکرده بود. تمام درزهای دیوار پر و رویهم انباشته و در حال فروریختن پادداشت‌ها بود. یک ساعت طول کشید تا توانست سوراخی خالی گیر بیاورد. اما معلوم شد آن هم خالی

جویی مات مانده از شنیدن این خبر زیر لب باست داد: «کسی نمی‌دانست من کجا هستم، از چه مرد؟»

«سکته قلبی»

نمود. مطمئنم که دل شکستگی او را کشته. من سبب مرگ شدم، من او را کشتم، من بدرم را کشتم!»

سارا با مهربانی شانه او را نوازش کرد و با زمزمه گفت: «جویی، احمق نیاش، مرگ پدرت ربطی به تو ندارد!»

جویی پاسخ داد: «سارا، تو اشتیاه می‌کنی. مرگ پدرم از اول تا آخر به من بربط دارد!»

تا چندین روز جویی در پهنت سر بر سرناک را از خود دور نکرد که با ضربه هولناکی که به پیش‌نیز وارد ساخته بود زندگیش را از اول گرفته است. ته نهش، همیشه امید به اشتبه داشت. به نوعی مطمئن بود که روزی عاشقانه یکدیگر را خواهند دید. اکنون هیچ‌گاه نمی‌توانست از پدرش طلب پخشایش کند، یا به آغوش گرم عشق او بازگردد. و دیگر هرگز پاسخ پرسش‌های پیچا مانده و خانمه نیافرته را که شدیداً به ان نیاز داشت به دست نمی‌آورد.

چند روز پس از آگاهی از مرگ پدر، سوگوارانه سرش را نکان داد و گفت: «سارا، دیگر نمی‌توانم این گونه ادامه دهم، این روزها هند بوی خاکستر گرفته است. می‌دانم فکر می‌کنی عجیب و غریب شده‌ام اما باشیست به ... به زادگاهم بازگردم.»

سارا، چنین از شمنزار از ماغش انداخت که تهها از یک شورش رو از مذهب گردانده این کار برمی‌اید با حریت پرسید: «زادگاه! برای چه می‌خواهی به زادگاهت بروی؟»

«سارا، قطع کشیده می‌شوم، نمی‌توانم شرح دهم، اما باید بروم.»

سارا، قطع کشیده می‌شود. «بسیار خوب، بسیار خوب، با هم می‌روم.»

هوایپا در اورشليم بر زمین نشست، جویی به طرف سارا برگشت و گفت: «می‌خواهم برای دعا خواندن بروم.»

دختر با تمسخر پرسید: «عجیب غریب شده‌ای، جویی؟»

«سارا، خواهش می‌کنم!»

دختر نرم شد: «بسیار خوب، بسیار خوب، می‌خواهی دعا کنی، چه عالی، می‌خواهی به کنیسه بروم.»

«نه، سارا، می‌خواهم به زیارت دیوار ندیه بروم، تهها بنای پادگار به جا مانده از اولین و دومین مبد است - مقدس ترین مکان اورشليم است. مردم معتقدند که حضور پروردگار در آنجا محسوس تر از هر نقطه دیگر در اورشليم است. از سراسر دنیا برای دعا به زیارتمن می‌ایند، می‌ایند تا به درگاه خداوند استفاده کنند، مجذبه بطبیند. می‌خواهم دعا کنم بدرم را بفتحش.»

سارا گفت: «بسیار خوب، بروم، اما چالا باید به تو بگویم از این راهی که در پیش گرفته‌ای خوشم نمی‌اید.»

جویی با اندوه فریاد کشید: «سارا! چرا نمی‌فهمی؟»

«خیلی هم خوب می‌فهمم، جویی، می‌فهمم که تو دیگر همان جویی نیستی که این همه سال می‌شناختم. عادت پروردگاری را که در شکاف آنها گذاشته شود برآورده می‌کنم!»

حالا گیوهای کنار یک دیوار دعا کنی.»

بیین سارا، من دارم زجر می‌کشم. عاشق پدرم بودم و او مرده است. احساس می‌کنم من سبب مرگ او شده‌ام. چرا کار را برابر مختصرتر می‌کنم؟»

یک ساعتی بگویم و کردند و سرانجام تمسخر می‌گرفتند مطلب را درز بگیرند. جویی با اندوه گفت: «سارا! نمی‌دانم چرا این اتفاق افتاد، فکر می‌کنم من سبب همین منی!»

سپس چنان تغییری در ظاهر و رفتار او پدید آمده که حتی دوستش محبوب نیز به زحمت او را باز می‌شاند. به راستی چرا دختران از خانه فرار می‌کنند؟^{۱۹}

اما محور اصلی فیلم که همان پسر بزرگ خانواده است، در تولیدی مشغول به کار است. او از آنجایی که پسر فعال و مورد اعتمادی است رئیش کاملاً هوای او را دارد، صاحب تولیدی که مرد زن و بچه‌داری است و دیگر آدم پرولداری شده است، از میان دختران کارگر تولیدی برای خودش رفیق‌ای انتخاب کرده که فقط پسر از وجود آن مطلع است و خردمندان آن چنانی و بولهای این چنینی به پای او می‌ریزد. فسادی که در تار و پود جامعه ما ریشه دوانیده و کسی جرأت بازگو کردن آن را به زیبایی خانم بنی اعتماد نداشته است.

قهرمان فیلم ما عاشق شده است، آن هم عاشق دختری که هیچ ساخته‌یی با او ندارد. اما او هم از پا نمی‌نشیند و می‌خواهد یک شب ره صد ساله بسیاری و پولدار شود. برای رسیدن به دختری که در آستانوردها بار تکرار می‌کند «سرنوایز» دوست دارم، دوست دارم... و عشق، این دستمایه قوی، فیلم را به جلو می‌برد و بینده را به دنبال خود می‌کشاند. راستی چه شده که کارگردان‌های ما این چنینی بی پیرایه و روشن از عشق سخن می‌گویند هر چه هست خوب است و قدمش مبارک.

اما این آرزوی پسر با فاکردن خانه پدری هم صورت نمی‌پذیرد، کلاشان و کلاهبرداران به کمین نشسته‌اند و تا مرز فساد و تباہی قدموی بیش نیست. این پسر در مرز قرار گرفته، یک قدم تا زندگی ساده و آبرومندانه و قدموی تا فروش مواد و نیستی و تباہی. اما برادر کوچکتر است که در این میان نمی‌تواند تابوی براذرش را بیند، بینابراین پشت وانت برادر سوار می‌شود و در طول راه تمامی مواد را به میان جاده می‌ریزد و خراب می‌کند، کاخی را که پسر یک شبه برای خود ساخته است.

و این بار باز هم مادر است که با از دست دادن خانه و کاشانه، جگر گوشهاش را به همه چیز ترجیح می‌دهد چرا که بنای گفته‌اش: «خونه رو بدون بجه هام می‌خوام چکار؟» و او را از دست طلبکاران در میان پشت بامها می‌گیریزد و دست آخر نیز خطاب به مستولان و فلتمبرداران می‌گوید: «چه هی تند و تند فیلم من گیرید؟ اون موقع که جنگ بوده گفتیم جنگه دستون کوتاست، گفتیم چیزی نگیم چیزی نخواهم، جنگ توم شد گفتند داریم خرابی‌های جنگ رو ترمیم می‌کنیم، حالا نمی‌تونیم کمک کنیم، گفتیم باشه، حالا چی؟ حالا دیگه چه بیوه‌ای داریں؟ شما چرا هی تند و تند فیلم من گیرید از چی فیلم من گیرید باین از توی دل من فیلم بگیرید بینید اونجا چه خیره».

و شاید منظور او همان زیر پوست شهر، زیر پوست و توی دل آدم‌هast یعنی همان نامی که استادانه برای این فیلم انتخاب شده است■

یک روز که مخصوصه با محظوظ به فرهنگسرا رفته‌اند و کنسرت موسیقی تماشا کرده‌اند، برادر، مخصوصه را آنقدر می‌زند تا همه چایش سیاه و کبود گردد و سر آخر نیز موهای سر او را از ته می‌تراند تا دیگر هوس چنین کارهایی نکند

درس می‌دهد اما او پیشتر از این از زندگی درس‌های زیادی آموخته. و دو دختر که یکی در خانه بخت است با یک دختر کوچک و یکی در شکم. اما گلیم بخت او را نیز از روز از لسیاه باقی‌ماند چرا که چند وقت یکبار با صورتی یا بدنه‌ی زخمی از تکه‌های شوهر به خانه پدر و مادرش می‌آید. با وجود مخالفت‌های برادر بزرگ‌تر و خواهر کوچکتر، مادر برای این که به اصطلاح آبروداری کند فردایش شیرینی به دست، دست دختر برادر و نوه‌اش را می‌گیرد و از مادر دامادش عذر خواهی می‌کند و او را به خانه باز می‌گرداند، اما آیا دیگر این وضعیت تکرار نخواهد شد؟!

و اما دختر کوچکتر خانواده دختری است باهوش، زرنگ، اهل مطالعه و موسیقی روز و پر از هیجان دوران نوجوانی. دوستی دارد که در واقع همکلاسی و همسایه دیوار به دیوار است. او مخصوصه است که برادری بین نهایت غیرتی دارد. او فکر می‌کند دختران فقط باید در چهار دیواری خانه باشند و آفات و مهتاب نیز نباید آنها را بینند و خواهersh را هر روز محدودتر می‌کند به طوری که یک روز که مخصوصه با مخصوصه است که برادری بین نهایت غیرتی دارد. او فکر می‌کند خانواده را از دست داده است و پدری که مشخص نیست چرا خانه نشین است و چرا کاری نمی‌کند تا خانواده کمتر دچار فشار باشد. هوای ابری و رنگ‌های خاکستری و دودی برای بهتر جلوه دادن بدینختی و فلاکت این خانواده کمک بسیاری کرده است. رنگ‌های مات، موهای سفید مادر و درخت‌های خشکیده و سطح حیاط خود حکایت گر فضای غمبار ماجراست.

اما همین باعث می‌شود مخصوصه کاری را که مدت‌هast به آن فکر می‌کند بکند، شبانه از روی دیوار از محبوب خدا حافظی می‌کند و صبح فردا دیگر او نیست، نه در خانه و نه در مدرسه. بدون آن که کسی بداند کجا رفته و چندی بعد شخصی می‌شود او در پارک همراه عده‌ای دیگر زندگی می‌کند و چند شبانه روز در دستشویی پارک شب را به صبح رسانیده و

(تقدیم)

زیر پوست شهر

فرانک عراقی

- کارگردان: رخشان بنی اعتماد
- بازیگران: محمدرضا فروتن، گلاب آدینه، باران کوثری و -
- برنده پنج جایزه از جشن ویژه خانه سینما
- برنده بهترین کارگردانی فیلم (رخشان بنی اعتماد)
- برنده بهترین بازیگر نقش اول زن (گلاب آدینه)
- تبلیغات این فیلم از تلویزیون متنوع اعلام شد

«زیر پوست شهر» عنوان اخرين فیلم بنی اعتماد است که از چندی پیش بر پرده سینماهای تهران اکران می‌شود. عنوانی که برای فیلم در نظر گرفته شده با متن و موضوع فیلم همخوانی زیادی دارد و گویی کارگردان تویانی فیلم، پوسته چند لایه جامعه را شکافته و آنچه را که در ظاهر ناگفته‌است با صدای بلند به گوش همکان رسانده است.

مغلضاتی در جامعه اتفاق می‌افتد که امکان دارد همه آن را بینند، اما تنها هنرمندان هستند که با قلم، شیوه و هنر خاص خود قادر به گفتن آن هستند. فیلم از درد جنوب شهری‌ها و محرومیت آنها می‌گوید. همان گونه که با رها و بارها مسائل جنوب شهر دستمایه کارگردانان مختلف قرار گرفته، اینک نیز با شیوه‌ای توین و موثر با بازی تحسین برانگیز و روان خانم آدینه و با حس زنانه و عاطفی خانم بنی اعتماد به صورت فیلم درآمده است.

در ظاهر موضوع خیلی ساده است. زندگی یک خانواده فقیر با مادری زحمتکش، پدری خانه نشین و پسری که محور اصلی فیلم روی او می‌چرخد، چرا که در واقع اوست که بار اصلی زندگی این خانواده را پسر دوش دارد. مادری که سالیان سال است در کارخانه‌ای برای چندرغاز زحمت می‌کشد و در این راه مسلمانی و جوانی خود را از دست داده است و پدری که مشخص نیست چرا خانه نشین است و چرا کاری نمی‌کند تا خانواده کمتر دچار فشار باشد. هوای ابری و رنگ‌های خاکستری و دودی برای بهتر جلوه دادن بدینختی و فلاکت این خانواده کمک بسیاری کرده است. رنگ‌های مات، موهای سفید مادر و درخت‌های خشکیده و سطح حیاط خود حکایت گر فضای غمبار ماجراست.

و عشق، عشقی که خود امیدی است برای ادامه زندگی پسری که زحمت می‌کشد و در این اجتماع بی رسم هنوز سالم مانده و کار حلال را پیشه کرده است. چنان که مادر نیز در جایی از فیلم به شوهرش فخر می‌فروشد که بچه‌هایش همه سر به راهند و هیچ کلام «گرتی و هروئینی» نیستند. مادری که سواد ندارد و شب‌ها پسر کوچکش در اتاق کوچکشان به او

عید قلباها

اجازه دهد که «هرمن» با او برود، اما در عوض، مادر صورتش را از او برگرداند و با چنان صدای خشمگین و خشنی بر سرشن فرباد زد که او در تمام عمرش هرگز مادر را انقدر خشن و بی رسم ندیده بود. مادر «هرمن» فرباد زد:

- برو گمکشوا من دیگر تو را نمی خواهم. تو برای من به غیر از حسamt و عذاب هیچی نیست.

«هرمن» با ناباوری عقب‌تر ایستاد. تمام بدنش درد می‌کرد، انگار که کسی او را زیر مستث و لگد گرفته باشد. سپس به روی دستان برادرهاش که برای گرفتن او آمده بودند، افتاد و برادرها او را به صفت

اردوگاههای کار اجباری برداشتند. وقتی که «هرمن» به خود آمد، دوباره به سوی مادرش شافت، اما صفت مریوط په اردوگاه «تربلینکا» آنجا را ترک کرده بود. «هرمن» هرگز دوباره مادرش را ندید...

اکنون «هرمن» بر اثر جراحات‌هایی که داشت، دائم بیهوش می‌شد و کمی بعد به هوش می‌آمد. او متوجه شد که پزشک‌ها به روی او خم شده، مشغول معاینه و رسیدگی به او هستند. به زحمت لب باز کرد و گفت: - پسرم، پسرم کجاست؟ یکی از پزشک‌ها جواب داد: او معاینه شده است. حالا باید شما را به اتفاق عمل ببریم. شما به عمل جراحی نیاز دارید.

پس از این که «هرمن» را روی برانکاره به اتفاق عمل برداشتند، همسرش - «رومما» - که زنی ۶۰ ساله بود به بیمارستان رسید. همسر «هرمن» نیز یک لهستانی بود که او هم خانواده‌اش را در لهستان از دست داده بود. او و «هرمن» در طول ۳۴ سالی که با هم زندگی می‌کردند، سختی‌ها و مصائب زیادی را در زندگی پشت سر گذاشته بودند. «رومما» و «هرمن» در دوره‌ای از زندگی مشترکشان مجبور بودند برای گذراندن زندگی به طرز طاقت فرسایی کار کنند.

«رومما» شب تا صبح به عنوان یک پرستار در بیمارستان کار می‌کرد و «هرمن» نیز صبح تا شب به کار تعمیر و سایل بر قی مشغول بود. «هرمن» قبیل از آن به چند کار دیگر مشغول شده بود، ولی شکست خورده و سرانجام به این کار روی آورد. به علاوه، «رومما» به بیماری قلبی مبتلا بود و «هرمن» از بیماری «واریس» رنج می‌برد... و اکنون نیز چنین مصیبتی گریبانگر آنها شده بود.

یکی از پرستارها، «رومما» را به یکی از اتفاق‌های بیمارستان راهنمایی کرد. «هرمن» را عمل کرده و به آن اتفاق متنقل کرده بودند. «هرمن» به خاطر عمل هنوز نیمه بیهوش به نظر می‌رسید. اما فقط زنده بودن او برای «رومما» کافی بود. وقتی که «رومما» شوهرش را زنده دید، قلبش از هیجان تپیدن گرفت. «رومما» به سوی شوهرش رفت و دست او را گرفت و

ذهنش خطرور کرد. به فکر همسرش و پسر ۶ ماهه‌اش افتاد و با خود گفت: چه بلای برو سر «سارا» و «مایکل» خواهد آمد؟

بلافاصله، صدای شلیک دو گلوله دیگر به گوش رسید. «هرمن» سوزشی در شکمش حس کرد و روی میزش افتاد. سارق، مرد موسیقی دکانی کشید و سپس هر چه پول در اتفاق بود برداشت و ناپدید شد.

«هرمن» به سختی دستاش را به سوی تلفن دراز کرد و شماره بخش کمکهای پزشکی اضطراری را گرفت و گفت: همین الان یک مرد به اینجا آمد و به من و پسرم شلیک کرد...

همان طور که هرمن مشغول صحبت بود، حس می‌کرد که خون گمر از داخل بدنش به بیرون می‌ریزد. اما آنچه که او را بیشتر به وحشت می‌انداشت، دیدن پسرش در آن وضعیت بود. «کن» بی حرکت روی زمین افتاده بود. «هرمن» با خود فکر کرد: به معترم «رومما» چه بگویم؟ آیا زندگی ما پس از آن همه سختی که پشت سر گذاشتیم، پاید این گونه سرانجامی داشته باشد؟

***

وقتی که امدادگران رسیدند و «هرمن» را روی ابرانکاره «گذاشتند، کابوس‌های قدیمی یار دیگر در خاطرش زنده شد. زمانی را به یاد آورد که خودش پس از ۱۲ ساله بود. پاییز سال ۱۹۴۲، «هرمن» و خانواده‌اش در یک محله مخصوص در «لهستان» زندگی می‌کردند. البته در آن زمان، پدر «هرمن» ۸ ماه قبل بر اثر ابتلاء به بیماری «تیفوس» از دنیا رفته بود، آن روزها شایعه شده بود که «نازی‌ها» می‌خواهند ساکنان محله را به یک اردوگاه مرگ به نام «تربلینکا» منتقل کنند. همه می‌دانستند که اردوگاه «تربلینکا» چیزی جز کوره‌های دود گرفته آدم سوزی نیست و هر کس به آنجا برود، به غیر از مرگ، سرنوشت دیگری نخواهد داشت.

در یک صبح غم‌انگیز، سریازان «نازی» به محله هجوم آورده‌اند و دستور دادند که تمامی مردم در میدان بزرگ محله جمع شوند. سپس در میدان بزرگ، مردم را به صف کردند. ۲ صف وجود داشت، یکی از صفحه‌ها مریوط به کسانی بود که به «تربلینکا» متقل می‌شدند و دیگری مریوط به کسانی بود که باید به اردوگاههای کار اجباری می‌رفتند. «هرمن» و ۳ برادرش را در صف مریوط به اردوگاههای کار اجباری قرار دادند. سپس افراد «نازی» به مادر آنها اشاره کردند و او را به صف مریوط به اردوگاه مرگ «تربلینکا» فرستادند.

«هرمن» وقتی که دید مادرش در صف مریوط به اردوگاه مرگ قرار گرفته، بلافاصله به طرف او دید و دستاش را دور او حلقه کرد. «هرمن» با خود فکر می‌کرد که اگر قرار باشد مادرش را به «تربلینکا» بفرستند، او هم باید همراه مادرش به آنجا برود. «هرمن» به چهره مادرش چشم دوخت و متظاهر بود تا مادرش

نوشته: سوزان چیزین
ترجمه: مژده صیونیت

صبح یک روز سرد در اوایل سال ۱۹۹۲ صدای زنگ در ورودی یک کارخانه بزرگ تولید لوازم الکترونیکی در منطقه «بروکلین» (بیوپورک) به صدا در آمد. «کن» و در آن زمان، در دفتر پشتی کارخانه بودند و حساب‌ها رسیدگی می‌کردند. «هرمن» با شنیدن صدای زنگ در ورودی به ساعت دیواری نکاهی انداخت و گفت:

- حتماً یک نفر خیلی زود به سر کار آمده است.

ساعت هفت و چهل دقیقه صبح بود. ۱۵ ساعتی که در کارخانه کار می‌کردند، معمولاً ساعت ۸ به سرکار خود می‌آمدند.

«کن» گفت: می‌روم بینم چه کسی آمده. «کن» مردی ۳۲ ساله و درشت اندام بود و ریشه‌های فوهه‌ای رنگش که به رنگ قرمز متغیر بود، در صورتش خودنمایی می‌کرد. او قدم به داخل اتبار گذاشت و از کنار جعبه‌هایی که حاوی کابل‌ها و وسایل الکتریکی بود، عبور کرد. سپس به در آهنی کارخانه رسید. در راه بیا

باز کرد، جوان غریبه‌ای را مقابل چشماعانش دید. مرد جوان از سرمه می‌لرزید و دستاش را در چیزی‌ای ژاکش فرو کرد بود. او به اتوبیلی که در آن نزدیکی مشغول گاز دادن بود، نگاه می‌کرد. در یک لحظه «کن» متوجه موضوع شد. می‌خواست در را فوراً بیلدند، اما خیلی دیر شده بود. مرد جوان او را کنار زد و یک اسلحه از جیش در آورد. لوله فلزی و سرده اسلحه را روی شفیق «کن» گذاشت و با صدای خشنی گفت: این یک سرت سلاحه است.

«کن» به اسلحه سارق چنگ انداشت و او را به طرف دیوار برد. مرد که از مقاومت «کن» تعجب کرده بود، برای لحظه‌ای چجار تردید شد. اما وقتی که «کن» کمی فشار دستانش را کم کرد، سارق توانست اسلحه را از دست‌های او خارج کند و او را با زور به دفتر پشتی کارخانه برد پدر «کن» - «هرمن» - که پشت میز مشغول محاسباتش بود، از سر و صدایی که به گوشش رسید، سریز را بلند کرد. او از میان در شیشه‌ای دفتر توانست یک مرد را بینند که با اسلحه‌ای پسرش را تهدید می‌کرد. وحشت وجود «هرمن» را فرا گرفت، وحشتی چون وحشت دوران کودکی، هنگامی که در «لهستان» در وجودش حس کرد.

«هرمن» به مرد مهاجم گفت: اینجا ما هیچ پولی نداریم. خواهش می‌کنم از اینجا برو و دست از سر ما بردار. مرد سارق در حالی که عصبانی شده بود، اسلحه‌اش را به سوی «کن» گرفت و به روی او آتش گشود. در در سرتاسر وجود «کن» ریشه دوانید و سپس بدنش سرد و سست شد. عرق بر تمام پوست بدنش نشسته بود. پاهایش ناتوان شدند و او روی زمین افتاد. ناگهان افکاری به

سختی‌های زیادی را پشت سر گذاشته بودند، اما آیا می‌توانستند
مصيبت دیگری را تحمل کنند؟

اما «روم» در چشم‌های او هم، مانند خودش وحشت و اندوه را دید. «روم» لب باز کرد و بالحن کتابه داری گفت: ما باید کاری کنیم تا «کن» دوباره خوب شود. «سارا» بدون بروز عکس‌العملی، بدون این که حرفی بزند سرش را به علامت تصدیق تکان داد. «روم» اصلاً از احساسات این زن سر در نمی‌آورد. چرا حرفی نمی‌زد؟ «روم» اندیشید: «این زن چه حرف دیگری برای گفتن دارد؟ او هم یک پرستار است، پس پژوهش‌ها حتی‌باشد او گفته‌اند که «کن» از کمر به پایین فلچ شده است. با این حادثه، یخچی از زندگی آنها نابود شده است. دیگر آن سفرها و تفریح‌ها را باید به دست فراموشی بسپار. «مایاکل» کوچک هرگز نمی‌تواند با پدرش قوتیل بازی کند. حالا پژوهش‌ها به او که آنقدر آرزوه داشتن فرزند دومی را در سر می‌بروراند، گفته‌اند که آن دو دیگر هرگز بجهه دار تحوافت داشت. به علاوه، حالا که «کن» دیگر نمی‌تواند کار کند، «سارا» نمی‌تواند ظاهر کند که این حقایق تاثیری بر زندگیش نگذاشته‌اند...

«روم» با دستمالی اشک‌هایش را خشک کرد و ملتمانه به «سارا» گفت: به «کن» و «هرمن» چیزی راجع به فلچ شدن «کن» نگو. «سارا» با تعجب پلکی زد و گفت: اگر شما تحواهید، من به «هرمن» چیزی نمی‌گویم. اما به کن، همیشه حقیقت را می‌گویم. «روم» دستاش را مقابل صورتش تکان داد و در دل گفت: «آخر این زن چطور می‌تواند اینقدر بسیرم باشد؟» پس فکر وحشت برانگیزی به نظرش رسید: «سارا» می‌خواهد پسرم را ترک کند. به همین دلیل است که می‌خواهد حقیقت را به او بگوید، می‌خواهد او را برای جدایی آماده کند.

«سارا» فهمید که «روم» نسبت به او چیزی شک و تردید شده است بای وجود این، می‌دانست که «کن» همیشه از او حقیقت می‌خواسته است. «کن» یک بار قبل از ازدواج به «سارا» گفته بود. پدر و مادر همیشه سعی دارند از من حمایت کنند و مراقب من باشد. البته با شرایط دشواری که آنها در طول زندگی‌شان داشته‌اند، این موضوع قابل درک است. اما من از تو «سارا» همیشه حقیقت و صداقت را می‌خواهم.

آن شب، «روم» نتوانست بخوابد. هر بار که سعی می‌کرde به خواب برسد کابوس‌های وحشت‌ناکی از پرسش می‌دید. می‌دید که او تنهاست، و زنی که «کن» آن همه دوستش داشت و می‌برستیدش، او را ترک کرده بود.

حتی پس «کن» هم کارش نعلانده بود. آن شب، یک افسانه قدیمی مدام به ذهن «روم» خطرور می‌کرد. «هرمن» همیشه می‌گفت که این افسانه در زندگی آن دو حقیقت داشته است، این افسانه قدیمی می‌گفت که ۴۰ روز قبل از این که یک بچه دنیا بساید همسر

با شنیدن این خبر، «روم» در صندلی فرو رفت و به گزیده افتاد. حرف‌های پژوهش، او را بسی اندیشه به وحشت اندیخت. «روم» می‌دانست که همیشه و در هر وضعیتی به پرسش علاقه خواهد داشت و به او عشق خواهد ورزید، اما آیا عروش نیز همین گونه بود؟

از معان اولین باری که «روم» عروسش «سارا» را دید، مطمئن نبود که آیا این دختر می‌تواند همسر ایده‌آلی برای پسرش «کن» باشد یا نه. از نظر «روم» این دختر بیش از آن که باید ادب و رسوم و سنت مذهبی باشد، بیش از حد خوش و خصلت آمریکایی داشت.

«سارا» از این که می‌دید «کن» توانایی زیادی برای بسته آوردن پسول دارد، لذت می‌برد. آن دو پس از ازدواج، برای ماه عسل به تمام اروپا سفر کردند. این کار آنها، در نظر «هرمن» و «روم» ولخرجی بود، که برای شروع یک زندگی کار درستی نبود.

به هر حال، «روم» و «سارا» هرگز از

محدوده ادب و نزاکت پا فراتر نمی‌گذاشتند و

احترام یکدیگر را نگه می‌داشتند، اما در واقع هرگز گرمای محبت واقعی در دل‌هایشان به وجود نیامد.

«روم» گرچه می‌دید که پرسش عمیقاً عاشق همراهش می‌باشد، اما هیچ گاه از هم در دل راضی به نظر نمی‌رسید. «سارا» همیشه اصرار داشت که «کن» یک خانه مجلل بخرد و چنین چیزی برای آنها کار آسانی نبود. و اکنون «روم» نمی‌دانست حالا که کاخ رویاهای «سارا» شاید برای همیشه نابود شده است، عشق بین آن دو دوامی خواهد داشت.

«روم» در این افکار بود که «هرمن» به هوش آمد. «روم» با مشت به پیشانی خود کویید و به خود نهیب زد: حالا وقت فکر کردن به این چیزها نیست.

«هرمن» به زحمت و سختی لب باز کرد سؤالی را پرسید، سؤالی که همان ابتدای وقوف حادثه، دهش را به خود مشغول کرده بود: «کن؟ پاهای «کن» چطور است؟» «روم» بغضش را فرو داد و به سختی سعی کرد از ریزش اشک‌هایش جلوگیری کند. به خودش گفت می‌تواند خبرهای بد را بعداً به او بگوید. بنا براین گفت: پاهایش خوب می‌ستند خیالت راحت باشد، حالا باید استراحت کنی.

وقتی که «روم» از اتاق «هرمن» - گفت: عمل جراحی روی شوهر شما با موفقیت انجام شد. «روم» پرسید: پسرم چی؟ دکتر ادامه داد: به نظر می‌رسد که پسرتان زنده می‌ماند، امیدوار باشید. اما متأسفانه گلوله به نخاع او اصابت کرده و احتمال دارد که هرگز نتواند راه برود.

حس کرد که «هرمن» با قدرت و به گرمی دستش را فشرد. «هرمن» دوباره با او بود. روما هم به غیر از این چیزی نمی‌خواست.

ذهن «هرمن» دوباره به دریای پر خاطرات گذشت. این بار خاطرات زمستان سال ۱۹۴۴ را به یاد آورد که هنوز یک مرگ هیتلری به سر می‌برد. این اردوگاه‌های ۱۰۰ کیلومتری جنوب «برلین» واقع بود. تا چند روز دیگر بر اثر ضعف و گرسنگی خواهد مرد.

یک روز صبح، «هرمن» در حالی که تنها یونیفورم نازک زندان را به تن داشت، و انگشتان پاهایش را به خاطر سرما با پارچه‌ای کهنه پوشانده بود، از میان سیم خاردارهایی که اردوگاه را احاطه کرده بودند، به مزارع پوشیده شده از برف دور دست چشم دوخته بود، ناگهان متوجه یک دختر لهستانی شد که بیش از ۱۱ سال سن نداشت. دخترک کت و کلاه پشمی ضخیمی بر تن داشت و چکمه‌های چرمی بزرگی در پاهایش خودنمایی می‌کردند.

«هرمن» که به شدت گرسنه بود، برای مدتی طولانی به دخترک پشت سیم‌های خاردار خیره شد. اما دخترک به جای این که مثل دیگران به او زخم زیان بزند و لب به تمخر و آزارش بگشاید، نزدیکتر آمد و با ملایمیتی که «هرمن» پس از ترک مادرش هرگز از سوی کسی احسان نکرده بود، با او شروع به صحبت کرد.

«نگران نباش، خیلی زود از اینجا بیرون خواهی آمد».

سپس دخترک دست در داخل کت خود برد و یک سبب و نکای نان تازه بیرون آورد و در حالی که از بالای سیم خاردار به طرف او می‌انداخت، گفت: پگیر! «هرمن» به اطراف نگاهی اندیخت. نگهبان‌های ایتالیایی که گاهی اوقات سرپرستی اردوگاه را بر عهده می‌گرفتند، مثل آلمانی‌ها زیاد سختگیری نمی‌کردند. «هرمن» سبب و ننان را گرفت آنها را داخل پیراهن نازک خود مخفی کرد. سپس دخترک، به او قولی داد و گفت: فردا باز هم برایت غذا می‌آورم.

البته «هرمن» انتظار نداشت که دخترک روز بعد برگردد اما فردای آن روز دخترک با مقدار بیشتری نان و سبب برگشت. پس از آن، او هر روز به آنچا می‌آمد و این کار تا ۷ ماه ادامه پیدا کرد. پس از آن «هرمن» به یک اردوگاه دیگر در «چکواسلوواکی» منتقل شد... و او دیگر آن دختر مزروعه‌دار لهستانی را ندید. اما دستهای دخترک معجزه‌ای را سبب شده بودند. آن دسته‌ها به «هرمن» زندگی بخشیدند.

***

پژوهش که «روم» - همسر «هرمن» - گفت: عمل جراحی روی شوهر شما با موفقیت انجام شد. «روم» پرسید: پسرم چی؟ دکتر ادامه داد: به نظر می‌رسد که پسرتان زنده می‌ماند، امیدوار باشید. اما متأسفانه گلوله به نخاع او اصابت کرده و احتمال دارد که هرگز نتواند راه برود.

او را می‌فرشد. «کن» که به خاطر مصرف مسکن و دردکش‌های قوی، نیمه بیهوش و بی حال بود، تنها قادر بود در جواب سوال‌های گاه به گاه همسرش کلمه‌ای نامفهوم به زبان بیاورد. اما آنچه که توجه «رومما» به همسرش «سارا» بود. «کن» درست مثل یک بجه، با اشتیاق در میان دست‌های همسرش جابجا می‌شد و از او اطاعت می‌کرد. دست‌های سارا به کن زندگی می‌بخشیدند، درست همانگونه که دست‌های روما سال‌ها قبل به هرمن زندگی داده بودند.

همان طور که سارا مشغول کار بود، خشم شد و ناگهان روما متوجه شد که یک حلقه طلایی از زنجیر طلایی گردان سارا اویزان است. روما پرسید: آن که به گردنست اویزان کرده‌ای چیست؟ سارا جواب داد: حلقه ازدواج کن. پرستارها به من گفتند ممکن است گم شود می‌خواهم آن را نزدیک خودم نگه دارم. اینطوری، حس می‌کنم که همیشه او با من است تا وقتی که کن بتواند دیواره حلقه را به دستش کنند.

سپس سارا به طرف روما قدم برداشت و با انگشتانش چند ضربه ملایم به بازوی او نوخت و گفت: می‌خواهم بدانید که من با پاهای کن ازدواج نکرم. من با خود کن ازدواج کرم. من او را دوست دارم و مراقبش خواهیم بود برای همیشه.

وقتی که روما این کلمات را شنید چشم‌انداز را بست و در آغوش سارا افتاد. در این چند روز گذشته روما هر لحظه به درگاه خدآورند دعا می‌کرد که پرش دیواره سالم شود؛ او نعی داشت که با عشق سارا پرش حتماً شفا خواهد یافت.

با توجه به آن افسانه قدیمی، دلیل و حکمت وجود دارد که فرشته‌ها هر پسری را برای یک دختری انتخاب می‌کنند. این دلیل درست مثل دلیلی است که خداوند به انسان ۲ دست عطا می‌کند، خداوند برای انسان ۲ چشم و ۲ گوش و ۲ دست آفریده تا آن دو با همانگی و همکاری یا یکدیگر مثل یک چشم و گوش و دست واحد کار کنند. دختر و پسری که فرشتگان برای هم برمی‌گزینند نیز با پیوند جاودانی قلب‌هایشان ممکن یک روح در دو جسم با هم زندگی می‌کنند.

اکنون روما می‌دانست که فرشتگان در انتخاب پسر و عروسی برای ازدواج با هم اشتباه نکرده بودند. آنها کار خود را درست انجام داده بودند، همان طوری که او و هرمن را برای هم برگزیدند روما در آن روزهای آخر سال می‌دانست که در آن سال نو، باید عید قلب‌ها را جشن بگیرند ■■■

«برلین»، پدرم برای ما گذرنامه تقلیبی خریده بود و در آنها نوشته شده بود ما مسیحی هستیم و به همین خاطر آزاد بودیم.

در چشم‌های فهوده‌ای رنگ مرد جوان، آثاری از یک نوع کنجه‌کاری توانم با جذب دیده می‌شد. او پرسید: یک بار به او غذا دادی؟

«رومما» کمی عصیانی شده بود. این مرد دیوانه چه کسی بود که این قدر سوال‌های مختلف از او می‌پرسید؟ من ۷ ماه برای آن پسر غذا بردم. اما بعد او ناپایید شد. من خیلی ترسیده بودم.

حتمًا او را کشته بودند. هرمن با صدایی واضح و موزون پرسید: و نگهبانها، آنها آلمانی بودند؟

رومما سعی کرد خاطرات در دنای آن زمان را واضح تر به خاطر بیاورد. مزاعمه‌های پوشیده از او خودش لباس پشمی گرمی به تن داشت و

چکمه‌های چرمی بزرگی به پا کرده بود. پسری که در اردوگاه بود، قد بلندی داشت و با

بونیفورم نازکی که به تن داشت، از سرما می‌لرزید و به پاهایش نیز پارچه سنته بود. «رومما» بالآخره جواب داد: نگهبان‌ها بونیفورم دیگری بر تن داشتند. آلمانی نبودند.

با شنیدن این حرف، انگار سد بزرگی در دل «هرمن» شکست و فرو ریخت. سدی که از همان روز که در میدان بزرگ محله شان در مقابل آلمانی‌ها به صفت ایستاده بودند، در دلش ساخته شد.

«هرمن» با ملایمت روی صندلی اتومبیل

جایجا شد، روما چشم‌هایش را به چشم‌های «هرمن» دوخت درست بود، مژه‌های سیاهرنگ هرمن از اشک خیس شده بودند. هرمن به آرامی گفت: آن سربازهایی که تو در آنجا دیدی ایتابالیا بودند من می‌دانم، چون من همان پسری بودم که تو را تکان داد و چشم‌هایش را

در نایابری سرش را تکان داد و چشم‌هایش را به چشم‌های اشعة خورشید را برای اولین بار دیده است. در آن زمان بود که «رومما» به آن انسانه قدبیمی ایمان آورد و باور کرد که فرشته‌ها او را انتخاب کرده‌اند تا با هرمن ازدواج کنند.

***

۳ روز از حادثه شوم سرت سرت مسلحانه در کارخانه هرمن گذشته بود. و چند روزی تا جشن سال نو باقی نمانده بود. «رومما» کنار بستر شوهرش نشسته و مدام مراقب او بود و بالش زیر سرش را مرتب و جایجا می‌کرد و به او می‌گفت که خیلی زود حالت خوب خواهد شد... و هرمن خوشحال بود که همسرش در کنارش است.

«رومما» مدتی بعد از اتاق «هرمن» خارج شد و به اتاق پرش آمد و روی صندلی نشست. «سارا» کنار نشست «کن» ایستاده بود و ملحقة روی تشك او را به طرف خود می‌کشید تا بتواند شوهرش را با ملایمت روی تخت جایجا کند. تمام بدن «کن» خیس عرق بود. «سارا» پارچه تعیزی برداشت تا عرق او را خشک کند.

زن جوان در سکوت کار می‌کردد و گاه‌گاهی برای اطمینان و آرامش شوهرش دست

آندهاش در بهشت انتخاب می‌شود. در این زمان ۲ روح قدم به دنیا می‌گذارند و یک فرشته فریاد می‌زند: «این پسر برای آن دختر است» و به این ترتیب، از روز بعد، هیچ چیزی مانع از ازدواج آنها و به موقع بیوستن سرنوشت آنها خواهد شد. هیچ چیزی نمی‌تواند قدرت عشق جاودان این دو نفر را نابود کند.

اما سارا از عشق چه می‌دانست؟ از ایثارگری‌ها و فداکاری‌های عشق می‌دانست؟ از سختی‌ها و دشواری‌های عشق می‌دانست؟

«رومما» می‌دانست که عشق حقیقی تا ابد پیوند قلب‌ها را حفظ خواهد کرد و دو انسان را به یک روح مبدل خواهد ساخت. چنین پیوند محکم و استواری چز از طریق فرشتگان به وجود نمی‌آید. چون «رومما» مطمئن بود که این فرشتگان بودند که او و «هرمن» را به هم رسانند.

***

خشاطرات گذشته «رومما» در ذهنش زنده شد:

تابستان سال ۱۹۰۷ بود. «رومما» در «فینیبورک» زندگی می‌کرد. آن روز قرار بود که «رومما» با دوستش «سیلویا» که در عبادتگاه (کنیا) با او آشنا شده بود به عمراء ۲ نفر دیگر به گردش بروند. «سیلویا» و نامزدش «سید» می‌خواستند به جزیره «کانی» بروند و در این میان «سیلویا» از «رومما» خواسته بود با آنها همراه شود. «سید» نامزد «سیلویا» هم دوستش تریپ آن دو می‌خواستند «رومما» و هرمن را برای ازدواج با یکدیگر آشنا کنند.

«رومما» در صندلی عقب اتومبیل بیوک مدل ۱۹۵۵ نشست و «هرمن» نیز که پسری جوان با چهره‌ای بچگانه بود کنار او جای گرفت. در طول راه، «هرمن» مدام با چشم‌های قهوه‌ای رنگ خود به «رومما» نگاه می‌کرد. «هرمن» پسر خونگرم و بذله گویی بود. روما از این گونه پسرها خوشش می‌آمد. به علاوه، هرمن لهجه لهستانی بود، از شنیدن لهجه وطنش لذت می‌برد.

کم کم صحبت بین آن دو گرم شد و هردو شروع کردنده به تعریف از زندگی گذشته خود. وقتی که هرمن به دختر جوان گفت که در اردوگاه‌های مرگ بوده است. روما به یاد اولین اردوگاهی افتاد که در دوران بچگانی دیده بود. او با ملایمت شروع به صحبت کرد و خودش هم تعجب می‌کرد که پس از گذشت این همه سال خاطرات گذشته به یکبار مثل روز، در ذهنش روش شده‌اند. او گفت: آن روزها ماده مزاعمه‌ای کار می‌کردیم و یک اردوگاه مرگ در نزدیکی ما قرار داشت. من برای مدتی برای پسری که پشت سیم‌های خاردار در آن اردوگاه بود، نان و سبب می‌بردم.

«هرمن» ناگهان به طرف او خم شد ابروهایش بالا رفته بودند، انگار که آنچه را می‌شنبد نمی‌توانست باور کند. «هرمن» پرسید: اسم آن اردوگاه چه بود؟ «رومما» جواب داد: یادم نمی‌آید. اما می‌دانم که در «آلسان» بود نزدیک

با دید مثبت به

زندگی نگاه کنید

فای موسکوویچ

ترجمه: مرجان ابراهیمی

به یاد می‌آورم زمانی آنقدر کوچک بودم که وقتی در آشپرخانه مادرم می‌نشستم پایم به کف آن نمی‌رسید. مقابلم بشقاب غذایی بود که به نظرم که چقدر خوش شاشم که همسری فدایکار و فرزندانی سلامت دارم اما این مشکل تکددستی ما را تخفیف نمی‌داد.

وقتی مادر شوهرم بیوه شد برای زندگی با ما نزد مان آمد. او را به لیست گرفتاری‌ها ایم افزودم. مصمم شدم که به او نشان دهم مادر و همسر خوبی هست و هنگامی که او در کمک به من کوتاهی می‌کرد من با عصبانیت قوری را می‌سانیدم.

در همان زمان متوجه شدم که دستان مشاق او می‌توانست مرا اتوکشی معتقد لباس‌ها خلاص کند. وقتی او بجهه را به پارک می‌برد من می‌توانستم مطالعه کنم و یا مکالمه تلفنی داشته باشم.

بعدها مادر بزرگم به من کمک کرد که بتوانم داوطلبانه در امور سیاسی فعالیت کنم و به جهانی که مدت‌ها بود قصد داشتم با دید مثبت به آن نگاه کنم خدمتی بکنم. به تدریج فهیمیدم که می‌توانم به همسرم از زاویه دیگری بینگرم. هنگامی که با مشکلی رویرو می‌شدم از خودم می‌پرسیدم چه خیری در آن است؟ مطمئناً این سؤال همیشه مرا راضی نمی‌کرد.

گاهی اوقات از عقایدم چشم پوشی می‌کنم و بیشتر اوقات به دنبال حل مشکلات زندگی هستم.

زمانی دخترم «شوشا»، شوهرش، «پیتر» و دخترشان «هلن» برای چند ماه نزد ما زندگی کردند. خانه‌ای که همیشه ساكت بود ناگهان پر رفت و آمد شد و به جای صرف شام در خارج از منزل و یا رفتن به رستورانی که در همسایگی ما بود دوباره برنامه غذایی تنظیم کردم. طوری که همیشه نان و شیرمان ته می‌کشید.

اما مزیت آن به این بود که اولاً فهیمیدم دخترم با چه مرد خوبی ازدواج کرده و او چه پدر مهرسانی است. بله غذای بیشتری پخته می‌شد اما در عوض همچنین دستان بیشتری هم برای کمک آماده بودند. نومام حتی قوری را بهتر از من برق می‌انداشت. شوشا و من اختلافات قدریم را اکنار گذاشتم و دوشادوش هم همچون ضربان قلب موزون و طبیعتی زندگی و کار را از سر گرفتیم. در عوض تنهایی که خیلی زود من و شوهرم را در بر گرفته بودم، ما از موهبت وجود دختر بزرگم در زندگی روزانه‌مان برخوردار شدیم.

باز هم شکر گذاری کنم؟ بله مادر، قول می‌دهم همیشه شاکر باشم ■

رابطه عکس و لبخند

سارا حس

هر وقت که نگاهم به عکس‌های روی میز، دیوار... می‌افتد از خودم می‌پرسم چرا ما ادمها وقتي که مقابل دوربین عکاسی قرار می‌گیریم لبخند می‌زنیم و می‌خندیم. چرا هیچکس موقع عکس گرفتن گرید و یا حتی اخم نمی‌کند؟ اخموترین ادمها هم در مقابل دوربین عکاسی لبخند می‌زنند این در حالی است که گاهی با دیدن یک دوست یا آشنا از زدن یک لبخند حتی تلغی و خشک هم درین می‌کنیم، چه رسد به یک لبخند شیرین!

و باز اگر در خیابان راه بروم و بی دلیل و یا حتی با دلیل به خود لبخند بزنیم و خود را شاد نشان دهیم همه طوری نگاهمان می‌کنند که یعنی بیچاره ...

ای کاش ما می‌توانستیم باور کنیم که دوربینی هست که از هر لحظه زندگی ما عکس می‌گیرد بی اینکه خود خبر داشته باشیم ■

طلای کتاب؟

می‌دانی اگر صندلی پارک را ترک کنی و یک قطعه طلا روی آن جا بگذاری چه می‌شود؟ چندین نفر چشم و گوششان را خوب باز می‌کنند، آب از دهانشان جاری می‌شود، دلشان را صابون می‌زنند و خلاصه بعد از این تلاش‌ها اثربی از آن باقی نمی‌ماند. حال اگر روی همان صندلی یک کتاب ارزشمند و پر خوانته جا بگذاری و بروی چه می‌شود؟ بله ... کمتر کسی به طرف آن صندلی می‌رود، چه بسا با یاغیان مهربان پارک آن را به صرف کلی آب مهمان کرده و یا او همسفر زباله‌ها شود. حتی اگر ارزش این کتاب خیلی هم زیاد باشد. ■

یک دقیقه خنده از ته دل معادل ۴۵ دقیقه

ورزش نشاط بخش است

پروفسور گونتر سیکل، متخصص خنده در دانشگاه برلین، در یک نشریه پهاداشتی المانی نوشت که متخصصان خنده به مزایای جسمی خنده‌یدن بی‌پرهادند. وی گفت: برای که خنده درست و حسابی بیش از ۸۰٪ اعضله بدن به کار می‌افتد و در طول خنده برخلاف این همه کار، بدن کاملاً احساس سلامتی می‌کند. وی گفت: در یک قوهقهه شانه‌ها، گلو، گردن و دیافراگم تکان می‌خورند به طوری که عضلات بعضی‌ها که عادت به خنده درست و حسابی ندارند دچار گرفتگی می‌شود. قلب تندریت می‌زند، فشار خون بالا می‌رود و سطح اکسیژن خون افزایش می‌ساید همچنان که تعداد دفات تنسی بیشتر می‌شود احتمالاً مهمتر از همه، اندوروفین، داروی مغزی، ترشح می‌شود که نه فقط در انسان احساس سرخوشی به وجود می‌آورد بلکه از نظر بسیاری از بیشکان یکی از بهترین داروهای طبیعی است. دکتر سیکل می‌افزاید پس از قطع خنده فشار خون دوباره پایین می‌آید و هورمون‌های اضطراب کاهش و قدرت سیستم ایمنی بدن افزایش می‌یابد ■

برگانی که در اختیار دارند عاجزند. من هم سال‌ها زندگی دشواری داشتم. هنگامی که هفده ساله بودم مادرم مرد و مرا با دو برادر کوچک تها گذاشت و پدری که برای جبران فقدان مادر، به ازدواج نامناسبی تن داد. من هم برای خلاصی از شرایط سخت زندگی، به محض فارغ التحصیل شدن از مدرسه ازدواج کردم.

وقتی سه فرزند اولم را در خانه کوچکی به دنیا آوردم، دلم برای مادران جوان دیگری که دنیا را فقط در شستن کهنه بچه و ظروف کنیف می‌داشتند به رحم می‌آمد. گاهی به خود می‌گفتم که چقدر خوش شاشم که همسری فدایکار و فرزندانی سلامت دارم اما این مشکل تکددستی ما را تخفیف نمی‌داد.

وقتی مادر شوهرم بیوه شد برای زندگی با ما نزد مان آمد. او را به لیست گرفتاری‌ها ایم افزودم. مصمم شدم که به او نشان دهم مادر و همسر خوبی هست و هنگامی که او در کمک به من کوتاهی می‌کرد من با عصبانیت قوری را می‌سانیدم.

در همان زمان متوجه شدم که دستان مشاق او می‌توانست مرا اتوکشی معتقد لباس‌ها خلاص کند. وقتی او بجهه را به پارک می‌برد من می‌توانستم مطالعه کنم و یا مکالمه تلفنی داشته باشم.

بعدها مادر بزرگم به من کمک کرد که بتوانم داوطلبانه در امور سیاسی فعالیت کنم و به جهانی که مدت‌ها بود قصد داشتم با دید مثبت به آن نگاه کنم خدمتی بکنم. به تدریج فهیمیدم که می‌توانم به همسرم از زاویه دیگری بینگرم. هنگامی که با مشکلی رویرو می‌شدم از خودم می‌پرسیدم چه خیری در آن است؟ مطمئناً این سؤال همیشه مرا راضی نمی‌کرد.

گاهی اوقات از عقایدم چشم پوشی می‌کنم و بیشتر اوقات به دنبال حل مشکلات زندگی هستم.

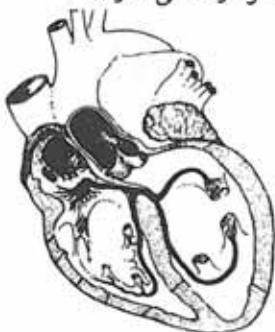
زمانی دخترم «شوشا»، شوهرش، «پیتر» و دخترشان «هلن» برای چند ماه نزد ما زندگی کردند. خانه‌ای که همیشه ساكت بود ناگهان پر رفت و آمد شد و به جای صرف شام در خارج از منزل و یا رفتن به رستورانی که در همسایگی ما بود دوباره برنامه غذایی تنظیم کردم. طوری که همیشه نان و شیرمان ته می‌کشید.

اما مزیت آن به این بود که اولاً فهیمیدم دخترم با چه مرد خوبی ازدواج کرده و او چه پدر مهرسانی است. بله غذای بیشتری پخته می‌شد اما در عوض همچنین دستان بیشتری هم برای کمک آماده بودند. نومام حتی قوری را بهتر از من برق می‌انداشت. شوشا و من اختلافات قدریم را اکنار گذاشتم و دوشادوش هم همچون ضربان قلب موزون و طبیعتی زندگی و کار را از سر گرفتیم. در عوض تنهایی که خیلی زود من و شوهرم را در بر گرفته بودم، ما از موهبت وجود دختر بزرگم در زندگی روزانه‌مان برخوردار شدیم.

باز هم شکر گذاری کنم؟ بله مادر، قول می‌دهم همیشه شاکر باشم ■

تصمیمی بود که گرفتم. آقای اشتون، پدر پسرک ۹ ساله، می‌گوید: این که آقای کوک کبد پسرشان را می‌گرفت یا نمی‌گرفت آنچنان مهم نبود، ولی به هر حال آنها خوشحال بودند که آقای کوک مثل ۶ نفر دیگر که اعضا و نسج پسرشان را دریافت کردند، زندگی دوباره‌ای را شروع خواهد کرد.

پزشکان ایالت یوتا در امریکا می‌گویند: هرگز سد راه ملاقات بستگان دهنده و شخص گیرنده عضو نخواهیم بود، ولی این کار را تشویق هم نمی‌کنیم. پزشکان در موقع پیوندهای اولیه قلب، روش پیش گیری و تشویق نکردن ملاقات‌ها را هم در نظر داشته‌اند. آنها عقیده داشتند اطلاعات راجع به دهنده عضو و اینکه هلی کوپتر از کجا عضو پیوندی را می‌آورد، باید محرومانه باشد زیرا ما نسبت به گیرنده عضو مستولیت بزرگی داریم. هیجان و تشویش بعداز عمل پیوند به شدت زیاد است. گردانندگان تیم پیوند قلب دانشگاه و بیمارستان سالت لیک سبتوی تاکید دارند که بهتر است گیرنده عضو بعد از تعمیم خود یک سالی صبر کند. بعد از این که گرد و خاک‌ها نشست، ما سد راه نخواهیم بود. در طی عمل پیوند، شما اصلًا نمی‌دانید که آیا عضو گرفته شده برای پیوند سرانجام خوبی خواهد داشت! اکثرًا موقفيت وجود دارد، اما اگر گیرنده فوت کند، مسئله حتی برای بستگان دهنده عضو هم ناراحت کننده است. پس ترجیح می‌دهم آنها تا زمان انتقال عضو صبر کنند. سپس هر یک آزادند تصمیم پیگیرند و بدون وجود احساسات شدیدی که بستگان دهنده عضو با آن رویرو هستند، تصمیم خود را عملی سازند.

آقای «آل مارسدن» یک گیرنده دیگر قلب مصنوعی در ایالت یوتا است. وی اصلًا تصمیمی نداشت که چیزی درباره بستگان دهنده عضو یا شخصی که هنوز قلبش در سینه او می‌تبدیل کند. او به سادگی می‌گوید: این هدیه‌ای است از طرف خداوند، پسر مهم نیست. دهنده عضو حالا پیش خد است. به من ارتباطی ندارد. نظر من فقط این است که باید از شخصی که قلبش از آن من شده تشکر کرد. من از لحاظ روحی آمادگی

کار جلوگیری می‌شود، به دلیل آن است که گیرنده عضو به چای آن که افکار خود را بر بهبد خویش متصرکز کند، درباره از دست رفتن زندگی انسانی دیگر فکر می‌کند. نکته‌هایی بسیار منفی در این ملاقات‌ها وجود دارد، بعضی از بستگان دهنده عضو به گونه خاصی با اطرافیان گیرنده عضو رویرو می‌شوند، به طوری که گیرنده عضو را بسیار ناراحت می‌کند. آنها به خود می‌گویند که مثلاً این قلب پسرشان «جوی» (Joy) است که اکنون در سینه تامی (Tommey) جای گرفته و حال که قلب پسرشان در سینه تامی است بنابراین تامی را پسر خانواده خودشان می‌دانند. در مورد دیگر، بستگان دهنده عضو مرتباً به گیرنده عضو تلفن می‌کنند و اصرار می‌ورزند که گیرنده عضو اکنون عضو خانواده آنهاست و با زندگی آنها ارتباط دارد. کسانی هم هستند که برای احساس ضربان قلب عزیز از دست رفته خود می‌دارند سینه گیرنده عضو را لمس و آن را حس کنند. چیزهایی شبیه به این مسائل بسیار اتفاق می‌افتد. اینجاست که اگر از ملاقات این دو گروه جلوگیری شود یا قبلاً با هر دو خانواده مشورتی صورت گرفته باشد از این مشکلات جلوگیری خواهد شد.

خانم رویسن ولد از تیم تهیه عضو می‌گوید: وقتی چنین ملاقاتی را از ما تقاضا می‌کنند، ابتدا سعی می‌کنیم با دو خانواده دهنده و گیرنده تعاس گرفته و از آنها پرسیم مقصود آنها از انجام این ملاقات چیست؟ چه انتظاراتی از این رویرو بیرونی دارند؟ ما به هر نوع تعصب در ارتباط با نزد و نوع زندگی آنها دقیق می‌شویم آنها توقع دارند چه نوع رفت و آمدی شکل گیرد؟ سپس طبق گفته‌های آنها پیش بینی می‌کنیم که آیا این ملاقات مفید است و باید از آن استقبال کنیم یا باید به هر نحو از آن جلوگیری کنیم!

ملاقات آقای مایکل کوک با اعضا خانواده دهنده عضو خیلی پر احسان بود. پسرک ۹ ساله بر اثر تصادف و زخم‌های مهلك فوت کرده بود. آقای کوک می‌گوید: بعد از عمل پیوند از فکر پسرک بسیرون نمی‌رفت، همیشه دچار کابوس می‌شد، مرتب در حالی که می‌لرزید با عرق سردی از خواب بیدار می‌شد. خواب می‌دیدم پسرک کوچکی به طرف من می‌اید و یقان را می‌گیرد ولی وقتی بائین رانگاه می‌کردم پسرک کوچکی به طرف من می‌اید و یقان را می‌گیرد و می‌گوید: من چه چیزی دارم به آنها بگویم. آیا باید می‌گفتم این کبد فرزند شماست که در بدن من جای گرفته؟ ولی بعد از ملاقات، آقای کوک می‌گوید: این بهترین

پیوند اعضاء:

پیوند غم و پیروزی

بروین گوهري

آقای مایکل کوک ۲۵ ساله، تکنسین فوریت‌های پزشکی، از این که اهدای یک کبد، زندگی او را نجات داده بسیار سپاسگزار بود. ولی ماهها بعد از عمل پیوند، وی دچار افسردگی شدیدی می‌شود. او به هیچ وجه نمی‌توانست قبول کند که مرگ یک پسر ۹ ساله، آینده او را تامین کرده است. به یاد می‌آورد که این بجه خیلی جوان بود و به دلایل عقلآلایی به او سخت می‌گذشت که مرگ پسرک باعث ادامه زندگی او شده است. شدت نگرانی و تالم او را می‌دارد نامه‌هایی با والدین کودک رد و بدل نماید و تقاضای ملاقات کند. ملاقات انجام می‌گیرد و والدین بجه در سبک کردن یار گناهی که در فکر او بود به او کمک می‌کنند. آقای مایکل کوک شدت تاسف خود را از قبول کند که در فرزندهشان ابراز می‌کند.

اگر پزشکان و پرستاران علت مرگ و هویت فرد قوت شده را از گیرنده عضو مخفی می‌کنند و در روابط جمعی هم از این کار جلوگیری می‌شود، به دلیل آن است که گیرنده عضو به جای آن که افکار خود را بر بهبد خویش متصرکز کند، درباره از دست رفتن زندگی انسانی دیگر فکر می‌کند

امروزه مشکلات دهنده عضو و گیرنده آن موضوعی بسیار بحث انگیز است. این که به دو طرف گیرنده و دهنده اجزاء ملاقات داده شده و پرده از محرومانه بودن نامها به کثار رود و هویت والدین کشف شود، به ۲۰ سال پیش بر می‌گردد. اما اکثر مشمولان اجتماعی و تهیه کنندگان عضو پیوندی امروزه از ملاقات دهنده عضو و گیرنده آن استقبال نمی‌کنند و چندی است که از این نوع ملاقات‌ها جلوگیری می‌شود. یک سخنگوی بهبود عضو با پیوند آن می‌گوید: این تغییر بزرگی است که اکثریت هنوز آمادگی آن را ندارند. اگر پزشکان و پرستاران علت مرگ و هویت فرد قوت شده را از گیرنده عضو مخفی می‌کنند و در روابط جمعی هم از این

برخی دیگر مربوط به محیط و شرایط بیرونی هستند.

۱- اختلالات رئیکی و مادرزادی: مانند کسانی که با انسواع انحرافات ستون فقرات: گرد پشتی (کینوز)، گود پشتی (لوردوز)، کج پشتی (اسکولیوز) و یا انحراف پاها به خارج و داخل (پای پراتزی و پای ضربیدر) و گفای صاف به دنیا می‌ایند.

مثلث در خصوص پشت گرد کاهش حجم تنفسی که همراه با اختلالات قلبی و عروقی از عوارض آن هستند.

۲- بیماری‌ها و صدماتی که منجر به عوارض ارتودیک و نقص در سیستم عصبی- عضلانی و مفصلی می‌شوند. مانند معلولین قطع عضو یا کسانی که در اثر ابتلاء به تربوکولوز (سل استخوانی) به انحراف شدید ستون فقرات دچار می‌شوند.

۳- فقر حرکتی و عدم حرکت و جنبش مناسب: منجر به ضعف عضلات می‌شود، که در کودکان اپارتمان نشین، افراد اندوان طلب و غیر ورزشکار، مشاهده می‌شود.

۴- عادات نامناسب در ایستادن‌ها، راه رفتن‌ها، نشستن‌ها: حمل اشیاء سنگین چون کیف‌های سنگین در کودکان دستگاهی به ویژه به صورت یک طرفه و معتقد که می‌تواند موجب کج شدن ستون فقرات و افتادگی شانه در آنها باشد.

۵- شغل و وضعیت‌های ثابت بدنی: انجام امور روزمره در حالت نامناسب و یا فعالیت‌های ورزشی و حرکتی نامناسب مستمر. افرادی که به طور یکتاخت در طول روز به طور مستمر و مداوم پشت یک دستگاه پرس یا بافتندگی می‌ایستند که عمدتاً با یک گروه از عضلات خود، کار می‌کنند که می‌تواند در بعضی از اعضا بدن آنها دفرمیتی (تفییر شکل) یا محدودیت حرکتی ایجاد شود. در نتیجه، آن ضعف و از کار افتادگی یک طرفه بدن ایجاد می‌گردد.

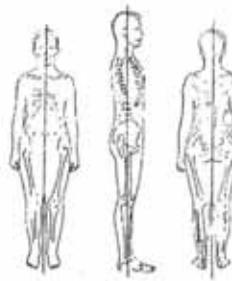
۶- تقلید الگوهای حرکتی و وضعیت‌های بدنی غلط و نامناسب: بیشتر در سینه پایین‌تر و در دوره نوجوانی دیده می‌شود. این الگوها از طریق مشاهده فردی و رسانه‌های عمومی صورت می‌گیرد که در این امر معمولاً از «الگوهای برتر» تقلید می‌شود. مانند شخصیت‌های اجتماعی، ورزشکاران، هنری‌ها...

۷- استفاده از پوشش‌ها: مانند کفش یا تجهیزات غیر استاندارد (صلنلی، میز، نیمکت مدارس)، که باعث به وجود آمدن شست کج در پاها و پشت کج با گردد در ستون مهره‌ها خواهد شد.

۸- کمبود در حرکات رشدی: نور، آب و هوای مناسب، محیط، تغذیه صحیح و سالم (چاقی مفرط و یا لاغری بیش از حد) و کمبود نور باعث نرمی استخوان‌ها و کج شدن آنها می‌شود.

۹- وضعیت‌های روانی و شخصیتی افراد:

حرکات آنها را بدین نحو بیان می‌کند: «بیشترین خطر از بین رفتن بخش‌هایی از عضله‌ها هنگامی رخ می‌دهد که بیماران از آن عضله استفاده نکرده باشند و آنها را تقویاً به حالت غیر فعال نگاه داشته باشند» (نکته قابل توجه در مورد آتروفی شدن و از بین رفتن عضله).

حرکات ورزشی و اصلاحی برای درمان بیماری‌ها

کردآوری: زیلا کهن کبریت

امروزه با کمک حرکات اصلاحی من قوان بسیاری از ناهنجاری‌های جسمانی را از بین برد

امروزه تربیت بدنی اصلاحی در مورد افرادی به کار می‌رود که برای تغییر وضعیت قرار گرفتن بدن و آگاهی از حرکات بدن، به کمک نیاز دارند. اهداف عمده آن: شناسایی، آموزش، پیشگیری، بهبود و اصلاح ناهنجاری‌های بدن و عادات حرکتی افراد است.

سوایق و دیدگاهها
به رغم آن که تربیت بدنی ویژه، برنامه‌ای نسبتاً جدید است که برای معلولان به وجود آمده، جالب توجه است که بدانیم مفهوم آن، اصلاح و رشد اعمال حرکتی بدن از طریق تمرین است که، قدمت بسیار دارد. تصویرها و مدارک پیدا شده در چین نشان می‌دهد که در سه هزار سال قبل از میلاد مسیح انسانی از ورزش درمانی وجود داشته است. در قرون اخیر، «پرهنریک لینگ» (Per Henrick Ling) سیستمی طبی برای ورزش‌های سبک به وجود آورد که در سال ۱۸۴۲ در امریکا معرفی و با استقبال بسیاری روپرورد.

سیستم پرهنریک لینگ شامل سری حرکاتی موزون، هماهنگ و دقیق بود که هدف آن: تامین سلامتی و بهبود وضعیت بدن بود. این برنامه پرورش اندام در مدارس همگانی و متدالو شد، چون عقیده بر آن بود که کودکان قابل تمرین و آموزش پذیر هستند.

در یونان اولین فردی که موضوع ژیمناستیک و تاثیر آن را مورد توجه قرار داد «هرودوت» بود. او حدود ۴۸۰ سال قبل از میلاد، مطالب ارزشمندی نوشته و به عنوان یک معلم، مجموعه‌ای از تمرین‌هایی که اندام ناموزون دچارند مشکل است. تهای می‌توان گفت حدود یک درصد مردم را می‌توان در طبقه‌ای جای داد که از مکاتیک بدنه خوب پرخوردارند.

علل و عوامل بروز ناهنجاری‌ها
در یک نگاه اجمالی می‌توان اصلی ترین علل بروز ناهنجاری‌های وضعیتی را به شرح ذیل بیان کرد. لازم به ذکر است که برخی از این عوامل مربوط به وضعیت خود فرد و

پیوفد اعضاء: پیوند غم و پیروزی

(ادامه از صفحه ۲۹)

شناسایی آنها را ندارم. من نمی خواهم با آنها در گیر شوم. بتایر این با ملاقات مختلف، بالاخره آقای مارسدن کاری را انجام داد که تیم پیوند قلب بیمارستان سالت لیک سیتی به او پیشنهاد کردند، یعنی توسط بیمارستان، نامه تشکر آمیزی بدون اعضاء برای استگان دهنده عضو فرستاد.

اما ۷۵ درصد گیرنده‌گان عضو پیوندی مایلند در بیماره استگان دهنده عضو یا خود او که زندگیان را نجات داده اطلاعاتی داشته باشند. این نوع تسبیل جدیداً بوجود آمده است. دهنده و گیرنده عضو اهمیت زیادی برای ملاقات قائلند و به شدت کنجکاوی می‌کنند. هنگامی که عضو پیوندی در دسترس باشد، شدت احساسات و آشفتگی گیرنده بی‌نهایت است. این هیجان به خصوصی است که گیرنده می‌خواهد همه انرژی خود را آمده عمل پیوند و بهبود بعد از آن کند. خانمی در بیمارستان سالت لیک سیتی می‌گوید: مهم این است که مریض بداند که همه ما باید خوشبخت بوده و از معلمکتمان سپاسگزار باشیم که فرست به دست آوردن عضو پیوندی را برایمان به وجود آورده است. کاهی اوقات عده‌ای از گیرنده‌گان عضو در این موقع حالت عزیزداری پیدا می‌کنند. مانند خانم هلوب.

این خانم قلب پیوندی دریافت کرد که متعلق به یک دختر جوان ۲۳ بود که در تصادف ترافیک از بین رفته بود. این خانم می‌گوید: اینکه بدانم زن جوانی فوت کرده و من به جای او امید به زندگی دوباره دارم احساسی عمیق و دردناک درمن می‌انگیزاند. این احساس گناه شدیدی است با عراطفی لطمۀ خورده. حقیقتاً مرحله‌ای از عزیزداری را حس می‌کنم. وقتی شنیدم قلب زن جوانی است بسیار کریه کردم. البته از خدا شاکر هستم، ولی غم دهنده عضو راحتم نمی‌گذارد. آقای مایکل کوک هم می‌گوید: من و خانم در بیمارستان هیلی کوپری که کبد جوان ۹ ساله را به همراه می‌آورد دیدیم. به شدت نگران شدیم که کبد از کجا آمده و چریان چیست. درست مثل کسی که آماده گلوله زدن به مغز خود می‌باشد، دلهز داشتم و به شدت متزلزل بودم. نمی‌خواستم اصلاً زنده باشم. بعد از پیوند، از استگان طفل بسیار تشکر کردم. آنها هم از من حمایت کردند. حالاً مثل اینکه فامیلی به فامیل من اضافه شده است. مایکل کوک به زندگی خود ادامه می‌دهد و حالاً چیزی را به دست آورده که کبد بیمارش آماده آن نبود. او چند ماه پس از عمل پیوند، پدر شد. شکنی نبود که برای انتخاب نام این کودک، «آدم»، یعنی نام همان کودک ۹ ساله انتخاب شد ■

گردن جنین در رحم مادر در وضعیت نامناسب قرار می‌گیرد و عده‌ای ضربه‌های هنگام زایمان و کشیده شدن گردن را علت می‌دانند.

- این عارضه در صورتی که درمان نشود، باعث انحرافات جانبی مستون مهره‌ای در قسم پایین گردن و بالای پشت می‌شود و همچنین کاهش یا اختلال در وسعت میدان دید و نزول میزان چابکی فرد را به همراه دارد.

- ملاحظات اصلاحی و درمانی: درمان بهتر است هر چه زودتر آغاز شود. متخصصین فیزیوتراپی باید با دقت و احتیاط کشش عضلات را به مدت یک‌سال مداوم آنجام دهند. بدیهی است که اگر این کار به موقع انجام نشود باعث ثابت شدن تغییر شکل گردن شده و با فیزیوتراپی بهبود نمی‌یابد.

حرکات اصلاحی کشش:

۱- در وضعیت ایستاده سعی کنید سر را به سمت بخور بدن و در راستای ستون فقرات نگاه دارید. در این حالت عضله کوتاه شده را کشش دهید. در استانه درد (مدت ۶ ثانیه) وضعیت خود را حفظ کنید.

۲- چنانچه گردن به سمت چپ کج شده است، دست چپ را در بالای گوش و در پهلوی سر قرار دهید و آن را به سمت مخالف نشار دهید. تنها مقاومت موجود، مقاومت عضله کوتاه شده می‌باشد.

۳- در حالت نشسته یا ایستاده (اختیاری) کاملاً به جلو نگاه کنید (سر ثابت)، جهت نگاه را به سمت چپ برده تلاش کنید چنان را (فقط) به شانه چپ نزدیک کنید، چنان کاملاً در خط افقی به موازات شانه‌ها حرکت می‌کند. همچنین این حرکات برای سمت راست انجام شود.

حرکات تقویتی

۱- با پهلوهای سر (نه پیشانی) به توب معلق ضربه بزنید، این حرکت به ویژه در سمت عضله کش آمده باید تکرار شود.

۲- دست موافق در طرفی که عضله کش آمده است را به پهلوی سر می‌گذاریم تا از این طریق مقاومتی را ایجاد کنیم. اکنون با فشار سر به دست تلاش می‌کنیم تا سر را به شانه نزدیک تماییم.

۳- در وضعیت خوابیده، به پهلو قرار می‌گیریم (موافق سمتی که عضله کوتاه شده است). در حالی که سر هیچ گونه انتکابی ندارد، تلاش می‌کنیم برخلاف جاذبه زمین نماییم ■

گردآوری از کتاب حرکات اصلاحی و درمانی

مؤلفین: حسن دانشمندی
رضا رفاحانلو
حسین علیزاده

افرادی که خجالتی هستند یا افسردگی روحی داشته و عملتاً در وضعیتی به سر می‌برند که سرشان به طرف پایین است، در دراز مدت می‌تواند موجب افتادن سر به جلو، کشیدگی و ضعف عضلات باز کننده سر و گردن شود. وقتی فردی وضعیت بدنی خود را از حالت شل و وارفته به وضعیت استوار و قائم تبدیل می‌نماید مدتۀ او ۳ تا ۴ اینچ بالاتر قرار می‌گیرد.

۱۰- افزایش وزن: عاملی است که می‌تواند در بروز بسیاری از بیماری‌ها یک علت اولیه و تشید کننده باشد. در بروز انواعی از عارضه کف پای صاف، افزایش وزن علت اولیه می‌باشد، همچنین عامل تشید کننده مشکلات قوس‌های کف پایی محسوب می‌شود. که در هر دو عارضه ناتوانی در ایستادن ممتد و همچنین کمر درد شایع می‌باشد.

۱۱- مسائل فرهنگی، تربیتی و نژادی: وضعیت بدنی خاص به طور مثال در نشستن (چهار زانو) که آن را نشانه ادب و احترام و یا نوعی از راه رفتن را نشانه تواضع می‌دانند.

۱۲- تیپ بدنی و وضعیت ظاهری: افراد «اندومورف» استعداد بیشتری برای کف پای صاف و زانوهای ضربه‌دار داشته و در افراد قد بلند امکان میل به افتادن بالا تنه آنها به طرف جلو و در نتیجه ابتلاء آنها به عارضه کبیوز بیشتر است. در افراد مزومورف (تیپ عضلانی) با قدر نه چندان بلند که سعی در بلند نشان دادن قد خود داشته و مجبورند تا قد خود را کشیده و بلند نشان دهنند، ستون فقرات آنها مستقیم می‌مانند (در اصل ستون فقرات دارای دو انحصار اصلی می‌باشد).

۱۳- سن: در برخی سنین ابتلاء به برخی از عوارض بیشتر است. سنین بین ۵-۷ سالگی که اولین دورۀ تغییر شکل بدن است و ۱۰-۱۳ سالگی که دومین دورۀ تغییر شکل و ایجاد انحرافات بدن است و به طور کلی اسکولیوز که در سنین ۱۲-۱۵ شیوع بیشتری با توجه به جنس دارد. عارضه کف پای صاف در ساله‌های قبل از مدرسه (۲-۶ سال، کودکانی که تازه به راه افتاده‌اند) بیشتر دیده می‌شود. باید یک اصل عمومی را همیشه در نظر داشت که با زیاد شدن سن، ابتلاء به عوارض به دلیل «ضعف عضلانی» و «فرسایش کلی» بدن افزایش می‌باشد.

اکنون وضعیت سر (Head) را مورد بررسی قرار می‌دهیم:
* بررسی وضعیت سر:
- طبیعی و غیر طبیعی: در شرایط طبیعی سر باید به شکل متعادل قرار بگیرد. به گونه‌ای که به هیچ یک از طرفین (راست و چپ) خمیدگی نداشته باشد.
- غیر طبیعی بودن: سر به یک طرف خمیدگی دارد (تورتیکولی مادرزدای و یا گردن کجی مادرزدای).
- علل و علائم: متخصصین معتقدند که

دوستان

نوجوان

(ما و حرف دل ما)

گروه دانش آموزان
تحت پوشش سازمان دانشجویان یهود
تنظیم: سارا حی

صبح جمعه، یکسی از پارک های اطراف کنیسا:

از میدان پارک صدای خنده و شادی می آمد. این سر و صداها نظر هر رهگذری را به خود جلب می کرد. نوجوان های دختر و پسری که از نیایش سحرگاهی سلیحوت آمده بودند در میدان پارک بدینیتیون بازی می کردند. هر گوشه میدان، صحته زیبایی از روابط دوستانه آنها بود که با یکدیگر پیمان می کردند. هر گوشه میدان، صحته زیبایی از انجام همه کیفیتی هایی که از خود پرسید: «راستی آیا من هم در دوران نوجوانی

چنین دوستانی داشتم؟»

در گوش های دیگر پدرها و مادرها گرم صحبت و گفتگو بودند.

در میان رهگذران، دو پیرزن به چشم می خوردند. یکی از آنها در گوش دیگری گفت: «واه! واه! چه دختر های بی حیایی! چه پدر و مادر های بی خیالی انگاه کن! اه ... آن دختر شالیح صببور (بیشنماز) کنیساست. آن هم دختر منیر خانم است.»

***

سال ها از این ماجرا می گذرد، تا اینکه دختر منیر خانم می رود تا باستن پیوندی صادقانه به استقبال زندگی تازه ای بپرورد. در خانه داماد هلهله و شادی بریاست و ... تلفن زنگ می زند.

- الی بفرمایید.

- ثریا خانم؟

- بله خودم هستم.

لحظه ای سکوت ... و بعد هق هق گریه

- خانم اتفاقی افتاده؟ چیزی شده؟

یکی از دختران گروه که دستش را بالا گرفته و منتظر بود که نظرش را بگوید گفت: «روابط نوجوانها و چگونگی و حد و حدود آن تا حد زیادی به جامعه ای که نوجوان در آن زندگی می کند، بستگی دارد. ما حالا در جو و محیط زندگی می کنیم که چندان این موضوع را نمی پسندیم. متأسفانه در جامعه کنوی ما همچنان نوع رابطه دوستانه ای بین جنس مخالف پذیرفته شده نیست و در ضمن ما اینجا فقط در مورد نوجوان های صحبت می کنیم که یک رابطه دوستانه سالم را جستجو می کنند.»

چرا چنین طرز فکری در مورد ما نوجوانها و جوان های دختر و پسر هست؟ چرا تا کسی با جنس مخالف خودش صحبت می کند همه از این موضوع برداشت غلط می کنند؟

یکی از بچه ها با شنیدن این موضوع لحظه ای فکر کرد و گفت: «خوب، چرا باید این رابطه دوستانه هم پذیرفته شده نباشد؟» یکی از اعضای قدیمی گروه دانش آموزان گفت: «من فکر می کنم این طرز فکر یک دلیل مهم دارد و آن این است که ما هنوز پذیرفته ایم که یک نوجوان به دلیل اتفاقی سنی و شرایط روحی خودش نیاز دارد که با جنس مخالف خود رابطه دوستانه داشته باشد او نیازمند است که بفهمد نوجوان های همسن و سال او چه طور فکر می کنند، چگونه هستند و این یک نیاز طبیعی است.»

دیگری گفت: «خیلی از پدر و مادرها با اینکه به وجود این نیاز پی نبرده اند اما با چنین رابطه دوستانه ای هم مخالف نیستند اما از ترس حرف مردم مجرور هستند که نوجوان های خود را محدود کنند.»

من که تا اینجا سکوت کرده بودم گفت: «بچه ها، باید به پدر و مادرهای عیان حق بدهیم، ما در سنی هستیم که قدرت احساساتمان از عقلمان بیشتر است. البته نباید فراموش کنیم که اگر بخواهیم نوجوان را به خاطر احساسی بودن از این دوستی و از این نیاز منع کنیم پس باید او را در این سن از هر کاری منع کرد و در ضمن ما باید به آنها نشان بدهیم که با یک تفکر پاک و یک هدف منطقی به دنبال یک دوست هستیم.»

یکی از بچه ها که اخمهایش را درهم کرده بود گفت: «اگر پدر و مادرهای ما، به ما و به تربیت ما شک ندارند چرا باز هم نگران هستند؟»

(ادامه در صفحه ۵۴)

- چی می خواستی بشود؟ آخه تو هم مادری؟ چرا می خواهی دستی دستی پسرت را بد بخت کنی؟

- مگر من چه کار کرده ام؟ اصلا شما کی هستید؟ از کی حرف می زنید؟

- از کی حرف می زنم! خوب معلوم است، از عروسستان. آخه چرا می خواهی دختری را که سال ها با پسرهای غریبه دوست بوده برای پسرت بگیری. من خودم چند بار با پسرها در پارک دیدمش.

- خانم کی گفته؟ شما از کجا می دانید؟

- انگار همه این موضوع را می دانند به جز شما. نامزدهای قبلی اش هم به خاطر همین موضوع نامزدی شان را به هم زدند.

- یعنی نامزد هم .... ثریا خانم پشت خط از هوش می رود و هفته بعد همان پیروز از منیر خانم می پرسد: اراضی منیر خانم چرا نامزدی دخترتان به هم خورد؟»

***

همه مانوچوان های عضو گروه دانش آموزان که این داستان واقعی را خواندیم خیلی متأسف شدیم. همه لحظه ای سکوت کردیم تا اینکه یکی از بچه ها به خودش جرئت داد و پرسید: «چرا چنین طرز فکری در مورد ما نوجوان ها و جوان های دختر و پسر هست؟ چرا تا کسی با جنس مخالف خودش صحبت می کند همه از این موضوع برداشت غلط می کنند؟ یکی از اعضای گفت: «خوب، خود مانوچوان ها هم بسی تقصیر نیستیم. بعضی از ما به درستی نمی دانیم که در مقابل جنس مخالف چه عکس العملی نشان بدهیم. در نتیجه با برخوردهای نادرستمان باعث می شویم طرز فکر نامناسبی در مورد همه مانوچوان ها وجود داشته باشد: یکی از بچه ها که چشم هایش به زمین دوخته بود

گفت: «من فکر می کنم عکس العمل نامناسب آن عده هم دلیلی دارد. شاید آنها به خاطر محدودیت هایی که با آن مواجه هستند چنین برخورد نامناسبی را در پیش می گیرند.»

بهران نوجوان

لی ارا سعید

دارد. به این منظور رُزِّلِب می‌زند و کفشهای پاشنه بلند می‌پوشد.

او هر روز توجه چدید و تازه‌ای به جسم خود- جسمی که در برابر چشمانتش در حال شکل عرض کردن و تغییر و تحول است- پیدا می‌کند و نسبت به آن احساس‌های متفاوتی دارد. گاه احساس خجالت، گاه غرور، گاهی نیز احساس گناه می‌کند و یا احساس تشویش دارد، بنابراین عجیب نیست که بیشتر اوقات روز، او را در مقابل آئینه می‌بینیم.

حواله برای گوش دادن به حرفها و دردلهای او، هر چند توقع‌های بسی جا و بیش از اندازه داشته باشد، اعتقاد او را به ما جلب خواهد کرد

او نه از مدهای ساده بلکه از مدهای عجیب و غریب پیروی می‌کند و خود نیز چیزی به آن می‌افزاید تا سرایا عجیب شود. به خاطر فاصله گرفتن از خانواده و ارزش‌های آسان و مشابه باگره‌های دوستان و چلب نمودن توجه همگان به خود- مخصوصاً به جسم خود- شباهه روز سعی خود را به کار می‌برد تا چیزی در صورت، قیافه و لباس خود تغییر دهد و شاید آن را چند برابر جلوه دهد تا با اولین نگاه، دیگران بی به وجود او بزنند.

او می‌خواهد خود را از دنیا بچگی بیرون بکشد و به استقلال و بزرگی دست یابد اما از سویی، از مستولیت‌هایی که بزرگترها به عهده او می‌گذارند فرار می‌کند چون هنوز خود را برای به دست گرفتن مستولیت ناتوان می‌بیند. هنوز نوعی دلستگی به والدین خود دارد. همین امر او را در تضادها و تعارض‌ها می‌اندازد.

حال با توجه به دید مختص‌سری که از این دوران داریم چگونه با آنها رفتار کنیم؟ پسر مرموز و طفیانگری که یک روز با پدر خود تند حرف می‌زند و تمام عقاید و الگوهای او را زیر سوال می‌برد و روز دیگر با او چون دوستی صمیمی به گردش می‌رود و از راهنمایی‌های او سود می‌برد، دختر نوجوانی که توجهی خاص و افراطی به ظاهر و پوشش خود دارد اما وقتی دیگر بدون دلیل، آنها بی را که حفظ ظاهر و حجاب می‌کنند مورد انتقاد قرار می‌دهد و در پوشش خود لایالی می‌شود، مهه اینها و مواردی دیگر همانند اینها بیانگر این موضوع است که دوران نوجوانی توجهی خاص احتیاج دارد.

می‌نگرد. از آن نوع رحم و شفقتی که فردی در مقامی والا نسبت به زیرستان خود بروز می‌دهد. نوجوان نه تنها دیگر برای والدین ارزشی قائل نیست بلکه از آنها انتقاد نیز می‌کند. نوجوان، چه دختر و چه پسر، بدون ذره‌ای انصاف در مورد پدر و مادر خود داوری می‌کند و مستقیم در چشمان آنها، معایشان را چند برابر جلوه می‌دهد. محبت والدین را لوس بازی می‌داند و مهربانی و احوال‌پرسی آنان را مداخله بی‌جا می‌شمارد. حتی نوجوان گاهی از پدر و مادر خود عار دارد. دختر نوجوان بدون دلیل و منطق درست مادر خود را برای شیک نبوشیدن لباس محکوم می‌کند، پس نوجوان پدر خود را به حاطر این که در مجتمع بلند بلند حرف می‌زند یا به خاطر لهجه قدیمی که دارد در برابر دیگران خوار می‌کند و او را می‌کوید. به راستی علت جست؟ می‌دانید، موضوع فقط این است که نوجوان، بیرون و مادر خود را از دریجه چشم دیگران- مخصوصاً رفقا و دوستانش- می‌نگردد و هر مورد آنان قضایت می‌کند. نظر رفقاء گروه برای او همچر از هر نظری می‌باشد.

او دقیقاً ها و ساعتها، تلفنی با دوستان خود حرف می‌زند، می‌خندد، دردند می‌کند، گله می‌کند، از ریزترین تا درشت‌ترین و قایع روز را برای آنها تعریف می‌کند اما در جواب سوال والدین که می‌پرسند: «چه خبر؟» (مدرسه چطور بود؟) نوجوان با بی‌تفاوتی از کنار آنها می‌گذرد و به گفتن جواب تلگرافی «هیچی» اکتفا می‌کند.

موضوع فقط این است که نوجوان، پدر و مادر خود را از دریجه چشم دیگران مخصوصاً رفقا و دوستانش می‌نگردد و در مورد آنان قضایت می‌کند. نظر رفقاء گروه برای او مهمتر از هر نظری می‌باشد

نیاز به استقلال و ابات و وجود به همراه این احساس که او را نمی‌فهمند از خصوصیات مشخص دوره نوجوانی و بیشتر اوقات، مشکل زا است. او اشتباق در به دست اوردن موقعیت بزرگسالان و رها کردن نشانه‌های کودکی دارد. بنابراین به هیچ وجه غیر معمول نیست که سیگاری را در دستان پسر نوجوان مشاهده می‌کنیم که با مهارتی خاص آن را نگه داشته و به طرز نیلسوف مآبانه‌ای دود آن را به هوا می‌فرستد. دختر نوجوان نیز سعی در بیش گرفتن راه‌زنان

- نه نه نه! همین که گفتم
- آخه چرا؟ من که چیز زیادی از شماها نخواستم.

- چرا نمی‌فهمی، موضوع پول نیست اون کفشا زشن، بی‌ریختن، گندان تو نباید اونا را بپوشی.

- پس چرا همه دولت خرسند و می‌پوشن. آخه مده همه توی خیابون پاشونه.

- (با غیظ و خشم) مده مده، بخوره توی سرت و دولت این مدها که منو بیچاره کردن. دو روز دیگه می‌اندازی کنار و می‌گشی

یکی دیگه مده شده.

- اصلاً بگو خسیین و پول ندارید. چرا این قدر چک و چونه می‌زنی و به اون کفشا ابراد می‌گیری؟

- با من بحث نکن، حوصله ندارم، برو این حرف رو به بابات بزن.

- شماها کی حوصله داشتید که حالا باشد؟ هر وقت به بن بست می‌رسید و نمی‌تونید جواب بدید پاس می‌دید به هم تا خودتون از شر من خلاص کنید.

- (با تحکم و تهدید) به جای این حرف برو تو اطاق درستو بخون.

- (با صورتی برافروخته و پریشان و صدایی نابهنجار) من یک دیقیه دیگه هم اینجا معطل نمی‌کنم. می‌رم پیش دولت اونا حرف منو بهتر می‌فهمم، شماها اصلاً منو درک نمی‌کنید فقط به گرفتاری‌های خودتون چسبیدید. (و سپس در حال خارج شدن در را محکم می‌کوید) اگر نمی‌تونستید بچه بزرگ کنید، خرچشو بدید و به مشکلاتش بررسید پس چرا به دنیا آوردید؟

- (با یأس و درمانگی) برو به جهنم، پیش همون دولت.

***

برای ترک کردن دوره کودکی یعنی آن چه دیگر نیست و به منظور اثبات وجود خود به عنوان فردی مستقل، نوجوان پیش از هر چیز شروع به طرد کسانی می‌کند که تا چندی پیش، مورد احترام و تحسین او بودند یعنی خانواده و الگوهای آن. نوجوان به همه چیز و همه کس پشت پا می‌زند تا این طریق به همگان بفهماند که به استقلال رسیده و برای خود کسی شده است.

گاهی با عصیانگری و طفیان علیه عقاید والدین و ارزش‌های اخلاقی آنان قد علم می‌کند، گاه نیز با رحم و شفقت به آنان

قهرمان کوچک

شرکان انورزاده (احدوت)

تو بر فراز بال‌های بلند افتخار، درخشیده‌ای، تو بر قله‌های پیروزی، استوار استادهای و لبخند می‌زنی، جامه افتخار بر تن تو خیلی برازنه است، کودک کوچکم، همگان، نام تو را بر زبان می‌اورند از قهرمانی‌هایت سخن می‌گویند، کیست که تو را دوست نداشته باشد؟ هیچ کس - همه از صمیم قلبه تو را فریاد می‌زنند و نام پر شکوهت، زیر لب و از اعماق وجود و حتی میاد آوری خوبی‌هایت و عدل و داروی و شجاعت تو روشنی بخشش - دل‌های تیره بختان است...

آن هنگام که پیروز و سرفراز از تبرد بر می‌گردی و هلله و استقبال و فریاد شادی مردم را می‌شنوی، بدان که من هم آنجا هستم، من هم بانگ شادی مردم را می‌شوم و می‌دانم که سردار دلبر میهن، از نبرد با دشمن بازگشته است. و در آن هنگام است که قدرات اشک از شدت شادی روی گونه‌هایم جاری می‌شود. خدای، من کجا هستم؟ در عالم رویا یا در سزمین حقیقت؟ چه رویا شیرینی برای فرزند کوچکم دیدم، و با صدای شیرین او، از این رویا زیبا یرون آمد.

- مامان، برایم دوباره لالایی بخوان، دوباره قصه بگو، امشب چه خواهی خواند؟
- گوش کن، کودکم، لاایی امشب، قصه زندگی است، قصه زندگی همه انسان‌ها، همه انسان‌هایی که به دنیا آمدند تا تحرک داشته باشند کوچکم، گوش کن! آغاز قصه زندگی، تولد است. مانند شکفتمن غنجه‌ای در سپیده دمان.

ایام کودکی، معمولاً با شادی و خنده همراه است، مانند غنچه‌ای‌های تو، به هنگام خنده‌دن، سپس دوران نوجوانی همراه با غرورها و تقصبها از راه می‌رسد. تو هم باید این مراحل را پشت سر بگذاری، امید داشته باش. تو تا حدی بزرگ می‌شوی که می‌توانی آتیه ساز خود باشی، اما کودکم، در تمام این مراحل، روزها و دوره‌های مختلفی را از سر خواهی گذراند. و داستان‌های مختلفی در کتاب عمرت نوشته خواهد شد. داستان‌های شاد این کتاب را از صمیم قلب به خاطر سپار و سپاسگزار خدای مهربانی باش. و داستان‌هایی عبرت آموز زندگی را راهنمای روزهای دیگر قرار بده. نیک ییندیش و به دیگران نیکی کن، پاک ییندیش و پاکی و راستی را سرمش خود قرار بده.

گاهی روزهای زندگیت، افتخاری است، از صفا و گرمای آن لذت ببر. گاهی این روزها، ایروی و طوفانی است. مطمئناً، در پس این روزها، دوباره آسمان زندگی، صاف و درخشان خواهد بود.

گاه، زندگی مانند چنگل پر پیچ و خمی است، در جلوی راهت، خارها سپار است. خارها را هموار کن و مرد زندگی باش.

کودک کوچکم، با امید به خداوند بزرگ، روزها و سال‌های آرام و شاد و پر از درستگاری را برای خودت ساز، و همواره به خاطر داشته باش که هر چه داریم، از خدای مهربانیم داریم. خدای مهربانی که تمام نعمت‌هایش را سخاوتمندانه به ماطرا کرد. تو را سپاس، ای خدای مهربان، ای خدای مهربانی که هیچ گاه از ما دور نبودی ■■■

دوستان نوجوان

(دامنه از صفحه ۵۲)

همه حال عجیبی داشتیم. احساس می‌کردیم که با مشکلی رویرو هستیم که دامانگیر همه ماست. اما در ته دل همه‌مان نقطه روشنی بود که حاکی از آن بود که با همفکری، صحبت و مشورت ... می‌توان آن را حل کرد.

یکی از اعضا بحث را از سر گرفت و گفت: «در این میان، ما نوجوان‌ها، لاقل مایبی که به اهمیت این نیاز پی برده‌ایم هم مقصص هستیم چرا که ما توانسته‌ایم این طرز تفکر را لاقل میان هم سن و سال‌های خود تغییر بدیم.

دانش آموز دیگری گفت: «حالا که فکر کنم می‌بینم این ایجاد بر من هم وارد است. من سایرکه سال‌ها در میان نوجوان‌ها بسیاری فعالیت گروهی و فرهنگی داشتم و اینجا و آن جا خواهش برادرهای زیادی داشتم، بازهم وقتی در یک جمع، دختر پسرهای نوجوان و سوان را مشغول صحبت می‌بینم لیخدن معنا داری می‌زنم و از خودم می‌برسم: راستی آنها به هم چه می‌گزیند؟ از چه حرف می‌زنند...». یکی از بچه‌ها لبخندی زد و گفت: «پس ما هم می‌باید فکری بکنیم. باید آن ندای درونی را خاموش بکنیم و به جای پرمسن‌های قبلی از خودهایان پرسیم: راستی من هم چنین دوستان با وفا و صادقی داشتم؟ آیا من هم می‌توانم تضادهای درونی‌ام را کنترل کنم و بهه یک استقلال فکری برسم؟ یکی دیگر از اعضا سرش را به علامت تایید تکان داد و گفت:

«امسلاً وقتی به خود نسل گذشتمان نشان دهیم که ما از این رابطه هدفی جز یافتن یک دوست و گفته‌ای جز حرف‌های روزانه و عمولی نداریم، به پادر و مادرهایمان در یک تصمیم گیری اصولی کمک کرده‌ایم.» یکی از نوجوان‌ها ادامه داد: «بله و در این صورت ما مجبور نخواهیم شد به روشی دیگر و شاید روشنی نامناسب به برطرف کردن این نیاز پردازیم.»

وقتی بحث به اینجا رسید یکی از اعضا تازه وارد گفت: «حالا که ما توانستیم حرف دلمان را بزیم و سر سفره دل یکدیگر هم بنشینیم بد نیست آنها را در اختیار دیگران هم قرار بدهیم و هرگز فراموش نکنیم که تجربیات و راهنمایی‌های پدر و مادرها می‌توانند مانند چراغی، روش‌کننده این راه باشند. ■■■

نوجوان ۱۳ ساله ما در خانه با کودک ۱۲ ساله‌مان تقاضاتی بسیار در خور توجه دارد، همین بس که این دوران را به «بهران» تعبیر کرده‌اند. پس باید بانوجوان خود دوست باشیم. حوصله برای گوش دادن به حرفها و در دل‌های او هر چند موقعهای بسی جا و پیش از اندازه داشته باشد، اعتماد او را به ما جلب خواهد کرد. اگر قادر به انجام هیچ کاری برای او نباشیم یا نیازهای او را فراتر از توان و حد خود بدانیم و امکان برآورده نمودن آنها را نداشته باشیم، اما فقط از تشویق به درداد کردن و خود را مشتاق شنیدن نشان دهیم، ما دوست او خواهیم بود. او از ما چیزی فراتر از مستلزماتی‌های خانه، غذا پختن، لباس شستن و مرتب کردن تحتی خواهد. بالاتر از برآورده کردن نیازهای جسمی و فیزیولوژی، ارضاء نیازهای روانی او می‌باشد. اگر گوشی برای شنیدن صحبت‌هایش و چشمی برای دیدن و توجه کردن به او البته نه هر دیدی - دیدی که به او بفهماند او را بجهه حساب نمی‌کنیم و احترامی در خور خانم و آقا - نداشته باشیم، او ما را طرد می‌کند و چون ما در برآورده نمودن نیازهای روانی خود بسی کفایت می‌داند به گروه رفقا می‌پوندد و زین پس فقط برای ارضاء نیازهای بدنی خود، غذا خوردن و خوابیدن به خانه پناه می‌آورد.

اگر او در نوجوانی نتواند به خوبی هویت را به خود بشناساند و شکل دهد در بزرگسالی هنوز در چیستی و کیستی خود مانده و راه برای بروز انحرافات و کج روی‌ها هموار گردیده است

او در حال تغییر و تحول است اما ما هماییم و تغییر نکرده‌ایم پس چرا مانیز با تغییرات خلقی او تغییر می‌کنیم، عصبانیت او را با فریاد، موقعهایی پیش از حد او را با فحش و نوجوانی و نوخواهی او را با می‌اعتنایی جواب می‌دهیم؟ این ۵ یا ۶ سال را با شکیبایی و مدارا و همراهی با او بگذرانیم تا بحران نوجوانی و شکل گیری هویت را بتواند به خوبی طی کند. اگر او در نوجوانی نتواند به خوبی هویت را به خود بشناساند و شکل دهد، در بزرگسالی هنوز در چیستی و کیستی خود مانده و راه برای بروز انحرافات و کج روی‌ها هموار گردیده است و این بستگی به عواملی چون خانواده، مدرسه، همسالان و اجتماع دارد. ما وظیفه‌ای که بر دوش خود داریم این است که در خانواده که اساس هر شکلی می‌باشد سنگ زیر بنای عوامل دیگر را بنا نهیم ■■■

را غنیمت شمرید». هزاران نکته در این مثل نهفته است. اگر به شما می‌گفتند فقط ۱۵ دقیقه از عمر شما باقی مانده چکار می‌کردید؟ به جواب‌ها متفاوت است ولی باید گفت بهترین جواب کار همین الان شما می‌باشد.

همواره همیشه از خود سوال کنید برای چه اینجا هستم؟ با زمان باقی مانده از عمر به چه می‌خواهم دست یابم؟ و این را نیز همواره به خاطر داشته باشید که برای تصمیم گیری تمام زمان را در دست ندارید مگر فقط عمر خودتان را. پس از همین حالا شروع کنید ■

منبع: کتاب راز شاد زیستن
آندره میتوس - مترجم: حمید افضلی راد

سخن بزرگان

گردآوری: فرهاد روحانی

عقل در وجود ما قدرت حریث آوری
دارد پس بهتر است که فکر را حاکم
وجود خود سازیم. (گوته)

هر اندیشه خوبی که در ذهن جاری
می‌شود تاثیر نیکویی بر زندگی خواهد
گذاشت. (کلیز)

اندیشه، در مقابل قوانین عقب می‌نشیند،
اما ذهن هرگز کنار نمی‌آید و پس
نمی‌رود. (جبان خلیل جبار)

هر جا که زمینی را بکاوی گنجی خواهی
یافت، اما باید با ایمان یک دهقان زمین
را بکاوی. (جبان خلیل جبار)

برای زندگی فکر کنید، اما غصه نخورد.
(دبیل کارنگی)

اغلب برای کودکانمان لالایی می‌خوانیم
تا بتواتیم خود به خواب روییم.
(جبان خلیل جبار)

تمبر پست را در نظر بگیرید: تا رسیدن
به مقصد، به نامه چسبیده است.
(جان بولنگر)

هنگامی که به خورشید پشت می‌کنی
چیزی جز سایه خویش نمی‌بینی.
(جبان خلیل جبار)

آنکه به فکر فردا نیست، به غم فردا
گرفتار خواهد شد. (کنفوشیوس)

معنی صبر، افتادن نظر است به آخر کار و
معنی بی خبری، نارسیدن است به آخر
کار. (شمس تبریزی)

کتاب، اساس و بنیاد تمدن است. (ولتر)
سرچشمه اصلی حکمت، تأمل و تدبیر

است. (جورج سارش)
سعادت جامعه به مراتب مهم‌تر از سعادت
فرد است. (فلاطون)

به آینده فکر نمی‌کنم زیرا به زودی فرا
خواهد رسید. (آلبرت اینشتین)

۳- انتقاد پذیر باشید. آیا هرگز فکر کرده‌اید چه اشخاصی از شما انتقاد می‌کنند؟ به افرادی که شما را دوست دارند و خواهان شما هستند، افرادی که برای شما ارزش قائلند و در یک کلمه خواستار پیشرفت شما هستند و می‌خواهند شما تغییر کنید. اگر بفهمید چه کسی هستید و به خودتان احترام بگذارید، انتقاد به جا برايان مشکلی نخواهد بود. بلکه فرضی خواهد بود برای پیشرفت. از نزههایی که مردم به شما می‌دهند نامید نشود. ممکن است شما نیز کارها را از سطح متوسط شروع کنید ولی بعدها بیاموزید و پیشرفت کنید تا بالآخر قادر باشید در سطح بسیار بالاتر عمل کنید.

۴- از اشتباهاتتان متشکر باشید. مشقت، منشا خوبی‌ها است. آیا هیچ‌وقت فکر کرده‌اید یک بیماری مولوک چگونه بر شما اثر خواهد گذاشت؟ پیشکشان، داروهای درمان‌های متفاوت همه و همه به کمک شما خواهند کرد، ولی راه بهتری نیز هست و آن، طرز تفکر و برداشت متفاوت شما است. سالانه میلیون‌ها دلار صرف امراض ذهنی و فکری افراد در جهان می‌گردد ولی هنوز خود بیماران اطلاع درستی از درمان ذهنی با نیروی ذهنی خود ندارند. با تغییر فکر و شکر گزاری از آنچه هستیم می‌توانیم به جنگ امراض برویم. به چه شکر گزاری کنیم؟ به زندگه بودنمان، و معنوی باشیم که زندگی می‌کنیم به همین سادگی! با تغییر نگرش در معیارها در می‌باید که زندگی زیست و فرسته‌های پیشتری برای عشق ورزیدن می‌باید و پس از آن وقتی عشق دیگران را نسبت به خود دیدید تعجب خواهید کرد.

۵- دشمنان را دوست داشته باشید. آیا هرگز فکر کرده‌اید که چرا عیسی مسیح همواره می‌گوید دشمنان را دوست بدارید؟ چون دلیل بسیار محکم برای آرامش فکری خود شما می‌باشد. عشق حتی بر سخت ترین دلها اثرات گرم‌بابخش دارد. شاید دوست داشتن اعصاب خانواده از دوست داشتن دشمنان دشوارتر باشد. بر جنبه‌های مثبت تاکید کنید و جنبه‌های منفی را نادیده بگیرید. به این چنین باید با افراد خانواده خود رفتار کنید. اخرين باري که از یکی از افراد خانواده انتقاد کردید را به یاد آورید. همچنین آخرين دفعه‌ای که به همان فرد با جمله‌ای به عملی ابراز محبت کردید فکر کنید. کدامیک از این کارها را بیشتر انجام می‌دهید؟ حالا به این فکر کنید که چگونه می‌توانستید آن انتقاد را تبدیل به خواهشی پر از محبت کنید و به این ترتیب بس نکات ثابت وی تاکید و نکات منفی رفتارش را نادیده بگیرید.

۶- از لحظه لحظه زندگی خود بپرهیزید. مثل قدیمی است که می‌گوید: «یک دم

شش راه برای شادمانه زیستن

تلخیص: آلبرت شادپور

زندگی کوتاه است و کوتاهتر از آن چیزی که فکر می‌کنید. گاهی اوقات فهمیدن این موضوع که روش‌های قدیمی برای حل مشکلات زندگی دیگر به کار نمی‌آیند بسیار مشکل است. در چنین موقعی است که باید به دنبال راه‌های جدیدتری باشیم. از دیرباز انسان‌ها همواره دنبال شاد زیستن بوده‌اند. اما با این دنیای شلوغ و پر تلاطم، آیا دیگر جایی برای شاد بودن باقی مانده است؟

شاید بتوان مقاله را با این داستان کوتاه شروع کرد. دکتری در کالیفرنیا با ۵ فرزند و همسرش زندگی می‌کرد و در مقایسه با بسیاری از معیارها، زندگی او نمونه موفقی بود. ولی احساس شادمانی نمی‌کرد. همواره به این صورت تربیت شده بود که از لحاظ عاطفی با بیمارانش فاصله داشته باشد. مردم را معالجه می‌کرد ولی نسبت به زندگی آنها سپری در دست داشت و در پشت آن خود را تیره بخت می‌پنداشت تا جایی که می‌خواست شغلش را ترک کند. آن دکتر راهی برای روابط بهتر خود با بیماران پی می‌گیرد. پیام او مستلزم‌ای جدید نیست، بلکه رهنمودی است برای کنار آمدن ما انسان‌ها با مشکلاتی که شاید هر روز در زندگی همه اتفاق می‌افتد. بسیاری از افراد که مشقی تحمل می‌کنند یا بیماری و خیسی را پشت سر می‌گذارند در می‌یابند که این تجربه تلخ، آنها را نسبت به زیبایی‌های زندگی هشیارتر کرده است. ولی همواره نباید متظر ماند تا فاجعه‌ای مایه عبرت بشود. با رعایت برخی نکات، می‌توان به زندگی پر تمریزی دست یافت.

۱- از اشتباهات خود بیاموزید. شاید اشتباهات ما، موهاب زندگی ما باشند. فرد با اشتباهات مداوم خود درس‌های جدیدتری در زندگی یاد می‌گیرد و به اعتماد به نفس می‌رسد. اگر ما انسان‌ها خطنا نمی‌کردیم چه اتفاقی می‌افتد؟ جز آنکه هنوز در همان گهواره دوره کودکی خود باقی می‌ماندیم. نگذارید اشتباهات شما را نالاید کند.

۲- محبت را در عمل نشان دهید. این رهنمود همیشه کارآمد است. همواره ابراز محبت کنید. نامه‌ای به یک دوست، یا دسته گلی به دوستی دیگر. همه و همه ما محتاج به محبت دیگران هستیم. محبت بهترین روش ارتباط اجتماعی است. هرگز آن را فراموش نکنید.

فعالیت‌های مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران

فرید طوبیان (مدیر مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان)

**مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران با شعار «بیاموزیم برای اینکه یاد بدھیم»
فعالیت خود را آغاز نموده است و امید دارد با موفقیت به راه خود ادامه دهد**

از آنجا که مرکز کامپیوتر به یکی از نهادهای فرهنگی جامعه کلیمیان تهران تبدیل شده است، رفته رفته با فعالیت‌های دیگر نهادهای این جامعه هماهنگی پیدا می‌کند به گونه‌ای که مدیریت این مرکز اقدام به تشکیل تیمی ورزشی مشکل از داشجوبان و مدرسین این مرکز نموده و با دیگر تیم‌های نهادهای کلیمی به رقابت پرداخته‌اند.

کلیه علاقمندان به یادگیری علوم مختلف کامپیوتر می‌توانند با شرکت در کلاس‌های این مرکز در محیطی دوستانه و صمیمی به جمع دیگر همکیشان خود بپیوندند

تیم فوتیال (گل کوچک) مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران در طی مسابقات دوره‌ای (در آیین ماه سال جاری) بین سازمان‌های یهودی در سه بازی با تیم‌های فوتیال خانه جوانان یهودی تهران - سازمان داشجوبان یهود ایران - سازمان جوانان شرق تهران (ساغ صبا) توانست بالاترین امتیاز را کسب نماید و بدون هیچ باخت و با پیروزی در تمام مسابقات به مقام اول این دوره مسابقات دست پیدا کند.

جا دارد در این کوته سخن از هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و پرستل محترم آن انجمن که همواره پشتیبانی مادی این راه دشوار فرهنگی بوده‌اند کمال سپاس و تشکر را داشته باشیم و همینطور از دیگر همکاران و پرستل محترم مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران خانم‌ها مهندس‌الهای ایلی، فرناز سنهایی و رزیتا شمسیان که همیشه دلسویانه کلیه توان خود را در این واحد اموزشی به کار گرفته‌اند و ما را باری کرده‌اند و نیز مدرسین محترم مرکز کامپیوتر خانم مريم روضه زاده و آقایان مردخای امین شموئیان، مهران یعقوبیان و میشل مجتبی مقدم به جهت سعی و تلاش در برگزاری هر چه بهتر کلاس‌های درس در این مرکز، سپاسگزاری و قدردانی گردد.

مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران با شعار «بیاموزیم برای اینکه یاد بدھیم»، فعالیت خود را آغاز نموده است و امید دارد با موفقیت به راه خود ادامه دهد.

کلیه علاقمندان به یادگیری علوم مختلف کامپیوتر می‌توانند با شرکت در کلاس‌های این مرکز در محیطی دوستانه و صمیمی به جمع دیگر همکیشان خود بپیوندند.

«مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران برای شنیدن پیشنهادات و انتقادات سازنده شما عزیزان امداده می‌باشد»

همان گونه که ذکر شد، فعالیت‌های مرکز کامپیوتری انجمن کلیمیان تهران فقط محدود به آموزش کامپیوتر نمی‌باشد و در زمینه حروفچینی تایپ و صفحه آرایی کتب و مجلات نیز از همان ابتدا فعالیت‌های گسترده‌ای را آغاز نموده است که نومنه‌هایی از آن به این شرح است.

۱- طراحی و حروفچینی و صفحه آرایی کتب تعلیمات دینی و فرهنگ یعنی پیش‌یهود مقاطع راهنمایی و دیرستان.

۲- تایپ و صفحه آرایی ترجمه فارسی کتاب تهییم (مزامیر داؤود) از انتشارات انجمن کلیمیان تهران که هم اکنون قابل دسترس تمام همکیشان و علاقمندان عزیز می‌باشد.

۳- تایپ، حروفچینی و صفحه آرایی کتاب «انطباق لحظه‌ها» (نوشته آقای یوسف ستاره‌شناس که در زمینه تقویم‌های عبری، شمسي، هجری و ميلادي تهيه شده است).

۴- تایپ، حروفچینی و صفحه آرایی مجله بینا (ارگان انجمن کلیمیان تهران که از اسفندماه ۱۳۷۷ تاکنون به صورت مستمر در حال انجام است و هر چند ماه يکبار در اختیار همکیشان و علاقمندان قرار می‌گيرد).

۵- تایپ، طراحی و حروفچینی بولتن خبری انجمن کلیمیان تهران که از ابتدای سال ۱۳۷۷ تا پایان همان سال در مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان به صورت کامپیوتری انجام می‌شده است.

۶- تایپ و طراحی جزوایات درسی آموزشگاه‌های فرهنگی، هنری سطح تهران (از جمله این آموزشگاه‌ها می‌توان موسسه فرهنگی سینه‌نمر را نام برد که یکی از آموزشگاه‌های کنکور هنر در سطح کشور است).

۷- طراحی‌های کامپیوتر در زمینه‌های گرافیک و تایپ پایان نامه‌های داشجوبی.

۸- ارایه طرح و مشاوره پرروزه مکانیزاسیون سیستم‌های اداری و مالی بیمارستان دکتر سپیر که در حال اجرا می‌باشد.

۹- ارایه طرح و اجرای پرروزه مکانیزاسیون سیستم‌های اداری انجمن کلیمیان تهران.

۱۰- تایپ و طراحی کتاب آموزشی الفبای عبری (نوشته خانم ژاکلین اوہب که با استفاده از آخرين روش‌های آموزشی کودکان تهیه شده است که به زودی در اختیار دوسترس علاقمندان همکیش و نویه‌لان عزیز کلیمی قرار می‌گیرد).

ثبت نام و آموزش حدقه ۸۰ نفر و حداقل ۱۲۰ نفر در هر ترم محل پر رفت و امتدی را در مجتمع فرهنگی ورزشی کوروش ایجاد کرده است که هر فرد یهودی که قدم در آن محیط می‌گذارد، تاخذ آگاه جلب و جذب این محیط گرم و دوستانه می‌شود و وی را علاقمند به شرکت در کلاس‌ها و یادگیری کامپیوتر در کنار همکیشان خود می‌کند.

یکی از مراکز اجتماعی و فرهنگی جامعه کلیمیان تهران، مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران است که از پاییز ۱۳۷۶ بحت و جلسات متعددی پیرامون تشکیل و ایجاد آن با هدف آموزش علوم مختلف کامپیوتر آغاز شد. این جلسات که با حضور مسئولین انجمن کلیمیان تهران و جمعی از جوانان فعال جامعه کلیمی در تاریخ ۲۹ اردیبهشت همان سال شاهد تشکیل اولین کلاس درس کامپیوتر در این مرکز بودیم و در تاریخ ۸ تیرماه ۱۳۷۷ موجودیت آن با هدف آموزش علوم کامپیوتری به اعضاي جامعه کلیمی، رسما اعلام گردید.

این مرکز با مرور زمان توانسته است در زمینه فعالیت‌های اجرایی این مرکز به سرانجام رسید و در تاریخ ۲۹ اردیبهشت همان سال شاهد تشکیل اولین کلاس درس کامپیوتر در این مرکز بودیم و در تاریخ ۸ تیرماه ۱۳۷۷ موجودیت آن با هدف آموزش علوم کامپیوتری به اعضاي جامعه کلیمی، رسما اعلام گردید.

فعالیت‌های اجرایی این مرکز، همانند هر فعالیت مختلفی را در اختیار همکیشان و همچنین هموطنان عزیز قرار دهد. از جمله این خدمات می‌توان تایپ و طراحی و حروفچینی و صفحه آرایی کتب و مجلات و همچنین جزوایات آموزشی، طراحی‌های گرافیکی به کمک کامپیوتر، تهیه نرم افزارها و برنامه‌های کامپیوتری در زمینه فرهنگ یهود و مشاوره‌های سخت افزاری... را نام برد.

شروع کار این مرکز، همانند هر فعالیت جدید دیگر با شکل‌آلات فراوان مربوط به خود مواجه یوده است که با همت والای مسئولین جامعه، به خصوص حمایت‌ها و پشتیبانی‌های معنوی و مالی انجمن کلیمیان تهران موفق شدیم بخش اعظم آنها را پشت سر بگذاریم و شاهد موفقیت روزانه کنکور هنر در سطح کشور است.

۷- طراحی‌های کامپیوتر در زمینه‌های گرافیک و تایپ پایان نامه‌های داشجوبی.

۸- ارایه طرح و مشاوره پرروزه مکانیزاسیون سیستم‌های اداری و مالی بیمارستان دکتر سپیر که در حال اجرا می‌باشد.

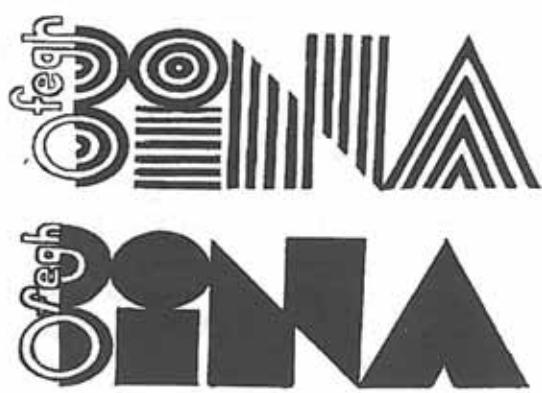
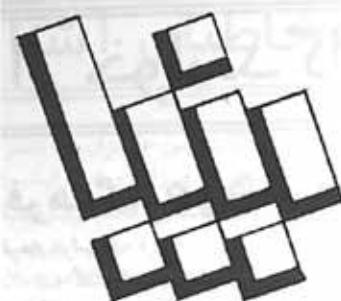
۹- ارایه طرح و اجرای پرروزه مکانیزاسیون سیستم‌های اداری انجمن کلیمیان تهران به علم کامپیوتر بست آورد. با توجه به فعالیت‌های دو ساله این مرکز می‌توان آن را پیشرفت بزرگ فرهنگی در جامعه کلیمی دانست.

دانشجویان و داوطلبانی که در اولین دوره

آموزشی این مرکز شرکت کرده بودند، شاهد بوده‌اند که تها یک مدرس و یک کلاس آموزشی در طی یک ترم سه ماهه، یک یا چند مبحث درسی را برگزار می‌کرد. اکنون که در آغاز دوره یازدهم آموزشی مرکز کامپیوتر قرار داریم، پنج مدرس با تجربه در حدقه دوازه کلاس (به طرفیت ۸ نفر در هر کلاس) و چندین مبحث مختلف مشغول به فعالیت هستند.

طرح‌های «بینا»

به دنبال دعوت از همکاران نشریه برای طراحی آرم، بسیاری از عزیزان طرح‌های زیبای خود را به دفتر مجله ارسال داشته‌اند که می‌توان به طرح‌های آقایان آلبرت شادپور، فرهاد روحانی و خانم ژیلبرت صدیق پور اشاره کرد. در اینجا، آثار گرافیکی یکی از هنرمندان با ذوق جامعه کلیمی، خانم طناز ستاره‌شناس درباره نام «بینا» ارایه می‌گردد. امید است که در شماره‌های بعد، شاهد آثار دیگر عزیزان باشیم.

از خوانندگان

فرهنگ: صریح درد

فرهاد افرايمان

به گفته ادبی (اقبال آشیانی) درباره فرهنگ ادو با فرهنگ یکی در شرق و دیگری در غرب زبان یکدیگر را بهتر از دو برادر که از فرهنگ بی بهره‌اند می‌فهمند. اگر اداره امور جهان به کسانی که دارای فرهنگ بودند واگذار می‌شد، دیگر تعیین نزدی بخاطر رنگ، دین و ... معنی نداشت و بی‌شک دنیای غیر از آنچه داریم داشتیم. ریشه بسیاری سوءتفاهم‌ها و بسیاری از اختلافات، بی‌فرهنگی است. چون اگر فرهنگ نباشد غریزه‌ها در روابط پسر حکمران می‌شود و روشن است که غریزه‌ها و امیال درونی همواره از سودجویی و خودپرستی پیروی می‌کنند.

تخصص در رشته‌ای از رشته‌های معارف بشری کافی نیست که کسی با فرهنگ شود. فرهنگ نتیجه دانش است، نه خود آن که ممکن است در وجود کسی نابارور بماند.

ممکن است دانش بتواند بسی کمک فرهنگ، پسر را به پیشرفت‌های شگفت‌مادی نایل کند. ممکن است دانشمند بی‌فرهنگ از جهتی سودمند واقع شود مانند آن که به کشف میکروپی دست یابد، یا کتابی در زمینه یک مسئله علمی بنویسد، ولی سراج‌جام چه؟ چنین دانشی برای جامعه پیشرفت می‌آورد اما حل مشکل نه؛ دانش، ابر است و فرهنگ، باران. اگر ابر به بارش نیفتند وجودش قابده نخواهد داشت.

امروزه که جهان پرجمعیت‌تر شده و ارتباط بین جوامع نیز گسترش یافته است، ارزش فرهنگ نمایان‌تر می‌گردد. تعاس بیشتر بین مردم، مستلزم گذشت بیشتر است و این گذشت باید از تفاهم سرچشم‌گیرد، برای ایجاد تفاهم فرهنگ باید پدید آید و برای آنکه فرهنگ پدید آید، باید ادب همراه باشند. آگاهی گردد و آگاهی همراه ادب.

بکی از دشمن‌های بزرگ فرهنگ، از یک طرف کاغذ‌پرستی و مدرک طلبی و از طرف دیگر «کوره سوادی» و تحصیل ناقص دوره عالی است. غالباً بی‌فرهنگان در میان کسانی یافت می‌شوند که معلومات را ناقص فراگرفته‌اند و همه مطالعه آنان به چند جزو داشتگاهی محدود می‌شود و فقط توانسته‌اند ورقه‌ای برای خود دست و پا کنند. اینان چون

شوخی با نشریه بینا

در قالب فیلمها و سریال‌های تلویزیونی
لی ارا سعید

نشریه بینا: تولدی دیگر

مدیر مسئول: پدر سالار

سردی‌پریان: (این بخش از طرف سردی‌پریان نمایندگی نمی‌زند)

هیئت تحریریه: تحفه‌ها

ساختمان بینا: آپارتمان شماره ۱۳

روز چاپ بینا: روز فرشته

خوانندگان نشریه: کیمیا

قیمت نشریه: اعتراض

فروش بینا: تجارت مرگ (نژدیک بود این هم فیجي شود).

بخش دینی - فرهنگی: رنگ خدا

حق تأییف: مهربه‌ی بی ب

جلسات نقد و انتقاد: انفجار در اناق عمل

مطلوب سیاسی در نشریه: لبه تبغ

خواندن بینا توسط خوانندگان: چند فیلم با یک بلیطا

اخبار در بینا: دیگه چه خبر؟

با مخاطبان آشنا؛ ماجراهای خانه

عربی بیاموزیم: شاید وقتی دیگر

مرکز کامپیوترا: ارتش سری

حل جدول: کمک کن

تازه واردہا به هیئت تحریریه: پنهان شدید شما؟

انتظار برای چاپ شدن بینا: سال‌های بیقراری

دید نویسنده به مطلب خود: عاشقانه

جلسة نشریه: زمانی برای مسٹی اسپها

نوشتن نویسنده از ذهن خود: سواعظ

هیئت تحریریه بخشن کودکان: دلاوران کوچک

بخشن کودکان: دنیای وارونه!

بخشن شعر و ادب: افسانه آه

چاپ شدن بینا: بازی تمام شد

ترجمه مطالب: عشق بدون مرز

مخاطب مدلیر مسئول: متهیم

آگهی در بینا: به دنبال سراب

و نویسنده این ستون: خدا زن آفرید

نگاهی به معضلات و مشکلات

جامعه کلیمیان

بیزن آسف

مدتی است که عده‌ای از جوانان عزیز و ارجمند این جامعه به دور هم جمع شده‌اند و قلم به دست گرفته‌اند و نشریه‌ای را تحت عنوان مجله بینا منتشر می‌کنند. لازم است که در این نشریه از مشکلات و معضلات اصلی جامعه نیز سخن به میان آید.

حقیر اجازه می‌خواهد تا چند مورد از این مشکلات را عنوان نمایم تا شاید یکی از

خود را با سواد می‌پنداشد پر شده‌اند از ادعا و تظاهر و نام خود را روش‌نگار می‌گذارند، با سواد نشده‌اند بلکه صفا و صمیمیت بعضی بی‌سوادان را هم از دست داده‌اند.

مسئله فرهنگ هم فردی است هم ملی و جهانی. بعد از عقب ماندگی و فقر بزرگ‌ترین مسئله دنیا امروز این مسئله است: صلح و سعادت آینده جهان به همان اندازه که به اقتصاد وابسته است به فرهنگ نیز منکر است ■

صحبت‌های خودمانی

کانون جوانان یهود اصفهان

از آنجایی که صحبت کردن یکی از راههای انتقال و القای افکار و عقاید می‌باشد و به چرخت می‌توان گفت بعد از قلم مهمن‌ترین روش برای اثر گذاری بر دیگران است، به همین خاطر یکی از بهترین راه کارهای عملی سخنرانی‌های مذهبی است که اگر سخنران نکات لازم را برای ایراد مطالب در نظر داشته باشد و مخاطبین هم رعایت سکوت و نظم را پنماشند از بازده بالایی برخوردار خواهد بود و در غیر این صورت اثر گذاری در حد مطلوب نخواهد بود. متناسبه بارها در کنیسا شاهد پودهایم عده‌ای انگشت شمار که حوصله شنیدن چند دقیقه داراش (سخنرانی مذهبی) را ندارند، در خلال آن، دیگران را به حرف می‌گیرند و با این کار باعث بسی نظمی و اغتشاش در کنیسا می‌شوند و یا توار و تهییم می‌خواهند. اما اگر این داراش را بارها هم شنیده باشیم، مطمئناً افرادی هستند که از این مطالب بی‌پرهه بوده‌اند، پس باید بگذاریم تا دیگران هم از آن بپرهمند شوند و گذشته از این، ادب این گونه اقتضا می‌کند. بر اساس برخی مدارک عده‌ای معتقد هستند در هنگام صحبت افراد مذهبی یا داراش حتی خواندن توار و تهییم ایراد دارد و صحیح نیست. بهتر است بدانیم که صحبت کردن، آن هم در مورد توار، کار مشکلی است و چند دقیقه سخنرانی نیاز به ساعتها مطالعه و تمرکز حواس بسیار دارد تا مطلب به خوبی تهییم شود و شنوندگان دچار سوءتفاهم نشوند و چیزی را اشتباه برداشت نکند.

در پاراشای (ویرسا)، هنگامی که اوراهم (حضرت ابراهیم) در حق مردم «سیدوم» نزد خداوند تقیلاً می‌خواهد و از پروردگار یکتا خواهش می‌کند که ایشان را از بین نبرد، خداوند بی‌همتا با آن که می‌داند اوراهم چه می‌خواهد بگوید با این حال سور جلال او تا انتهای صحبت‌های اوراهم نزد او می‌ماند به حرف‌های اوراهم گوش فرا می‌دهد تا اوراهم سخن را به پایان برد و بعد نور «شخینا» (جلال الهی) از او دور می‌شود ■

با مخاطبان آشنا

* نامه‌ها و مقالات این عزیزان به دفتر مجله رسیده است: شهرزاد زرینی، الشاشمیان، ابراهیم فرمانی، محمود رضا مصلحی، مهناز شکوری، شهره مهرنیا، پریسا حی، گلادی گیدانیان، امید شمعونیان، مرجان روشه زاده، متوجه عمرانی، فرهاد روحانی، البرت شادپور، شارونا نصیر، ژاکلین اووه.

* خانم فلورا شبیتی مقاله‌ای زیبا با نام «راز آفرینش در دوران‌های زمین شناسی» در تعلیق دوران‌های زمین شناسی با مراحل اولیه آفرینش جهان در تورات ارسال کرد. اند که در جزیبات، نیاز به بررسی بیشتر دارد، ضمن تشكیر از این همکار جوان، درانتظار مقالات دیگری از ایشان هستیم.

توضیح:

* همکاران و خوانندگان محترم نشریه بینا، هر هفته مقالات و مطالب گوتاگون و متنوعی را برای چاپ در مجله ارسال می‌کنند. این در حالی است که مجله به لحاظ تعداد صفحات و فاصله انتشار دچار محدودیت است. از طرف دیگر، بخشی از این مطالب به لحاظ محتوایی در حد چاپ در یک نشریه نبوده و یا از لحاظ موضوعی با اهداف و خط مشی نشریه‌ای فرهنگی به عنوان ارگان انجمان کلیمیان تهران اتفاق ندارند. همچنین تعدادی از مقالات هر شماره، مستلزم ویرایش و تلخیص کلی هستند.

شورای سردبیران، ضمن پوزش از کلیه عزیزان به خاطر تأخیر در چاپ مقالات یا ویرایش و گاه حذف آنها، همچنان در انتظار دریافت مطالب شما است و در حد توان سعی در ایجاد ظرفیت مناسب برای استفاده حداقل از زحمات نویسندها را دارد. ارسال هر مطلب، موجی از دلگرمی را برای دست‌اندرکاران این نشریه به همراه دارد و امید است که خوانندگان محترم این دلگرمی را از مار درین ندارند.

فراخوان مقاله

* سال ۲۰۱۱ میلادی، بنا به پیشنهاد آقای خاتمی، ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و تصویب سازمان ملل، سال گفتگوی تدین‌ها نام گرفته است. مجله بینا به لحاظ ماهیت فرهنگی - دینی خود در حوزه فرهنگ یهود، آماده درج مقالات مربوط به تفاهem و نزدیکی ادیان و شناخت مشترکات فرهنگ‌های دینی است. از کلیه همکیشان کلیمی و سایر هموطنان برای کمک به این هدف دعوت به همکاری و ارسال مطلب می‌شود.

مرکزی کلیمیان است که در این مورد می‌تواند با نیروهای انتظامی محلی جهت حفظ اموال اماکن متبیرکه کلیمیان ایران در مناطق یهودینشین هماهنگی‌های لازم را به عمل آورد.

در درجه دوم انجمن مرکزی باید صراحتاً از مسئولین این اماکن بخواهد تا به وظایف خود عمل کرده و از هیچ کوششی در راه حفظ و حراست این اموال دریغ نکند. اما در مورد جامعه ما هیچ گونه اطلاعی ندارند و مایلند بدانند چه اقداماتی در زمینه‌های فوق به عمل آمده و نتیجه آن چه بوده است.

در پایان حقیر استدعا دارم این مقاله چاپ شود تا مردم نیز بتوانند از طریق این مجله حرف‌های خود را بازآگو کنند و از سردبیر محترم می‌خواهم تا چاپ این مقاله مخالفت نوزند چرا که می‌توان جامعه را با نظرات مردم پیش برد ■

محجه‌هه عشق

به مناسبت روز جهانی مادر

ماخذ: کتاب غذای روح گردآوری و تلخیص: ابراج عمرانی پیش از آن که ازدواج کنم، تو را می‌خواستم پیش از آن که به دنیا بیایم، دوست داشتم پیش از آن که برای یک ساعت اینجا باشی، برایت من مردم این معجزه عشق است.

بیشتر بجهه‌ها فقط یک بار به دنیا می‌آیند ولی من دوباره متولد شدم. هرگاه که به مادرت نیاز داشته باشی او حاضر است. او کمک می‌کند، از تو محافظت می‌نماید، به حرفت گوش می‌دهد، پندت می‌دهد و غذای روح و جسم را فراهم می‌سازد. او اطمینان حاصل می‌کند که عشق و محبت در همه ساعات شبانه روز، در هفت روز هفته و در ۵۲ هفته سال به خانواده‌اش نثار می‌شود. دست کم من مادرم را در مدت چند سال بسیار پر ارزشی که موهبت داشتن او نصیب شده بود این گونه به یاد می‌آورم، ولی کلمات هرگز قادر نیست فداکاری حاصل از عشقی را که او برای من، پسر جوانش انجام داده بود، شرح دهد.

من نوزده ساله بودم که همراه گروه بزرگی از یهودیان دیگر به اردوگاه زندانیان منتقل شدم. معلوم بود که عاقبت، مرگ است. به نگاه مادرم پیش آمد و جایش را یا من عوض کرد. با این که این رخداد در حدود ۵۰ سال قبل به وقوع پیوسته، آخرین کلمات او و نگاه داغش را هرگز فراموش نخواهم کرد. مادر گفت: من به اندازه کافی زندگانی کردم. تو خیلی جوانی و باید زنده بمانی. بیشتر بجهه‌ها فقط یکبار به دنیا می‌آیند ولی مرا یک مادر، دویار حیات بخشد.

مسئولین جامعه پاسخگوی این چند مورد باشد تا مردم بیشتر و بهتر از مسائل جامعه آگاه گردند.

۱- مدتی بود که جایی برای کشتار دام در اختیار جامعه نبود، البته بگذریم از این که با صرف هزینه‌ای کشتارگاهی ساخته شد و سپس نمی‌دانیم به چه علت فروخته شد و اگر این کشتارگاه باقی می‌ماند شاید خیلی از معضلات گوشت و مرغ مردم حل می‌شود.

البته فعلاً در یکی از کشتارگاه‌های صنعتی، کشتار دام «شحیطا» (ذبح شرعی) برای جامعه به عمل می‌آید اما نظر به این که در زمان کشتار دام مواردی طرقاً (دچار ایراد شرعی) می‌شود، قصاب‌ها مجبورند برای جبران ضرر، گوشت را گران کنند. پیشنهاد می‌کنیم انجمن کلیمیان صندوقی تحت عنوان صندوق تعاون برای جبران طرقاً بین خود قصاب‌ها به وجود آورد یعنی هر روزی که کشتار دام انجام می‌شود هر قصابی به تعداد دام‌های خود (به ازای هر دام) مبلغی به این صندوق خسارات او جبران شود. اگر این طرح مورد قبول قصاب‌ها واقع نگردید کنیساها با پرداخت ماهانه‌ای به این صندوق این امر را به عهده بگیرند.

۲- مسئله بعدی مسئله مرغ است. هر کسی برای خودش شحیطا می‌کند و خودش می‌فروشد. نمی‌دانیم آیا از نظر شرعی این امر درست است یا خیر؟!

اقدامی شد و مدت کوتاهی مرغ منجمد به مردم داده شد و بعد قطع شد، آیا نباید مردم علتش را بدانند؟ اگر از نظر شرعی اشکالی نداشته چرا جلوی پخش مرغ منجمد گرفته شد و اگر از روز او پخش این نوع مرغ از نظر شرعی اشکالی نداشته است چرا از همان ابتدا اجازه پخش به آن داده شد؟! امید است که مسئولین جامعه راه صحیحی را برای امر گوشت و مرغ پیدا کرده و مردم را از این معضل برهانند.

۳- یکی دیگر از مسائل جامعه حفظ و حراست از اموال جامعه توسط مسئولین و مدیران جامعه می‌باشد. مدت‌هاست که اموال اماکن متبیرکه توسط سارقین مورد دستبرده قرار می‌گیرد. گمان می‌رود منظور از این سرقت‌ها زیر سوال بردن کل جامعه کلیمیان ایران باشد البته توسط دشمنان ملت بزرگ ایران و جامعه کلیمیان. تاکنون دو بار مقبره استر و مرد خای در همدان- کنیسای حییم یک بار- اخیراً کنیسای اتفاق و شنیده شده یکی از کنیساها شهربستان سنتنگ و دو بار کنیسای یوسف آباد مورد دستبرده قرار گرفته‌اند که خوشبختانه سارق آن دستگیر شد سؤال اینجاست که حفظ و حراست این اماکن به عهده چه کسی است؟ در این راستا آیا تاکنون برای دستگیری عاملین اقدامی به عمل آمده یا خیر؟!

آنچه که مسلم است حفظ و حراست اموال جامعه در درجه اول به عهده انجمن

عُبَرِي بِيَامُوزِيْم (قسمت یازدهم)

الْمَشْفَرَة - خَانُوادَه

لِمَشْفَرَه جَدِّعُونِي شَنِي بَنِينِ وَشَتِي بَنُوتَه . **الْبَتْه الْجَدُولَه .** **جِيلَه بَتْ عَشَرِينِ وَأَحَاثَه (21) .**
خَانُوادَه **كِيدُونِي** دُو پَسَر و دُو دَخْتَر دَارَند .
دَخْتَر بَزَرْگَنْ، كِيلَه، ۲۱ سَالَه اَسْتَ.

جِيلَه هِيَا مُورَه وَعُوبَذَه بِبَيْت - سَفَرْه الْبَنُونِ الْجَدُولَه . **يُورَمْ بَنْ تَشَعَّعْ عَشَرَه (19) .**
گِيلَه معلم است و در مدرسه کار می کند. پسر بزرگ، بورام، ۱۹ ساله است.

يُورَمْ - تَحِيلَه، هِيَا بَطَبَاه . **الْبَنُونِ الْعَزِيزِ، أَبَنَرِ، هِيَا بَنْ شَشْ عَشَرَه (16) .**
بورام سرباز است، او در ارتش است. پسر کوچک، اوتر، ۱۶ ساله است.

هِيَا لَوْمَدْ بِبَيْت - سَفَرْه، بَقْتَهَه وَ . **الْبَتْه الْكَطْنَه شَولَمِيَّتِه هِيَا بَتْ حَمَشْ وَهَوْلَكَتْ لَغَنِ الْهِيلَدِينَ .**
او در مدرسه و در کلاس ششم درس می خواند. دختر کوچک، شولمعیت، ۵ ساله است و به مهد کودک می رود.

الْأَبَعْدَه عَوْبَذَه بِلَه الشَّبُوعِ بِمَشَرَّدِ وَبِبَيْتِه الْحَرَشَتِ . **هَامْ عَوْبَذَه بِبَيْتِه .**
پدر تمام هفته در اداره و در کارخانه کار می کند.

جِيلَه عَوْبَذَه بِبَيْتِه الْسَّفَرِ . **يُورَمْ - بَطَبَاه، وَشَولَمِيَّتِه الْكَطْنَه بَنْهِيَّنِ الْهِيلَدِينَ .**
گِيلَه در مدرسه کار می کند. بورام در ارتش و شولمعیت کوچک در مهد کودک.

أَبَلْ بِيَوْمِ الْشَّبَّتِ لَأَعَوْبَذَهِمْ وَلَا لَوْمَدَهِمْ . **يُورَمْ بَاهِيَّتِه وَكَلْهِيَّتِه يُوشَّبَتِه يَهِيدَه .**
اما در روز شبات (شنبه) نه کار می کنند و نه درس می خوانند.

لِشَلَمَه جَدِّعُونِي الْهُورِيمْ إِكَنِيمْ وَجَمْ أَهْضَارِه زَوْدَه . **وَهَدْوَدْ بَاهِيَّتِه شَبَّتِه جَمِهِيَّتِه زَوْدَه .**
شلمو (سلیمان) کیدعونی، والدین کهنسال و همجنین برادر جوانی به نام داوید دارد. در شبات، آنها هم نزد این خانواده می اینند.

سَبَأْ بَاهِيَّتِه سَبَتَه . **وَهَدْوَدْ بَاهِيَّتِه شَبَّتِه سَبَعَه .**
پدر بزرگ با مادر بزرگ می آید و عم داوید با عمه «بنت شیوع» می آید.

يُومِ شَبَّتِه هِيَا يُومِ شَمَّةِه لِمَشْفَرَه جَدِّعُونِي .
روز شبات، روز شادی برای خانواده کیدعونی است.

أَرْوَاحَتْ - بَكَرْ - صَبَحَانَه

بَكَرْ كَلْهِيَّتِه يُوشَّبَتِه أَهْلَهِيَّتِه أَرْوَاحَتْ - بَكَرْ .
صبح است، تمام خانواده کنار میز نشته اند و صبحانه می خورند.

أَبَنَرِ، الْبَنُونِ الْعَزِيزِ، يُوشَّبَتِه عَلَيْهِ يَدِهِيَّتِه . **أَبَنَرِ، كَنَارِ بَهْرَه نَشَّتَه اَسْتَ،**
اوتر، پسر کوچک، کنار پدر نشته است،

جَمْ شَولَمِيَّتِه الْكَطْنَه يُوشَّبَتِه أَهْلَهِيَّتِه .
شولمعیت کوچک هم کنار میز نشته است.

عَلَهِشَلَّهُنَّ - لَهُمْ، جَبِينَه لَبَّهُنَّه، مَرْجَرِينَه وَرَبَّهُنَّه . **الْهَفَلِ أَوكَلِيمْ وَشَوَّعَتِيمْ .**
روی میز نان، پنیر سفید، مارگارین (کره) و مریا قرار دارد. همه می خورند و می نوشند.

- أَبَهَه، أَنِي شَوَّهَه كَهْكَاهُه عَلَمْ رَبَّهُه . **- أَوْمَرَه شَولَمِيَّتِه الْكَطْنَه .**
شولمعیت کوچک می گوید: پدر من کاکانو را با مریا می نوشم.

- لِمَهَا أَهْتَ شَوَّهَه عَلَمْ رَبَّهُه ؟ أَيْنَ سَفَرْ بَكَهْكَاهُه ؟ شَوَّهَلِهِيَّتِه .
پدر می پرسد: چرا تو آن را با مریا می نوشي؟ مگر در کاکانو شکر نیست؟

لَا - عَوْنَه الْكَطْنَه . **يَشْ سَفَرْ بَكَهْكَاهُه .** **أَبَلْ أَنِي أَوْهَبَتْ كَهْكَاهُه عَلَمْ رَبَّهُه .**
دختر کوچک جواب می دهد: نه، شکر در کاکانو هست.

وَلِمَهَا أَبَنَرِ شَوَّهَه تَهِه عَلَمْ رَبَّهُه ؟ **جَمْ أَنِي أَوْهَبَتْ رَبَّهُه .**
و چرا اوتر چای را با مریا داشت؟ من هم مریا را دوست دارم.

- أَيْنَ - ذَبَرْ - أَوْمَرَهُه أَهْمَه . **يَشْ سَفَرْ وَيَشْ رَبَّهُه .** **شَولَمِيَّتِه أَوْهَبَتْ لِشَتَّوَتِه كَهْكَاهُه عَلَمْ سَفَرْ وَجَمْ عَلَمْ رَبَّهُه .**
مادر می گوید مستلزمات نیست، هم شکر هست، هم مریا. شولمعیت دارد کاکانو را با شکر و نیز با مریا نوشند.

أَبَنَرِ أَوْهَبَ لِشَتَّوَتِه تَهِه بَلِي سَفَرْ وَأَوْهَبَ لِأَكَلِهِ لَهُمْ بَرَبَّهُه عَلَمْ تَهِه .
اوثر دوست دارد چای را بدون شکر نوشند و دوست دارد نان را با مریا و به همراه چای بخورد.

- تَهِه، أَمَّا - أَوْمَرَهُه أَبَنَرِ، جَمْ بَهِيَّتِه سَفَرْ شَوَّعَتِيمْ بَأَرْوَاحَتْ - مَنْجَه بَشَعَه أَرْبَعَه تَهِه بَلِي سَفَرْ .
اوثر می گوید: بله مادر، در مدرسه هم در عصرانه در ساعت ۳، چای را بدون شکر می نوشند.

وَأَهْكَلِيمْ لَهُمْ شَهُورِ بَرَبَّهُه عَلَمْ تَهِه . **أَنِي أَوْهَبَ أَهْتَ ذَهِيَّتِه مَأَدَه .**
و نان سیاه را با مریا و به همراه چای می خورند.

آبوت یسرائیل - پدران قوم بنی اسرائیل

آبراهام آبینو هوای העברי הראשוני
ابراهيم (أبراهام)، پدر ما، أولين عرباني (عربي) است.
او در سرزمين کنعان زندگي مي كرد.

لآبراهام اشہ شرہ . یصّاک بن آبراهام و شرہ .
ابراهيم همسري داشت، به نام سارا. يصّاحق (اسحق) پسر ابراهيم و سارا است. ابراهيم همچين همسر دیگري داشت به نام هاگار (هاجر).

یشماعیل بن آبراهام و هاجر .
یشماعيل (اسعاعيل) پسر ابراهيم و هاجر است. ریوقا همسر اسحق است.

یعقوب بن یصّاک و ربکہ .
یعقوب (يعقوب) پسر اسحق و ریوقا است. ولاده هيآ آخوات رحل.

لیعلکب شتی نشیم: رحل ولاده .
یعقوب دو همسر داشت: راحيل و لينا ولنا خواهر راحيل است.

شمشون شمشوت البنین: راوبن . شمشون، لیوی، יהودה .
نام يعقوب، «اسرائيل» نيز هست. يعقوب دوازده پسر و يك دختر داشت نام پسران چنین است: رئوبن، شيمعون، ليوى، يهودا،

یشّاک و کل البنین: دود، نفتالی، لیوی، جد، و آشير .
یشّاک و كل البنين دود، و آشير. و شمموئيل، ليوى، نفتالى، جاد و آشير،

یساخار، زبولون، بنیامین، یوسف، دان، نفتالی، گاد و آشير .
یساخار، زبولون، بنیامين، یوسف، دان، نفتالى، گاد و آشير، يعقوب و تمام آن فرزندان به مصر آمدند.

كلمات جديده :

۱	ارض	سرزمين - کشور	۲۱	جبرة	گورت	خانمه
۲	قباء	ارتش	۲۲	گن - یلاديم	گن - یلاديم	مهده کودک
۳	آب	پدر	۲۳	شمکحة	شمکحة	شادي
۴	ام	مادر	۲۴	چوش	چوش	تازه
۵	الهوليم	والدين	۲۵	وتنيک	وتنيک	کهنه - قدیمی
۶	بن	پسر	۲۶	צעיר	صاعير	جان
۷	بنت	دختر	۲۷	زکون	زاقن	پیر
۸	أخ	برادر	۲۸	نگون	ناخن	آراسته
۹	سبأ	پدربرادر	۲۹	بکره	کاما	قددر
۱۰	دود	عمو (دایی)	۳۰	بن - تسع شانیم	بن - تسع شانیم (شانیم)	مرد ۹۰ ساله
۱۱	لهم	نان	۳۱	اوكل	اوخل	مي خورد
۱۲	جيئنا	پنیر	۳۲	شوتها	شوته	مي نوشد
۱۳	ربها	رميا	۳۳	اوهو	اوهو	دوست دارد
۱۴	ذبر	مطلوب - چيز	۳۴	بلی	بلی	بدون
۱۵	کولنواع	سينما	۳۵	کلوم	کلوم	هیچ چیزی
۱۶	شنه	سال	۳۶	مائد	مئود	زياد
۱۷	لبن	شانا	۳۷	یش	یش	هست - وجود دارد
۱۸	شchor	لافان	۳۸	اين	اين	نيست
۱۹	لکمه	سياه	۳۹	اين - ذبر	إن داوار	مسئله اي نيست
۲۰	تلmid matqil	دانش آموز مبتدى				

کرآن و ذبر (بخوان و صحبت کن) :

ماه - نه ماه - طوب ماه - گدول ماه - هر ربه ماه .
بن - یصّاک بن آبراهام و شرہ . یعلکب بن یصّاک و ربکہ .
بلی - ته بلي سکر .
بات - دیها بات یعلکب ولاده . لارا بات لکن هاگرمی .
لطفه؟ - کمها آنها اوكل معت ببکری - طوب لآکول
آه - راوبن اخ لشمعون . شمعون اخ لیهونه .
کلوم - یصّاک یوزع معت و یعلکب لآ یوزع کلوم - آن ذبر .
راوبن . رونه و شمعون - اخیم . هم بعی - یعلکب .
آخوات - دینه آخوات راوبن . لارا آخوات رحل .
آب - آبراهام اب لیصّاک . یصّاک اب لیعلکب و لعلسو .
آم - ربکہ آم یعلکب . شرہ آم یصّاک .
الهوليم - آبراهام و شرہ الهوليم لیصّاک .

بِسْمِ اللَّهِ

بِهِ نَامِ خَدِّهِ

بِحَمْدِ رَبِّهِ وَ بِرَحْمَةِ أَبْرَاهِيمَ

هیل

تورا یاد می‌دهد

حکایت می‌کنند روزی شخص کافری (بی دین) نزد «شمای» (یکی از دانشمندان دینی) رفت و به او گفت: در حالی که بر روی یک پای خود ایستاده‌ام، دین و تورات را به من یاد بده، شمای او را از نزد خود راند. زیرا معتقد بود که یاد گرفتن تمام تورات و علوم دینی، سال‌ها وقت می‌خواهد.

آن شخص نزد «هیل»، (یکی دیگر از دانشمندان یهودی) رفت و به او همان جمله را گفت. هیل با خوشروی به او گفت: «هر آنچه را که خودت دوست نداری، برای دیگر انسان‌ها نیز انجام نده. این تمام تورات و کلام خداوند است. بقیه علوم دینی، توضیح و تفسیر همین جمله است، برو و یاد بگیر!»

سنگ و آب

«عقیوا» ۴ ساله بود و هنوز هیچ علم و دانشی نسبت به قوانین دینی نداشت. پکیار کنار دهانه چشم‌های ایستاده بود و دید که آب از میان یک سنگ می‌کدرد. پرسید: «چه کسی این سنگ را سوراخ کرده است؟» به او گفتند: «آب، که هر روز از چشمی بر آن می‌ریزد!»

عقیوا گفت: «اگر آب که به این نرمی است، سنگ به این سختی را سوراخ کرده، آیا مطالب تورات و قوانین دینی که مثل آهن سخت هستند، بر قلب من که از کوشت و خون است اثر نمی‌کنند؟» او بالا صalte رفت و با تلاش زیاد تورات را یاد گرفت و یکی از بزرگترین دانشمندان یهودی شد که لقب «ترین» گرفت.

بچه‌ها!

فکر کنید و بگویید ما اکنون به کدام جشن و عید نزدیکتر و از کدام‌ها دور هستیم و آنها را به ترتیب بنویسد:

پسح-ایلانوت-شاووووت-پوریم

۱ - ۲ - ۳ - ۴ -

آبا می‌دانید کدام‌ها پس از عید نوروز قرار

می‌گیرند؟

بگویید چه تصویری درست می‌شود؟

یک دایره درست به اندازه دایره بالا روی

یک کاغذ نازک و شفاف بشکیش.

یک علامت بالای دایره بگذارید. سپس

دایره را روی دایره بالا قرار دهید و دایره را

بچرخانید. علامتی که روی دایره خودتان

گذاشته بودید، به روی هر کدام از فلش‌های

این دایره افتاد، خط مربوط به شماره آن

فلش را روی کاغذ خودتان کپی کنید. این

کار را ادامه دهید تا تصویر روی کاغذ شما

درست شود. آن تصویر چیست؟

«جواب را بفرستید و جایزه بگیرید»

لپخند

روزی مردی یک سکه پنج
ریالی سیاه پیدا کرد و آن
را داخل تلفن عمومی
انداخت. سپس گوشی را
برداشت و گفت: الو
آفریقا!

الناز الیاس زاده

باران

نادر: چرا زیر این باران
چترت را باز نمی‌کنی؟
حیمید: می‌ترسم چترم
خیس بشودا

سما گرامی

روزی موشی به
داروخانه می‌رود، از
دارو فروش می‌پرسد:
آقا بیخشید، مرگ من
دارید؟

مونا ملکان

من خورشیدم
گرم و پر نورم
از زمین خیلی دورم
در بهار یا تابستان
در پاییز یا زمستان
همیشه می‌تابم
تو مرا آفریدی
تو همه را آفریدی
تو چقدر خوبی
ای خدای مهربان

صف شلمر

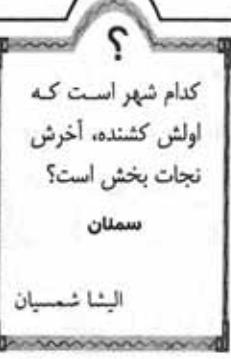

له من می‌گویند شاه میوه‌ها
گردن باریکم، خوش آب و رنگم
شکم گنده‌ام، بی‌پا و دستم
عجب نعمتی پناه بر خدا
مانند گل‌ها خیلی قشنگم
حتما دانستید من چی چی هستم؟

گلابی

آنلا کامن

پروانه
یک پروانه‌ای تاره از پیله در آمد
بود. بعداً این پروانه با یک پروانه
جوان خوب عروسی می‌کند.
خانم پروانه زندگی خوبی دارد.
چون آقا پروانه مهریان است. بجهه‌ها
مهریان خوب است، شما هم
می‌ربان باشید و به مادرتان
هیچوقت دروغ نکوید و بی‌احترامی
نکنید.
رایان احمدوت - ۶ ساله

دوستان عزیز نوشتنه‌های
شما به دستمان رسید.
منتظر آثار دیگر از شما
هستیم:

البشا بابایان، نیلوفر یعقوبی،
نغمه کدخدا، بینا فرهمندیان،
شبین رضوانی، ندا آبکنیه سالان
آتوسا صالحانی، تانيا خلیلی، بهاره
هایکانی، شادی هایکانی، یودیت
سلیم، نیلا گیدانیان، سپیده
یومطوبیان.

آن چیست که چهار بُرداند
که می‌خواهند به هم برسند
ولی نمی‌توانند؟
پنکه

رونیت گلیان مقدم

تابستان گذشته

امسال پدر و مادرم تصمیم گرفتند مرا در
کلاس‌های تابستانی ثبت نام کنند. پدرم
می‌گفت: کلاس والیبال برای اینکه
قد من بلند است. ولی مادرم می‌گفت: به
کلاس شنا برrom تا قد من بلند شود. مادر
بزرگم می‌گفت: به کلاس خطاطی برrom تا
خطم خوب شود. عمومی من می‌گفت: به
کلاس زبان برrom تا هوشمن خوب شود.
عمه‌ام می‌گفت: به کلاس نقاشی برrom تا
رنگ‌ها را بشناسم. خلاصه هر روز در خانه
ما بحث کلاس‌های تابستانی بود و این که
برای من بهتر است در کدام کلاس اسم
نویسی کنم. تا این که تابستان تمام شد و
من تنها کاری که کردم صحیح‌ها برادر
کوچکم را برای بازی به پارک نزدیک
منزلمان برده و بعداز ظهرها کارتون
تلوزیون را تماشا می‌کردم تا این که
تابستان تمام شد و همه راضی شدند سال
دیگر همه کلاس‌ها را اسم نویسی کنیم.

نسترن اقبالی - ۱۰ ساله

جدول

شیرین آذری

افقی

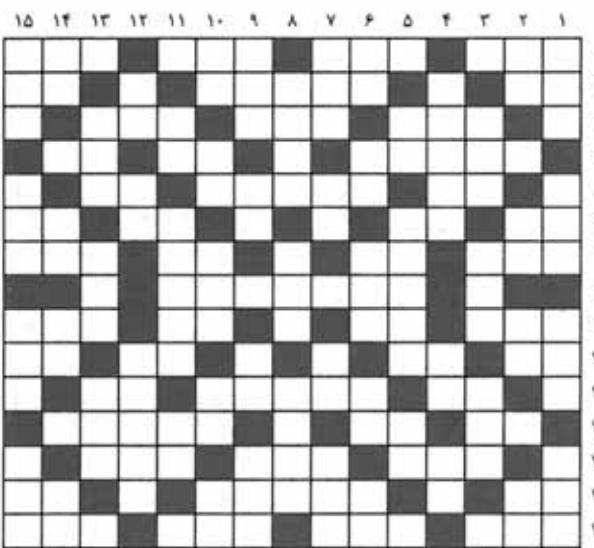
۱- نام یکی از پسران یعقوب- از رنگ‌ها- بالاپوش و خرقه- غدایی که خد اوند در بیابان پرای بنی اسرائیل از آسمان می‌فرستاد.-۲- رها و آزاد- از شاعران بزرگ در دوره سامایان که کلیله و دمنه را به نظم درآورد- قاشق به زبان عبری.-۳- اصطلاحی اختصاری در ادبیات مذهبی بهود به معنای «یاد فرد صدیق به خیر باد»- منزلت و مقام- مگر اینکه.-۴- گیاهی مفید و سرشار از ویتامین‌ث که از ساقه‌های آبدار آن استفاده غذایی می‌شود.-۵- آب بند- «آنه» به عبری.-۶- کوشش و تلاش- خواهش به عبری- در داستان‌های ایران نام ترکستان و ماوراءالنهر است که فریدون به پسر خود تور بخشید- مردود.-۷- گردن بیگانه- کاشف سرمهای زخم و میکروب و با- خانم‌ها، آن را فاش نمی‌کنند.-۸- طول زمان- بالابر اتومبیل- جفت و لنگه- مجرای عبور هوا به شش‌ها.-۹- شاگرد سقراط و معلم ارسطر.-۱۰- دیگ به زبان عبری- علامت پیروزی- علامت مفعول بی واسطه- جادو.

-۱۱- رطوبت- چای عبری- تکرارش کنی بچه می‌ترسد- ضمیر دوم شخص مفرد.-۱۲- روید معروف که نویسنده شهری روس شولوخوف کتابی به این نام دارد- در این ماه واقعه حزنکارخ داد- خاندان و طایفه.-۱۳- علامت جمع فارسی- ردیف- یونا (وشن نبی) از طرف خد اوند به این شهر هشدار داد.-۱۴- زخم- پایتخت اوکراین- دورویی.-۱۵- طلا- برکت الهی- خاک کوزه‌گری.

-۱۶- دیشب- بخشش- پسر برادر حضرت ابراهیم- مصیت.

عمودی

۱- نوعی ماشین- واحد مقاومت الکتریکی- مدرک- زادگاه و آرامگاه حاخام اور شرگاه.-۲- از حروف معروف در عربی- بالا آمدن آب دریا- دریا به زبان عبری- رخ و صورت.-۳- صندلی اسب سواری- نوعی ساز سنتی- چوب اعدام.-۴- جریمه- واحد شمارش ادم- پهلوان.-۵- حرف نفی عربی- محمول- باران ریز و اندک.-۶- خشکی- واحد بازی تنیس- در کفشه می‌اندازند تا اندازه شود- راست نیست- ثمره و میوه.-۷- زادگاه پدر شعر نو ایران- او- ماه سرد سال است- سقف دهان.-۸- قاضی- اگر خوراک شب است چرا نام قدیم سوریه است- افسانه گو و روزگار.-۹- پایه و اساس- نام یکی از ماههای عربی- «باقلا» به عبری- هم .... است و هم نمایشنا.-۱۰- روز به زبان بیگانه- میدان بازاری تئاتر- وسیله ماهیگیری است- درخت زبان گنجشک- کهنه و مندرس نیست.-۱۱- رقتن و نرسیدن در زبان

ریاضی- جاده آبی- برابر و مساوی.- ۱۲- گوشت آذری- گوشه نشین شترنچ- افزودنی است مخصوص کیک- پسر بچه در عبری- یکی از شهرهای یوگسلاوی- بیرق و پرچم.- ۱۴- جنس اکبند- شبیه و مانند- کلاه انگلیسی- نقش.- ۱۵- جان در زبان عبری- پست و فرومایه- نهر جاری- شهری در شیراز.

کارتن سازی ظفر

تولید انواع کارتن با چاپ سه‌بعدی-
پنج‌لا- قهوه‌ای و سفید
تلفن: ۶۶۲۷۸۰۱

توزيع اجنباس لوکس طوبیان

تولید و توزیع انواع کمربند با
قلاب‌های خارجی و ایرانی
تلفن: ۰۳۰۸۰۴۹۰

دانش‌آموز ممتاز

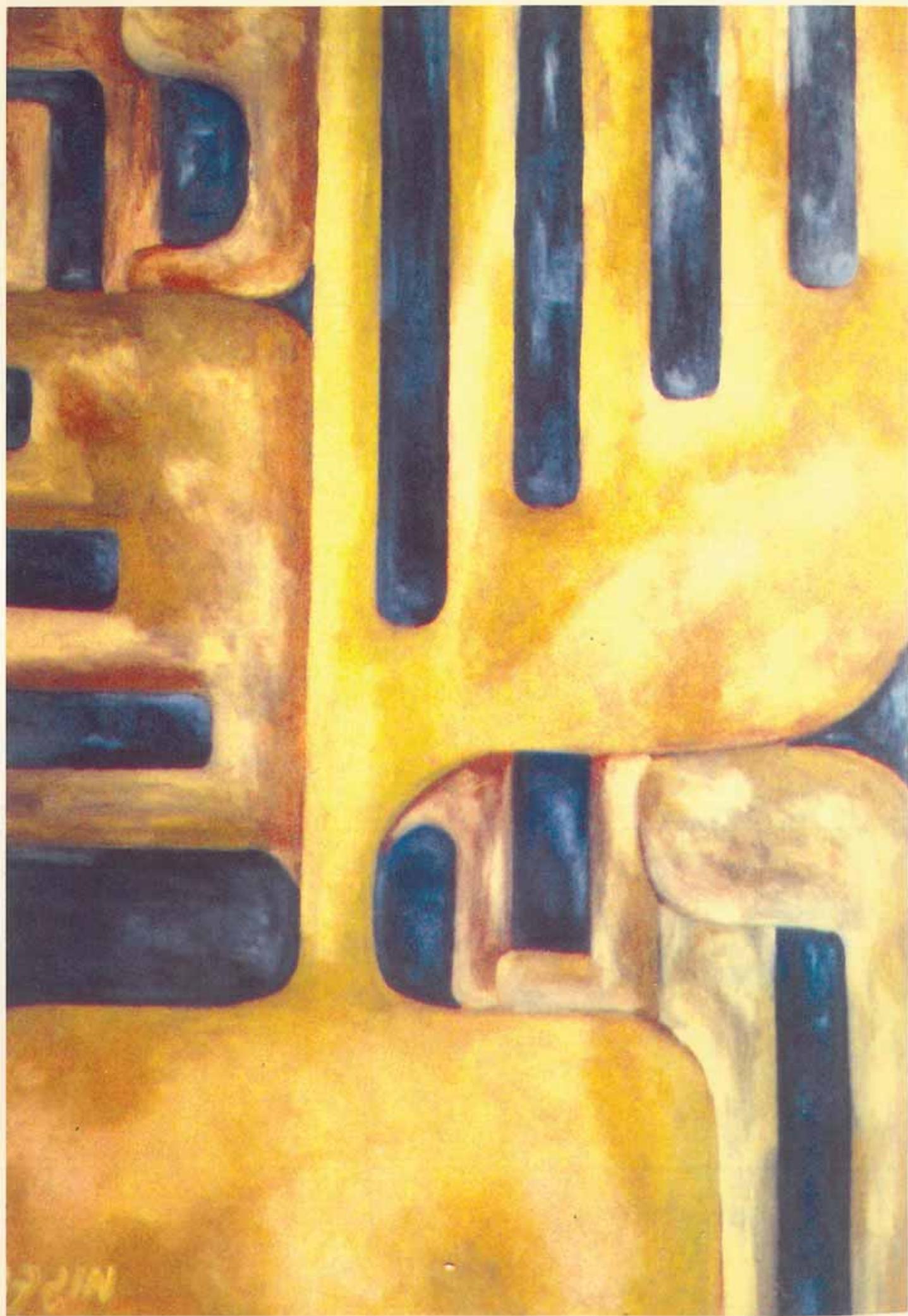
ملودی برال
کلاس اول ابتدایی
معدل ۲۰
دبستان اتفاق

فرم اشتراک ماهنامه افق پژوهشی

نام / موسسه: .....
آدرس دقیق پستی: .....
.....
.....
.....
.....
.....
کد پستی: .....
.....
تلفن: ..... شماره فیش پرداختی: .....

برای اشتراک ۶ شماره مبلغ ۱۸۰۰۰ ریال و برای اشتراک ۱۲ شماره مبلغ ۳۶۰۰۰ ریال را به حساب جاری شماره ۲۴۸۹ بانک ملی- شعبه ملک (شیخ هادی) کد ۴۵۶ به نام «انجمان کلیمیان تهران» (قابل پرداخت در تمام شعب بانک ملی) واریز کرده و فیش بانکی را به همراه تقدیم اشتراک به آدرس مجله ارسال نمایید.
هر گونه تأخیر در ارسال مجله را با تلفن ۰۶۷۰۲۵۵۶ اطلاع دهید.
آدرس: تهران- خیابان جمهوری اسلامی- خیابان شیخ هادی- شماره ۱۱۳۹۷- طبقه سوم- کدپستی ۳۸۵

تهیلیم (مزمیر حضرت داود)

با ترجمه فارسی

از انتشارات جدید انجمن کلیمیا تهران

